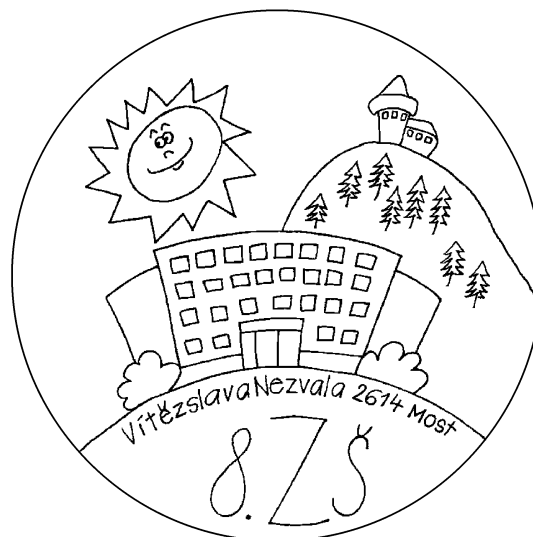

Základní škola, Most, Vítězslava Nezvala 2614, příspěvková organizace

Devět kroků do života

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

(platnost od 1. 9. 2007)

verze 5.0 platná od 1. 9. 2019

Obsah

Identifikační údaje.....	3
Charakteristika školy.....	5
Velikost a kapacita	5
Charakteristika pedagogického sboru	5
Žáci a rodiče, školská rada	6
Dlouhodobé projekty.....	6
Spolupráce s jinými subjekty	7
Charakteristika školního vzdělávacího programu	9
Zaměření školy.....	9
Výchovné a vzdělávací strategie	10
Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	13
Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných	16
Začlenění průřezových témat	19
Finanční gramotnost.....	37
Etická výchova	37
Učební plán	39
Český jazyk	44
Anglický jazyk	82
Německý jazyk.....	103
Matematika.....	115
Informatika	143
Člověk a jeho svět	157
Dějepis.....	185
Výchova k občanství	209
Fyzika	224
Chemie	236
Přírodopis	251
Zeměpis	267
Hudební výchova.....	281

Výtvarná výchova	303
Tělesná výchova	324
Výchova ke zdraví	351
Praktické činnosti	363
Technické činnosti	374
Svět práce	383
Volitelné předměty – obecné informace	390
Práce s multimédií – volitelný předmět	391
Praktikum z českého jazyka – volitelný předmět	400
Cvičení z matematiky – volitelný předmět	404
Matematické praktikum – volitelný předmět	409
Ekologická výchova – volitelný předmět	416
Výtvarné činnosti – volitelný předmět	423
Práce s technickými materiály – volitelný předmět	427
Příprava pokrmů – volitelný předmět	431
Konverzace v anglickém jazyce – volitelný předmět	435
Sportovní hry – volitelný předmět	439
Přípravná třída	446
Preferované akce školy	476

Identifikační údaje

Údaje o škole:

Škola:	Základní škola, Most, Vítězslava Nezvala 2614, příspěvková organizace
Ředitel školy :	Mgr. Bc. Roman Ziegler
Sídlo:	Vítězslava Nezvala 2614, Most, 434 01
IČO:	47 326 328
IZO	116 701 536
RED-IZO:	600 083 772
Telefon:	476 442 273, 476 706 275
Fax:	476 442 273
E – mail:	8zsmost@8zsmost.cz
www:	http://www.8zsmost.cz
Koordinátor tvorby ŠVP:	Mgr. Hana Petriščová
Součásti školy:	Základní škola: kapacita 600 žáků Školní družina: kapacita 113 žáků Školní jídelna: kapacita 400 obědů Školní klub: kapacita 180 – v současnosti je činnost klubu pozastavena

Zřizovatel školy:

Název: Statutární město Most
Sídlo: Radniční 1, Most, 434 01
IČO: 00 266 094
Telefon: 476 448 111
E – mail: posta@mesto-most.cz
www: <http://www.mesto-most.cz>

Platnost dokumentu od:

Datum: 1. 9. 2007
Podpis ředitele: Mgr. Bc. Roman Ziegler

Razítko školy:

Mgr. R. Ziegler

Charakteristika školy

Základní škola, Most, Vítězslava Nezvala 2614, je příspěvkovou organizací, která byla zřízena dne 1. ledna 1994 zastupitelstvem města Mostu.

Velikost a kapacita

Jsme úplnou školou s prvním až devátým postupným ročníkem. Nacházíme se v centru města. Naši školu navštěvují nejen žáci, kteří bydlí v její blízkosti, ale vzhledem k její dobré dostupnosti také žáci z jiných částí města i několik žáků z přilehlých obcí. Kapacita školy je plně vyčíslena. Škola každoročně vzdělává cca 520 žáků přibližně ve více jak dvaceti třídách. To znamená, že v jednom ročníku zpravidla bývají dvě paralelní třídy, v některých ročnicích třídy tři. Součástí školy je i přípravná třída.

Naše škola je od roku 2013 plně bezbariérová, je vybavena nájezdovými plošinami a výtahem.

Charakteristika pedagogického sboru

Ve škole pracuje více jak 40 pedagogických pracovníků - učitelů, vychovatelek školní družiny a asistentek pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Vedení školy tvoří ředitel školy a dvě zástupkyně ředitele školy – pro 1. stupeň a pro 2. stupeň (vedle nich ještě pracuje na škole zástupkyně ředitele pro ekonomiku).

Ve škole je ustanoveny tyto funkce:

- školní speciální pedagog,
- výchovný poradce,
- metodik prevence sociálně patologických jevů,
- koordinátor ICT,
- koordinátor EVVO,
- metodik dopravní výchovy,
- správce školní knihovny,
- zdravotník,
- kronikář,
- archivář.

Škola má ustanovenu výchovnou komisi, která se věnuje žákům s výchovnými problémy a jejich zákonným zástupcům. Jejimi členy jsou ředitel školy, zástupkyně ředitele školy, výchovná poradkyně a třídní učitel žáka, jehož situaci se řeší.

Pokud nastupuje do školy nový pedagogický pracovník, je mu ustanoven uvádějící učitel, který novému zaměstnanci pomáhá a vede ho.

Téměř všichni pedagogičtí pracovníci absolvovali kurzy práce na počítači. Svoji odbornou připravenost si prohlubují i v rámci systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, kde navštěvují specializované semináře.

Pedagogové připravují pravidelně žáky na soutěže a olympiády. Pro žáky připravují projektové dny. Také se podílejí na výzdobě školy.

Vedení školy se věnuje tomu, aby ve škole mezi pedagogy panovala otevřená přátelská atmosféra, ve které mají pedagogové důvěru mezi sebou i k vedení.

Žáci a rodiče, školská rada

Většina žáků jsou děti z okolí školy. V současnosti vzděláváme také několik dětí cizích státních příslušníků. Velkou pozornost věnujeme dětem se specifickými poruchami učení a chování, které jsou integrovány do běžných tříd. Integrované děti z prvního stupně navštěvují speciální cvičení pro nápravu poruch učení, která jsou začleněna do školního rozvrhu. Se všemi integrovanými žáky pedagogové pracují tak, aby byly respektovány všechny zásady a nutné postupy doporučené v jejich individuálním vzdělávacím plánu.

Velkou pozornost věnujeme volnému času dětí a jejich mimoškolní činnosti. Naším žákům pravidelně nabízíme široké spektrum zájmových kroužků, které vedou většinou pedagogičtí pracovníci školy. Kroužky jsou zaměřeny na sport a pohybové aktivity, jiné se zaměřují na prohlubování jazykového vybavení dětí nebo na dokonalejší zvládnutí výpočetní techniky, další směřují do oblasti umění nebo rozvíjejí přirozenou touhu dětí věnovat se nejrůznějším koníčkům. Lze říci, že nabídka školy v této oblasti je nadstandardní. Další mimoškolní vyžití mají žáci v rámci školní družiny a školního klubu.

Spolupráce s rodiči je na dobré úrovni a neustále se rozvíjí. Rodiče mohou navštívit školu nejen v době třídních schůzek a informačních odpolední, ale kdykoliv po vzájemné dohodě s vyučujícím nebo třídním učitelem. Pořádáme také dny otevřených dveří, v rámci kterých se rodiče mohou podívat do výuky (to ovšem mohou i kdykoliv jindy po dohodě s vyučujícím). Dvakrát týdně je rodičům k dispozici v rámci svých konzultačních hodin i výchovný poradce. Rodiče jsou o činnosti školy podrobně informováni také prostřednictvím webových stránek, které jsou pravidelně aktualizovány.

Při škole funguje Školská rada, která je zřízena a volena podle příslušných norem. Školská rada je šestičlenná, schází se dle potřeby, minimálně však 2 x ročně k projednávání těch náležitostí, které nařizuje zákon. Na setkávání je zván i ředitel školy jako host.

Dlouhodobé projekty

Škola každoročně vyhledává partnery pro dlouhodobé projekty. Sama se snaží zapojit do projektů z ESF, a to buď jako finanční nebo nefinanční partner. Tím získává finanční prostředky, ale také zkušenosti, kontakty a další benefity. O aktuálně probíhajících projektech informuje rodiče a veřejnost pomocí webových stránek, místního tisku a regionální televize.

Škola v rámci školního roku vypracovává roční plán práce, ve kterém je stanoven i celoroční projekt, kterému jsou pak věnovány akce během školního roku, a to akce různého druhu – výtvarné, sportovní, společenské, vzdělávací atd.

Škola spolupracuje s regionálními společnostmi v rámci několika evropských projektů, které se průběžně obměňují podle období, ve kterém jsou realizovány. V současnosti a nedávné minulosti to byly projekty:

Škola je zapojena do projektu *Pomáháme školám k úspěchu*, a je tak podporována nadací The Kellner Family Foundation. Díky tomu pracují na škole dvě pedagogické asistentky a také zde působí pedagogický koordinátor, který pomáhá pedagogům zlepšovat své učení a celý pedagogický proces. Díky podpoře se škola může účastnit mnoha školení, navštěvovat partnerské školy a lépe se rozvíjet směrem k učení žáků.

Škola se zapojila do projektu *Férová škola* (www.ferovaskola.cz). Liga lidských práv v jeho rámci podporuje školy, které vytvářejí spravedlivé prostředí pro všechny děti a snaží se využít potenciálu každého jedince. Tento čestný titul byl škole udělen v roce 2009. Škola se bude snažit vyhovět kritériím i v dalších obdobích.

Škola je také držitelem certifikátů *Škola přátelská rodině* a *Fairtedová škola*.

Spolupráce s jinými subjekty

Bez spolupráce s jinými subjekty v různých oblastech dnes již škola nemůže plnit své cíle. V oblasti výchovného poradenství pravidelně spolupracujeme s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Mostě. S PPP a Oblastní charitou v Mostě spolupracujeme v oblasti žáků se sociálním znevýhodněním. Při řešení závažnějších výchovných problémů se jeví účinná kooperace se Střediskem výchovné péče Most. V oblasti ochrany životního prostředí úzce spolupracujeme s litvínovskou střední školou Schola Humanitas, jejíž pracovníci zajišťují řadu akcí i pro žáky naší školy. Dobrá je i spolupráce s městskou knihovnou, která pravidelně zapůjčuje ze svého knižního fondu našim žákům ucelené soubory knih. Navázána je i spolupráce se třemi okolními mateřskými školami.

Na poli prevence sociálně patologických jevů spolupracujeme s Městskou policií v Mostě, popř. s Policií ČR. Dále spolupracujeme s organizacemi, které nabízejí kvalitní preventivní programy. Na poli volnočasových aktivit a pořádání nejrůznějších soutěží funguje spolupráce se Střediskem volného času v Mostě. Kulturní akce organizujeme spolu s Městským divadlem v Mostě a Kinem Kosmos v Mostě.

V oblasti volby povolání nabízíme spolupráci všem středním školám, které o to projeví zájem. V posledních letech se okruh takových škol stále rozšiřuje.

Se zřizovatelem škola spolupracuje na úrovni pořad ředitelů škol, v případě nutnosti individuálními konzultacemi.

Celkový výčet organizací, se kterými škola spolupracuje:

- Nadace Pomáháme školám k úspěchu
- Pedagogicko-psychologická poradna v Mostě
- Středisko výchovné péče Most
- Oblastní charita v Mostě
- Městská policie Most
- Policie ČR
- Schola Humanitas
- Středisko volného času
- Městská knihovna Most

- Městské divadlo v Mostě
- Kino Kosmos v Mostě
- Odbor péče o dítě MmM
- Magistrát města Mostu
- střední školy Mostecka i Ústeckého kraje
- MŠ Fibichova, MŠ Nezvalova, MŠ M. Pujmanové
- Genesisia z. s.
- HOKA s.r.o.
- SCHOLA EMPIRICA z.s.
- Women for Women o.p.s.

Charakteristika školního vzdělávacího programu

Zaměření školy

Škola klade důraz na schopnost číst s porozuměním, vyhledávat a třídit informace a schopnost využívat nové informační a komunikační technologie, a to v obou směrech. Dále je zaměřena na vytváření příznivého klimatu, na vzdělávání vedoucí k získání klíčových kompetencí a k podněcování aktivity a tvořivosti. Je zaměřena na individuální přístup k žákovi a osobnostní rozvoj dítěte.

Chceme:

- budovat školu jako centrum aktivit, což bude vyhovovat žákům, učitelům a rodičům
- umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- vést žáky ke čtenářství
- vést žáky k všestranné a účinné komunikaci
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy druhých
- připravovat žáky k tomu, aby se projevíli jako svobodné a zodpovědné osobnosti a uměli uplatnit svá práva a plnit své povinnosti
- vytvářet u žáků potřebu projevit pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, vnímavost a citové vazby k lidem, svému prostředí a k přírodě
- učit žáky rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi
- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci
- poskytnout veškerou péči žákům se specifickými poruchami učení
- preferovat nejen žáky s intelektuálním nadáním, ale i žáky s jinými druhy nadání

Výchovné a vzdělávací strategie

(Společné postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Jsou uplatňovány všemi pedagogy při výuce i mimo ni.)

<p>KOMPETENCE K UČENÍ</p> <p>vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ - připravujeme je na celoživotní učení. - Vedeme sebe, žáky a rodiče k tomu, že důležitější jsou získané dovednosti a znalosti, než známka na vysvědčení. - Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení. - Podporujeme samostatnost a tvořivost. - Podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle. - Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti. - Učíme žáky používat metody „time managementu“ a „selfmanagementu“. - Ve výuce se zaměřujeme prioritně na „aktivní“ dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání. - Ve výuce zřetelně rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující). - Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu. - Ve všech vyučovacích předmětech podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky. - Umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry. - Na začátku hodiny vždy žáky seznámíme s cílem VH, na konci VH vždy s žáky zhodnotíme jeho dosažení. - Uplatňujeme individuální přístup k žákovi, výsledky posuzujeme vždy z pohledu „přidané hodnoty“. - Motivujeme k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení. - Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace. - Učíme práci s chybou. - Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.
<p>KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ</p> <p>podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“. - Učíme žáky nebát se problémů („problémy byly, jsou a budou - problém není hrozba, ale výzva“). - Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit. - Na modelových příkladech ve svých předmětech naučíme žáky algoritmu řešení problémů. - Podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému. - Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů. - Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení. - Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů. - Podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů. - Při řešení problémů učíme žáky používat metodu „SWOT analýza“ a metodu „brainstorming“. - V rámci svých předmětů učíme, jak některým problémům předcházet. - Ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají. - Jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole.

<p>KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Prioritně se zaměřujeme na rozvíjení komunikačních dovedností žáků v mateřském jazyce, v cizím jazyce, v informačních a komunikačních technologiích a v sociálních vztazích. - Podporujeme různé formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa. - Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace. - Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů. - Ve všech vyučovacích předmětech podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky. - Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty. - Podporujeme kritiku a sebekritiku. - Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (školní časopis, místní tisk, web, ppt. prezentace apod.). - Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií. - Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí. - Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti. - Přípravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích. - Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, v řádech odborných pracoven, řádu akcí mimo školu apod. a umožňujeme žákům podílet se na sestavování těchto pravidel. - Učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace. - Učíme žáky „asertivnímu chování“ a „nonverbální komunikaci“. - Jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností. Sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty. Netolerujeme pomluvy, nezdvořilost a „zákulisní“ jednání. Pozitivně svoji školu a učitelskou profesi prezentujeme na veřejnosti.
<p>KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování. - Podporujeme „inkluzi“ („začlenění“) - volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena kolektivu. - Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce. - Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role. - Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostat. členů týmu. - Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. - Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle. - Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů. - Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. - Průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě, skupině. - Učíme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky (mezi žáky a učiteli). - Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli. - Jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních. Nedělíme sbor na první a druhý stupeň. Upřednostňujeme zájmy školy, zájmy žáků a oprávněné zájmy rodičů před svými osobními zájmy. Pomáháme svým spolupracovníkům, učíme se od nich, vyměňujeme si s nimi zkušenosti.

<p>KOMPETENCE OBČANSKÉ vychovávat žáky</p> <p>- jako svobodné občany, plníci si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých,</p> <p>- jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí,</p> <p>- jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže). - Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. - Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů. - Netolerujeme nekamarádké chování a odmítnutí požadované pomoci. - Netolerujeme žádnou podobu (aktivní, pasivní, otevřenou, skrytou) podpory výše uvedených negativních jevů. - Důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve vnitřních normách školy. - Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem. - Na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí. - Podporujeme různé formální i neformální způsoby spolupráce s obcí, policií, složkami IZS apod. - V rámci svých předmětů, v třídnických hodinách i na mimoškolních akcích upevňujeme žádoucí pozitivní formy chování žáků. - Neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření. - Využíváme pomoci a zkušeností odborníků - výchovných poradců, PPP, OPD, policie. - Rozumně a zodpovědně využíváme dostupných prostředků výchovných opatření – s ohledem na jejich účinnost. - Kázeňské přestupky řešíme individuálně, princip kolektivní viny a kolektivního potrestání nepřipouštíme. - Jakoukoliv formu agrese žáka na učitele nebereme osobně, ale jako útok na roli učitele. - Problémy řešíme věcně, rozumně, spravedlivě, vždy bez emocí a osobní zášti. - Dodržujeme zásadu, „že tu není špatný žák, jsou tu jen špatné projevy jeho chování“. - Při kázeňských problémech žáků se vždy snažíme zjistit jejich motiv (příčinu). - V rámci svých předmětů a své působnosti seznamujeme žáky s vhodnými právními normami. - Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí. - Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům. - V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace. - Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku. - Jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti. Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole. Chováme se k žákům, jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám.
<p>KOMPETENCE PRACOVNÍ vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Žádnou práci netrestáme. Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme. - Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky. - Důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků. - Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia. - Cíleně posilujeme (motivujeme) žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia (budoucího povolání). - Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...). Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.

Zabezpečení výuky žáků se speciálním vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálním vzdělávacími potřebami se podle školského zákona rozumí osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám dítěte, žáka nebo studenta. Děti, žáci a studenti se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou a školským zařízením.

Podpůrná opatření podle odstavce 2 se člení do pěti stupňů podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení.

Pro účely vyhledávání žáků, kterým bude přiznáno podpůrné opatření prvního stupně a kterým bude případně navrženo vyhledání pomoci školského poradenského zařízení, a dále pro koordinaci práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je ve škole zřízeno školní poradenské pracoviště, jehož činnost koordinuje výchovný poradce a jehož členy jsou školní speciální pedagog, metodik prevence sociálně patologických jevů a ředitel školy. Práce školního poradenského pracoviště se řídí Programem školního poradenského pracoviště.

Pro žáky, u nichž se jeví potřeba zavedení podpůrného opatření prvního stupně, škola sestavuje plán pedagogické podpory (PLPP). PLPP zahrnuje zejména popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu. Poskytování podpůrných opatření prvního stupně škola průběžně vyhodnocuje. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory škola vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Není-li tomu tak, doporučí škola zletilému žákovi nebo zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně na základě doporučení školského poradenského zařízení poskytuje škola podpůrná opatření prvního stupně na základě plánu pedagogické podpory. S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Plán obsahuje podpis osob, které s ním byly seznámeny.

PLPP sestavuje třídní učitel po konzultaci s učiteli konkrétních vyučovacích předmětů a za pomoci výchovného poradce a školního speciálního pedagoga. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat konzultace s vyučujícími jednotlivých předmětů s cílem stanovení metod a forem práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností a dalších opatření vedoucích ke zlepšení práce žáka. Školní speciální pedagog stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy školy, vedením školy i žákem samotným.

Vyžaduje-li to zájem dítěte nebo nezletilého žáka, doporučí škola nebo školské zařízení jeho zákonnému zástupci, aby vyhledal pomoc školského poradenského zařízení. Škola nebo školské zařízení spolupracuje před přiznáním podpůrného opatření dítěti, žákovi nebo studentovi zejména se školským poradenským zařízením, se zřizovatelem, lékařem a orgánem sociálně-právní ochrany dětí.

Individuální vzdělávací plán zpracovává škola, vyžadují-li to speciální vzdělávací potřeby žáka. Individuální vzdělávací plán se zpracovává na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. Individuální vzdělávací plán je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka, přičemž vychází ze školního vzdělávacího programu a je součástí dokumentace žáka ve školní matrice. Individuální vzdělávací plán obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem, identifikační údaje žáka a údaje o pedagogických pracovnících podílejících se na vzdělávání žáka. V individuálním vzdělávacím plánu jsou dále uvedeny zejména informace o úpravách obsahu vzdělávání žáka, časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání, úpravách metod a forem výuky a hodnocení žáka a případné úpravě výstupů ze vzdělávání žáka. Individuální vzdělávací plán je zpracován bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. Individuální vzdělávací plán může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb žáka. Škola seznámí s individuálním vzdělávacím plánem všechny vyučující žáka a současně žáka a zákonného zástupce žáka, není-li žák zletilý, který tuto skutečnost potvrdí svým podpisem. Poskytování vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu lze pouze na základě písemného informovaného souhlasu zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka.

Podpůrná opatření škola poskytuje bezodkladně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení a udělení písemného informovaného souhlasu zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. Škola ve spolupráci se školským poradenským zařízením, žákem a zákonným zástupcem žáka průběžně vyhodnocuje poskytování podpůrného opatření. Školské poradenské zařízení vyhodnotí poskytování podpůrných opatření ve lhůtě jím stanovené, nejdéle však do 1 roku od vydání doporučení. Shledá-li škola, že podpůrná opatření nejsou dostačující nebo nevedou k naplňování vzdělávacích možností a potřeb žáka, bezodkladně doporučí zletilému žákovi nebo zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Obdobně škola postupuje i v případě, shledá-li, že poskytovaná podpůrná opatření již nejsou potřebná.

Další subjekty se do systému vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami zapojují dle aktuální potřeby a povahy samotné vzdělávací potřeby. Dle aktuálního stavu žáků a povahy jejich potřeb budou na škole realizována školení v rámci systému DVPP, a to zejména ve spolupráci s NIDV Ústí nad Labem, Pedagogického centra v Mostě, PPP Teplice, ale případně i dalšími organizacemi, které jsou kompetentní v oblasti daných potřeb.

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi

- důraz na logickou návaznost a smysluplnost
- střídání forem a činností během výuky
- využívání práce ve skupinách
- relaxační chvílky
- v případě potřeby je poskytována logopedická podpora
- v případě potřeby výuka pomocí výpočetní techniky (PC, tablet...)
- dle doporučení školského poradenského zařízení činnosti asistentů učitele
- individuální výuka prostřednictvím speciálního pedagoga

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření v jednotlivých předmětech je stanovena v platném Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání. Pokud školské poradenské zařízení doporučí v rámci podpůrných opatření konkrétnímu žákovi minimální doporučenou úroveň pro úpravu očekávaných výstupů v některých předmětech, zpracovává se minimální doporučená úroveň v těchto předmětech do IVP daného žáka dle RVP ZV. Minimální doporučené úrovně jsou vodítkem pro pedagogy při tvorbě IVP především v rámci třetího stupně podpory. Pro žáky bez podpory a žáky s nižšími stupni podpory nejsou využitelné. IVP je ve třetím stupni podpory vytvářen na základě ŠVP a minimální doporučené úrovně jsou cílovou úrovní, kterou lze případně překročit. Pokud je vytvářen IVP pro žáka s podpůrnými opatřeními čtvrtého stupně, mohou být případně očekávané výstupy sníženy pod minimální doporučenou úroveň. Musí být ale náročnější než očekávané výstupy v RVP ZŠ.

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole zařazeny podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory tyto předměty speciálně pedagogické péče:

- řečová výchova
- rozvoj grafomotorických dovedností,
- rozvoj vizuálně percepčních dovedností,
- nácvik sociální komunikace,
- logopedická péče,
- rozvoj sluchového vnímání.

Vzdělávací obsah těchto předmětů přizpůsobujeme vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s priznanými podpůrnými opatřeními v rámci IVP.

Veškeré náležitosti vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími se řídí platnou legislativou, zejména příslušnými ustanoveními školského zákona a prováděcí vyhlášky.

Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Za nadaného žáka se považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Nadaným žákům lze v souladu s vývojem jejich školních dovedností rozšířit obsah vzdělávání nad rámec stanovený příslušným vzdělávacím programem nebo umožnit účast na výuce ve vyšším ročníku.

Za mimořádně nadaného žáka se pro účely této vyhlášky považuje především žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb žáka provádí školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou, která žáka vzdělává. Pokud se nadání žáka projevuje v oblastech pohybových, manuálních nebo uměleckých dovedností, vyjadřuje se školské poradenské zařízení zejména ke specifickým žakovy osobnosti, která mohou mít vliv na průběh jeho vzdělávání, a míru žakova nadání zhodnotí odborník v příslušném oboru, jehož odborný posudek žák nebo zákonný zástupce žáka školskému poradenskému zařízení poskytne.

Vzdělávání mimořádně nadaného žáka se může uskutečňovat podle individuálního vzdělávacího plánu, který vychází ze školního vzdělávacího programu příslušné školy, závěrů psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a vyjádření zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. Individuální vzdělávací plán je závazným dokumentem pro zajištění vzdělávacích potřeb mimořádně nadaného žáka a je součástí dokumentace žáka ve školní matrice. Individuální vzdělávací plán je zpracován bez zbytečného odkladu po zahájení vzdělávání mimořádně nadaného žáka ve škole, nejpozději však do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení. Individuální vzdělávací plán může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

IVP mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem, školním speciálním pedagogem a školským poradenským zařízením. IVP má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel se zákonnými zástupci žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP daného platnou vyhláškou.

Školní speciální pedagog zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Školní speciální pedagog po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání informovaného souhlasu předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP řediteli školy, který je zaznamená do školní matriky.

Pro účely vyhledávání žáků, kterým bude přiznáno podpůrné opatření pro nadaného žáka a kterým bude případně navrženo vyhledání pomoci školského poradenského zařízení jakožto žáku mimořádně nadanému, a dále pro koordinaci práce s nadanými a mimořádně nadanými žáky je ve škole zřízeno školní poradenské pracoviště, jehož činnost koordinuje výchovný poradce a jehož členy jsou školní speciální pedagog, metodik prevence sociálně patologických jevů a ředitel školy. Práce školního poradenského pracoviště se řídí Programem školního poradenského pracoviště.

Jako podpůrná opatření pro žáky nadané a mimořádně nadané jsou v naší škole využívána zejména:

- předčasný nástup dítěte k povinné školní docházce;
- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech;
- účast žáka ve výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole;
- obohacování vzdělávacího obsahu;
- zadávání specifických úkolů, projektů;
- příprava na účast na soutěžích;
- nabídka volitelných předmětů a zájmových aktivit;
- individuální příprava.

Škola je připravena věnovat potřebnou péči i žákům mimořádně nadaným. Těmito žáky jsou ti žáci, jejichž rozložení schopností (v souladu s platnými předpisy) dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých rozumových oblastech, pohybových, uměleckých a sociálních dovednostech.

Cíleně vyhledáváme a podporujeme mimořádně nadané žáky. Při tom spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními, na základě jejich zpráv pak stanovujeme konkrétní formu rozvoje nadání – může jít např. o zadávání složitějšího učiva a úloh v rámci třídy a daných předmětů, docházku žáka do vyššího ročníku na konkrétní předmět či předměty, popř. přeřazení do vyššího ročníku (tomu musí předcházet komisionální přezkoušení), popř. jiné vhodné způsoby.

Na základě zprávy ze školského poradenského zařízení ve spolupráci s poradnou a výchovnou poradkyní vypracovávají příslušní učitelé (na 1. stupni zpravidla třídní učitelé, na 2. stupni pak učitelé daného oboru; ovšem ve spolupráci s dalšími učiteli školy) individuální vzdělávací plán zohledňující závěry odborné psychologické a pedagogické diagnostiky. V tomto plánu je stanoven způsob organizace výuky žáka a stanoveny úpravy vzdělávacích obsahů oproti školnímu vzdělávacímu programu. Plnění

a účinnost plánu je průběžně sledován a vyhodnocována a na základě toho je plán aktualizován (minimálně jednou za rok) v souladu s aktuálními vzdělávacími potřebami žáka.

Nadaným dětem také nabízíme možnost uplatnit se v samostatných projektech případně v oborových soutěžích a olympiádách. Zaměřujeme se na prohloubení učiva a zadávání specifických úkolů. V případě potřeby jim umožňujeme individuální vzdělávání. Dle jejich schopností a zájmů navrhuje i způsob dalšího vzdělávání na výběrových školách, a to na základě typu nadání.

Začlenění průřezových témat

Všechna průřezová témata jsou zařazena formou integrace. Projekty v rámci výuky budou zařazovány s ohledem na aktuální události v daném školním roce. Jejich zařazení bude konkretizováno v ročním plánu práce.

1) OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- vede k porozumění sobě samému a druhým
- napomáhá k zvládnutí vlastního chování
- přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni
- rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti
- utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci
- umožňuje získat základní sociální dovednosti pro řešení složitých situací (např. konfliktů)
- formuje studijní dovednosti
- podporuje dovednosti a přináší vědomosti týkající se duševní hygieny

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá k utváření pozitivního (nezraňujícího) postoje k sobě samému a k druhým
- vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci
- vede k uvědomování si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupů k řešení problémů
- přispívá k uvědomování mravních rozměrů různých způsobů lidského chování
- napomáhá primární prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování

Tematické okruhy průřezového tématu

Tematické okruhy osobnostní a sociální výchovy jsou členěny do tří částí, které jsou zaměřeny na osobnostní, sociální a mravní rozvoj. Pro jejich realizaci je užitečné zařazovat do výuky ta témata, která reflektují aktuální potřeby žáků, popřípadě vycházejí ze vzájemné domluvy s nimi. Všechna uvedená témata se uskutečňují prakticky, prostřednictvím vhodných her, cvičení, modelových situací a příslušných diskusí.

Vzhledem k tomu, že se jedná o živá setkání dotýkající se osobní existence, je třeba počítat s tím, že na různé věci budou mít žáci různé názory, že se může objevit odmítání témat či technik, ostych, případně, že některé hry tzv. "nevyjdou". Právě tyto okamžiky však bývají v Osobnostní a sociální výchově velmi užitečné, neboť nabízejí příležitost k přemýšlení o tom, co se děje.

Osobnostní rozvoj

- **Rozvoj schopností poznávání** – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium
- **Sebepoznání a sebepojetí** – já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah ke mně samé/mu; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí
- **Seberegulace a sebeorganizace** – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení
- **Psychohygiena** – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládnutí stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích
- **Kreativita** – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích

Sociální rozvoj

- **Poznávání lidí** – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí
- **Mezilidské vztahy** – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)
- **Komunikace** – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy - vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresí a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci
- **Kooperace a kompetice** – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnutí situací soutěže, konkurence

Morální rozvoj

- **Řešení problémů a rozhodovací dovednosti** – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci
- **Hodnoty, postoje, praktická etika** – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne

Značení průřezového tématu

Název tématického okruhu	Zkratka
Osobnostní rozvoj	
Rozvoj schopností poznávání	OSV 1
Sebepoznání a sebepojetí	OSV 2
Seberegulace a sebeorganizace	OSV 3
Psychohygiena	OSV 4
Kreativita	OSV 5
Sociální rozvoj	
Poznávání lidí	OSV 6
Mezilidské vztahy	OSV 7
Komunikace	OSV 8
Kooperace a kompetice	OSV 9
Morální rozvoj	
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	OSV 10
Hodnoty, postoje, praktická etika	OSV 11

Zařazení průřezového tématu v ročnících

Název tématického okruhu	I. stupeň					II. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Osobnostní rozvoj									
Rozvoj schopností poznávání (OSV 1)	Čj, Hv, Vv	Čj, Vv	Čj, Vv	Čj, Vv, V1	Čj, Vv, Pří, V1	Čj, Hv, Vz, Př, Tv, Tě	Čj, Nj, Př, Tv, Vz	Ch, Sp, Tv	Ch, Tv, Vz
Sebepoznání a sebepojetí (OSV 2)	Čj, Prv		Čj, Tv	Hv, Vv, Tv	Pří, Vv, Tv	Př, Tv	Nj, Hv, Tv, Vz	Vo, Sp, Tv	Ch, Tv, Vz
Seberegulace a sebeorganizace (OSV 3)	Tv, Vv	Čj, Prv, Tv	Čj, Prv, Tv, Vv	Čj, V1, Tv, Vv, Pří	Čj, V1, Tv, Vv	Vo, Hv, Tv, Vz	Hv, Tv, Vz	Nj, Ch, Tv, Sp	Ch, Tv, Vz
Psychohygiena (OSV 4)	Čj, Hv	Hv		Tv, Vv	Pří, Tv, Vv	Tv, Vv	Aj, Tv, Vz	Tv, Vv	Nj, Tv, Vv, Sp, Vz
Kreativita (OSV 5)	Čj, Hv, Vv	Čj, Hv, Vv	Hv, Vv	Vv	Inf, Hv, Vv	Tv, Vv, Čj	Čj, Nj, Hv, Tv	Tv, Vv	Ch, Tv, Sp, Vv
Sociální rozvoj									
Poznávání lidí (OSV 6)	Vv	Vv	Vv	Vv	Vv, Pří	Aj, Čj	Čj, Aj, Vz	Aj, Nj, Tv, Sp	Tv, Vz
Mezilidské vztahy (OSV 7)	Prv	Čj, Prv	Aj	V1, Tv	Čj, Pří, V1, Tv	Vo, Tv, Vz, Čj	Nj, Tv, Vz	Čj, Aj, F, Sp, Tv	Čj, Ch, Tv
Komunikace (OSV 8)	Čj	Čj	Čj, Prv	Čj, Aj, V1, Pří	Čj, Inf, V1	Čj, Tv	Aj, Nj, Tv, Vz	Čj, Vo, Tv	Čj, Tv, Sp, Vz
Kooperace a kompetice (OSV 9)		Čj, Tv	Tv	Tv	Tv, Vv	Tv, Vv	Nj, Tv	Vv, Tv	Tv, Vv
Morální rozvoj									
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (OSV 10)		Čj, Prv	Prv, Vv	Pří, Tv	Pří, Tv, Inf	Tv, Vz	Tv, Vz	Ch, Tv, Sp	Nj, Ch, Tv, Vz
Hodnoty, postoje, praktická etika (OSV 11)	Čj	Čj, Vv	Vv	V1, Vv	Čj, Pří, V1, Vv	Inf, Vz	Vz	Nj, Ch	Ch, Sp, Vz

2) VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- vede k aktivnímu postoji v obhajování a dodržování lidských práv a svobod
- vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti
- umožňuje participovat na rozhodnutích celku s vědomím vlastní odpovědnosti za tato rozhodnutí a s vědomím jejich důsledků
- rozvíjí a podporuje komunikativní, formulační, argumentační, dialogické a prezentační schopnosti a dovednosti
- prohlubuje empatii, schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování
- vede k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- vede k otevřenému, aktivnímu, zainteresovanému postoji v životě
- vychovává k úctě k zákonu
- rozvíjí disciplinovanost a sebekritiku
- učí sebeúctě a sebedůvěře, samostatnosti a angažovanosti
- přispívá k utváření hodnot jako je spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance a odpovědnost
- rozvíjí a podporuje schopnost zaujetí vlastního stanoviska v pluralitě názorů
- motivuje k ohleduplnosti a ochotě pomáhat zejména slabším
- umožňuje posuzovat a hodnotit společenské jevy, procesy, události a problémy z různých úhlů pohledu (lokální, národní, evropská, globální dimenze)
- vede k respektování kulturních, etnických a jiných odlišností
- vede k asertivnímu jednání a ke schopnosti kompromisu

Tematické okruhy průřezového tématu

Tematické okruhy průřezového tématu jsou zaměřeny na utváření a rozvíjení demokratických vědomostí, dovedností a postojů potřebných pro aktivní účast žáků – budoucích dospělých občanů – v životě demokratické společnosti. Při jejich realizaci je užitečné vycházet z reálných životních situací a doporučené obsahy tematických okruhů co nejvíce vztahovat k životní zkušenosti žáků.

- **Občanská společnost a škola** – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy - žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci
- **Občan, občanská společnost a stát** – občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciaci, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)
- **Formy participace občanů v politickém životě** – volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí
- **Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování** – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam Ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti

Značení průřezového tématu

Název tématického okruhu	Zkratka
Občanská společnost a škola	VDO 1
Občan, občanská společnost a stát	VDO 2
Formy participace občanů v politickém životě	VDO 3
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	VDO 4

Zařazení průřezového tématu v ročnících

Název tématického okruhu	I. stupeň					II. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Občanská společnost a škola (VDO 1)				VI	VI	Tč		Př	
Občan, občanská společnost a stát (VDO 2)				VI	Pří, VI	D, Vo	Vo	D, Vo	Hv
Formy participace občanů v politickém životě (VDO 3)				VI	VI		Vo		D, Vo
Principy demokracie jako forma vlády a způsobu rozhodování (VDO 4)				VI	VI	D, Tv	Tv	Tv	Tv, Aj, Vo, D

3) VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy
- prohlubuje porozumění vlivu kulturních, ideologických a sociopolitických rozdílů na vznik a řešení globálních problémů v jejich vzájemných souvislostech
- prohlubuje základní vědomosti nezbytné pro pochopení struktury a funkcí mezinárodních a nevládních organizací, jejich vlivu na řešení globálních i lokálních problémů v oblasti humanitární, politické, sociální, ekonomické, kulturní a dodržování lidských práv
- rozvíjí schopnost srovnávat projevy kultury v evropském a globálním kontextu, nacházet společné znaky a odlišnosti a hodnotit je v širších souvislostech
- rozšiřuje a prohlubuje dovednosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí, seberealizaci a řešení reálných situací v otevřeném evropském prostoru
- prohlubuje vědomosti potřebné k pochopení souvislostí evropských kořenů a kontinuity evropského vývoje a podstaty evropského integračního procesu
- vede k pochopení významu společných politik a institucí Evropské unie; seznamuje s dopadem jejich činnosti na osobní i občanský život jednotlivce i s možnostmi jejich zpětného ovlivňování a využívání
- vede k poznání a pochopení života a díla významných Evropanů a iniciuje zájem žáků o osobnostní vzory
- rozvíjí schopnost racionálně uvažovat, projevovat a korigovat emocionální zaujetí v situacích motivujících k setkávání, srovnávání a hledání společných evropských perspektiv

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá překonávat stereotypy a předsudky
- obohacuje pohledy žáka na sebe sama z hlediska otevřených životních perspektiv rozšířených o možnosti volby v evropské a mezinárodní dimenzi
- kultivuje postoje k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života
- utváří pozitivní postoje k jinakosti a kulturní rozmanitosti
- podporuje pozitivní postoje k tradičním evropským hodnotám
- upevňuje osvojování vzorců chování evropského občana a smysl pro zodpovědnost

Tematické okruhy průřezového tématu

Tematické okruhy průřezového tématu podněcují zájem žáků o Evropu a svět a zprostředkovávají jim poznání Evropy a světa jako uspořádaného prostředí, měnícího se v čase, v němž se lidé setkávají, společně řeší problémy a utvářejí svůj život. Prostřednictvím tematických okruhů si žáci zpřesňují

obraz Evropy, uvědomují si souvislosti řešení běžných situací občana s globálními problémy a možnosti utváření své vlastní životní perspektivy v evropském a globálním prostoru.

- **Evropa a svět nás zajímá** – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy
- **Objevujeme Evropu a svět** – naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů
- **Jsme Evropané** – kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; Evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže

Značení průřezového tématu

Název tématického okruhu	Zkratka
Evropa a svět nás zajímá	EGS 1
Objevujeme Evropu a svět	EGS 2
Jsme Evropané	EGS 3

Zařazení průřezového tématu v ročnících

Název tématického okruhu	I. stupeň					II. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Evropa a svět nás zajímá (EGS 1)			Hv	Vv, Hv, Vl	Aj, Vl, Vv, Hv	Aj, Čj, Př, Tč	Aj, Čj, Nj, Př, Z	Ch, Př	Čj, Aj, Ch, Př, Hv
Objevujeme Evropu a svět (EGS 2)			Aj	Aj, Vl, Vv	Aj, Vl, Vv	Aj, Čj, Př	Aj, Čj, Př, D, Z	Aj, Př	Čj, Aj, Hv
Jsme Evropané (EGS 3)				Vv	Vl, Vv	Hv	Nj, D, Z, Hv	D, Ch, Hv	Čj, Vo, D, Z, Sp

4) MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- poskytuje žákům základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti
- rozvíjí dovednost orientovat se v pluralitní společnosti a využívat interkulturních kontaktů k obohacení sebe i druhých
- učí žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých
- učí přijmout druhého jako jedince se stejnými právy, uvědomovat si, že všechny etnické skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazena jiné
- rozvíjí schopnost poznávat a tolerovat odlišnosti jiných národnostních, etnických, náboženských, sociálních skupin a spolupracovat s příslušníky odlišných sociokulturních skupin
- rozvíjí dovednost rozpoznat projevy rasové nesnášenlivosti a napomáhá prevenci vzniku xenofobie
- učí žáky uvědomovat si možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů a připravenosti nést odpovědnost za své jednání,
- poskytuje znalost některých základních pojmů multikulturní terminologie: kultura, etnikum, identita, diskriminace, xenofobie, rasismus, národnost, netolerance aj.

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá žákům prostřednictvím informací vytvářet postoje tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám, reflektovat zázemí příslušníků ostatních sociokulturních skupin a uznávat je
- napomáhá žákům uvědomit si vlastní identitu, být sám sebou, reflektovat vlastní sociokulturní zázemí
- stimuluje, ovlivňuje a koriguje jednání a hodnotový systém žáků, učí je vnímat odlišnost jako příležitost k obohacení, nikoli jako zdroj konfliktu
- pomáhá uvědomovat si neslučitelnost rasové (náboženské či jiné) intolerance s principy života v demokratické společnosti
- vede k angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu
- učí vnímat sebe sama jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám

Tematické okruhy průřezového tématu

Tematické okruhy Multikulturní výchovy vycházejí z aktuální situace ve škole, reflektují aktuální dění v místě školy, současnou situaci ve společnosti. Výběr a realizace daného tematického okruhu, popř. tématu může být významně ovlivněn vzájemnou dohodou učitelů, učitelů a žáků, učitelů a rodičů apod.

- **Kulturní diference** – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě
- **Lidské vztahy** – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěví k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy
- **Etnický původ** – rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku
- **Multikulturalita** – multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání
- **Princip sociálního smíru a solidarity** – odpovědnost a příspěví každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty

Značení průřezového tématu

Název tématického okruhu	Zkratka
Kulturní diference	MKV 1
Lidské vztahy	MKV 2
Etnický původ	MKV 3
Multikulturalita	MKV 4
Princip sociálního smíru a solidarity	MKV 5

Zařazení průřezového tématu v ročnících

Název tématického okruhu	I. stupeň					II. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kulturní diference (MKV 1)			Aj	Vl, Hv	Aj, Vl, Hv		Aj, Z	Aj	Aj, Nj, Čj
Lidské vztahy (MKV 2)				Vl	Pří, Vl		Vz	Čj	Nj
Etnický původ (MKV 3)				Vl	Vl	Z	Z	Čj, Př	D
Multikulturalita (MKV 4)				Aj, Vl	Aj, Vl	Aj	Aj, Nj, Z	Čj	Aj
Princip sociálního smíru a solidarity (MKV 5)				Vl	Vl		Vo		Z, Vo

5) ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- rozvíjí porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí
- vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování
- přispívá k poznávání a chápání souvislostí mezi vývojem lidské populace a vztahy k prostředí v různých oblastech světa
- umožňuje pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědností ve vztazích k prostředí
- poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí
- ukazuje modelové příklady jednání z hledisek životního prostředí a udržitelného rozvoje žádoucích i nežádoucích
- napomáhá rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí na místní, regionální, evropské i mezinárodní úrovni
- seznamuje s principy udržitelnosti rozvoje společnosti.
- učí hodnotit objektivnost a závažnost informací týkajících se ekologických problémů
- učí komunikovat o problémech životního prostředí, vyjadřovat, racionálně obhajovat a zdůvodňovat své názory a stanoviska

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnoty
- vede k odpovědnosti ve vztahu k biosféře, k ochraně přírody a přírodních zdrojů
- vede k pochopení významu a nezbytnosti udržitelného rozvoje jako pozitivní perspektivy dalšího vývoje lidské společnosti
- podněcuje aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí
- přispívá k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí
- vede k angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí
- vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví

Tematické okruhy průřezového tématu

Environmentální výchova je členěna do tematických okruhů, které umožňují celistvé pochopení problematiky vztahů člověka k životnímu prostředí, k uvědomění si základních podmínek života a odpovědnosti současné generace za život v budoucnosti.

Tematické okruhy:

- **Ekosystémy** – les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhovatá odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)
- **Základní podmínky života** – voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)
- **Lidské aktivity a problémy životního prostředí** – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV) změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)
- **Vztah člověka k prostředí** – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci - instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)

Značení průřezového tématu

Název tématického okruhu	Zkratka
Ekosystémy	EV 1
Základní podmínky života	EV 2
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	EV 3
Vztah člověka k prostředí	EV 4

Zařazení průřezového tématu v ročnících

Název tématického okruhu	I. stupeň					II. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Ekosystémy (EV 1)			Prv	Pří, Vv	Pří, Vv	Př, Z, Tč	Př	Př, Z	Ch
Základní podmínky života (EV 2)		Prv	Prv	Pří, Vv	Pří, Vv	Tč	Př	Aj, Ch	F, Př, Ch, Z
Lidské aktivity a problémy životního prostředí (EV 3)	Prv	Prv	Prv	Pří	Pří, Vv	Vz, Tč	Vz, Tč	Aj, Př, Ch, Z	Aj, F, Př, Ch, Z
Vztah člověka k prostředí (EV 4)	Vv		Aj, Prv	Aj, Pří, Vv	Pří, Vv	F, Hv	Aj, Vz	Nj, F, Př, Ch, Z	Ch, Př, Hv, Sp

6) MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- přispívá ke schopnosti úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace
- umožňuje rozvíjet schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu od nich
- učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času
- umožňuje pochopení cílů a strategií vybraných mediálních obsahů
- vede k osvojení si základních principů vzniku významných mediálních obsahů (zvl. zpravodajských)
- umožňuje získat představy o roli médií v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec (včetně právního kontextu)
- vytváří představu o roli médií v každodenním životě v regionu (v lokalitě)
- vede k rozeznávání platnosti a významu argumentů ve veřejné komunikaci
- rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu
- přispívá k využívání vlastních schopností v týmové práci i v redakčním kolektivu
- přispívá ke schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- rozvíjí citlivost vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení
- vede k uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění
- rozvíjí citlivost vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci
- napomáhá k uvědomění si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace

Tematické okruhy průřezového tématu

Mediální výchova na úrovni základního vzdělávání obsahuje základní poznatky a dovednosti týkající se médií a mediální komunikace. Tematické okruhy mediální výchovy se člení na tematické okruhy receptivních činností a tematické okruhy produktivních činností.

Tematické okruhy receptivních činností:

- **kritické čtení a vnímání mediálních sdělení** – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílů mezi informativním,

zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu

- **interpretace vztahu mediálních sdělení a reality** – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od médií zobrazovaných stereotypů, jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)
- **stavba mediálních sdělení** – příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií); principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), zezábavňující principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost); příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)
- **vnímání autora mediálních sdělení** – identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu
- **fungování a vliv médií ve společnosti** – organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti) ; role médií v politických změnách

Tematické okruhy produktivních činností:

- **tvorba mediálního sdělení** – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení
- **práce v realizačním týmu** – redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce

Značení průřezového tématu

Název tématického okruhu	Zkratka
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	MV 1
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	MV 2
Stavba mediálních sdělení	MV 3
Vnímání autora mediálních sdělení	MV 4
Fungování a vliv médií ve společnosti	MV 5
Tvorba mediálního sdělení	MV 6
Práce v realizačním týmu	MV 7

Zařazení průřezového tématu v ročnících

Název tématického okruhu	I. stupeň					II. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (MV 1)					Čj, Aj, Inf, Pří	Inf	Aj, Vo, Vz	Aj, Nj, Vo	Čj, Vz, Aj
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (MV 2)		Prv	Prv	Pří	Pří	Inf, Tč	Aj, Vz		Čj, Vz, Sp
Stavba mediálních sdělení (MV 3)			Čj	Čj	Čj, Inf		Aj		Čj
Vnímání autora mediálních sdělení (MV 4)					Aj, Pří, Inf	Aj, Inf			Aj, Nj
Fungování a vliv médií ve společnosti (MV 5)				Aj	Čj, Pří	Inf		Nj	Čj
Tvorba mediálního sdělení (MV 6)			Čj	Čj	Čj, Inf	Vv	Nj	Vv	Nj, Vv
Práce v realizačním týmu (MV 7)		Pč	Pč, Vv	Vv	Čj		Nj	Vv	

Finanční gramotnost

Finanční gramotnost je realizována formou integrace v rámci vyučovacích předmětů *Matematika, Výchova k občanství, Svět práce, Příprava pokrmů*.

Etická výchova

Doplňující vzdělávací obor *Etická výchova* je realizován formou integrace v předmětech učebního plánu. Ve vzdělávacím obsahu jednotlivých předmětů tohoto ŠVP je vyznačeno, kde jsou realizovány jednotlivé části vzdělávacího obsahu *Etické výchovy*:

1. Mezilidské vztahy a komunikace (ET 1)
2. Důstojnost lidské osoby. Pozitivní hodnocení sebe (ET 2)
3. Pozitivní hodnocení druhých (ET 3)
4. Kreativita a iniciativa. Řešení problémů a úkolů. Přijetí vlastního a společného rozhodnutí (ET 4)
5. Komunikace citů (ET 5)
6. Interpersonální a sociální empatie (ET 6)
7. Asertivita. Zvládnutí agresivity a soutěživosti. Sebeovládání. Řešení konfliktů (ET 7)
8. Reálné a zobrazené vzory (ET 8)
9. Prosociální chování v osobních vztazích. Pomoc, darování, dělení se, spolupráce, přátelství (ET 9)
10. Prosociální chování ve veřejném životě. Solidarita a sociální problémy (ET 10)

Seznam zkratk vyučovaných předmětů použitých v tabulkách průřezových témat

Český jazyk – Čj
Anglický jazyk – Aj
Německý jazyk – Nj
Matematika – M
Prvouka – Prv
Vlastivěda – Vl
Přírodověda - Pří
Hudební výchova – Hv
Výtvarná výchova – Vv
Praktické činnosti – Pč
Tělesná výchova – Tv
Informatika – Inf
Chemie – Ch
Fyzika – F
Přírodopis – Př
Zeměpis – Z
Dějepis – D
Výchova k občanství – Vo
Výchova ke zdraví – Vz
Technické činnosti – Tč
Svět práce – Sp

Učební plán**1. stupeň**

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Předměty	Ročník					Minimální časová dotace	Disponibilní časová dotace	Celková časová dotace
			1.	2.	3.	4.	5.			
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	7+1	7+2	7+2	6+1	6+1	33	7	40
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	0+1	0+1	3	3	3	9	2	11
Matematika a její aplikace		Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	20	5	25
Informační a komunikační technologie		Informatika					1	1		1
Člověk a jeho svět		Prvouka	2	2	2			12		6
		Přírodověda				2	1+1		1	4
		Vlastivěda				1+1	2		1	4
Umění a kultura		Hudební výchova	1	1	1	1	1	12		5
		Výtvarná výchova	1	1	1	2	2			7
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10		10
Člověk a svět práce		Praktické činnosti	1	1	1	1	1	5		5
Celkem			21	22	24	25	26	102	16	118

Poznámky k učebnímu plánu pro 1. – 5. ročník

- Žákům a jejich zákonným zástupcům je nabízena možnost alternativního písma Comenia Script, které je vyučováno vyškolenými učiteli od 1. ročníku. Rodiče si mohou zvolit, zda si tuto výuku přejí, či zda chtějí zůstat u klasického písma.
- V 1. a 2. ročníku je přidána vždy jedna disponibilní hodina Anglického jazyka
- Ve 4. ročníku je přidána 1 disponibilní hodina předmětu Vlastivěda.
- Český jazyk – k minimální časové dotaci bylo přirazeno 7 disponibilních hodin, neboť získávání klíčových kompetencí v oblasti jazyk a jazyková komunikace považuje škola za důležité
- Matematika – k minimální časové dotaci bylo přirazeno 5 disponibilních hodin, aby mohly být naplněny všechny očekávané výstupy
- Ve 2. ročníku je žákům nabízen nepovinný předmět Psaní s časovou dotací 1 hodina týdně
- Využití disponibilních hodin – disponibilní hodiny byly využity k navýšení časové dotace u stávajících předmětů:

Předmět	Počet disponibilních hodin	Ročníky (počet hodin)
Český jazyk	7	1.(1), 2. (2), 3. (2), 4.(1), 5. (1)
Anglický jazyk	2	1. (1), 2. (1)
Matematika	5	1. (1), 2. (1), 3. (1), 4.(1), 5. (1)
Vlastivěda	1	4. (1)
Přírodověda	1	5. (1)

2. stupeň

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Předměty	Ročník				Minimální časová dotace	Disponibilní časová dotace	Celková časová dotace
			6.	7.	8.	9.			
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	4+1	4	4	3+1	15	2	17
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	3	3	3	3	12		12
	Další cizí jazyk			2	2	2	6		6
Matematika a její aplikace		Matematika	4	3+1	4+1	4+1	15	3	18
Informační a komunikační technologie		Informatika	1	0+1			1	1	2
Člověk a společnost	Dějepis	Dějepis	2	2	2	1+1	11	1	8
	Výchova k občanství	Výchova k občanství	1	1	1	1			4
Člověk a příroda	Fyzika	Fyzika	2	2	1+1	1+1	21	2	8
	Chemie	Chemie			2	2			4
	Přírodopis	Přírodopis	2	2	1+1	1+1		2	8
	Zeměpis	Zeměpis	2	1+1	1+1	1+1		3	8
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	10		4
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	2	2	1	1			6
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví		1	1		0+1	10	1	3
	Tělesná výchova		2	2	2	2			8
Člověk a svět práce		Technické činnosti	1	1			3		2
		Svět práce			1	0+1		1	2
Volitelné předměty					0+1	0+1		2	2
Celkem			29	30	31	32	104	18	122

Poznámky k učebnímu plánu pro 6. – 9. ročník

- V 7., 8. a 9. ročníku je přidána vždy 1 disponibilní hodina předmětu Informatika.
- Český jazyk – k minimální časové dotaci byly přiřazeny 2 disponibilní hodiny (v 6. ročníku 1 hodina a v 9. ročníku 1 hodina), neboť získávání klíčových kompetencí v oblasti jazyk a jazyková komunikace považuje škola za důležité.
- Cizí jazyk – jako hlavní cizí jazyk je stanoven anglický jazyk.
- Další cizí jazyk – Všem žákům bude v 7., 8. a 9. ročníku nabídnut další cizí jazyk – německý jazyk, a to v časové dotaci 6 hodin týdně (2 hodiny v každém ročníku).
- Matematika – k minimální časové dotaci jsou přiřazeny 3 disponibilní hodiny, aby mohly být naplněny všechny očekávané výstupy.
- Dějepis – k minimální časové dotaci byla přiřazena 1 disponibilní hodina v 9. ročníku, škola považuje za důležité posílit výuku moderních a nejnovějších dějin.
- Výchova ke zdraví – předmět je zařazen v 6., 7. a 9. ročníku, v 8. ročníku je začleněn do předmětu přírodověda.
- Fyzika – k minimální časové dotaci byly přiřazeny celkem 2 disponibilní hodiny – 1 hodina v 8. ročníku a 1 hodina v 9. ročníku, aby mohly být naplněny všechny očekávané výstupy.
- Přírodopis – k minimální časové dotaci byly přiřazeny 2 disponibilní hodiny v 8. a 9. ročníku, aby mohly být naplněny všechny očekávané výstupy.
- Zeměpis – k minimální časové dotaci byly přiřazeny 3 disponibilní hodiny v 7., 8. a 9. ročníku, aby mohly být naplněny všechny očekávané výstupy.
- Svět práce – k minimální časové dotaci byla přiřazena 1 disponibilní hodina v 9. ročníku, neboť volbu povolání považujeme za velmi důležitou a věnujeme jí zvýšenou pozornost.

- Využití disponibilních hodin – disponibilní hodiny byly využity k navýšení časové dotace u stávajících předmětů:

Předmět	Počet disponibilních hodin	Ročníky (počet hodin)
Český jazyk	2	6.(1), 9.(1)
Matematika	1	7.(1)
Informatika	1	7.(1)
Dějepis	1	9.(1)
Fyzika	2	8.(1), 9. (1)
Přírodopis	2	8.(1), 9.(1)
Zeměpis	3	7.(1), 8.(1), 9.(1)
Výchova ke zdraví	1	9.(1)
Svět práce	1	9.(1)
Volitelné předměty	2	8.(1), 9.(1)

- V 8. a 9. ročníku si žáci volí jeden volitelný předmět z nabídky těchto předmětů: *cvičení z českého jazyka, praktikum z českého jazyka, cvičení z matematiky, matematické praktikum, práce s multimédií, ekologická výchova, výtvarné činnosti, práce s technickými materiály, zeměpisné praktikum, příprava pokrmů, konverzace v anglickém jazyce, sportovní hry*. Ve školním roce nemusejí být žákům nabídnuty všechny tyto předměty, nýbrž jen některé, z nich se pak vyučují ty předměty, o které žáci projeví největší zájem, a to tak, aby počet žáků v jedné skupině odpovídal materiální a technickým podmínkám a umožňoval splnění očekávaných výstupů.

Český jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Český jazyk* vychází ze vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura.

Český jazyk má mezi vyučovacími předměty stěžejní postavení.

Vyučovací předmět český jazyk je vyučován ve všech ročnících 1. i 2. stupně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru český jazyk a literatura stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a související očekávané výstupy průřezových témat.

Hlavním cílem vyučovacího předmětu je vést žáka k získání dobré úrovně jazykové kultury a mateřského jazyka, které patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělání, a vybavit žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat a prosazovat výsledky svého poznávání. Dále vytvořit předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa a sebe sama.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah má komplexní charakter, pro přehlednost je členěn do specifických složek:

- *Jazyková výchova*
- *Komunikační a slohová výchova*
- *Literární výchova*

Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých specifických složek vzájemně prolíná.

V *komunikační výchově* se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

V *jazykové výchově* žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojení spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídít je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V *literární výchově* žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečností. Postupně získávají základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Do vzdělávacího obsahu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat:

- Osobnostní a sociální výchova (osobnostní rozvoj, sociální rozvoj)
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (objevujeme Evropu a svět)
- Multikulturní výchova (lidské vztahy)
- Mediální výchova (stavba mediálních sdělení)

Žákům a jejich zákonným zástupcům je nabízena možnost alternativního písma Comenia Script, které je vyučováno vyškolenými učiteli od 1. ročníku. Rodiče si mohou zvolit, zda si tuto výuku přejí, či zda chtějí zůstat u klasického písma.

Průřezová témata budou uplatňována především v části komunikační a slohová výchova.

Obsahem vyučovacího předmětu český jazyk je naplňování očekávaných výstupů stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Dovednosti, které si žáci osvojují v rámci předmětu, jsou důležité nejen pro daný předmět, ale umožňují získávání poznatků i v dalších předmětech. Proto je kladen důraz na práci s textem a jeho interpretaci.

Vyučování předmětu probíhá v běžných třídách, doplňkově v učebnách výpočetní techniky, kde je k dispozici výukový software.

Časová dotace předmětu:

Ročník	Počet hodin
1.	7+2
2.	7+3
3.	7+2
4.	6+1
5.	6+1
6.	4+1
7.	4
8.	4
9.	3+1

Číslo za znaménkem + značí přidělení disponibilní hodiny.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu český jazyk

1. Stupeň

Klíčové kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
KOMPETENCE K UČENÍ: umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	<ul style="list-style-type: none"> - Vyhledáváme a třídíme informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně používáme v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě. - Operujeme s obvykle užívanými termíny, znaky a symboly, uvádíme věci do souvislostí, propojujeme do širších celků. - Poznáváme smysl a cíl učení, máme kladný vztah k učení (vytváříme u žáků zásobu nástrojů, které efektivně využíváme při řešení úkolů v reálném životě a praxi).
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ: podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - Vyhledáváme informace vhodné k řešení problémů, nacházíme jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využíváme získané vědomosti a dovednosti. - Samostatně řešíme problémy, volíme vhodné způsoby řešení, užíváme při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy. - Ověřujeme prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikujeme při řešení obdobných nebo nových problémových situací. - Kriticky myslíme, činíme uvážlivá rozhodnutí, jsme schopni je obhájit, uvědomujeme si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů hodnotíme (dovedeme vyslovovat hypotézy).
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ: vést žáky k všestranné a účinné komunikaci	<ul style="list-style-type: none"> - Formulujeme a vyjadřujeme své myšlenky a názory v logickém sledu, přesně, vyjadřujeme se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu. - Umíme naslouchat, porozumět, vhodně reagovat, zapojovat se do diskuse, obhájit svůj názor, používáme vhodné argumenty. - Pracujeme s texty, grafy, diagramy, obrazovým materiálem, porozumíme běžně užívaným gestům, informační a komunikační prostředí využíváme ke svému rozvoji, aktivně se zapojujeme do společenského dění. - Využíváme komunikační prostředí a technologie ke komunikaci se světem. - Využíváme komunikační prostředí a technologie k soužití a spolupráci.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ: rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých	<ul style="list-style-type: none"> - Utváříme příjemné atmosféry v týmu na základě ohleduplnosti – upevňování dobrých mezilidských vztahů (ovlivňujeme tak kvalitu společné práce). - Vytváříme si kladné představy o sobě samém – podporujeme vlastní sebedůvěru a samostatný rozvoj.
KOMPETENCE OBČANSKÉ: připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti uplatňující svá práva a plnící své povinnosti	<ul style="list-style-type: none"> - Chápeme základní principy, na nichž spočívají zákonné a společenské normy, uvědomujeme si svá práva a povinnosti. - Respektujeme, chráníme a oceňujeme naše tradice a kulturní a historické dědictví, projevujeme kladný postoj k uměleckým dílům (navštěvujeme divadelní představení, muzea, historické památky...).

KOMPETENCE PRACOVNÍ: pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci	<ul style="list-style-type: none"> - Používáme bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení. - Využíváme znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, na profesní zaměření (připravujeme se na budoucnost zadáváním samostatných prací).
--	---

2. stupeň

Klíčové kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
KOMPETENCE K UČENÍ: umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	<ul style="list-style-type: none"> - Zadáváme úkoly, kterými vedeme žáky k vyhledávání informací a jejich třídění, k práci s textem. - Používáme vhodné učební pomůcky, např. SSJČ, PČP a gramatické přehledy. - Zařazujeme do vyučování práci s jazykovými příručkami. - Učíme žáky pracovat s chybou.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ: podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - Užíváme metody, při kterých docházejí žáci k řešení a k závěrům sami. - Klademe důraz na analýzu přečtených textů a kritické posouzení jejich obsahu, porovnání jevů, zjišťování shod a odlišností, třídění podle určitých hledisek, zobecnění.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ: vést žáky k všestranné a účinné komunikaci	<ul style="list-style-type: none"> - Učíme žáky diskutovat a vhodně argumentovat. - Zadáváme úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat. - Nabízíme žákům využívání informačních a komunikačních prostředků.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ: rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých	<ul style="list-style-type: none"> - Zařazujeme práci ve skupině a klademe důraz na vytváření pravidel týmové práce a jejich respektování samotnými žáky. - Vyžadujeme od žáků dodržování pravidel slušného chování. - Posilujeme sebedůvěru žáka.
KOMPETENCE OBČANSKÉ: připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti uplatňující svá práva a plnící své povinnosti	<ul style="list-style-type: none"> - Podporujeme u žáků projevy pozitivních postojů k uměleckým dílům, k ochraně kulturního dědictví a ocenění našich tradic. - Respektujeme věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáků.
KOMPETENCE PRACOVNÍ: pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci	<ul style="list-style-type: none"> - Rozvíjíme u žáků smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku. - Nabízíme příležitosti k účasti v soutěži. - Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. - Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci

Očekávané výstupy předmětu český jazyk

1. stupeň

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti

ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti

ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru

ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost

ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči

ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích

ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev

ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním

ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev

ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení

ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas

ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává

ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení

ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta

ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku

ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě

ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru

ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace

ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry

ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti

Učivo

- **čtení** – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)
- **naslouchání** – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)
- **mluvený projev** – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)
- **písemný projev** – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (přihláška, dotazník), vypravování

JAZYKOVÁ VÝCHOVA**Očekávané výstupy – 1. období**

žák

*ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky**ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná**ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost**ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru**ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves**ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy**ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky**ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování***JAZYKOVÁ VÝCHOVA****Očekávané výstupy – 2. období**

žák

*ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová**ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku**ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu*

ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí
ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách
ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu

Učivo

- **zvuková stránka jazyka** – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)
- **slovní zásoba a tvoření slov** – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka)
- **tvarosloví** – slovní druhy, tvary slov
- **skladba** – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice
- **pravopis** – lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu
ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů
ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

Učivo

- **poslech literárních textů**
- **zážitkové čtení a naslouchání**
- **tvořivé činnosti s literárním textem** – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod
- **základní literární pojmy** – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání

2. stupeň**KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA****Očekávané výstupy**

žák

ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji

ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru

ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj

ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci

ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru

ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči

ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu

ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát

ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování

ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

Učivo

- **čtení** – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové
- **naslouchání** – praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové
- **mluvený projev** – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální); komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát, diskuse

- **písemný projev** – na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: výpisek, žádost, soukromý a úřední dopis, objednávka, teze, strukturovaný životopis, pozvánka, charakteristika, subjektivně zbarvený popis, výklad, úvaha)

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy

žák

ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova

ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh

ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami

ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci

ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace

ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí

ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí

ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití

Učivo

- **zvuková stránka jazyka** – zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování)
- **slovní zásoba a tvoření slov** – slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, homonyma, synonyma, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov
- **tvarosloví** – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov
- **skladba** – výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy, souvětí, přímá a nepřímá řeč, stavba textu
- **pravopis** – lexikální, morfologický, syntaktický
- **obecné poučení o jazyce** – čeština (jazyk národní, jazyk mateřský), skupiny jazyků (slovanské – především slovenština – a jiné, jazyky menšinové), rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky), jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny, jazykové příručky)

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy

žák

ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla

ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora

ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo

ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie

ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty

ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele

ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře

ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování

ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích

Učivo

- **tvořivé činnosti s literárním textem** – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům
- **způsoby interpretace literárních a jiných děl**
- **základy literární teorie a historie** – struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš), literatura umělecká a věcná (populárně-naučná, literatura faktu, publicistické žánry)
- **literární druhy a žánry** – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času – hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu český jazyk**Ročník: 1**

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Přípravné období na čtení			
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivně se zapojuje a zvládá hry pro rozvoj zrakového a sluchového vnímání, jazykovou přípravu, dechovou a artikulační přípravu - v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči - určuje pozici hlásek ve slově - člení slova na hlásky, z hlásek skládá slova - odlišuje dlouhé a krátké samohlásky - rozvíjí slovní zásobu a rozšiřuje ji o významy nových slov - zvládá nácvik tvarů dle předlohy - rozvíjí grafomotorické schopnosti, jemnou motoriku - zvládá hygienické návyky spojené se psaním - má dostatečně uvolněnou ruku - píše opis slov hůlkovým písmem 	<p>Jazyková, sluchová a zraková příprava Analyticko-syntetická cvičení Říkadla, pohádky, písničky Dechová cvičení Seznámení s velkou tiskací abecedou Délka samohlásek Uvolňovací cviky, držení psacích potřeb Hůlkové písmo</p>	OSV 1, 2, 4, 5	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Nácvik čtení			
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná tvary všech velkých i malých písmen v tiskací podobě - určuje pozici hlásek ve slově - člení slova na hlásky, z hlásek skládá slova - odlišuje dlouhé a krátké samohlásky - čte se správnou intonací a frázováním, s důrazem na porozumění - volí vhodné tempo a hlasitost řeči, opakuje rytmická cvičení - čte slova různé stavby hláskováním (globálně čte krátká slova) - rozumí čtenému - čte a sluchově rozlišuje tvrdost a měkkost skupin di, ti, ni, dy, ty, ny - rozumí čtenému - čte slova s dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě 	Velká a malá tiskací abeceda Hláskový rozklad a sklad slov Rytmus, rým, hry se slovy Čtení s porozuměním Skupiny di,ti,ni,dy,ty,ny,dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě Hygiena psaní Hůlkové písmo	OSV 1, 2	
Žák <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí grafomotorické schopnosti, jemnou motoriku - píše opis, diktát písmen, slov a krátkých vět hůlkovým písmem 			
Rozvíjení čtenářských dovedností			
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá nácvik tvarů dle předlohy - zvládá hygienické návyky spojené se psaním - píše správné tvary písmen - při psaní spojuje písmena ve slova, slova do vět, používá různé strategie k sebekontrolě - přizpůsobuje své čtení takovému tempu, aby porozuměl obsahu čteného textu - orientuje se v textu, pracuje s textem dle pokynů učitele přiměřeně svému věku - vyjádří své pocity z přečteného textu a volně reprodukuje text - dokáže naslouchat ostatním - předvídá průběh děje, hovoří o možných alternativách ve 	Psací abeceda Skupiny di, ti, ni x dy, ty, ny, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě Opis, přepis, diktát písmen, slov a krátkých vět Zrakové, sluchové vnímání, pravolevá orientace Čtení s porozuměním Doplňková četba	OSV 11	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
vývoji děje a postav, vymýšlí vlastní konec příběhu, pracuje s otázkami, tvoří vlastní otázky uvědomuje si, že děj se odvíjí v časové a dějové posloupnosti			
	Dramatická a literární výchova		
<ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se s ukázkami z vybraných žánrů dětské literatury, se znaky pohádky - seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti - rozlišuje pojmy básnička, pohádka, příběh, verš - tvoří rýmy - přednáší z paměti literární texty přiměřené věku 	Dramatizace Literární žánry	OSV 1, 8	

Ročník: 2

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Opakování			
Žák <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná jednotlivé hlásky a písmena - skládá všechny druhy slabik - dokáže hlasitě přečíst jednoduché věty se správnou intonací - správně přečte délku samohlásek 	Opakování učiva z 1. ročníku – čtení textů v čítance a na pracovních listech	OSV 1	
<ul style="list-style-type: none"> - je schopen přiměřeně dlouhého souvislého jazykového projevu - využívá jednoduché osnovy 	Vyprávění pohádky podle obrázku	OSV 8	
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá analyticko-syntetická cvičení 	Skládání slov z písmen		
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje psací a tiskací písmena a číslice 	Psaní velkých a malých písmen abecedy		
<ul style="list-style-type: none"> - zvládne opis a přepis jednoduchých slov a vět 	Psaní jednoduchých slov a vět - bezchybně		
<ul style="list-style-type: none"> - volí vhodné verbální prostředky řeči 	Tvoření vět ze slov	OSV 8	
<ul style="list-style-type: none"> - umí prakticky využít abecedu 	Opakování abecedy		
<ul style="list-style-type: none"> - volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči při tvorbě krátkého mluveného projevu na základě vlastních zážitků 	Vyprávění zážitků z prázdnin	OSV 8	
Věta, slovo			
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší druhy vět – oznamovací, rozkazovací, tázací, přací, dokáže je přečíst se správnou intonací a napsat za každou správné interpunkční znaménko 	Mluvíme a píšeme ve větách Rozlišujeme druhy vět		
<ul style="list-style-type: none"> - odlišuje druhy vět dle obsahu – sdělení a na základě toho umí správně rozhodnout o použití interpunkčního znaménka 	Správné psaní interpunkčních znamének na konci vět	OSV 8	
<ul style="list-style-type: none"> - správně dýchá a volí vhodné tempo 	Nácvik správné intonace při čtení vět		
<ul style="list-style-type: none"> - ví, z čeho se skládá věta a z čeho slovo, ví, že každé slovo něco znamená 	Slovo – věty se skládají ze slov, slovo má svůj význam	OSV 1, 3	
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže uspořádat slova do jednoduché věty (přiměřený počet přiměřených slov) 	Pořádek slov ve větě	OSV 8	
<ul style="list-style-type: none"> - ví, co je předložka, jak ji čteme, jak píšeme 	Předložka – psaní a čtení předložek		
<ul style="list-style-type: none"> - začíná psát jednoduchý diktát v přiměřeném čase 	Diktát		
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže podle obrázků popsat situaci, případně vymyslet jednoduchý děj 	Vyprávění podle obrázků, obohacování slovní zásoby	OSV 5	
<ul style="list-style-type: none"> - drží správně pero, má správný sklon sešitu, správně sedí, ovládá správnou techniku psaní malých a velkých písmen a jejich správný tvar 	Správné tvary písmen, technika psaní, správné sezení, držení pera		

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Význam slov			
Žák	Slova protikladná	OSV 3	
- umí tvořit slova opačného významu			
- umí tvořit slova stejného nebo podobného významu	Synonyma – slova stejného nebo podobného významu		
- umí tvořit slova významem nadřazená, podřazená a souřadná	Slova nadřazená – podřazená – souřadná		
- umí rozdělit slova na slabiky, určit jejich počet, využít při dělení slov na konci řádku	Slova se skládají ze slabik – skládání a rozklad slov na slabiky, počet slabik, rozdělování slov na konci řádku		
- dokáže samostatně vypravovat podle obrázkové osnovy	Obohacování slovní zásoby, správná intonace vypravování	OSV 5	
- čte přiměřeně rychle, se správnou intonací a přízvukem	Čtení – tempo čtení, správné slabikování, intonace, čtení předložek		
- čte s porozuměním			
- rozlišuje jména vlastní a obecná	Psaní velkých písmen u vlastních jmen		
Zvuková stavba slova, psaní ů, ú			
- rozlišuje hlásku a písmeno	Hláska a písmeno – napsaná hláska je písmeno		
- umí znázornit slabičnou a hláskovou stavbu slov	Slabičná a hlásková stavba slov		
- dokáže rozlišit samohlásky a souhlásky	Samohlásky a souhlásky,		
- rozliší samohlásky krátké, dlouhé, dvojhásky	Slabikotvorné r,l		
- píše správně ů, ú podle daných pravidel	Psaní ů,ú		
- samostatně vyjádří vlastní pocity	Sloh	OSV 1, 9	
- základní formy společenského styku			
- samostatně vyjádření vlastních pocitů, vyjádření	Samostatná práce: Co si přeji pod stromeček?		
- přepis a opis jednoduchého textu, básně	Přepis, opis, diktát		
Krátké a dlouhé samohlásky			
- zvládá doposud probrané učivo	Opakování probraného učiva		
- Odlišuje sluchově, umí zaznamenat	Krátké a dlouhé samohlásky		
- dokáže správně doplnit, opravit	Doplňování háčeků a čárek do textu, oprava textu	OSV 10	
- samostatně dokáže vyjádřit své pocity a také spokojenost se svou vlastní prací	Obohacování slovní zásoby, jasná formulace, výslovnost	OSV 2, 9, 11	
- opakování správných tvarů písmen, umí napsat nová písmena	Písmena – cizinci: X, x, Q, q, W, w		
Tvrdé a měkké souhlásky			
- rozřídí souhlásky na tvrdé, měkké, obojetné, oboj. vyjmenuje	Souhlásky tvrdé, měkké, obojetné	OSV 1, 3	
- píše správně y/ý po tvrdých souhláskách	Psaní y/ý po tvrdých souhláskách		
- popíše předmět (hrneček)	Popis předmětu, důležité části		

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Žák - dokáže napsat diktát na procvičování y/ý po tvrdých souhláskách	Tvrdé slabiky – procvičování		
- dokáže správně doplňovat y/ý po tvrdých souhláskách v textu - správné čtení tvrdých slabik	Doplňování y/ý po tvrdých souhláskách v textu		
- dokáže správně po samostatném přečtení textu odpovědět na jednoduché otázky	Nácvik tichého čtení s porozuměním	OSV 8	
- opraví chyby v textu a text správně opíše	Oprava chyb v textu	OSV 1	
- dokáže psát správně i/í po měkkých souhláskách	Měkké souhlásky – psaní i/í po měkkých souhláskách		
- doplňování správného i,i/y,ý v textu a odůvodňováním	Psaní i,i/y,ý po měkkých a tvrdých souhláskách		
- čtení - jednoduchý diktát	Procvičování tvrdých a měkkých slabik		
- popíše jednoduše děj, který zná a vychází z jeho každodenních zkušeností	Popis děje – ústně i písemně	OSV 7	
- dokáže stručně reprodukovat přečtený či slyšený text a odpovědět na jednoduché otázky s ním související - Seřadí věty v textu, dokáže doplnit slova do textu, popsat děj celými větami	Četba delších textů, doplňková četba		
- zvládá techniku psaní v přiměřeném tempu - zvládá všechna písmena malé a velké psací abecedy - žák zvládá opis, přepis, diktát	Správná technika psaní, tvary písmen, úprava, tempo práce		
- ví, že ve vlastních jménech osob, zvířat a zeměpisných názvech se píše velké počáteční písmeno	Vlastní jména Psaní jmen osob,zvířat,měst,vesnic,hor a řek		
- ví, že na začátku každé věty se píše velké písmeno	Velká písmena v textu		
- umí samostatně popsat oslavy svátků jara – Velikonoce	Seznamování s ústní slovesností, lidovými tradicemi a zvyky	OSV 11	
- umí drammatizovat postavu z pohádky, dokáže sehrát scénku navozující danou situaci	Recitace a drammatizace	OSV 5	
Slabiky s „ě“, párové souhlásky, slovní druhy, abeceda			
- umí správně přečíst a napsat - umí správně znázornit slabičnou a hláskovou stavbu slov - umí odůvodnit spodobu na konci a uprostřed slov - umí použít abecedu k řazení slov - pochopí základní poznatky o třídění slov do 10 skupin slovních druhů	Slabiky s „ě“ – výslovnost a psaní Párové souhlásky na konci a uprostřed slov – spodoba, odůvodňování Abeceda Slovní druhy	OSV 1	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Žák <ul style="list-style-type: none"> - dokáže samostatně přečíst knihu s odpovídajícím textem (délkou i obsahem) a dokáže s jejím obsahem seznámit spolužáky 	Zvládnutí čtení bez slabikování, správná intonace a síla hlasu	OSV 8	
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže samostatně vyhledávat informace v encyklopediích 	Technika práce s encyklopediemi		
<ul style="list-style-type: none"> - zná význam některých lid. přísloví a pořekadel, dokáže ho vysvětlit 	Lidová přísloví a pořekadla	OSV 11	
O souvětí, opakování			
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže odlišit větu jednoduchou a souvětí, určit počet vět v souvětí - žák zvládá učivo 2. Ročníku dané osnovami 	Věta jednoduchá a souvětí Opakování učiva, dokončení písanky, slohová práce, četba		
Komunikační a slohová výchova			
<ul style="list-style-type: none"> - čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti - čte se správnou intonací, rozumí textu a reprodukuje obsah - dokáže se v textu orientovat, vyhledává odpovědi na otázky, hledá klíčová slova - umí číst v rolích, rozlišuje přímou řeč - umí napsat adresu, krátký dopis, pozdrav, blahopřání, vzkaz - tvoří smysluplné bohaté věty k obrázkům, nahrazuje slova jiným výrazem, pracuje s obrázkovou osnovou, odstraňuje přebytečná slova z textu - popisuje předmět, obrázek, osobu, zvíře, pracovní postup 	Čtení, naslouchání, mluvený projev, písemný projev	OSV 8	
Literární výchova			
<ul style="list-style-type: none"> - poslouchá uvědoměle literární texty, čte samostatně knihy, vede si záznam do deníčku - kreslí ke knize vlastní ilustraci, vypráví, co se mu v knize líbilo, hledá a předčítá zajímavou část knihy - seznámí se systémem půjčování knih ve veřejných knihovnách - přednáší zpaměti texty přiměřené jeho věku - rozlišuje a používá pojmy – pohádka, hádanka, říkanka, báseň, sloka, rým, verš, kniha, knihovna, knihkupectví, čtenář, básník, spisovatel, ilustrátor, divadlo, herec, jeviště, hlediště, režisér, divadelní hra, hlavní postavy - chodí do divadla a na koncerty 	Práce s texty	OSV 1 OSV 5	

Ročník: 3

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Mluvnice – opakování učiva z nižších ročníků			
Žák <ul style="list-style-type: none"> - zná stavbu slova a věty - umí řadit slova podle abecedy - rozlišuje druhy vět - ovládá psaní i/y po tvrdých a měkkých souhláskách - umí odůvodnit spodobu na konci a uvnitř slov - vypravování: Podzim 	Opakování učiva z 2. ročníku: Věta – slovo – hláska Abeceda Druhy vět Psaní i/y po tvrdých a měkkých souhláskách Spodoba na konci a uvnitř slova Sloh	OSV 1	
Skupiny hlásek s „ě“, spodoba slov			
- zvládá psaní slabik s „ě“	Skupiny hlásek s „ě“	OSV 1	
- umí správně napsat a zdůvodnit spodobu na konci slova i uvnitř	Spodoba		
- vyprávění podle obrázkové osnovy	Sloh – Pomáháme zvířátkům	OSV 8	
Vyjmenovaná slova			
- slova příbuzná, kořen slov	Význam slov, stavba slova, slovní přízvuk	OSV 1, 2	
- umí řadu VS po B, porovnává významy slov, poznává slova příbuzná	Vyjmenovaná slova po B		
- zvládá používání VS a slov k nim příbuzných jako vodítko k odůvodňování pravopisu	Pravopis VS a slov příbuzných po B		
- umí řady VS po obojetných souhláskách, zvládá používání VS a slov k nim příbuzných jako vodítko k odůvodňování pravopisu, psaní i,í/y,ý po obojetných souhláskách uprostřed slov	Pravopis VS a slov příbuzných po F,L,M,P,S,V,Z		
Abeceda,vlastní jména			
- umí ji z paměti, zvládá její praktické využití - umí napsat jednoslovné zeměpisné názvy	Abeceda Vlastní jména – pravopis názvů měst, vesnic, řek		
Slovní druhy			
- umí odlišit dva základní slovní druhy, vyjádřit, co označují	Podstatná jména a slovesa	OSV 1, 2	
- umí odlišit rod mužský-ženský-střední, jednotné a množné číslo, určit pád - umí pádové otázky a dovede určit pád u podstatných jmen	Mluvnické kategorie u podstatných jmen		

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Žák	Slovesa – mluvnické kategorie		
- umí určit osobu, číslo a čas (minulý, přítomný, budoucí) u sloves			
- pomocí návod.otázek odlišuje další slovní druhy: přídavná jména, zájmena, číslovky, dovede vyjádřit, co označují	Slovní druhy ohebné		
- dovede rozlišit přídavná jména od příslovcí, pozná předložky, spojky, zná jejich funkci ve větě, částice a citoslovce	Neohebné slovní druhy		
Větný vzorec			
- umí odlišit větu jednoduchou od souvětí, určit počet vět v souvětí	Věta jednoduchá a souvětí	OSV 1	
- chápe smysl větného vzorce jako grafického záznamu souvětí	Větný vzorec		
Skladební dvojice			
- umí vystavět větu od slovesa, přes podstatné jméno rozšiřováním – upřesňováním základní informace	Stavba věty jednoduché	OSV 8	
- značení a grafický záznam, seznámení s termínem podmět a přísudek	Základní skladební dvojice	OSV 1, 3	
- chápe souvislosti mezi slovy v textu, umí graficky zaznamenat závislost slov	Ostatní skladební dvojice		
Opakování			
- zvládá učivo předcházejících ročníků a 3. Ročníku, které je dané osnovami	Opakování učiva		
- čte plynně, s porozuměním, se správným přízvukem, intonací	Četba	OSV 8	
- na základě vlastních prožitků tvoří krátký mluvený projev, píše věcně i formálně správná jednoduchá sdělení	Sloh		
Komunikační a slohová výchova			
- umí komunikovat se žáky a dospělými, v praxi realizuje společenská pravidla v prostorách školy (umí požádat o uvolnění cesty, nechává projít dveřmi dospělou osobu... atd.) Dokáže stručně a jasně mluvit do telefonu.	Rozvoj slovní zásoby, dopis, popis, vypravování, členění textu	OSV 8 MV 3, 6	
- umí napsat a odeslat dopis a pohlednici s dodržáním formy a samostatným napsáním adresy			
- obohacuje si aktivně slovní zásobu, nahrazuje slova slovy stejného významu, odstraňuje přebytečná slova, nahrazuje opakující se slova jinými, umí použít slova stejně znějící ve větách			
- umí setřídít slova podřazená ke slovu nadřazenému			

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Žák <ul style="list-style-type: none"> - vypravuje vlastní příhodu, reprodukuje přečtený text, zapojuje fantazii k dotvoření konce příběhu - pracuje s obrázkovou osnovou, tvoří jednoduché věty – osnovu, dokáže text rozčlenit na části, vypravuje podle osnovy - popisuje obrázek, osobu, zvíře, pracovní postup 			
Literární výchova			
<ul style="list-style-type: none"> - čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti, se správnou intonací, člení text, frázuje, rozumí přečtenému a reprodukuje jeho obsah - dokáže se v textech orientovat, vyhledávat odpovědi na otázky, hledá klíčová slova - orientuje se v literárních druzích a v žánrech – poezie, próza, pověst, povídka, pohádka, bajka - poslouchá uvědoměle literární texty, čte samostatně knihy a vede si o přečtených knihách deníček, kreslí vlastní ilustrace, píše hlavní a vedlejší postavy, předčítá zajímavou část knihy - půjčuje si knihy, umí se orientovat v knihovně s pomocí knihovnice - přednáší z paměti texty přiměřené jeho věku - vypráví zážitky z divadelního, filmového představení, dovede shrnout obsah 	Práce s texty, knihou, návštěva divadelního a filmového představení	OSV 8	

Ročník: 4

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Mluvnice – opakování učiva nižších ročníků			
Žák <ul style="list-style-type: none"> - ovládá učivo nižších ročníků - umí správně odůvodnit psaní hlásek znělých/neznelých na konci i uvnitř slov - rozlišuje slova jednovýznamová, mnohoznačná, opačného a stejného významu - rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku - rozlišuje předložky a předpony - píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách - určuje správně slovní druhy, užívá jich v gramaticky správných tvarech 	Opakování Spodoba hlásek na konci a uvnitř slov O významu slov Stavba slova O některých předponách a předložkách Psaní i/y po obojetných souhláskách uvnitř slov Slovní druhy	OSV 1, 3	
Slova ohebná – podstatná jména			
- vyhledá podstatná jména v textu	Rozpoznávání podstatných jmen	OSV 1, 3	
- určí rod, číslo a pád PJ	Určování mluvnických kategorií u podstatných jmen		
- zvládá možné tvary PJ rodu středního ve všech pádech (jazykový cit)	Skloňování PJ rodu středního		
- umí vzory pro PJ rodu středního a umí je používat k určování koncovek PJ rodu středního	Vzory rodu středního, koncovky středního rodu		
- zvládá možné tvary PJ rodu ženského ve všech pádech (jazykový cit)	Skloňování PJ rodu ženského		
- umí vzory pro PJ rodu ženského a umí je používat pro určování koncovek PJ rodu ženského	Vzory rodu ženského, koncovky ženského rodu		
- zvládá možné tvary PJ rodu mužského	Skloňování PJ rodu mužského		
- odlišuje životnost X neživotnost u PJ rodu mužského	Životnost X neživotnost u PJ rodu mužského		
- umí vzory rodu mužského a umí je používat pro určování koncovek PJ rodu mužského	Vzory rodu mužského, koncovky mužského rodu		

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Slovesa			
Žák	Slovesa	OSV 1	
- umí vyhledat slovesa v textu			
- umí určit osobu, číslo a čas u sloves	Mluvnické kategorie sloves		
- odlišuje slovesný způsob podle tvaru sloves a jeho významu	Slovesný způsob		
- umí určit rozkazovací způsob sloves	Rozkazovací způsob		
- umí určit podmiňovací způsob sloves	Podmiňovací způsob		
Skladba			
- umí najít sloveso ve větě	Stavba věty		
- umí najít základní skladební dvojici, zeptat se slovesem na podmět	Přísudek		
- umí najít základní skladební dvojici, podmět v 1. Pádu	Podmět		
- umí graficky znázornit v textu základní skladební dvojici, na tomto základu pak vystavět větu	Grafické znázornění základní skladební dvojice	OSV 8	
Shoda podmětu s přísudkem			
- píše správně koncovky sloves v čase minulém na základě gramatických pravidel	Shoda podmětu s přísudkem v přičestí minulém		
- umí používat gramatická pravidla v praxi	Procvičování shody podmětu ve všech rodech s přísudkem		
Souvětí a jeho stavba			
- odlišuje větu jednoduchou od souvětí, umí je napsat s použitím vhodných spojovacích výrazů a zapsat pomocí větného vzorce	Souvětí – větný vzorec, spojovací výrazy	OSV 8	
- na základě větného vzorce umí postavit souvětí	Větný vzorec		
Řeč přímá a nepřímá			
- umí odlišit podle obsahu řeč přímou a nepřímou - umí zapsat přímou řeč s použitím uvozovek	Rozdíl mezi řečí přímou a nepřímou - v textu - mluveném projevu	OSV 8	
Co jsme se naučili – shrnutí a opakování			
- žák zvládá učivo 4. Ročníku (a předcházejících ročníků) v rozsahu osnov pro 4. Ročník	Opakování učiva	OSV 1	
Literární výchova			

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Žák <ul style="list-style-type: none"> - docvičuje plynulost a techniku čtení - volně reprodukuje text podle svých schopností - přednáší vhodné literární texty z paměti - snaží se vyjádřit a zaznamenat své dojmy z četby anebo poslechu literárního díla - samostatně nebo v kolektivu spolužáků se pokouší o dramatizaci textu - seznamuje se se základními pojmy literární teorie (pohádka, hádanka, říkanka, báseň, spisovatel, kniha, ilustrátor, čtenář, divadlo, film, herec, režisér, verš, rým, přirovnání) 	Technika čtení, dramatizace, základní pojmy literární teorie	OSV 1 OSV 8	
Komunikační a slohová výchova			
<ul style="list-style-type: none"> - čte s porozuměním - zlepšuje dovednost tichého čtení s porozuměním, odpovídá na otázky k textu buď samostatně, nebo výběrem z možností, učí se z textu vybírat hlavní body a důležitá slova - procvičuje praktické naslouchání při komunikaci s další osobou - zdokonaluje se ve věcném naslouchání (soustředěné a aktivní), reaguje otázkami - aktivně používá komunikační žánry – pozdraví, osloví kamarády i dospělého, správně formuluje omluvu, prosbu a vzkaz, snaží se vést dialog - dovede samostatně vést telefonický hovor - učí se používat při mluveném projevu přiměřená gesta a mimiku - aktivně používá základní hygienické návyky psaní a techniku psaní - přiměřeně věku upravuje text a funkčně používá barev při zápisu textu - píše správně po stránce obsahové a formální jednoduché žánry písemného projevu (adresa, blahopřání, pozdrav, oznámení, pozvánka, popis, pracovní postup činnosti, jednoduché tiskopisy – podací lístek) - snaží se aktivně používat známý pravopis, vhodně volí slova, slovní spojení, využívá své slovní zásoby, rozlišuje spisovná a hovorová slova a správně je používá 	<p>Čtení a naslouchání</p> <p>Mluvený projev</p> <p>Písemný projev</p>	OSV 1 OSV 8 MV 3, 6	

Ročník: 5

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Národní jazyk – úvod			
Žák	Národní jazyk, vztah k mateřskému jazyku	OSV 8 OSV 11 MV 6	
- chápe jazyk jako svébytný historický jev, v němž se odráží kulturní a historický vývoj národa			
- chápe ČJ jako důležitý a nezbytný nástroj dorozumívání a celoživotního vzdělávání	Jazyk jako nejdůležitější prostředek dorozumívání		
Opakování učiva ze 4. Ročníku			
- zvládá učivo 4. Ročníku	Věta jednoduchá X souvětí, stavba slova, psaní i/y po obojetných souhláskách, PJ a slovesa – určování všech doposud probraných mluvnických kategorií, koncovky PJ, skladební dvojice, shoda podmětu s přísudkem		
Stavba slova			
- používá správné tvary slov ve všech pádech, jazykový cit	Změny hlásek při odvozování	OSV 1, 3	
- odvozuje správné tvary slov, správně je píše	Souhláskové skupiny na styku předpony nebo přípony a kořene slova		
- umí si odvodit správné psaní těchto skupin na základě stavby slova, určení kořene slova	Skupiny bě/bje, vě/vje, pě, mě/mně		
- odlišuje předpony X předložky, umí si odvodit správné psaní těchto předpon X předložek	Předpony s-/se-, z-/ze, vz-/vze- X předložky s/se, z/ze		
- umí správně rozdělovat slova na konci řádku	Dělení slov na konci řádku – shluky hlásek		
Opakování			
- zvládá bezchybné psaní slov s obojetnou souhláskou uprostřed slova	Psaní i/y po obojetných souhláskách		
- rozlišuje slova do slovních druhů, slova ohebná X neohebná	Tvarosloví – slovní druhy		
- Zvládá učivo 4. Ročníku	Podstatná jména		
Přídavná jména			
- rozpozná přídavná jména v textu, umí je rozlišit podle koncovek na tvrdá X měkká	Rozdělení přídavných jmen - tvrdá - měkká - přivlastňovací	OSV 1	
- použití vzorů přídavných jmen při určování koncovek	Vzory pro přídavná jména tvrdá a měkká		
- skloňuje přídavná jména			
Zájmena			

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Žák	Druhy zájmen	OSV 1	
- umí vyjmenovat druhy zájmen a zástupce druhů, orientuje se v nich			
- používá správné tvary zájmen ve všech pádech, umí je správně napsat	Skloňování zájmen já, ty, se, my, vy		
Slovesa			
- používá správné tvary sloves, zná pojem infinitiv – neurčitek	Tvary sloves, infinitiv	OSV 8	
- zvládá učivo 4. Ročníku	Určování mluvnických kategorií sloves		
- umí napsat správné tvary oznamovacího způsobu, umí si odvodit koncovky sloves v čase minulém	Tvary oznamovacího způsobu - přítomný čas - budoucí čas - minulý čas	MV 3, 6	
- umí tvořit správné tvary sloves v rozkazovacím způsobu, píše je gramaticky správně	Tvary rozkazovacího způsobu		
- umí tvořit správné tvary sloves v podmiňovacím způsobu, píše je gramaticky správně	Tvary podmiňovacího způsobu		
Skladba			
- ovládá učivo 4. Třídy	Věta, skladební dvojice – opakování		
- odlišuje typy přísudku a správně používá tvary sloves	Přísudek slovesný a jmenný se sponou	OSV 1	
- správně odvozuje koncovky v přísudku a podmětu	Shoda podmětu s přísudkem		
- umí zaznamenat pomocí větného vzorce, najít spojovací výrazy, odůvodnit psaní čárek mezi větami	Souvětí		
Řeč přímá a nepřímá			
- odlišuje části přímé řeči v textu i v mluveném projevu	Věta uvozovací a přímá řeč	OSV 8	
- umí formulovat nepřímou řeč	Nepřímá řeč	MV 3, 7	
Souhrnné opakování, procvičování učiva			
- žák ovládá učivo 5. Ročníku, které je dané osnovami	Opakování		
- žák prakticky zvládá aplikaci teorie v praxi	Kontrolní písemná práce		
Komunikační a slohová výchova			
- při hlasitém čtení vhodně využívá modulace souvislé řeči – tempo, intonace, přízvuk, snaží se používat různá zabarvení hlasu podle textu	Čtení a naslouchání	OSV 8 MV 1 OSV 7	
- samostatně reprodukuje text po tichém čtení			
- při tichém čtení odliší podstatné a okrajové informace, vybere hlavní body a slova, podstatné informace zaznamenaná		OSV 3	

Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Jazyková výchova			
Žák	Obecné poučení o jazyce Jazykověda a její složky		
- uvede základní útvary národního jazyka			
- rozpozná jazyk spisovný a nespisovný	Zvuková stránka jazyka		
- vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova			
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny	Pravopis (lexikální, morfologický, syntaktický)		
- tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich užívá ve vhodné komunikační situaci			
- vysvětlí pravidlo shody přísudku s podmětem			
- správně třídí slovní druhy	Tvarosloví (základní tvaroslovné kategorie)		
- určí druhy a vzor přídavných jmen			
- určí druh zájmen a číslovek			
- určí základní skladební dvojice	Skladba (základní a rozvíjející větné členy, tvorba věty, souvětí)		
- rozliší druhy přísudků a podmětů			
- určí rozvíjející větné členy			
- uvědomuje si vztah mezi větnými členy			
- rozliší větu hlavní a vedlejší			
Komunikační a slohová výchova			
- vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu	Základy studijního čtení		
- vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu	Výpisky, výtah		
- ovládá základní normy písemného vyjadřování, zvládá jednoduchou grafickou úpravu textu	Korespondence (vzkaz, pohled, dopis, objednávka, e-mail, SMS, tiskopisy)		
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou situaci	Zpráva a oznámení		
- rozliší zprávu a oznámení			
- dokáže výstižně vyjadřovat vlastní postoje a pocity	Slohové útvary:	OSV 1,5	
- podle svých schopností a zadání napíše gramaticky, kompozičně a věcně správně slohový útvar	Vypravování		
- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	Popis předmětu		

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Žák - v mluveném a psaném projevu zohledňuje prostředí a adresáty projevu - při mluveném projevu dbá na přiměřenou gestikulaci	Mluvený projev	OSV 8	
Literární výchova			
- rozlišuje literární druhy - rozpozná lyrický a epický text	Základy literární teorie	EGS 1, 2 OSV 6,7	
- rozlišuje základní literární žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich významné představitele - popíše jednoduše výstavbu básně a kompozici prozaického textu	Literární druhy a žánry (pohádka, bajka, nonsensová literatura, pověst, báje, ústní lidová slovesnost, sci-fi, fantazy, epos, legenda, romance, balada, cestopis, povídka, román)		
- vyjádří své pocity z přečteného textu - zformuluje výstižně své dojmy z navštíveného divadelního či filmového představení - ukáže v textu odlišnosti literárního jazyka a jazyka běžné komunikace - uceleně reprodukuje přečtený text - jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla - vlastními slovy interpretuje smysl díla - výstižně formuluje vlastní názory na četbu	Počátky interpretace literárních děl Příběhy odvahy a dobrodružství		
- vyhledává informace z literární teorie a historie	Studijní čtení		

Ročník: 7

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Jazyková výchova			
Žák: - správně třídí slovní druhy - správně tvoří tvary obtížnějších zájmen a číslovek - u slovesa určí rod - vhodně užívá příslovce a stupňuje je, rozliší příslovečnou spřežku - rozpozná typické příklady vlastních a nevlastních předložek - rozliší spojky souřadící a podřadící	Tvarosloví		
- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov - rozpoznává přenesená pojmenování	Nauka o slovní zásobě (obohacování slovní zásoby, význam slova, slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, homonyma, antonyma, termíny, slova citově zabarvená)		
- zaznamená stavbu slova - označí kořen, předponu, příponu a koncovku	Stavba slova		
- rozlišuje větné členy a druhy vět podle členitosti a postoje mluvčího - rozliší věty hlavní a vedlejší - určí druhy vedlejších vět	Skladba (druhy vět, stavba věty, větné členy, druhy vedlejších vět)		
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický - píše čárku v souvětí podřadném - správně píše velká písmena	Pravopis		
Komunikační výchova			
- vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu - vytvoří otázky a výtah z přečteného textu - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení - ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	Práce s textem Výtah		

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Žák: - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou situaci - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - dokáže výstižně vyjadřovat charakteristické rysy popisované osoby	Slohové útvary: Žádost Popis Vypravování Charakteristika	OSV 1,5,6	
- sestaví životopis	Životopis		
Literární výchova			
- zařadí vybraná díla k literárnímu druhu a žánru - rozlišuje základní literární žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich významné představitele	Základy literární teorie a historie Literární druhy a žánry (pohádka, bajka, nonsensová literatura, pověst, báje, ústní lidová slovesnost, sci-fi, fantazy, epos, legenda, romance, balada, cestopis, povídka, román)	EGS 1,2	
- zformuluje výstižně své dojmy z navštíveného divadelního či filmového představení - ukáže v textu odlišnosti literárního jazyka a jazyka běžné komunikace - uceleně reprodukuje přečtený text - jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla - vlastními slovy interpretuje smysl díla - výstižně formuluje vlastní názory na četbu	Interpretace literárního díla		

Ročník: 8

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Jazyková výchova			
Žák: - uvede základní útvary národního jazyka - rozliší skupiny evropských jazyků - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Obecné poučení o jazyce (útvary národního jazyka, nářečí, obecná čeština, rozvrstvení jazyků)		
- vyhledá významy běžně používaných přejatých slov, samostatně pracuje se SSČ - seznámí se s výslovností přejatých slov a s odchylkami v jejich skloňování - rozpoznává přenesená pojmenování - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Nauka o slovní zásobě a tvoření slov (obohacování SZ, slova přejatá a jejich skloňování, pravopis a výslovnost)		
- rozliší u sloves vidy	Tvarosloví		
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché i v souvětí - rozlišuje souvětí podřadné a souřadné	Skladba		
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí - píše správně interpunkci v souvětí a větě jednoduché	Pravopis		
Komunikační výchova			
- využívá základy studijního čtení - formuluje hlavní myšlenky textu ústně i písemně - při mluveném projevu dbá na přiměřenou gestikulaci - samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	Komunikační žánry: Výklad, diskuze, dialog Mluvený projev připravený a nepřipravený	OSV 7,8	
- podle svých schopností a zadání napíše gramaticky, kompozičně a věcně správně slohový útvar - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel - vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	Slohové útvary: Charakteristika literární postavy Líčení Úvaha		

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Literární výchova			
Žák <ul style="list-style-type: none"> - interpretuje stručně smysl přečteného díla v kontextu doby, v níž vzniklo, charakterů postav, výstavby děje a užitého jazyka - na základě četby charakteristických ukázek stručně představí výrazné autory vybraných uměleckých epoch a žánrů - užívá literární pojmy 	Literární teorie Interpretace literárního díla Literární historie (vybraní autoři české a světové literatury)	MKV 2,3,4	
<ul style="list-style-type: none"> - formuluje vlastní názory k četbě, hodnotí ji - porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování 			

Ročník: 9

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Jazyková výchova			
Žák: - seznámí se s jednotlivými etapami vývoje českého jazyka - zařadí slovo do odpovídající funkční vrstvy jazyka s pomocí slovníku - aplikuje znalosti jazykové normy ve svých písemných i mluvených projevech	Obecné poučení o jazyce (slovanské jazyky, vývoj jazyka) Jazyková kultura, norma a kodifikace		
- popíše význam přeneseného pojmenování - v textu vyhledá frazém, rčení a uvede jeho význam - upevní si vědomosti s předchozími ročníky	Nauka o slovní zásobě a tvoření slov		
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	Pravopis		
- správně utvoří tvar podle zadaných tvaroslovných kategorií - určí druhy všech slov ve větě - správně užívá slova přejatá a jejich tvary	Tvarosloví		
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché i v souvětí - dodržuje pravidla pro vazbu syntaktických jednotek a slovosled - rozpozná vsuvku, přístavek, druhy přívlasků, volně a těsně připojené větné členy	Skladba (věta jednoduchá a souvětí, aktuální členění výpovědi a vět, vsuvka, přístavek, volně připojený větný člen, přívlastek volný a těsný)		
Komunikační výchova			
- využívá základy studijního čtení - zpracuje teze z prostudované odborné literatury a samostatně připraví a s oporou o text přednese referát - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Přípravený mluvený a písemný projev Referát, Výklad Mluvený projev: kultivace projevu žáka	OSV 7,8	
- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	Kritické čtení	MV 1,2,3,5	
- zvládá výstavbu souvislého textu a různé způsoby jeho členění	Nadvětné spojování		
- napíše gramaticky, kompozičně a věcně správně vybrané slohové útvary - vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	Slohové útvary: Úvaha Profesní životopis, Žádost		

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Literární výchova			
Žák <ul style="list-style-type: none"> - uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře - přiřadí dílo k literárnímu žánru - porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování 	Literární historie a teorie Literární kritika	MKV1 EGS 1,2,3	
<ul style="list-style-type: none"> - formuluje vlastní názory na umělecké dílo podložené o argumenty vycházející z textu - uvede a zhodnotí typické jazykové prostředky konkrétního díla, charakter postav a vztahy mezi nimi - popíše kompozici díla - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty 	Kritické čtení		

Literární historie – období, směry a jména autorů (pro 8. a 9. ročník)

Antika – obecné zaměření, antické divadlo a jeho vznik, básnická díla

Středověké legendy a mýty

Renesance – M. de Cervantes y Saavedra, W. Shakespeare

Baroko – J. A. Komenský

Klasicismus – J. W. Goethe

České národní obrození – situace v literatuře

Romantismus

a) světový – E. Brontëová, J. Austenová, E. A. Poe

b) český – F. L. Čelakovský, K. H. Mácha, B. Němcová, K. J. Erben

Realismus

a) světový – G. Flaubert, M. F. Dostojevskij

b) český – K. Havlíček Borovský, J. Neruda, A. Jirásek

Moderní směry 19. století

a) Symbolismus (Prokletí básníci)

- Baudelaire, Verlaine, Rimbaud

b) Impresionismus

c) Naturalismus

d) Dekadence (O. Wilde)

čeští autoři: J. V. Sládek, J. Vrchlický, F. Šrámek, F. Gellner, V. Dyk, K. Hlaváček

20. století

a) avantgarda (G. Apollinaire)

b) poetismus

čeští autoři: Voskovec a Werich, P. Bezruč, J. Wolker, V. Nezval, J. Seifert, F. Halas, J. Hašek, K. Poláček, K. Čapek, M. Kundera, J.

Škvorecký, B. Hrabal, L. Vaculík, J. Kainar

světoví autoři: E. M. Remarque

Charakteristika nepovinného vyučovacího předmětu Psaní pro 2. ročník

Výuka psacího písma pro 2. ročník (Psaní) je nepovinný předmět, který si žáci mohou vybrat dobrovolně. Žáci v 1. ročníku absolvovali výuku psacího nespojovaného písma Comenia Script. Výuka v nepovinném předmětu je zaměřena na seznámení se se spojovaným písmem. Cílem je naučit děti číst a psát běžně používanou psací abecedu.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Psaní žáci absolvují, pokud si jej zvolí, ve 2. ročníku. Hodinová dotace je 1 hodina týdně. Podle počtu přihlášených žáků se vytvoří příslušný počet skupin tak, aby výuka byla efektivní (max. počet žáků ve skupině je 22). Výuka psaní probíhá v kmenových třídách, možné je využít i učebny výpočetní techniky k práci s výukovými programy.

Časová dotace předmětu:

Ročník	Počet hodin
1.	0
2.	1
3.	0
4.	0
5.	0
6.	0
7.	0
8.	0
9.	0

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu psaní**Ročník: 2**

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Žák <ul style="list-style-type: none"> - zvládá hygienické návyky spojené se psaním - má dostatečně uvolněnou ruku - drží správně psací potřeby - zvládá nácvik tvarů dle předlohy - rozvíjí grafomotorické schopnosti, jemnou motoriku 	Uvolňovací cviky, držení psacích potřeb		
<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí grafomotorické schopnosti, jemnou motoriku - zvládá nácvik tvarů dle předlohy - zvládá hygienické návyky spojené se psaním - píše správné tvary písmen - při psaní spojuje písmena ve slova, slova do vět, používá různé strategie k sebekontrolě - zvládá psaní malých a velkých písmen, psaní slov - rozlišuje psací a tiskací písmo 	Psací abeceda		

Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu anglický jazyk

Anglický jazyk je vyučovací předmět v rámci oboru Cizí jazyk. Jeho postupné osvojování pomáhá žákovi snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility žáka jak v jeho osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje žákovo vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech. Požadavky na vzdělání v anglickém jazyce směřují v ŠVP k dosažení úrovně A2 Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. V této úrovni žák rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho bezprostředně týkají. Dokáže komunikovat prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, které vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech.

Osvojení anglického jazyka přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahuje oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

S vyučovacím předmětem Anglický jazyk děti začínají v 1. ročníku. V 1. a 2. ročníku je dotace jednodinová, od 3. ročníku je dotace tříhodinová. Výuka probíhá zpravidla „v blocích“, tj. ve skupinách žáků z různých tříd v rámci jednoho ročníku. Skupiny pracují v jazykových učebnách, v počítačových učebnách a ve třídách vybavených audiovizuální technikou. Výuka směřuje k „praktickým dovednostem“. Náročnost a rozsah učiva, použitého jako prostředku k dosažení těchto dovedností volí vyučující s ohledem na schopnosti a možnosti žáka. Výuka anglického jazyka v základní škole směřuje více než k ovládnutí tohoto cizího jazyka k jeho praktickému používání jako *komunikačního prostředku* (nejlépe v kombinaci s využíváním ICT). Získávání praktických dovedností žáka (a hodnocení žáka - do jaké míry si je osvojil) je zaměřeno na 5 základních „oblastí“ cizího jazyka – *Poslech, Rozhovory, Samostatný ústní projev, Čtení a Psaní*.

Na I. stupni ZŠ (1. -5. ročník) představuje výuka anglického jazyka úvod do cizojazyčného vzdělávání. Jde především o probuzení zájmu žáka o studium tohoto cizího jazyka a o vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu. Pozornost se soustřeďuje na osvojení zvukové podoby jazyka a o zvládnutí vztahů mezi jeho zvukovou a grafickou stránkou na podkladě rozvíjení základů řečových dovedností, dále na první seznámení s některými typickými jevy života a kultury zemí, příslušné jazykové oblasti. Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života přiměřených jejich věku. Výklad prvků gramatického systému je omezen na nezbytné minimum, slovní zásoba je volena především na základě frekvence a zájmu dětí tohoto věku. Metody a formy práce jsou založeny na pozorování, poslechu, imitaci, tvořivých činnostech a hře. Výuka je výrazně propojena nejen s mateřským jazykem, ale též s hudební, pohybovou, výtvarnou a dramatickou výchovou. Významnou úlohou vyučujícího je rozvíjet představivost dětí, podněcovat a oceňovat jejich aktivitu a invenci a jejich tvůrčí přístup k činnosti.

Na II. stupni ZŠ (6. – 9. ročník) jde již více o osvojování cizího jazyka jako prostředku dorozumívání a prostředku získávání dalších poznatků. Pozornost se věnuje rozvoji všech řečových dovedností, čtení a písemné vyjadřování nabývá postupně na významu. Stále více se pracuje s autentickými materiály různého druhu (tištěnými i audiovizuálními), více se do výuky zařazuje integrované používání cizího jazyka v kombinaci s PC a internetem. Prohlubuje se povědomí žáků o kultuře cizích (zejména evropských) zemí. V používaných formách a metodách práce je preferováno kooperativní vyučování. Vyučující vhodně využívá odlišností žáků v různých individuálních i skupinových činnostech. Podporuje také další rozvíjení komunikačních dovedností žáků navazováním kontaktů s anglicky hovořícími osobami v zahraničí zejména prostřednictvím internetu a osobními kontakty (zahraniční jazykově poznávací zájezdy, partnerské školy v zahraničí apod.). Významná je i motivace žáků k výuce *Dalšího cizího jazyka*.

Vyučování předmětu probíhá převážně v učebnách anglického jazyka, popř. v běžných třídách, není-li volná kapacita, doplňkově však v počítačových učebnách, kde je k dispozici výukový software.

Časová dotace předmětu:

Ročník	Počet hodin
1.	0+1
2.	0+1
3.	3
4.	3
5.	3
6.	3
7.	3
8.	3
9.	3

Číslo za znaménkem + značí přidělení disponibilní hodiny.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu anglický jazyk

Klíčové kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
KOMPETENCE K UČENÍ: umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	<ul style="list-style-type: none"> - Učíme žáky vybírat a využívat vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojovat získané poznatky do širších celků, poznávat smysl a cíl učení. - Vedeme žáky k ověřování výsledků a zadáváme úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace. - Učíme práci s chybou, trpělivosti, povzbuzujeme.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ: podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - Učíme schopnosti pochopit problém a učíme vyhledat vhodné informace. - Klademe vhodné a podnětné otázky. - Umožňujeme volný přístup k informačním zdrojům. - Podporujeme samostatnost, tvořivost a týmovou spolupráci.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ: vést žáky k všestranné a účinné komunikaci	<ul style="list-style-type: none"> - Klademe důraz na komunikaci na odpovídající úrovni, učíme žáky naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje. - Vedeme žáky k souvislému projevu, vytváříme příležitost pro komunikaci, práce ve dvojicích, ve skupině.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ: rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých	<ul style="list-style-type: none"> - Učíme žáky pracovat ve dvojicích, ve skupinách, podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu a schopnosti sebekontroly. - Hodnotíme žáky způsobem, který jim umožní vnímat vlastní pokrok, vedeme žáky k hodnocení svého výkonu, výkonu svých spolužáků.
KOMPETENCE OBČANSKÉ: připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti uplatňující svá práva a plnící své povinnosti	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k respektování názorů ostatních, umění se zodpovědně rozhodnout podle dané situace. - Vedeme žáky k tomu, aby prezentovali své myšlenky a názory, vedeme je k diskusi a schopnosti obhájit si své názory, vedeme žáky ke vzájemnému naslouchání si.
KOMPETENCE PRACOVNÍ: pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci	<ul style="list-style-type: none"> - Rozvíjíme schopnost efektivně zorganizovat svou práci. - Napomáháme při cestě ke správnému řešení, zohledňujeme rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků. - Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci.

Očekávané výstupy předmětu anglický jazyk

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

žák

CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně

CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal

CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu

CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu

CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení

CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy

Očekávané výstupy – 2. období

POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák

CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností

CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

MLUVENÍ

žák

CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů

CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák

CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům

CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

PSANÍ

žák

CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života

CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře

Učivo

- **zvuková a grafická podoba jazyka** – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
- **slovní zásoba** – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem
- **tematické okruhy** – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda a, počasí
- **mluvnice** – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

2. stupeň

Očekávané výstupy

POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák

CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně

CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat

MLUVENÍ

žák

CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích

CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech

CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák

CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech

CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace

PSANÍ

žák

CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři

CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat

CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení

Učivo

- **zvuková a grafická podoba jazyka** – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby
- **slovní zásoba** – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem
- **tematické okruhy** – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí
- **mluvnice** – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu **anglický jazyk**

Ročník: 1

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele - používá základní zdvořilostní obraty (oslovení, poděkování, rozloučení, pozdravy) - rozumí otázkám a výrazům používaných v každodenním životě a reaguje na ně - klade jednoduché otázky týkající se jeho bezprostředního okolí - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného - Osvojí si a aktivně používá základní slovní zásobu a slovní spojení daných témat 	<p>Slovní zásoba na témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rodina - školní pomůcky - hračky - oblečení - narozeniny - koupání - zvířata - svátky <p>Komunikační situace:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozdravy - představování - Co se děje? - Přání k narozeninám - Pokyny při výuce a při hře 		<p>Hudební výchova Výtvarná výchova Dramatická výchova</p>

Ročník: 2

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Žák opakuje učivo 1. třídy Zpívá písně	Colours, numbers		
- Učí se základní slovní zásobu - Poslouchá a opakuje slova se správnou výslovností	School		
- Pojmenovává členy rodiny - Představí sebe a členy své rodiny - Tvoří jednoduché otázky a odpovídá na ně	My family		
Dokáže popsat své oblečení Podle poslechu oblečení vybarvuje Seznamuje se se slovní zásobou a tradicemi vánoc	Clothes Christmas		
- Popíše lidské tělo - Naučí se písničku - Správně vyslovuje a zakreslí části těla podle popisu	My body		
Vyjmenovává dny v týdnu a části dne Slova zapisuje do křížovky Vyrábí jednoduchá přání	Week St Valentine's Day		
Vyjmenovává potraviny a nápoje, vyjádří, co má a nemá rád Rozliší zdravé a nezdravé potraviny, uvede příklady	Food		
- Vyjmenovává oční období a popisuje je - Slovní zásoba ke každému období - Spojuje slova s obrázky - Seznamuje se se slovní zásobou a tradicemi velikonoce	Seasons Easter		
Slovní zásoba k tématu počasí Uvádí charakteristické znaky počasí v jednotlivých ročních obdobích Srovnává počasí v ČR a GB	Weather		
- Uvádí své oblíbené aktivity během prázdnin - Opakuje učivo 2.třídy	Holiday Souhrnné opakování		

Ročník: 3

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Žák pozdraví, rozloučí se, zeptá se na jméno, osvojí si a aktivně používá slovní zásobu čísel 1 – 12 a barvy	Barvy ,čísla, základní fráze		
- rozumí základním pokynům a otázkám učitele, osvojí si slovní zásobu věci ve třídě	Ve škole		
- dokáže vyjádřit souhlas či nesouhlas, porozumí jednoduchému příběhu, aktivně používá slovní zásobu zvířata	Domácí zvířata	EV 4	Projekt Moje zvíře
- osvojí si a umí používat základní slovní zásobu a jednoduché fráze daného okruhu	Nálady, pocity, přídavná jména	EGS 2	
- pojmenuje části obličeje i části lidského těla, popíše jednoduchými větami osobu	Lidské tělo, popis vzhledu, popis částí lidského těla		Projekt - Lidské tělo
- sdělí jednoduchým způsobem informace týkající se jeho samotného a jeho rodiny - správně používá sloveso „mít“ ve všech osobách	Rodina, sloveso „mít“	OSV 7	Projekt - Moje rodina Vlastivěda
- používá slova a slovní spojení daného okruhu, aktivně používá slovní zásobu	Oblečení		Projekt - Módní přehlídka
- pojmenuje základní druhy jídla, ovoce, zeleniny, dokáže si objednat, vyjádří, co má a nemá rád	Jídlo		
- rozumí poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a s pečlivou výslovností, vyhledá potřebnou informaci	Zvířata		
- vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, napíše krátký text s použitím jednoduchých vět, aktivně používá slovní zásobu daného tématu	Hračky		Projekt – Moje hračka
- zpívá abecední rap, hláskuje - pojmenuje dny i měsíce	Abeceda Dny a měsíce		Hudební výchova
- seznámí se se svátky ve Velké Británii, srovná s našimi svátky	Halloween, Christmas, Easter	EGS 2	
- rozumí jednoduchému textu z běžného života, napíše jednoduchý text a získá informace o škole v Anglii	Naše škola	MKV 1	Projekt – Moje škola

Ročník: 4

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí se představit, řekne základní údaje o sobě, zapojí se do jednoduchých rozhovorů, sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného 	<p>Pozdravy Hudební nástroje</p>	OSV 8	
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu za dispozice vizuální opory, odpovídá na jednoduché otázky týkající se sportu a sám podobné otázky pokládá - správně požívá slovesa a vyjádří, co má a nemá rád 	Sporty, sloveso umím/neumím		
<ul style="list-style-type: none"> - zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se už setkal, rozumí jednoduchým pokynům pomalu sděleným, rozumí jednoduchému poslechovému textu s vizuální oporou - <i>osvojí si a aktivně používá slovní zásobu a slovní spojení daného tématu</i> - <i>používá správné předložky pro vyjádření polohy nábytku</i> - <i>je schopen napsat jednoduchý text s použitím dané vazby</i> 	<p>Místnosti v domě a nábytek Předložky, existenční vazba there is/ isn't</p>	EGS 2	Projekt – Můj byt
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům, odpovídá na jednoduché otázky, rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života (má k dispozici vizuální oporu) - dokáže použít rozkazy a zákazy 	<p><i>Péče o zdraví, správné návyky Kladné a záporné rozkazy</i></p>		
<ul style="list-style-type: none"> - pokládá otázky týkající se jeho města a budov v něm, rozumí slovům a jednoduchým větám pomalu pronášeným s vizuální oporou, zapojí se do jednoduchých rozhovorů, sdělí jednoduchým způsobem základní informace - používá správné předložky k vyjádření polohy budov ve městě 	<p>Moje město, budovy ve městě. Předložky, použití vazby there is/are</p>		Projekt - Moje město Vlastivěda

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se volného času a dovolené, napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o činnostech ve volném čase, vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k danému tématu - vyjádří činnost, která probíhá právě teď 	<p><i>Volný čas a záliby</i> <i>Vyjádření činnosti, která probíhá právě teď</i></p>		
<ul style="list-style-type: none"> - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se počasí a oblékání, odpovídá na jednoduché otázky týkající se tématu a podobné otázky pokládá <i>poslouchá jednoduchý text a zapisuje informace</i> 	<p>Počasí, oblečení Zvuková a grafická podoba jazyka-fonetické znaky (pasivně)</p>	MKV 4	Vlastivěda - srovnání počasí v Anglii a v ČR
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým krátkým textům s vizuální oporou, odpovídá na jednoduché otázky a podobné otázky pokládá, vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, rozumí jednoduchým textům - <i>aktivně si osvojí zásobu tématu a určí čas</i> 	Škola, čas		Projekt – Moje škola Vlastivěda
<ul style="list-style-type: none"> - zapojí se do jednoduchých rozhovorů, sdělí jednoduchým způsobem základní informace, napíše krátký text s použitím jednoduchých vět o televizních programech - <i>aktivně používá slovní zásobu tématu</i> 	<p><i>Media – televizní programy</i> Zvuková a grafická podoba jazyka</p>	MV 5	Český jazyk
<p>sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se tématu dny v týdnu a volný čas, napíše krátký text z oblasti svých zájmů a sportů</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje aktivity ve volném čase 	<i>Aktivity ve volném čase</i>		
<ul style="list-style-type: none"> - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho zvířat, rozumí jednoduchým krátkým textům s vizuální oporou, zapojí se do jednoduchých rozhovorů - osvojí si slovní zásobu, napíše jednoduchý text týkající se jeho zvířete 	<p>Zvířata Gramatické struktury (přítomný čas prostý)</p>	EV 4	Projekt - Moje oblíbené zvíře Přírodověda

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Žák - pasivně používá správně tvary přítomného času prostého ve větách, které popisují zvíře			
- sdělí jednoduchým způsobem informace v minulosti - <i>porovnává zvířata žijící dříve se současnými a používá minulý čas daných sloves, rozumí jednoduchému textu a napíše jednoduché věty</i>	<i>Dříve a teď</i> <i>Minulý čas sloves „být“ a „mít“</i>		
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se daného okruhu, rozumí otázkám učitele a reaguje na ně verbálně i neverbálně	Kalendář (měsíce, řadové číslovky)		
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se tématu svátky, rozumí jednoduchým textům s vizuální oporou, odpovídá na jednoduché otázky týkající se osvojeného tématu	<i>Svátky</i> (Vánoce, Nový rok, Valentine's Day)	EGS 2	Vlastivěda
- rozumí jednoduchému poslechovému textu pronášenému pomalu s vizuální oporou, vyhledává potřebnou informaci v jednoduchém textu k danému tématu, zapojí se do jednoduchých rozhovorů	<i>Reálie</i> – Spojené království a Irsko	MKV 4	Vlastivěda

Ročník: 5

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapojí se do jednoduchých rozhovorů, sdělí jednoduchým způsobem základní informace o sobě a rodině, vyplní osobní údaje do formuláře - <i>napiše jednoduché informace o prázdninách s použitím správných tvarů sloves v minulosti</i> 	<p>Pozdravy <i>Rodina, škola</i> <i>Minulý čas sloves „mít“ a „být“</i></p>	<p>EGS 1 MV 1</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - zapojí se do jednoduchých rozhovorů, odpovídá na jednoduché otázky týkající se školy, pokládá podobné otázky - <i>Reaguje na jednoduché pokyny a otázky učitele, aktivně používá slovní zásobu daných témat</i> 	<p><i>Základní číslovky, barvy, pokyny ve třídě</i></p>		
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Napiše krátký text s použitím jednoduchých vět o sobě (o svém těle), vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, používá správně tvary množného čísla</i> <i>Osvojuje si abecedu a hláskuje slova</i> 	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka - abeceda <i>Množné číslo, části lidského těla</i></p>		Projekt: Lidské tělo Český jazyk, přírodověda
<ul style="list-style-type: none"> - zapojí se do jednoduchých rozhovorů, sdělí jednoduchým způsobem základní informace, napíše krátký text s použitím jednoduchých vět, pokládá otázky a odpovídá na téma kalendářní rok - <i>píše jednoduché věty s použitím slovesa „být“ – používá správně všechny tři tvary tohoto slovesa</i> 	<p><i>Rodina, škola, svátky</i> <i>Sloveso „být“</i></p>	<p>EGS 2 MV 4 MKV 1</p>	Projekt: Vánoce Český jazyk
<ul style="list-style-type: none"> - <i>sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se tématu zvířata, odpovídá na jednoduché otázky k tematickému okruhu škola a klade podobné otázky, napíše krátký text z oblasti svých zájmů</i> <i>osvojí si a aktivně používá slovní zásobu daných témat</i> - <i>tvoří správně věty s použitím slovesa „mít“ – vyjádří, co kdo má</i> 	<p><i>Škola, dny v týdnu, domácí zvířata</i> <i>Sloveso „mít“</i></p>		

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se volného času, odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho volného času, napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení, zapojí se do jednoduchých rozhovorů - <i>osvojí si a aktivně používá slovní zásobu Čas a vyjádří kolik je hodin</i> - <i>osvojuje si aktivně správné tvoření přítomného času prostého</i> 	<p>Volný čas, můj den, základní gramatické struktury a typy vět (přítomný čas prostý)</p>		<p>Projekt: Můj denní program</p>

Ročník: 6

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - sdělí jednoduchým způsobem základní informace o sobě, rodině a škole - upevňuje znalosti a správně používá přítomné časy - správně doplňuje členy a předložky do vět 	Rodina, škola Přítomné časy, členy, předložky	OSV 6	Výchova v občanství Mezilidské vztahy
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým textům z běžného života - vyhledá potřebnou informaci z textu - rozlišuje správné použití přítomných časů - používá řadové číslovky k vyjádření dat 	Můj život, Přítomné časy, řadové číslovky, data	EGS 2	Projekt: Můj život Typický rok ve Velké Británii Zeměpis
<ul style="list-style-type: none"> - sdělí jednoduchým způsobem informace o svém zvířeti, píše jednoduché, gramaticky správné věty, rozumí informacím v textu - vyhledává v textu přídavná jména a tvoří věty - správně používá ve větách some/any 	Zvířata Přídavná jména, some, any Přítomný čas průběhový		Projekt : Moje zvíře
<ul style="list-style-type: none"> - zeptá se na základní informace, popíše svůj uplynulý den s použitím sloves v minulém čase, seznamuje se s nepravidelnými slovesy - čte přiměřeně dlouhý text s porozuměním 	Prázdniny Minulý čas prostý, nepravidelná slovesa		Český jazyk
<ul style="list-style-type: none"> - osvojí si a aktivně používá slovní zásobu daného okruhu, rozumí textu a obsahu konverzace, napíše jednoduchý recept - rozlišuje podstatná jména počítatelná a nepočítatelná - sdělí věty o budoucnosti s použitím vazby 	Stravovací návyky Členy, podstatná jména počítatelná a nepočítatelná.	MKV 4	Projekt: Můj recept Stravování ve Velké Británii
<ul style="list-style-type: none"> - pohovoří o tom, v čem se věci liší, rozumí textu v učebnici a je schopen komunikovat o daném tématu - seznamuje se se stupňováním přídavných jmen a správně stupňuje 	Můj svět Stupňování přídavných jmen Valentine's Day	EGS 1	Projekt: Moje země Velká Británie Zeměpis
<ul style="list-style-type: none"> - mluví o volném čase a zálibách, rozumí jednotlivým informacím v textu, napíše jednoduchý, gramaticky správný text - tvoří příslovce z přídavných jmen a osvojuje si pravidla - doplňuje do vět na správné místo příslovce častosti 	Kultura a volný čas Příslovce častosti a jejich postavení ve větě, tvoření příslovcí	MV 4	Zábava ve Velké Británii

Ročník: 7

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - poskytne základní informace o sobě a svojí rodině, rozumí krátkému textu, používá základní zdvořilostní obraty - pracuje se slovníkem, vyhledává různé tvary a informace 	<p>Seznámení Práce se slovníkem Přítomné časy</p>	<p>OSV 6 MV 3</p>	<p>Výchova v občanství Vztahy</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchému textu z učebnice - představí členy své rodiny, uvede jejich věk a povolání, popíše minulé zážitky s použitím sloves v minulém čase - opakuje nepravidelná slovesa 	<p>Můj život Minulý čas „to be“</p>	<p>EGS 2</p>	<p>Projekt – Rodokmen Výchova v občanství Rodina Zeměpis</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým textům v učebnici, dorozumí se v běžných každodenních situacích, napíše krátké, gramaticky správné texty - napíše jednoduché texty týkající se volného času - upevňuje znalosti o minulých časech a používá správné tvary sloves ve větách 	<p>Rodina Minulý čas nepravidelných sloves</p>	<p>OSV 4 MV 1</p>	<p>Zeměpis Společenské a kulturní prostředí anglicky mluvících zemí</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí textu v učebnici, dorozumí se v běžných situacích, napíše správně krátký text - komunikuje o budoucnosti jednoduchými větami 	<p>Moje budoucnost Vyjádření budoucnosti „will“</p>	<p>EV 4</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - používá správně minulý čas průběhový, komunikuje o minulosti - vyhledává informace v jednoduchém textu 	<p>Minulý čas průběhový a prostý</p>	<p>EGS 1</p>	<p>Projekt – Moje země Reálie anglicky mluvících zemí Zeměpis</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchému textu, je schopen číst delší text se správnou výslovností - zeptá se na základní informace a reaguje na běžnou situaci ve městě, popisuje cestu - doplňuje do vět správně členy - opakuje přídavná jména a používá je pro srovnání 	<p>Reálie – Londýn Členy, určení směru a umístění, přídavná jména a srovnání</p>	<p>EGS 2 MKV 1, 4</p>	<p>Projekt – Londýn Zeměpis</p>

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá předpřítomný čas ve větách, opakuje nepravidelná slovesa - přečte a porozumí textu o New Yorku, vyhledá žádané informace 	<p>Zkušenosti Předpřítomný čas „ever, never“</p>	EGS 2	Projekt – Moje město
<ul style="list-style-type: none"> - vytvoří jednoduché rozhovory týkající se školních situací, rozumí textu, - používá správně gramatické struktury a vyjádří, co musí, nesmí a může dělat ve škole 	<p>Problémy Modální slovesa</p>	MV 2 OSV 8	Výchova v občanství Zeměpis
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchému textu z učebnice, reaguje na podněty, rozumí obsahu jednoduchého textu, přečte delší souvislý text a vyhledá v něm požadované informace - používá a správně tvoří věty v předpřítomném čase 	<p>Předpřítomný čas Opakování</p>	OSV 6 MV 1	Projekt – Znamé osobnosti

Ročník: 8

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Žák <ul style="list-style-type: none"> - představí se, uvede svůj věk, sdělí, kde bydlí a co umí, mluví o své rodině, kamarádech a škole 	Domov, rodina		
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým textům v učebnici, vede jednoduchou konverzaci na dané téma, napíše krátký inzerát o hledání práce - používá správně přítomné časy 	Popis lidí, volba povolání Přítomné časy	OSV 6, 7 MV 1 EV 2	Projekt – Inzerát
<ul style="list-style-type: none"> - vede jednoduchou konverzaci na dané téma, - napíše jednoduché, gramaticky správné věty s použitím předpřítomného času 	Nákupy a móda Předpřítomný čas	MKV 1	Projekt – Módní přehlídka
<ul style="list-style-type: none"> - čte přiměřeně dlouhé texty s porozuměním, zeptá se na základní informace - používá správně časy ve větách, rozlišuje jejich použití 	Život v minulosti Minulý čas prostý a průběhový		
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí textu na dané téma, vede jednoduchou konverzaci - mluví o stravovacích návycích - používá modální slovesa k vyjádření, co by měl/neměl jíst - používá modální slovesa v budoucnosti 	Jídlo, stravovací návyky, zdraví, lidské tělo Modální slovesa	EV 2 EGS 2	Projekt – Zdravé jídlo
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým textům v učebnici, dokáže popsat obrázek, čte text s porozuměním a vyhledá v něm požadované informace - spojuje dvě věty s pomocí gerundia - opakuje přídavná jména a jejich stupňování 	Gerundia, přídavná jména		
<ul style="list-style-type: none"> - vede jednoduchou konverzaci o životě - používá správně čas předpřítomný a minulý, píše gramaticky správně krátké texty 	Problémy společnosti Předpřítomný čas x minulý	EGS 2	Projekt – Znamé osobnosti
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí textu a vyhledá požadované informace, vypráví jednoduchý příběh - vyjádří souhlas - seznamuje se s podmiňovacím způsobem a správně doplňuje tvary sloves do vět 	První podmiňovací způsob vyjádření souhlasu		

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Žák - rozumí textu o daném tématu, mluví o životním prostředí, osvojí si a aktivně používá slovní zásobu a slovní spojení na téma počasí - tvoří věty v trpném rodě a převádí věty z rodu činného do trpného	Životní prostředí, počasí Trpný rod	EV 3 EGS 2	

Ročník: 9

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - představí se, uvede svůj věk, sdělí, kde bydlí, co dělá, vlastní a umí - opakuje časy, rozlišuje jednotlivé časy a používá je ve větách - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři 	<p>Domov, rodina</p> <p>Gramatické struktury – opakování časů</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí textům v učebnici, rozumí jednoduché, pečlivě vyslovované řeči, vede jednoduchou komunikaci, popíše lidi, užívá správné gramatické struktury, osvojí si a aktivně používá slovní zásobu daného tématu - používá správně vztažná zájmena a tvoří věty 	<p>Lidé v našich životech</p> <p>Popis lidí</p> <p>Vztažné věty</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - čte přiměřeně dlouhé texty, vede jednoduchou komunikaci, napíše jednoduchý text o tom, co má a nemá rád - používá správně přítomné časy 	<p>Nákupy</p> <p>Opakování přítomných časů</p>	<p>EGS 2</p> <p>MKV 1, 4</p>	<p>Sociální a kulturní prostředí anglicky mluvících zemí</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Rozumí jednoduchým textům, rozumí popisu událostí, použije základní zdvořilostní obraty (oslovení, pozdrav, poděkování omluva...) - Používá správně tvary předpřítomného času, opakuje nepravidelná slovesa - Reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<p>Člověk a společnost</p> <p>Opakování předpřítomného času</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - čte přiměřeně dlouhé texty a rozumí jim, vyhledá potřebné informace, píše jednoduché gramaticky správné věty - seznamuje se s tázacími dovětky - tvoří otázky ve všech časech 	<p>Volný čas, kultura, moderní média</p> <p>Tázací dovětky, tvorba otázek</p>	<p>MV 4</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - vede jednoduchou komunikaci, čte přiměřeně dlouhé texty, vypráví jednoduchý příběh, rozumí obsahu konverzace na dané téma, rozumí poslechovému textu - seznamuje se a správně používá druhý podmiňovací způsob 	<p>Životní prostředí, zdraví,</p> <p>Druhý podmiňovací způsob</p>	<p>EV 3</p> <p>MV 4</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí textu a diskutuje o problémech, čte přiměřeně dlouhé texty a rozumí jim, dokáže je reprodukovat 	<p>Péče o zdraví, zdravý způsob života</p>	<p>MV 1</p> <p>EGS 1</p>	<p>Projekt – Móda</p>

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - osvojí si a používá slovní zásobu daného tématu, vytvoří jednoduchý rozhovor na téma zdraví - opakuje podstatná jména počítatelná a nepočítatelná a používá správné členy 	Podstatná jména počítatelná a nepočítatelná, členy		
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí textu a odpovídá na otázky, vyhledá žádané informace, napíše jednoduchý text týkající se bydlení - opakuje všechny formy k vyjádření budoucnosti a správně je používá 	Způsob života, bydlení, volný čas, Formy budoucnosti		
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí textu, napíše pohled z dovolené,, rozumí jednoduše vedenému dialogu a reaguje, dorozumí se v běžných každodenních situacích, čte přiměřeně dlouhé texty - tvoří věty v trpném rodě ve všech časech 	Příroda, cestování Trpný rod	EGS 2 VDO 4	Občanská výchova Vláda Zeměpis UK, USA

Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu německý jazyk

Německý jazyk je vyučovací předmět v rámci oboru *Další cizí jazyk*.

Jeho postupné osvojování pomáhá žákovi snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility žáka jak v jeho osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice.

Prohlubuje žákovo vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Požadavky na vzdělávání v německém jazyce směřují v ŠVP k dosažení úrovně A1 Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Výuka cizího jazyka probíhá zpravidla „v blocích“, tj. ve skupinách žáků z různých tříd v rámci jednoho ročníku. Může probíhat i ve skupinách utvořených ze žáků různých ročníků (pokud to možnosti a potřeby žáků vyžadují). Skupiny pracují v jazykových učebnách, v počítačových učebnách a ve třídách vybavených audiovizuální technikou. Výuka směřuje k „praktickým dovednostem“. Náročnost a rozsah učiva, použitého jako prostředku k dosažení těchto dovedností volí vyučující s ohledem na schopnosti a možnosti žáka. Výuka německého jazyka v základní škole směřuje více než k ovládnutí tohoto cizího jazyka – k jeho praktickému používání *jako komunikačního prostředku* (nejlépe v kombinaci s využíváním ICT).. Získávání praktických dovedností žáka (a hodnocení žáka do jaké míry si je osvojil) je zaměřeno na 5 základních „oblastí“ cizího jazyka – *poslech, rozhovory, samostatný ústní projev, čtení a psaní*.

Pozornost se soustřeďuje na osvojení zvukové podoby jazyka a o zvládnutí vztahů mezi jeho zvukovou a grafickou stránkou na podkladě rozvíjení základů řečových dovedností, dále na první seznámení s některými typickými jevy života a kultury zemí, příslušné jazykové oblasti. Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života přiměřených jejich věku. Do výuky jsou zařazovány i vhodné programy na PC, příp. lze (podle schopností žáků) využívat i připojení k internetu. Významnou úlohou vyučujícího je rozvíjet představivost dětí, podněcovat a oceňovat jejich aktivitu a invenci a jejich tvůrčí přístup k činnosti.

Vzdělávání v dalším cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

Obsahové, organizační a časové vymezení předmětu

S vyučovacím předmětem *Německý jazyk*, začínají děti od 7. ročníku ve 2 hodinové dotaci týdně a pokračují v 8. a 9. ročníku také 2 hodiny týdně.

Vyučovací hodiny jsou různého typu – frontální vyučování (výklad, shrnutí učiva), skupinová práce, partnerská práce, samostatná práce (práce s počítačovými programy, slovníkem).

Vyučování předmětu probíhá převážně v učebně německého jazyka, doplňkově v počítačových učebnách, kde je k dispozici výukový software.

Časová dotace předmětu:

Ročník	Počet hodin
1.	0
2.	0
3.	0
4.	0
5.	0
6.	0
7.	2
8.	2
9.	2

Číslo za znaménkem + značí přidělení disponibilní hodiny.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu německý jazyk

Klíčové kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
KOMPETENCE K UČENÍ: umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ - připravujeme je na celoživotní učení. - Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení. - Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu. - Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace. - Učíme práci s chybou. - Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ: podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - Učíme žáky nebát se problémů („problémy byly, jsou a budou - problém není hrozba, ale výzva“). - Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit. - Podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému. - Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení. - Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů. - Podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ: vést žáky k všestranné a účinné komunikaci	<ul style="list-style-type: none"> - Podporujeme různé formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa. - Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace. - Podporujeme integrované používání cizího jazyka a výpočetní techniky. - Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (školní časopis, místní tisk, web, ppt, prezentace apod.). - Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti. - Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích. - Učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace. - Učíme žáky „nonverbální komunikaci“. -

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ: rozvítet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých	<ul style="list-style-type: none"> - Minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování. - Podporujeme „inkluzi“ („začlenění“) - volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku - vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima - každého člena třídního kolektivu. - Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce. - Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role. - Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ost. členů týmu. - Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. - Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle. - Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů. - Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
KOMPETENCE OBČANSKÉ: připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti uplatňující svá práva a plnící své povinnosti	<ul style="list-style-type: none"> - Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. - Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem. - Neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření. - Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí. - Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům. - V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace. - Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku.
KOMPETENCE PRACOVNÍ: pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. - Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky. - Cíleně posilujeme (motivujeme) žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia (budoucího povolání). - Na konkrétních příkladech (inzeráty v tisku a na internetu) demonstrujeme lepší možnosti pracovního uplatnění při ovládnutí vyučovaného cizího jazyka.

Očekávané výstupy vzdělávacího předmětu německý jazyk

2. stupeň

Očekávané výstupy

POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák

DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně

DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat

MLUVENÍ

žák

DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů

DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák

DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům

DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům

DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci

PSANÍ

žák

DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři

DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

Učivo

- **zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov**
- **slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem**
- **tematické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí**
- **mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)**

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu německý jazyk

Ročník: 7

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - správně vyslovuje německé hlásky, používá intonaci a přízvuk v němčině - pozdraví a rozloučí se - pojmenuje dny v týdnu - počítá do 20 - určí barvu - ví kde najít základní údaje o německy hovořících zemích 	<p>Das ABC Grüße Wochentage Zahlen 0-20 Farben Leute und Länder</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – EGS 1, 2, 3</p>	<p>Zeměpis</p>
<ul style="list-style-type: none"> - představí sebe i jiné osoby - zeptá se na jméno, bydliště, tel. číslo - odpovídá na jednoduché otázky - vyplní jednoduchý formulář - napíše o sobě několik informací - poděkuje - používá pravidelná slovesa a sloveso <i>sein, mögen</i> 1. a 2. osobě j. č., vykání - pozná zápor - správně používá slovosled v oznamovací větě - rozlišuje vykání a tykání 	<p>Ich heiße....., ich wohne Formular Neu in der Schule Länder und Leute wer ist was? Wo wohnt wo? Familiensuche</p>	<p>Mediální výchova – MV 6</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – OSV 1, 2</p>	<p>Zeměpis</p>
<ul style="list-style-type: none"> - představuje členy své rodiny - popisuje osobu podle obrázku - ptá se na základní informace o lidech kolem sebe - porozumí krátkému příběhu a umí ho vyprávět - používá přivlastňovací zájmena <i>mein, dein</i>, vazbu <i>von</i> - určí člen u osoby - používá přídavná jména i s protiklady 	<p>Meine Familie Bei uns zu Hause Familienfotos Wie alt sind diese Leute Gegenteile Corine erzählt Bildergeschichte</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – OSV 5, 7</p>	<p>Český jazyk Rodinná výchova</p>
<ul style="list-style-type: none"> - ptá se a odpovídá na základní časové údaje - popisuje jednoduše sebe a jiné osoby - vyjádří co rád (nejraději) dělá - vyjádří co má nebo nemá rád - používá časové předložky <i>um, bis</i> - používá příslovce <i>gern, am liebsten</i> - časuje slovesa <i>spielen, machen</i> v j.č. 	<p>Meine Freunde Zum Training Personen beschreiben Was spielst du am liebsten Freizeit Meine Freunde</p>	<p>Multikulturní výchova – MKV 4</p>	<p>Výchova k občanství</p>

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
- používá přivlastňovací zájmena <i>ihr, sein, zápor nicht</i>			
- pojmenovává a popisuje předměty, osoby a zvířata - umí se zeptat jak se co řekne německy - přikazuje někomu něco - používá člen určitý neurčitý v 1. p, zápor podst. jmen <i>kein</i> - správně použije předložku <i>im</i>	Schule, Schule Schulsachen Wie heißt das auf Deutsch Was ist richtig? Meine Schulsachen.	Mediální výchova – MV 7	
- hovoří o svých koníčkách a popisuje koníčky svých kamarádů - popisuje své činnosti během týdne - domluví telefonicky na programu a dokáže odmítnout navržený program - napíše jednoduchý e-mail (dopis)o sobě, - časuje pravidelná slovesa a <i>sein</i> v přítomném čase - používá předložku <i>am</i> v časových údajích	Mein Hobby Spielrap Würfenspiel Wer ist fleißig? Dialoge E-mail, Brief Hobbymosaik Unsere Post nach Deutschland	Osobnostní a sociální výchova – OSV 8, 9	Informatika

Ročník: 8

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - popisuje co, kdo dělá na počítači - řekne kdo, co má nebo kupuje - sdělí co, kdo fotografuje - hovoří o domácích mazlíčcích - napíše dopis o sobě - časuje sloveso <i>haben</i> v přítomném čase a další pravidelná slovesa - používá 4. pád podst. jmen s neurčitým členem a zápor <i>kein</i> ve 4. pádě - zná základní informace o Vídni 	<p>Ich habe einen Computer Er telefoniert Was kauft er? Was fotografiert er? Wir haben viele Sache Wer kauft was? Tiere Ich stelle Wien vor</p>	<p>Enviromentální výchova – EV 4</p>	<p>Informatika Zeměpis</p>
<ul style="list-style-type: none"> - umí napsat jednoduchou pozvánku - popsat kde se nachází on nebo jeho přátelé - zeptat se na přesný čas a umět odpovědět - umět počítat do 100 a použít základní matematické úkony - určit roční období a měsíce - použít předložku <i>in</i> ve spojení se třetím pádem - určit množné číslo některých podstatných jmen - použít předložku <i>im</i> a <i>um</i> ve spojení s časovým údajem - určit čas 	<p>Wo und Wann? Einladungen Wo ist er? Die Uhrzeit Viele Häuser Jahreszeiten Monate Wann haben sie Geburtstag</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – OSV 6,11</p>	<p>Výchova k občanství Matematika</p>
<ul style="list-style-type: none"> - umí vyjádřit cíl své cesty - dokáže si koupit jízdenku, zajistit ubytování a napsat jednoduchý dopis z dovolené - sdělit údaje o sobě - používá vazbu „<i>ich möchte</i>“, předložku <i>nach</i> se zeměpisnými názvy - předložku <i>in</i> ve spojení se 4. pádem - časuje sloveso <i>fahren</i> 	<p>In den Ferien Wer wohnt wo? Ein Brief Wohin möchten sie fahren? Eine Traumreise Dialoge: Am Schalter, Zimmerreservierung, Grüße aus..</p>	<p>Mediální výchova – MV 1, 5</p>	<p>Zeměpis</p>
<ul style="list-style-type: none"> - aktivizuje slovní zásobu z předchozího ročníku, správně ji vyslovuje - orientuje se na mapě, ukazuje města v německy mluvících zemích, pozná vlajky, hlavní města, některé pamětihodnosti, přírodní zajímavosti, správně je zařazuje ke státům - tvoří jednoduché otázky a odpovídá na ně, vytvoří jednoduchý rozhovor - správně vyslovuje zeměpisné názvy 	<p>Opakování učiva celé učebnice I. díl Slovní zásoba Zeměpisné názvy – práce s mapou Slova významově podřazená a nadřazená Slovosled věty jednoduché Tvoření a přiřazování otázek a odpovědí Vazba „es gibt“</p>		

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vypráví o svém pokoji, domě, pokoji svých snů - popisuje jednoduše svůj pokoj - vypráví o tom, co kdo kdy rád dělá a využívá při tom časové údaje - časuje neprav. slovesa se změnou kmenové samohlásky - porovnává bydlení u nás a v německy mluvících zemích - používá přivlastňovací zájmena unser, euer - zná předložky se 3. pádem a 4. pádem ((Wo?)) - časuje slovesa s odluč. předponou - skloňuje podstatná jména s určitým členem ve 4. pádě 	<p>Mein Zuhause Dialoge in der Schule Das Haus Mein Traumzimmer Jahr</p>	OSV 3	Rv, VO – domov, rodina
<ul style="list-style-type: none"> - domluví si schůzku - pozve někoho do kina - přijme nebo odmítne pozvání - zeptá se na cestu - popíše cestu (směr) - tvoří věty s nepřímým pořádkem slov - zná předložky se 3. pádem a 4. pádem ((Wohin?)) 	<p>Wie komme ich..... Gehen wir ins Kino? Wohin gehen die Leute und die Tiere? Wohin fährt in den Ferien? Unser Programm. Ordnung im Zimmer. Mozart, Salzburg</p>		Ze – Salzburg Rv, VO – organizace vlastního času, znalost vlastního školního prostředí

Ročník: 9

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vypráví o průběhu svého dne, co musí udělat (používá sloveso müssen) - povídá o nakupování - používá číslovky větší než 1000 - časuje další nepravidelná slovesa - skloňuje podstatná jména ve 3. pádě 	<p>Mein Tag Was musst du am Tag machen? Das macht Spaß. Interviews Im Supermarket Im Geschäft - Lebensmittel Zahlen</p>	MKV 1, 2 OSV 4	Rv, VO – týdenní program, školní a mimoškolní aktivity, mezilidské vztahy a rodinné vťahy Př – zdravý jídelníček Ze – hladovějící etnika Ma – čísla větší než 10000
<ul style="list-style-type: none"> - popíše svůj týdenní program - domluví si schůzku - vyjádří, co se ve škole smí a co nesmí - povídá o škole a co se povídá ve škole - pracuje s rozvrhem hodin - časuje a používá způsobová slovesa können a dürfen - ví, kdy se používá podmět „man“ 	<p>Meine Woche Reisebericht Notizbuch Stundenplan Was kann (darf) man in der Schule machen? Berlin</p>	MV 4	Ze, DĚ - Berlín Rv, VO – komunikace mezi lidmi, týdenní program, práva a povinnosti ve škole
<ul style="list-style-type: none"> - popisuje části těla a řekne, co ho bolí - dá někomu pokyn, příkaz - jednoduše popíše, kde byl (war) - vypráví jednoduchý příběh v minulosti - časuje sloveso sein a haben v minulém čase 	<p>Was tut dir weh? Er ist krank. Das Gesicht. Was sagt der Arzt? Märchen, Pech - Geschichte</p>	OSV 10	Př, VO, Rv – lidské tělo, zdraví a nemoc, první pomoc
<ul style="list-style-type: none"> - požádá o informaci jak se kam dostat - orientuje se podle jednoduchého plánu a popíše cestu - popíše cestu, kde bydlí - vyjádří čím, a kam chce jet - používá sloveso wollen - tvoří souvětí se spojkou deshalb - vyjmenuje další předložky se 3. pádem 	<p>In der Stadt, auf dem Lande Die Touristin fragt. Wohin geht...? Der Stadtplan. Wir fahren zur Schule. Womit fährst du gern? Wohin willst du fahren? Předložky se 3. pádem: von, bis....zu, aus, mit, nach</p>		Ze, VO, Rv – můj domov, město, vesnice, orientace ve městě, komunikace s turisty

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - mluví o počasí - popíše svoje oblečení - jednoduše popíše událost - popřeje ústně i písemně 	<p>Das Wetter heute Jahreszeiten und Monaten Grußkarten Die Kleidung Das Wetter Traditionfeste</p>		<p>VO, Rv – tradice a svátky, oblékání, móda Ze – cestování, zážitky z dovolené, popis počasí a ročních období</p>
<ul style="list-style-type: none"> - mluví o svých plánech na prázdniny - popisuje události v minulém čase, používá perfektum - vyjádří, co se mu líbí - porovnává pomocí „als“ 	<p>Wieder Ferien Was machst du in den Ferien? Wo waren sie in den Ferien? Traumferien Was machen sie...am liebsten? Perfektum pravidelných sloves a některých nepravidelných sloves Stupňování přídavných jmen a příslovcí</p>	<p>MV 6</p>	<p>Ze – problematika cestování Rv, VO – pomoc v domácnosti, OSN PŘ – charakteristiky zvířat, srovnávání</p>

Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu matematika

Vyučovací předmět matematika v základním vzdělávání poskytuje žákům vědomosti a dovednosti potřebné pro orientaci v praktickém životě, rozvíjí intelektuální schopnosti žáků, paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení, osvojování matematických pojmů a postupů a schopnost logického úsudku. Je založen především na aktivních činnostech v reálných situacích. Přispívá též k formování některých zásadních rysů osobnosti, jako je vytrvalost a pracovitost.

Poznatky a dovednosti získané v matematice jsou východiskem i pro další vyučovací předměty jako jsou fyzika, chemie, zeměpis a další oblasti života a vzdělávání.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Matematika je na 1. i 2. stupni rozdělen na čtyři tematické okruhy (1.stupeň – *Číslo a početní operace, Závislosti, vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině a prostoru, Nestandardní aplikační úlohy a problémy*; 2. stupeň – *Číslo a proměnná, Závislosti, vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině a v prostoru, Nestandardní aplikační úlohy a problémy*).

V tematickém okruhu *Číslo a početní operace* na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na druhém stupni tematický okruh *Číslo a proměnná*, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem *proměnná* a s rolí proměnné při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu *Závislosti, vztahy a práce s daty* žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých příkladech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodných počítačových aplikací. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu *funkce*.

V tematickém okruhu *Geometrie v rovině a v prostoru* žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou Nestandardní *aplikační úlohy a problémy*, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Vyučování předmětu probíhá v běžných třídách, doplňkově v počítačových učebnách, kde je k dispozici výukový software.

Časové vymezení předmětu

Ročník	Počet hodin
1.	4+1
2.	4+1
3.	4+1
4.	4+1
5.	4+1
6.	4
7.	3+1
8.	4+1
9.	4+1

Číslo za znaménkem + značí přidělení disponibilní hodiny.

Očekávané výstupy předmětu matematika

1. stupeň

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Očekávané výstupy – 1. období

žák

M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků

M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti

M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose

M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly

M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

Očekávané výstupy – 2. období

žák

M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení

M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel

M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel

M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel

M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku

M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel

M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty

M-5-1-08 porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose

Učivo

- přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky
- zápis čísla v desítkové soustavě; a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model)
- násobilka
- vlastnosti početních operací s čísly
- písemné algoritmy početních operací

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy – 1. období

žák

M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času

M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života

M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel

Očekávané výstupy – 2. období

žák

M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data

M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy

Učivo

- závislosti a jejich vlastnosti
- diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy – 1. období

žák

M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci

M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky

M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině

Očekávané výstupy – 2. období

žák

M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce

M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran

M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice

M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu

M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru

Učivo

- základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník
- základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec
- délka úsečky; jednotky délky a jejich převody
- obvod a obsah obrazce
- vzájemná poloha dvou přímek v rovině
- osově souměrné útvary

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy – 2. období

žák

M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

Učivo

- slovní úlohy
- číselné a obrázkové řady
- magické čtverce
- prostorová představivost

2. stupeň

ČÍSLO A PROMĚNNÁ

Očekávané výstupy

žák

M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu

M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulačtor

M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel

M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)

M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů

M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)

M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním

M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav

M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel

Učivo

- dělitelnost přirozených čísel – prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti
- celá čísla – čísla navzájem opačná, číselná osa
- desetinná čísla, zlomky – rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě; převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek
- poměr – měřítko, úměra, trojčlenka
- procenta – procento, promile; základ, procentová část, počet procent; jednoduché úrokování
- mocniny a odmocniny – druhá mocnina a odmocnina
- výrazy – číselný výraz a jeho hodnota; proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny
- rovnice – lineární rovnice, soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy

žák

M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data

M-9-2-02 porovnává soubory dat

M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti

M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem

M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů

Učivo

- závislosti a data – příklady závislosti z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky; četnost znaku, aritmetický průměr
- funkce – pravoúhlá soustava souřadnic, přímá úměrnost, nepřímá úměrnost, lineární funkce

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy

žák

M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku

M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary

M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem

M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů

M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh

M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary

M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků

M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar

M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti

M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles

M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles

M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině

M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu

Učivo

- **rovinné útvary** – přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), pravidelné mnohoúhelníky, vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů), shodnost a podobnost (věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků)
- metrické vlastnosti v rovině – druhy úhlů, vzdálenost bodu od přímky, trojúhelníková nerovnost, Pythagorova věta
- prostorové útvary – kvádr, krychle, rotační válec, jehlan, rotační kužel, koule, kolmý hranol
- konstrukční úlohy – množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu, Thaletova kružnice), osová souměrnost, středová souměrnost

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy

žák

M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací

M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí

Učivo

- číselné a logické řady
- číselné a obrázkové analogie
- logické a netradiční geometrické úlohy

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu matematika

Klíčové kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
KOMPETENCE K UČENÍ: umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k získávání matematických vědomostí a dovedností potřebných pro praxi – připravujeme je na celoživotní vzdělávání - rozvíjíme intelektuální schopnosti žáků – paměť (numerické počítání, vzorce, algoritmy), představivost, tvořivost, abstraktní myšlení, schopnost logického úsudku a dbáme na vytváření komplexního pohledu na matematické jevy - učíme žáky pracovat s textem – číst s porozuměním - zadáváme žákům úlohy ve kterých musí používat informace z jiných oblastí a využívat praktických činností – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace - učíme žáky používat termíny, znaky a symboly, uvádět věci do souvislostí, pracovat s chybou - vedeme sebe, žáky a rodiče k tomu, že důležitější jsou získané znalosti a dovednosti, než známka na vysvědčení - uplatňujeme individuální přístup k žákovi, dosažené výsledky posuzujeme vždy z pohledu „přidané hodnoty“ - jdeme příkladem – neustále si dalším vzděláváním v daném oboru rozšiřujeme obzory
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ: podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky ke zvládnutí osvědčených postupů řešení a k tomu, aby je dokázali dále aplikovat v obdobných i nových úlohách - vedeme žáky k hledání různých způsobů řešení, ale i vlastních postupů a řešení - nabízíme žákům dostatek příkladů vycházejících z reálného života, které povedou k samostatnému uvažování a řešení - povedeme žáky k volbě vhodného způsobu řešení a užívání logických matematických postupů - budeme žáky učit vnímat zadané úlohy, přemýšlet o nich, plánovat způsoby řešení, využívat k němu svůj úsudek, zkušenosti a moderní techniku - povedeme žáky k rozborům úloh, volbě správného postupu, odhadům výsledků a vyhodnocení výsledků - rozvíjíme kombinatorické a logické myšlení při řešení problémových úloh - naučíme žáky nebát se problémů – problém není hrozba, ale výzva - jdeme příkladem – učíme se sami lépe, s rozumem a nadhledem řešit různé problémové situace ve škole
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ: vést žáky k všestranné a účinné komunikaci	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k formulování a vyjadřování vlastních myšlenek a pracovních postupů v logickém sledu - vedeme žáky k výstižnému vyjadřování a obhajování svého řešení úloh a k užívání matematického jazyka včetně symboliky - učíme žáky naslouchat druhým, klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace - vedeme žáky k otevřenému vyjadřování svých názorů podpořených logickými argumenty - učíme se komunikovat v rámci skupinové práce, navzájem se respektovat, umět přijmout názor druhého - jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností - sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ: rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých	<ul style="list-style-type: none"> - minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování - vedeme žáky ke spolupráci v rámci skupinové práce, k ohleduplnosti a vzájemnému respektování - rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role - učíme žáky kriticky hodnotit práci týmu, svoji i ostatních členů týmu, ale i chválit a ocenit - podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci navzájem potřebují - upevňujeme mezilidské vztahy – ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle - jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci s ostatními pracovníky školy
KOMPETENCE OBČANSKÉ: připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti uplatňující svá práva a plnící své povinnosti	<ul style="list-style-type: none"> - dbáme na přátelské vztahy, odmítáme hrubé, agresivní, vulgární a nezdvořilé projevy v chování žáků - kázeňské přestupky řešíme individuálně, princip kolektivní viny a kolektivních trestů nepřipouštíme - vedeme žáky k využívání svých práv, ale také k plnění povinností ve škole i mimo školu - učíme žáky věcnému řešení problémů - jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, příkladně plníme své povinnosti - respektujeme osobnost žáka a jeho práva, budujeme přátelskou otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole - chováme se k žákům, jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám -
KOMPETENCE PRACOVNÍ: pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, žádnou práci netrestáme, kvalitní práci vždy pochválíme - učíme žáky získávat vhodné pracovní návyky a vedeme je ke snaze odvádět vždy co nejkvalitnější práci - při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí, měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na ně - zadáváme žákům takové činnosti, které je vedou k získání nových pracovních dovedností (výroba modelů, těles apod.) - vedeme žáky k přesnosti a trpělivosti - důsledně vedeme žáky k dodržování stanovených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností - různými formami (exkurze, filmy, besedy apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a volbě vhodného studia - cíleně motivujeme žáky k dosažení svých představ ohledně budoucího studia či zaměstnání - jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti, vážíme si své profese, kterou společně se „svoji“ školou pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širokou veřejností

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu matematika**Ročník: 1.**

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - počítá obrázky, předměty, porovnává jejich množství, poznává čísla a čte je, vytvoří skupinu s daným počtem prvků - zapíše čísla 0 – 20, rozliší číslice tiskací a psací - počítá předměty v oboru do 20 - vyhledává a zobrazuje čísla na číselné ose - orientuje se v číselné řadě do 20 - užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti - provádí z paměti i písemně jednoduché početní operace v oboru 0 – 10 , 10 – 20 bez přechodu desítky - řeší slovní úlohy a sám je tvoří - řeší slovní úlohy typu „o více“, „o méně“ - rozumí pojmu zvětšujeme a zmenšujeme - rozkládá čísla v oboru do 20 - počítá „číselné řetězce“ v oboru do 20 - doplňuje tabulky a posloupnosti čísel - rozumí pojmu sloupec a řádek 	<p>Čísla 0 – 20</p> <ul style="list-style-type: none"> -orientace na číselné ose -čtení a psaní čísel -porovnávání čísel, vztahy větší, menší, rovno -znaménka<, >, =,+,- -součet a rozdíl čísel bez přechodu desítky -počítání předmětů v daném souboru -vytváření souboru s daným počtem prvků -řešení a tvoření slovních úloh na porovnávání -sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu přes desítku -komutativnost sčítání -řešení a tvoření úloh na sčítání a odčítání -řešení slovních úloh s využitím vztahů o n- více, o n-méně 		<p>Čj tvoření vět (odpovědi) čtení s porozuměním práce se slovní zásobou</p> <p>Prv využití konkrétního učiva k procvičení výpočtů a tvoření slovních úloh měření času</p> <p>Vv, Pč malování vybarvování modelování stavění ze stavebnice</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozezná, pojmenuje a nakreslí základní rovinné útvary (trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh) - rozezná, pojmenuje , nakreslí a vymodeluje jednoduchá tělesa (koule, krychle, válec, kvádr) - orientuje se v prostoru - porovná předměty podle velikosti, používá pojmy menší, větší, stejný, nižší, vyšší - rozumí pojům: vlevo, vpravo, před, za, vpředu, vzadu, nahoře, dole, nad, pod, uprostřed, hned před, hned za 	<p>Geometrie</p> <ul style="list-style-type: none"> -geometrické pojmy, vpravo, vlevo, pod, nad, před, hned před, hned za, nahoře, dole -menší, větší, stejný, nižší, vyšší, široký, úzký -rovinné obrazce: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh -tělesa: krychle, kvádr, válec, koule -skládání obrazců z geom. tvarů -stavění staveb ze stavebnice 		<p>Tv procvičení a využití naučených pojmů</p> <p>pořadová cvičení</p>

Ročník: 2.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - sčítá a odčítá s přechodem desítky do 20 - početní operace sčítání a odčítání provádí z paměti i písemně - řeší slovní úlohy a sám je tvoří - řeší slovní úlohy „o více“, „o méně“ - v praxi využívá znalosti o záměně sčítanců - řeší příklady s jednou závorkou 	<p>Číslo a početní operace</p> <ul style="list-style-type: none"> -sčítání a odčítání s přechodem desítky v oboru do 20 (osa, počítadlo, různé předměty) -řešení různých typů slovních úloh s přechodem -záměna sčítanců -zavedení pojmu závorka 		<p>Čj</p> <p>práce se slovní zásobou tvoření otázek a odpovědí</p> <p>přesné a správné formulace správná terminologie</p>
<ul style="list-style-type: none"> - čte, zapisuje a porovnává čísla do 100 - sčítá a odčítá celé desítky - rozkládá čísla na desítky a jednotky - vyhledá a zobrazí čísla na číselné ose - orientuje se v číselné řadě do 100 - počítá po 1 a 10 do 100 - sčítá a odčítá násobky deseti - řeší a tvoří jednoduché slovní úlohy - zaokrouhluje čísla na desítky - sčítá a odčítá bez přechodu desítky do 100 - sčítá a odčítá s přechodem desítky do 100 - řeší slovní úlohy typu „o méně“, „o více“ - sám úlohy tvoří - řeší příklady s jednou závorkou - provádí písemné sčítání a odčítání dvojciferných čísel v oboru přirozených čísel do 100 	<p>Číselný obor 0 – 100</p> <ul style="list-style-type: none"> -čísla 0-100, orientace na číselné ose, čtení a zápis čísel, počítání po jedné, po desítkách do 100 -řešení a vytváření slovních úloh na porovnávání čísel -zaokrouhlování čísel na desítky -součet a rozdíl čísel -počítání s použitím závorek -sčítání a odčítání s přechodem přes desítku v oboru do 100 -sčítání a odčítání násobků 10 -tvoření a řešení slovních úloh na sčítání a odčítání -počítání s penězi, seznámení s bankovkami a mincemi do100 		<p>Čj</p> <p>čtení s porozuměním tiché čtení psaní velkých tiskacích písmen</p> <p>Prv</p> <p>využití konkrétního učiva k výpočtům a tvoření slovních úloh</p> <p>práce s hodinami, měření času</p> <p>nákupy – obchod</p>
<ul style="list-style-type: none"> - umí si představit násobení jako opakované sčítání - dokáže znázornit operaci násobení - vyjmenuje řady násobků daného čísla - ovládá z paměti násobky 1 až 10 - automatizace dělení v oboru probraných násobílek - řeší a vytváří slovní úlohy na násobení a dělení v oboru násobílek 	<p>Násobení a dělení přirozených čísel v oboru násobílek do 100</p> <ul style="list-style-type: none"> -názorné zavedení násobení a dělení na souborech různých předmětů -násobení jako opakované sčítání -násobek, činitel, záměna činitelů 		<p>Tv</p> <p>měření a odhady vzdáleností a času</p> <p>Vv, Pč</p> <p>malování, vybarvování, stříhání a lepení různých pomůcek a</p>

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času 	<ul style="list-style-type: none"> - násobilky 0,1, 2,3,4,5,10 automatizace násobílek, řady násobků daného čísla, dělení v oboru těchto násobílek - násobilky 6,7,8,9 seznámení s řadami násobků bez automatizace - vztahy mezi násobením a dělením, automatizace dělení v daném oboru - řešení a vytváření slovních úloh na násobení a dělení - řešení a vytváření slovních úloh s využitím vztahů x-krát méně, více - orientace v čase, den-24 hodin, 1hod.- 60min., 1min.- 60 sekund 		<p>modelů</p> <p>práce se stavebnicí</p>
<ul style="list-style-type: none"> - chápe pojem kreslení a rýsování - osvojuje si správné návyky při rýsování - rýsuje, měří a odhaduje délku úsečky, porovnává úsečky - zná jednotky délky (m, dm, cm) - zná, pojmenuje a vymodeluje základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa (krychle, kvádr, koule, válec) 	<p>Geometrie</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s pravítkem - úsečka, lomená čára, křivá čára, kreslení rovných čar a křivek - rýsování úseček - jednotky cm, dm, m - délka úsečky, měření délky - označení bodů a úseček - modelování těles, užití stavebnic 		

Ročník: 3.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - počítá po jednotkách, desítkách, stovkách do 1000 - čte a píše trojčíferná čísla - vytvoří soubor s daným počtem prvků do 1000 - znázorňuje dvoj- a trojčíferná čísla na číselné ose - porovnává čísla pomocí číselné osy s použitím znaků $<$, $>$, $=$ - řeší slovní úlohy na porovnávání čísel - zaokrouhluje čísla na desítky, stovky a tisíce - rozkládá čísla do 1000 v desítkové soustavě - písemně sčítá a odčítá dvě trojčíferná čísla a provádí kontrolu výpočtu - používá sčítání a odčítání v oboru do 1000 při řešení praktických úloh - sčítá a odčítá násobky 100 - používá výrazy sčítanec, součet, menšenec, menšitel, rozdíl - řeší úlohy typu „o n více“ a „o n méně“ - řeší a vytváří slovní úlohy na sčítání a odčítání - provádí předběžný odhad výsledku řešení 	<p>Číselný obor 0 – 1000</p> <ul style="list-style-type: none"> -číselná řada, osa,počítání po desítkách,stovkách,jednotkách, čtení,zápis a znázornění trojčíferných čísel <p>Porovnávání čísel</p> <ul style="list-style-type: none"> -pomocí číselné osy -řešení slovních úloh na porovnávání - zaokrouhlování na stovky a desítky rozklad čísel v desítkové soust. <p>Součet a rozdíl čísel</p> <ul style="list-style-type: none"> -sestavení jednoduchých rovnic -sčítání a odčítání násobků sta -písemné algoritmy sčítání a odčítání -sčítání a odčítání násobků sta bez i s přechodem -písemné sčítání dvou sčítanců, kontrola výsledku záměnou sčítanců -písemné odčítání, kontrola sčítáním řešení a tvoření slovních úloh na sčítání a odčítání, užití jednoduchých rovnic -odhad a kontrola výsledku 		<p>Čj</p> <p>práce se slovní zásobou tvoření slovních úloh přesné formulace otázek a odpovědí používání správné terminologie čtení s porozuměním práce s textem – co je podstatné a nepodstatné</p> <p>Prv</p> <p>využití poznatků k vytváření rozmanitých slovních úloh a pro- cvičení výpočtů měření, vážení, odhady orientace v čase, čtení času na různých typech hodin</p> <p>tvoření tabulek, grafů vyhledávání dat</p> <p>Vv, Pč</p> <p>vyrábění modelů a pomůcek</p>
<ul style="list-style-type: none"> - ovládá malou násobilku, má zautomatizované všechny spoje malé násobilky - vyjmenuje řady násobků od 1 do 10 - chápe násobení jako opakované sčítání stejných sčítanců - řeší a vytváří jednoduché slovní úlohy na násobení a dělení - řeší úlohy typu „n-krát více“, „n-krát méně“ - dokáže pamětně vynásobit dvojčíferné číslo jednocíferným v jednoduchých příkladech mimo obor násobílek - sestavuje a čte tabulky násobků - využívá tabulek násobků v praxi (ceny zboží, vzdálenosti...) při tvorbě úloh - dělí dvojčíferné číslo jednocíferným mimo obor násobílek a určí neúplný podíl a zbytek 	<p>Násobení a dělení</p> <ul style="list-style-type: none"> -násobilky 6,7,8,9, dělení v oboru těchto násobílek, automatizace všech spojů násobení a dělení v oboru násobílek -násobení 10 - násobení a dělení dvojčíferných čísel jednocíferným -dělení se zbytkem -součin, podíl, zbytek -pamětné násobení dvojčíferného čísla jednocíferným mimo obor násobílek -užití závorek 		<p>prostorové stavby – montáž a demontáž</p>

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - požívá výrazy dělenec, dělitel, podíl, neúplný podíl, činitel, součín - provádí samostatně kontrolu svých početních výkonů - provádí odhady výsledků - - popisuje jednoduché závislosti z praktického života - doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel 	<ul style="list-style-type: none"> -řešení a užití slovních úloh se dvěma různými početními výkony -rozlišování sudých a lichých čísel -závislosti, vztahy a práce s daty 		
<ul style="list-style-type: none"> - rýsuje přímky a polopřímky, rýsuje a měří úsečky s přesností na milimetry - označuje bod, průsečík dvou přímek, střed kružnice - rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše rovinné útvary (mnohoúhelník, trojúhelník, obdélník, čtverec, kruh a kružnici) a tělesa (krychle, kvádr, koule, válec, jehlan) a nachází jejich reprezentaci v realitě - rýsuje trojúhelník podle daných stran - pozná rovnostranný trojúhelník - sestrojí libovolnou kružnici, měří poloměr dané kružnice - odhaduje délky úseček, rýsuje úsečky dané délky, používá délkovou jednotku milimetr, - porovnává velikost útvarů - převádí jednotky délky s užitím měnitele 1000, 100, 10 (milimetr, centimetr, metr, kilometr) - provádí odhady vzdálenosti a délky - určí obvod jednoduchých obrazců (trojúhelník, čtverec, obdélník) sečtením jejich stran - pomocí stavebnice (dostupných materiálů) sestrojí modely staveb tvaru kvádr, krychle apod. 	<p>Geometrie</p> <ul style="list-style-type: none"> -přímka, polopřímka, vzájemná poloha dvou přímek, rovnoběžky, různoběžky -rovinné obrazce: trojúhelník, čtyřúhelník,čtverec,obdélník -strana rovinného obrazce, obvod -rýsování přímek, označování průsečíků různoběžek -vyznačování polopřímek -kreslení a rýsování rovinných obrazců ve čtvercové síti -jednotky délky: milimetr, kilometr -měření délky úseček s přesností na milimetry, odhad délky úsečky -rýsování úsečky dané délky (v cm a mm) -měření délek stran rovinných obrazců, převody jednotek délky -výpočet obvodu rovin. obrazce sečtením délek jeho stran -provádění odhadů délek úseček a vzdáleností -modelování staveb tvaru kvádr, krychle apod. (užívání stavebnice, krabiček apod.) 		<p>Tv</p> <p>využití terminologie odhady vzdálenosti měření</p>

Ročník: 4.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - počítá do 1 000 000 po statisících, desetitisících a tisících - čte, píše a umí zobrazit čísla na číselné ose - dokáže porovnávat čísla do 1 000 000 a řeší příslušné nerovnice - zaokrouhluje čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta a desítky - rozkládá čísla v desítkové soustavě - pamětně sčítá a odčítá čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od nuly - písemně sčítá a odčítá – sčítá alespoň tři čísla, odčítá od jednoho čísla dvě čísla, od součtu dvou čísel jedno číslo - pamětně násobí a dělí čísla do 1 000 000 nejvýše se dvěma různými číslicemi, jednociferným číslem - písemně násobí jednociferným a dvojciferným činitelem - písemně dělí jednociferným dělitelem - zjistí údaje z diagramu, sestaví jednoduchý diagram - provádí odhad a kontrolu svého výpočtu (i pomocí kalkulačky) - řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel, provádění početních výkonů s čísly v daném oboru a na vztahy „o n více (méně)“, „n-krát více (méně)“ - provádí stručný zápis slovní úlohy - řeší početní úlohy na dva až tři početní výkony - zapíše pomocí římských číslic 1, 5, 10, 50, 100, 500, 1000 	<p>Číselný obor 0 – 1 000 000</p> <ul style="list-style-type: none"> - čtení a zápis čísel, číselná osa -zápis čísel v desítkové soustavě, počítání po statisících, desetitisících, tisících -porovnávání čísel do milionu, řešení jednoduchých rovnic -zaokrouhlování čísel na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky -sčítání a odčítání čísel v daném oboru, sčítání a odčítání z paměti pouze čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od 0 -vztahy mezi sčítáním a odčítáním -násobení a dělení čísel v daném oboru, vztahy mezi násobením a dělením -pamětné násobení a dělení jednociferným číslem -písemné násobení jednociferným a dvojciferným činitelem, kontrola výpočtu -práce s kalkulačkou, provádění kontroly -písemné dělení jednociferným dělitelem, kontrola násobením -pořadí početních výkonů -slovní úlohy na porovnávání čísel, početní výkony na vztahy o n-více, méně, n-krát více méně -užívání závorek-římské číslice -diagram, zjišťování údajů z diagramu, sestavení jednoduchého diagramu 		<p>Čj Čerpání informací z četby – využití ve slovních úlohách</p> <p>číst s porozuměním</p> <p>vyhledávat a využívat k výpočtům informace z encyklopedií a dalších zdrojů</p> <p>Př, VI Záznamy různých závislostí na průběhu času grafické znázornění závislostí</p> <p>měření v mapách,</p> <p>převody</p> <p>Pč, Vv Tvoření modelů těles</p> <p>Využití čtvercové k výrobě těles</p> <p>kreslení osově souměrných útvarů</p>

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá názorných obrázků k určování $1/2, 1/4, 1/3, 1/5, 1/10$ celku - názorně vyznačí polovinu a čtvrtinu celku - vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života - vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny - umí pojmenovat jednotlivé části zlomku - řeší jednoduché slovní úlohy na určení poloviny, třetiny, čtvrtiny, pětiny a desetiny daného počtu - sčítá zlomky se stejným jmenovatelem, kdy jmenovatel je 2 až 10 	<p>Zlomky</p> <ul style="list-style-type: none"> -celek, část, zlomek -polovina, čtvrtina, pětina, desetina -pomocí obrázků určovat části celku <ul style="list-style-type: none"> -řešení a vytváření slovních úloh k určování poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny z celku - vytvoření celku z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny -jednoduché příklady sčítání zlomků se stejným jmenovatelem 		
<ul style="list-style-type: none"> - určí vzájemnou polohu dvou přímek - sestrojí rovnoběžku s danou přímkou - sestrojí kolmici k dané přímce pomocí trojúhelníku s ryskou - rýsuje čtverec a obdélník - narýsuje kružnici s daným středem a poloměrem <ul style="list-style-type: none"> - pozná a sestrojí trojúhelník pravoúhlý <ul style="list-style-type: none"> - pozná souměrný útvar - určí osu souměrnosti modelováním, překládáním apod. - nakreslí souměrný tvar <ul style="list-style-type: none"> - určuje obsah rovinných obrazců pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu - řeší jednoduché slovní úlohy na výpočty obsahu obdélníku a čtverce - vymodeluje síť kvádra a krychle - vymodeluje kvádr a krychli z dané sítě 	<p>Geometrie</p> <ul style="list-style-type: none"> -vzájemná poloha přímek v rovině, rovnoběžky, různoběžky, průsečík, jejich kreslení a vyznačování průsečíku -kolmice, kolmost, rýsování kolmice pomocí trojúhelníku s ryskou -kružnice, kruh, střed a poloměr kružnice, rýsování kružnice s daným středem a poloměrem -osa souměrnosti, určování os souměrnosti, překládání papíru, hledání osově souměrných tvarů -souměrné útvary ve čtvercové síti, konstrukce souměrného útvaru ve čtvercové síti -trojúhelník rovnoramenný a rovnostranný -sít' kvádra a krychle, modelování kvádra a krychle ze sítě -jednotky obsahu: $\text{mm}^2, \text{cm}^2, \text{m}^2$ 		

Ročník: 5.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - žák čte a zapisuje čísla do 1 000 000 000 - zaokrouhluje přirozená čísla s požadovanou přesností - porovnává přirozená čísla a zobrazuje je na číselné ose - zapisuje přirozená čísla v požadovaném tvaru v desítkové soustavě - sčítá a odčítá přirozená čísla z paměti (čísla mají nejvýše dvě číslice různé od nuly) - písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla a písemně odčítá dvě přirozená čísla - pamětně násobí a dělí přirozená čísla v jednoduchých případech - písemně násobí až čtyřciferným činitelem - písemně dělí jedno- a dvojciferným dělitelem, provádí kontrolu násobením i na kalkulačce - řeší jednoduché a složené slovní úlohy vedoucí k jednomu nebo dvěma výpočtům s přirozenými čísly - odhadne výsledek, posoudí jeho reálnost - přepíše a přečte větší čísla zapsaná římskými číslicemi a naopak - doplní řady čísel, tabulky - čte a sestaví sloupkový diagram - sestrojí a čte jednoduché grafy v soustavě souřadnic - znázorní na číselné ose, přečte, zapíše a porovná celá čísla v rozmezí – 100 až + 100 - nalezne reprezentaci záporných čísel v běžném životě 	<p>Přirozená čísla Do 1 000 000 000</p> <ul style="list-style-type: none"> -posloupnost přirozených čísel, číselná osa -zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě -čtení a zápis čísel do miliardy, zobrazování na číselné ose -porovnávání přirozených čísel, řešení jednoduchých rovnic -zaokrouhlování přirozených čísel na miliony, statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky -pamětné sčítání a odčítání přirozených čísel -pamětné násobení a dělení přirozených čísel -písemné sčítání tří až čtyř přirozených čísel -písemné odčítání dvou přirozených čísel -písemné násobení až čtyřciferným činitelem -písemné dělení jednociferným a dvojciferným dělitelem -řešení slovních úloh na jeden až dva početní výkony -odhad a kontrola výpočtu, práce s kalkulačkou, posouzení reálnosti výsledku -užití vlastností početních výkonů (komutativnost, asociativnost, distributivnost) -římské číslice, přepis větších čísel zapsaných arabskými číslicemi -grafy, soustava souřadnic, doplňování tabulek, čtení a sestrojování sloupkového diagramu -číselná osa (kladná a záporná část) - měření teploty, vyjádření dlužné částky 		<p>Čj Využití znalostí pro tvorbu různých typů slovních úloh za použití přesné matematické terminologie</p> <p>Př, VI Sestavování grafů, tabulek závislostí, využití soustav souřadnic, sloupkových diagramů využití výpočtů při pokusech měření hmotnosti, objemu, teploty, času - pužití správných jednotek</p> <p>práce s jízdními řádů a grafikony</p> <p>měření a odhady vzdáleností - mapy</p> <p>Pč, Vv Sestavování modelů využití čtvercové sítě kresba s využitím osově souměrnosti</p> <p>využití zlomků při výrobě výrobků</p>

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny - žák sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) pomocí názorných obrázků a tyto početní operace zapisuje - zapíše a přečte dané desetinné číslo řádu desetin a setin - zobrazí dané desetinné číslo řádu desetin na číselné ose 	<p>Zlomky</p> <ul style="list-style-type: none"> -čítatel, jmenovatel, zlomková čára -využití názorných obrázků čtvercová síť, kruhový diagram, číselná osa 		
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života - přečte, zapíše, znázorní desetinná čísla v řádu desetin a setin na číselné ose, ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu - zaokrouhlí dané desetinné číslo řádu desetin na celky - sčítá a odčítá desetinná čísla řádu desetin a setin - násobí a dělí desetinné číslo deseti - užívá desetinné číslo v praktických situacích - řeší jednoduché slovní úlohy za užití desetinných čísel 	<p>Desetinná čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> - desetinné číslo, porovnávání desetinných čísel -orientace v jednoduchých situacích, vyjádření části celku, zlomky se jmenovatelem 10,100 a jejich zápis desetinným číslem, desetina, setina -využití názorných obrázků čtvercová síť, kruhový diagram, číselná osa -vyjádření setiny: zlomkem a desetinným číslem -praktické modely desetinných čísel (peníze) -písemné sčítání a odčítání desetinných čísel řádu desetin a setin 		
<ul style="list-style-type: none"> - řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech - doplní číselnou a obrázkovou řadu a určí krok, který řadu doplňuje - doplní početní tabulky, čtverce, hvězdice - rozdělí daný geom. útvar na jiné, jejichž vlastnosti jsou dány - řeší slovní úlohy úsudkem a logikou 	<p>Nestandardní aplikované úlohy a problémy</p> <ul style="list-style-type: none"> -slovní úlohy -číselné a obrázkové řady -magické čtverce -prostorová představivost 		
<ul style="list-style-type: none"> - narýsuje a obdélník, čtverec, pravoúhlý trojúhelník - vypočítá obvod a obsah obdélníku a čtverce - převádí jednotky obsahu m^2, dm^2, cm^2, mm^2 	<p>Geometrie</p> <ul style="list-style-type: none"> -konstrukce obdélníku a čtverce -výpočty obvodu a obsahu obdélníku a čtverce -další jednotky obsahu: a, ha, km^2, mm^2 -rýsování rovnoběžek a kolmic daným bodem -rýsování pravoúhlého, rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku 		

Ročník: 6

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla - provádí početní operace s přirozenými čísly - zaokrouhluje - zobrazuje přirozené číslo na číselné ose 	<p>Rozšířené opakování.</p> <ul style="list-style-type: none"> - přirozená čísla přirozená čísla - sčítání, odčítání, násobení a dělení přirozených čísel - zlomky a desetinná čísla 		
<ul style="list-style-type: none"> - narýsuje čárkovanou, plnou a čerchovanou čáru a určí, ve kterých případech ji použije - při rýsování klade důraz na přesnost a čistotu projevu - sestrojí dvě rovnoběžky - sestrojí kolmici z bodu k přímce - sestrojí pomocí kružítka střed úsečky, osu úsečky - používá technické písmo - užívá a rozlišuje pojmy přímka, polopřímka, úsečka - rýsuje čtverec, obdélník, trojúhelník - převádí jednotky délky - vypočítá obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku - charakterizuje a třídí základní rovinné útvary - zná jednotky obsahu a umí je převádět - vypočítá obsah čtverce a obdélníku - charakterizuje kvádr a krychli - načrtne a narýsuje síť krychle a kvádrů 	<p>Základní pravidla rýsování.</p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady rýsování <p>Geometrické útvary v rovině.</p> <ul style="list-style-type: none"> - bod, přímka, polopřímka, úsečka - střed úsečky - rovinné obrazce - jednotky délky, obsahu - obvod - obsah čtverce a obdélníku - prostorové útvary - síť a povrch kvádrů a krychle 		Pč – popis technických výkresů Fy - délka
<ul style="list-style-type: none"> - čte a zapisuje desetinná čísla - zobrazí desetinné číslo na číselné ose - porovnává a zaokrouhluje desetinná čísla - provádí početní operace s desetinnými čísly - vypočítá aritmetický průměr - aplikuje výpočet aritmetického průměru v úlohách z praxe - převádí jednotky délky, hmotnosti a obsahu - matematizuje jednoduché slovní úlohy z praxe a řeší je - využívá kalkulátor při náročnějších úlohách - doplní číselnou či logickou řadu a určí krok, který řadu doplňuje - doplní početní tabulky, magické čtverce, řetězy - 	<p>Desetinná čísla.</p> <ul style="list-style-type: none"> - čtení a zápis desetinného čísla - porovnávání a zaokrouhlování desetinných čísel - početní operace s desetinnými čísly - převody jednotek délky, hmotnosti, obsahu - slovní úlohy - využití kalkulátoru - aritmetický průměr a jeho užití - číselné a logické řady, číselné analogie 		Fy – opakované měření délky Fy, Ch – výpočty

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Žák <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje kladná a záporná čísla - zobrazí celá čísla na vodorovné i svislé ose - chápe pojem opačné číslo - určí absolutní hodnotu daného čísla a chápe její geometrický význam - provádí početní operace s celými čísly - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nich využívá mat. aparát v oboru celých čísel 	Celá čísla <ul style="list-style-type: none"> - čtení a zápis čísla - zobrazení na číselné ose - opačné číslo - absolutní hodnota - početní operace 		Fy – teplota
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší druhy trojúhelníků podle velikosti úhlů a podle délek stran - určí součet úhlů v trojúhelníku - vypočítá velikost vnitřního úhlu trojúhelníku, zná-li velikost dalších dvou vnitřních úhlů - sestrojí trojúhelník ze tří stran - určí zda trojúhelník lze sestrojit užitím trojúhelníkových nerovností - sestrojí pravidelný šestiúhelník a osmiúhelník a popíše jejich vlastnosti 	Trojúhelníky a mnohoúhelníky. <ul style="list-style-type: none"> - součet úhlů v trojúhelníku - druhy trojúhelníků - rýsování trojúhelníku (věta sss) - trojúhelníková nerovnost - pravidelný šestiúhelník – vlastnosti, obvod, konstrukce - pravidelný osmiúhelník – vlastnosti, obvod, konstrukce 		
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí pojmu úhel - narýsuje a změří daný úhel - graficky přenese úhel a sestrojí jeho osu - rozlišuje a pojmenuje druhy úhlů - provádí početní operace s velikostmi úhlů (ve stupních i minutách) - pozná dvojice vedlejších a vrcholových úhlů, využije jejich vlastnosti 	Úhel a jeho velikost. <ul style="list-style-type: none"> - pojem, rýsování a přenesení úhlů - osa úhlu - jednotky velikosti úhlu a měření velikosti úhlu - druhy úhlů - početní operace s velikostmi úhlů - vrcholové a vedlejší úhly 		Z – určování zeměpisné polohy
<ul style="list-style-type: none"> - načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti - pozná útvary osově souměrné 	Osová souměrnost. <ul style="list-style-type: none"> - obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti - osově souměrné útvary 		
<ul style="list-style-type: none"> - zná jednotky obsahu a umí je převádět - vypočítá obsah čtverce a obdélníku - charakterizuje kvádr a krychli - načrtne a narýsuje síť krychle a kvádra - načrtne a sestrojí obraz krychle a kvádra ve volném rovnoběžném promítání - vypočítá povrch krychle a kvádra 	Povrch a objem krychle a kvádra. <ul style="list-style-type: none"> - jednotky obsahu a objemu - obsah čtverce a obdélníku - síť krychle a kvádra - zobrazování krychle a kvádra - výpočet objemu a povrchu krychle a kvádra 		Fy – objem a hustota

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Žák - užívá jednotky objemu a převádí je - odhaduje a vypočítá povrch krychle a kvádrů - používá objem a povrch krychle a kvádrů v úlohách z praxe			

Ročník: 7

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák provádí</p> <ul style="list-style-type: none"> - Početní operace s desetinnými čísly - Převádí jednotky délky, hmotnosti, obsahu - Slovní úlohy - Početní operace s celými čísly - Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nich využívá matematický aparát v oboru celých čísel 	<p>Opakování</p> <ul style="list-style-type: none"> - Desetinná čísla - Celá čísla 		
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy: násobek, dělitel, prvočíslo, číslo složené - určí podle znaků dělitelnosti, čím je dané číslo dělitelné - použije znaky dělitelnosti k řešení praktických úloh - použije algoritmus rozkladu čísla na součin prvočísel - určí nejmenší společný násobek a největší společný dělitel 	<p>Dělitelnost přirozených čísel</p> <ul style="list-style-type: none"> - násobek a dělitel - znaky dělitelnosti - prvočísla a čísla složená - rozklad na prvočinitele - čísla soudělná a nesoudělná - nejmenší společný násobek - největší společný dělitel 		
<ul style="list-style-type: none"> - modeluje a zapisuje zlomkem část celku - převádí zlomky na des. čísla a naopak - porovnává zlomky - provádí početní operace s racionálními čísly - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část: přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nich využívá racionální čísla - řeší slovní úlohy z praxe 	<p>Racionální čísla a zlomky</p> <ul style="list-style-type: none"> - čtení a zápis zlomků - vztah mezi zlomky a des. čísla - zobrazení zlomku na číselné ose - převrácený zlomek, smíšené číslo - početní operace se zlomky - složený zlomek - slovní úlohy 		Fy, Ch – numerické výpočty
<ul style="list-style-type: none"> - pozná shodné útvary, užívá věty o shodnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách - sestrojí trojúhelník z daných prvků (věta sss, sus, usu) - dbá na kvalitu a přesnost rýsování 	<p>Trojúhelník</p> <ul style="list-style-type: none"> - shodnost trojúhelníků - konstrukce trojúhelníku 		

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádří poměr mezi danými hodnotami - zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném poměru - dělí celek na části v daném poměru - pracuje s měřítky map a plánů - řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem - pozná přímou a nepřímou úměrnost - vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem, rovnicí - využívá trojčlenku a poměr při řešení slovních úloh 	<p>Poměr, přímá a nepřímá úměrnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní pojmy - zvětšení a zmenšení v daném poměru - rozdělení dané hodnoty v poměru - měřítko - přímá a nepřímá úměrnost - trojčlenka 		<p>Fy – vztahy mezi veličinami Z – měřítko plánu, mapy Ch – výpočty pomocí trojčlenky</p>
<ul style="list-style-type: none"> - chápe pojem 1% - užívá základní pojmy procentového počtu - vyjádří část celku pomocí procent - vypočítá základ, procentovou část, počet procent - řeší slovní úlohy - chápe pojem promile - řeší aplikační úlohy na procenta 	<p>Procenta</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní pojmy - základ, procentová část, počet procent - promile - slovní úlohy 		Ch – koncentrace látek
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší jednotlivé druhy čtyřúhelníků a popíše jejich vlastnosti - vypočítá obvod a obsah čtyřúhelníku pomocí vzorce přesně a pečlivě narýsuje čtyřúhelník - vypočítá obsah trojúhelníku pomocí vzorce - řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtu obvodu a obsahu čtyřúhelníků a trojúhelníku <ul style="list-style-type: none"> - rozezná a pojmenuje hranol - načrtne obraz hranolu - načrtne a narýsuje síť hranolu - vypočítá objem a povrch hranolu pomocí vzorce - řeší slovní úlohy z praxe 	<p>Čtyřúhelníky</p> <ul style="list-style-type: none"> - třídění čtyřúhelníků - rovnoběžníky a jejich vlastnosti - lichoběžník a jeho vlastnosti - rýsování čtyřúhelníků - obvody a obsahy čtyřúhelníků - obsah trojúhelníku - slovní úlohy <p>Povrch a objem kolmých hranolů</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem kolmý hranol - síť hranolu - objem a povrch hranolu - slovní úlohy z praxe 		
<ul style="list-style-type: none"> - načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti - určí středově souměrné útvary 	<p>Středová souměrnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestrojení obrazu obrazce ve středové souměrnosti - středově souměrné útvary - Závěrečné opakování 		

Ročník: 8

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - provádí početní operace s racionálními čísly - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část: přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nich využívá racionální čísla - řeší slovní úlohy z praxe - zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném poměru - dělí celek na části v daném poměru - pracuje s měřítky map a plánů - řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem - pozná přímou a nepřímou úměrnost - vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem, rovnicí - využívá trojčlenku a poměr při řešení slovních úloh - řeší aplikační úlohy na procenta 	<p>Opakování</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zlomky - Poměr, přímá, nepřímá úměrnost - Trojčlenka - procenta 		
<ul style="list-style-type: none"> - určí druhou mocninu výpočtem - určí druhou mocninu a odmocninu pomocí tabulek, pomocí kalkulačky - užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech - chápe pojem reálné číslo 	<p>Druhá mocnina o odmocnina</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem - čtení a zápis druhých mocnin a odmocnin - určení druhých mocnin a odmocnin - pojem reálného čísla 		
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší odvěsny a přeponu - využívá Pythagorovu větu při výpočtu délek stran pravoúhlého trojúhelníku - využívá Pythagorovu větu ve slovních úlohách 	<p>Pythagorova věta</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem - výpočet délek stran v pravoúhlém trojúhelníku - užití Pythagorovy věty v úlohách 		
<ul style="list-style-type: none"> - zapíše číslo pomocí mocnin deseti - provádí početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem - umocní součin, podíl, mocninu 	<p>Mocniny s přirozeným mocnitelem</p> <ul style="list-style-type: none"> - čtení a zápis mocnin s přirozených mocnitelem - zápis čísla pomocí mocnin deseti - početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem - mocnina součinu, podílu, mocniny 		

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Žák <ul style="list-style-type: none"> - uvede rozdíl mezi kruhem a kružnicí - vypočítá obvod a obsah kruhu a délku kružnice - určí vzájemnou polohu přímky a kružnice a vzájemnou polohu dvou kružnic - používá Thaletovu větu při konstrukci tečny z daného bodu ke kružnici 	Kruh, kružnice <ul style="list-style-type: none"> - délka kružnice - obsah kruhu - vzájemná poloha přímky a kružnice - vzájemná poloha dvou kružnic - Thaletova kružnice 		
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy: číselný výraz, výraz s proměnou, jednočlen, mnohočlen - určí hodnotu číselného výrazu - zapíše slovní text pomocí výrazů s proměnnými - provádí základní početní operace s mnohočleny - použije vzorce pro druhou mocninu součtu a rozdílu a pro rozdíl druhých mocnin - rozkládá na součin pomocí vytýkání a vzorců 	Výrazy <ul style="list-style-type: none"> - číselné výrazy - proměnná - výrazy s proměnnou - jednočlen, mnohočlen - početní operace s mnohočleny - druhá mocnina dvojčlenu - rozdíl druhých mocnin - dělení jednočlenu mnohočlenem - rozklad na součin vytýkáním a použitím vzorců 		
<ul style="list-style-type: none"> - užívá a zapisuje vztah rovnosti - řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav a provádí zkoušku řešení 	Lineární rovnice <ul style="list-style-type: none"> - rovnost - řešení lineárních rovnic 		Fy, Ch – vztahy mezi veličinami
<ul style="list-style-type: none"> - řeší slovní úlohy pomocí lineárních rovnic i úvahou - zdůvodní zvolený postup řešení - ověří výsledek řešení - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek, nalézá různá řešení - vyjádří neznámou ze vzorce a vypočítá její hodnotu po dosazení všech veličin 	Slovní úlohy <ul style="list-style-type: none"> - řešení slovních úloh - výpočet neznáme ze vzorce 		Fy, Ch - výpočet neznámé ze vzorce
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje válec - načrtne síť válce - vypočítá povrch a objem válce pomocí vzorce - používá objem a povrch válce v úlohách z praxe 	Válec <ul style="list-style-type: none"> - válec a jeho síť - povrch válce - objem válce - úlohy z praxe 		
<ul style="list-style-type: none"> - sestrojí jednoduché konstrukce - sestrojí trojúhelníky a čtyřúhelníky zadané několika prvky 	Konstrukční úlohy <ul style="list-style-type: none"> - jednoduché konstrukce - množiny bodů dané vlastnosti 		

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá základní pravidla správného rýsování s důrazem na přesnost a čistotou projevu - zakreslí náčrtek zadaného úkolu a správně zapíše konstrukční postup s použitím matematické symboliky 	<ul style="list-style-type: none"> - konstrukce trojúhelníku, čtyřúhelníku 		
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí základní pojmy statistiky - vypočítá aritmetický průměr - čte tabulky a grafy a interpretuje je v praxi 	<p>Statistika</p> <ul style="list-style-type: none"> - statistický soubor, statistické šetření - jednotka, znak, četnost - aritmetický průměr - grafy, diagramy 		

Ročník: 9

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Žák <ul style="list-style-type: none"> - provádí početní operace s mnohočleny - rozkládá výraz na součin (vytýkáním, pomocí vzorců) - 	Opakování <ul style="list-style-type: none"> - opakování výrazů - početní operace s mnohočleny - úpravy výrazů pomocí vzorců - rozklad výrazů na součin - jednoduché konstrukční úlohy - tělesa - válec 		
<ul style="list-style-type: none"> - určí podmínky, za kterých má lomený výraz smysl - zkrátí a rozšíří lomené výrazy - provádí početní operace s lomenými výrazy 	Lomené výrazy <ul style="list-style-type: none"> - pojem lomený výraz - podmínky platnosti lomených výrazů - rozšiřování a krácení lomených výrazů - početní operace s lomenými výrazy 		
<ul style="list-style-type: none"> - řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli s využitím znalostí o lomených výrazech - prování zkoušku správnosti řešení rovnice 	Rovnice s neznámou ve jmenovateli <ul style="list-style-type: none"> - ekvivalentní úpravy rovnic 		
<ul style="list-style-type: none"> - vyřeší pomocí ekvivalentních úprav rovnice se zlomky a závorkami - provede zkoušku řešení - vyřeší slovní úlohy z praxe - řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými (metoda sčítací a dosazovací) - řeší a tvoří slovní úlohy pomocí soustav lineárních rovnic 	Rovnice a soustavy rovnic o dvou neznámých <ul style="list-style-type: none"> - rovnice se závorkami - rovnice se zlomky - slovní úlohy (pohyb, společná práce) - řešení soustav dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými - slovní úlohy řešené pomocí soustav lineárních rovnic 		Fy – pohyb tělesa
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší shodné a podobné útvary - určí poměr podobnosti - užívá věty o podobnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách - použije poměru podobnosti při práci s plány a mapami 	Podobnost <ul style="list-style-type: none"> - podobnost útvarů, zvětšení, zmenšení - poměr podobnosti - věty o podobnosti trojúhelníku 		
<ul style="list-style-type: none"> - zakreslí bod v pravoúhlé soustavě souřadnic - vysvětlí pojem funkce 	Funkce <ul style="list-style-type: none"> - pravoúhlá soustava souřadnic - pojem funkce 		

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozezná funkční vztah od jiných vztahů - vyjádří lineární funkci tabulkou, rovnicí, grafem - sestrojí graf lineární funkce s důrazem na přesnost - použije funkci při řešení úloh z praxe 	<ul style="list-style-type: none"> - lineární funkce a její vlastnosti - graf lineární funkce - praktické úlohy na lineární funkci 		
<ul style="list-style-type: none"> - rozezná jednotlivé goniometrické funkce - vyhledá v tabulkách hodnotu dané goniometrické funkce - pomocí goniometrické funkce vyhledá v tabulkách velikost úhlu - používá goniometrické funkce při výpočtu délek stran a velikostí ostrých úhlů v pravoúhlém trojúhelníku - řeší úlohy z praxe 	<p>Goniometrické funkce – rozšiřující učivo</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem funkce sinus, kosinus, tangens, kotangens - práce s tabulkami - řešení pravoúhlého trojúhelníka 		
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje jednotlivá tělesa a načrtne je - vypočítá povrch a objem těles s užitím vzorce - řeší slovní úlohy a příklady z praxe 	<p>Tělesa</p> <ul style="list-style-type: none"> - kužel - jehlan - koule - povrch a objem těles - slovní úlohy a úlohy z praxe 		
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy: jistina, úrok, úroková míra - řeší úlohy z praxe na jednoduché a složené úrokování 	<p>Finanční matematika</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní pojmy finanční matematiky - jednoduché úrokování - složené úrokování 		

Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu informatika

Cílem vyučovacího předmětu *Informatika* je naplňování vzdělávacího obsahu stanoveného ve výstupech vzdělávacího oboru *Informační a komunikační technologie* a vzhledem k navýšenému počtu vyučovacích hodin i získání dalších dovedností a klíčových kompetencí v tomto oboru.

Připravuje žáky na využívání ICT v jiných vyučovacích předmětech a umožňuje jim dosáhnout širší úrovně informační gramotnosti (získat rozšířených dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky a moderních informačních technologií v různých aspektech, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě). Vzhledem k narůstající potřebě osvojení si dovedností práce s výpočetní technikou je vzdělávací předmět zařazen jako povinná součást základního vzdělávání na 1. a 2. stupni. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti.

Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoli a kdykoli“, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současně možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky.

Dovednosti získané ve vzdělávacím předmětu Informatika umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Tato aplikační rovina přesahuje rámec vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie, a stává se součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu umožní žákovi vyznat se ve struktuře a činnosti počítače, znát možnosti jeho využití, zacházet s počítačem a jeho přídatnými zařízeními uživatelským způsobem včetně dovedností údržby, montáže a demontáže interních zařízení, pracovat s hotovými didaktickými programy, osvojit si základy práce s grafikou a databázemi. Žáci se učí třídit informace, kriticky je posuzovat a aplikovat v praktickém životě v souladu se zákony o duševním vlastnictví. Osvojují si základy elektronické komunikace a její zásady. Svým vzdělávacím obsahem předmět úzce souvisí s **průřezovým tématem** „*Mediální výchova*“, které je zpracováno v ŠVP formou projektů (více viz kapitola č.3.4 *Začlenění průřezových témat*).

Navýšený počet umožní rozšířenou výuku s větším množstvím získaných poznatků a osvojených dovedností, a také s mnohem většími možnostmi jejich upevnění. Výuka probíhá v budově školy v odborných učebnách vybavených počítači. Při výuce je uplatňována zásada „jeden počítač pro jednoho žáka“. Z tohoto důvodu se třídy dělí na skupiny podle počtu pracovních stanic. Žáci mají s dispozici tiskárnu, interaktivní tabuli, dataprojektor a zálohovací zařízení (flash disk, CD a DVD disk, externí HDD).

Vyučování předmětu probíhá v učebnách výpočetní techniky, ve kterých je veškeré potřebné vybavení k výuce..

Časová dotace předmětu:

Ročník	Počet hodin
1.	0
2.	0
3.	0
4.	0
5.	1
6.	1
7.	0+1
8.	0
9.	0

Číslo za znaménkem + značí přidělení disponibilní hodiny

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu informatika

Klíčové kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
KOMPETENCE K UČENÍ: umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií, k porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím. - Učíme žáky porovnávat informace a poznatky z většího množství alternativních informačních zdrojů (za účelem dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací). - Vedeme žáky k pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů. - Učíme žáky pracovat s chybou - Učíme žáky v praxi využívat korekci textu pomocí vnitřních nástrojů vhodného softwaru.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ: podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - Učíme žáky nebát se problémů; prakticky je vedeme k používání techniky v duchu myšlenky: „technika má sloužit nám a ne my jí“. - Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit. - Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů. - Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ: vést žáky k všestranné a účinné komunikaci	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky využívat při interakci s počítačem logické a algoritmické myšlení. - Vedeme k tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce. - V komunikaci pomocí informačních a komunikačních technologií se prioritně zaměřujeme na správné užívání českého (cizího jazyka) s ohledem na gramatiku a syntaxi. - Podporujeme formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa využíváním internetové sítě. - Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace. - Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (školní časopis, místní tisk, web, ppt. prezentace apod.).
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ: rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu a v jiných médiích. - Minimalizujeme používání frontální metody výuky a podporujeme vzájemnou spolupráci žáků. - Učíme žáky kriticky hodnotit práci svoji práci.. - Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. - Žáky se speciálními vzdělávacími potřebami učíme výhodám využívání informačních technologií. - Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, tak aby se vzájemně žáci nevyrušovali při tvořivé práci.

<p>KOMPETENCE OBČANSKÉ: připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti uplatňující svá práva a plnící své povinnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Netolerujeme záliby žáků v informacích, které mohou vést k sociálně patologickým jevům. - Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům. - Na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí. - Neustále monitorujeme chování žáků (především při práci s internetem), včas přijímáme účinná opatření. - Využíváme pomoci a zkušeností odborníků - výchovných poradců, PPP a uplatňujeme individuální přístup k žákům. - Rozumně a zodpovědně využíváme informačních zdrojů – s ohledem na jejich účinnost a vliv na osobnost jedince. - V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace. - Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku.
<p>KOMPETENCE PRACOVNÍ: pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky využíváním výpočetní techniky, aplikačního i výukového softwaru, ke zvýšení efektivnosti jejich učební činnosti a k racionálnější organizaci jejich práce. - Vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s technikou napojenou na elektrickou síť. - Učíme žáky provádět základní údržbu hardwarového zařízení, vedeme je k šetrné práci s výpočetní technikou.

Očekávané výstupy předmětu informatika

1. stupeň

ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM

Očekávané výstupy – 1. a 2. období

žák

ICT-5-1-01 využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie

ICT-5-1-02 respektuje pravidla bezpečné práce s hardwarem i softwarem a postupuje poučeně v případě jejich závady

ICT-5-1-03 chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím

Učivo

- základní pojmy informační činnosti – informace, informační zdroje, informační instituce
- struktura, funkce a popis počítače a přídatných zařízení
- operační systémy a jejich základní funkce
- seznámení s formáty souborů (doc, gif)
- multimediální využití počítače
- jednoduchá údržba počítače, postupy při běžných problémech s hardware a software
- zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

Očekávané výstupy – 1. a 2. období

žák

ICT-5-2-01 při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty

ICT-5-2-02 vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích

ICT-5-2-03 komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení

Učivo

- společenský tok informací (vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce informací)
- základní způsoby komunikace (e-mail, chat, telefonování)
- metody a nástroje vyhledávání informací
- formulace požadavku při vyhledávání na internetu, vyhledávací atributy
- formulace požadavku při vyhledávání na internetu, vyhledávací atributy

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

Očekávané výstupy – 1. a 2. období

žák

ICT-5-3-01 pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru

Učivo

- základní funkce textového a grafického editoru

2. stupeň

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

Očekávané výstupy

žák

ICT-9-1-01 ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost

Učivo

- vývojové trendy informačních technologií
- hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování
- internet

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

Očekávané výstupy

žák

ICT-9-2-01 ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací

ICT-9-2-02 uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem

ICT-9-2-03 pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví

ICT-9-2-04 používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji

ICT-9-2-05 zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě

Učivo

- počítačová grafika, rastrové a vektorové programy
- tabulkový editor, vytváření tabulek, porovnávání dat, jednoduché vzorce
- prezentace informací (webové stránky, prezentační programy, multimédia)
- ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu informatika**Ročník: 5**

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Základy práce s počítačem			
Žák <ul style="list-style-type: none"> - uvede základní pravidla bezpečnosti práce s počítačem, aktivně je dodržuje - uvede, jak postupovat, či na koho se obrátit v případě závady počítače 	Bezpečnost práce s počítačem Závady počítače	OSV 10	
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy informatika, informace - uvede příklady informací a zdrojů (klasických a digitálních), z nichž se informace získává 	Informace a informatika – základní pojmy		
<ul style="list-style-type: none"> - pozná tyto části počítače: monitor, skříň počítače, klávesnice, myš, reproduktory, tiskárna; ví, k čemu slouží 	Části počítače		
<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje přídavná vstupní a výstupní zařízení a uvede, k čemu se využívají 	Vstupní a výstupní zařízení		
<ul style="list-style-type: none"> - sám správně zapne a vypne počítač a ví, kdy má zapnout a vypnout monitor 	Zapnutí a vypnutí počítače a monitoru		
<ul style="list-style-type: none"> - používá kliknutí a dvojklik, zná funkce jednotlivých ovládacích prvků myši 	Ovládání počítače myši		
<ul style="list-style-type: none"> - používá důležité klávesy: Enter, Escape, šipky, písmena, číslice, mezerník, Shift, Delete, Backspace Ctrl, Alt 	Ovládání počítače klávesnicí		
<ul style="list-style-type: none"> - najde tlačítko start, najde hodiny a najde hledanou ikonu na ploše 	Orientace na pracovní ploše počítače		
<ul style="list-style-type: none"> - podle návodu učitele spustí a vypne program. - pracuje sám s výukovými programy určenými pro 5. ročník 	Práce s programy		
<ul style="list-style-type: none"> - zavírá okno křížkem, maximalizuje a minimalizuje okno, přesouvá okno - zná základní nastavení okna 	Práce s oknem		
<ul style="list-style-type: none"> - podle návodu učitele: <ul style="list-style-type: none"> ✓ prohlédne soubor, složku v průzkumníku ✓ vytvoří novou složku, soubor ✓ přejmenuje složku, soubor ✓ vyhodí složku, soubor do koše ✓ vysypat koš 	Práce se složkami a soubory		

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Zpracování a využití informací			
Žák <ul style="list-style-type: none"> - otevře jednoduchý grafický program, nakreslí v tomto programu obrázek, obrázek uloží a vytiskne - nakreslí zadaný obrázek za použití kreslicích nástrojů a nástrojů pro kreslení geometrických tvarů 	Práce s grafickým editorem	OSV 5	Výtvarná výchova
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže napsat a smazat text - označí různé bloky textu myší a některé (řádek, slovo, celý dokument) klávesnicí - formátuje písmo - požívá vhodně patkové a bezpatkové písmo - formátuje odstavec - náhledem se na text podívá - využije schránku při práci s textem (při kopírování, přesouvání) - vloží symbol - vloží do textu obrázek - pracuje s Wordartem - zkontroluje pravopis a gramatiku, nastaví jazyk - upraví záhlaví a zápatí - dokument vytiskne - dokument uloží a otevře 	Práce s textovým editorem		Český jazyk - gramatika
<ul style="list-style-type: none"> - ukáže na příkladech způsoby prezentace informací - dodržuje hlavní zásady při tvorbě prezentace - spustí prezentační program a prohlédne si již vytvořenou prezentaci - základní ovládání prezentačního programu <ul style="list-style-type: none"> ✓ formátování písma ✓ volba návrhu ✓ přechody ✓ animace - vytvoří vlastní prezentaci na zadané téma 	Prezentace – PowerPoint	MV 3, 4, 6	Český jazyk - komunikace
Vyhledávání informací a komunikace			
<ul style="list-style-type: none"> - spustí program Internet Explorer - orientuje se v jeho základním ovládání - aktivně využívá vlastností hypertextu - změní si domovskou adresu, používá oblíbené adresy a historii 	Práce s internetovým prohlížečem		
<ul style="list-style-type: none"> - zapíše adresu do správného pole - používá pole Zpět, Vpřed, Přejít, Zastavit, Domů 	Ovládání a procházení internetem		

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - zná pojem hypertext - pod vedením učitele vyhledá požadovanou informaci 	Hledání v internetu	MV 1	
<ul style="list-style-type: none"> - pod vedením učitele si založí e-mailovou schránku - dokáže poslat e-mail, přijmout jej, vložit přílohu 	Komunikace pomocí internetu	OSV 8	Český jazyk - komunikace
<ul style="list-style-type: none"> - chrání si svá osobní data při práci s internetem a zvažuje, kdy je zveřejnit. 	Ochrana osobních dat		

Ročník: 6

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Základy práce s počítačem			
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy: mateřská deska (motherboard), pevný disk (harddisk, disk C), paměť RAM; vysvětlí funkci těchto částí počítače 	Struktura, funkce a popis počítače (jeho částí) a přídatných zařízení: počítač (skříň počítače), monitor (displej, LCD displej), klávesnice, myš, skener, tiskárna, modem, flash disk, disketová jednotka, jednotka CR-ROM nebo DVD, USB port, zásuvka napájení, zásuvka pro monitor, karta (zvuková karta, grafická karta)		
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy: hardware, software 	Pojem: hardware, software		
<ul style="list-style-type: none"> - uvede jednotky používané k měření objemu dat nebo místa na disku (kB, MB, GB) 	Jednotky používané k měření objemu dat nebo místa na disku (kB, MB, GB)		
<ul style="list-style-type: none"> - určí formáty souborů podle přípony 	Formáty souborů (doc, gif, jpg, xls, ppt, pdf, rtf...)		
<ul style="list-style-type: none"> - předvede orientaci v základním uživatelském prostředí; vysvětlí pojmy: data, program (aplikace), soubor (zazipovaný soubor), složka, dokument, konfigurace počítače, pracovní plocha, okno, dialogové okno, nabídka, ikona, kurzor, formátování disku, instalace (programu), záloha; ukáže na příkladech 	Operační systémy, jejich základní funkce		
<ul style="list-style-type: none"> - předvede základní operace se složkami a dokumenty: označení, přesun, zrušení, založení, kopie, přejmenování, uložení na pevný disk (disketu, flash disk) 	OS Windows – základní obsluha		
<ul style="list-style-type: none"> - vyhledá a uloží soubor v adresáři, předvede práci se schránkou: kopie, vyjmutí, vložení (textu, obrázku, apod.) 	Základy práce se soubory, složkami, schránka, práce se schránkou		
<ul style="list-style-type: none"> - na příkladech ukáže možnosti využití počítače v různých oborech lidské činnosti 	Multimediální využití počítače		

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Vyhledávání informací a komunikace			
Žák	Informatika jako vědní obor		
- vysvětlí pojmy: informace a informatika			
- uvede, kde se dají informace získat, odliší spolehlivé a nespolehlivé zdroje, zhodnotí informace z hlediska závažnosti	Věrohodnost informací, závažnost a vzájemné návaznosti informací	MV 1, 2, 4, 5	
- formuluje a zapíše požadavek na vyhledání dané informace v internetovém prohlížeči - informaci uloží, vytiskne - používá vyhledávače na internetu	Metody vyhledávání na internetu Formulace požadavku a vyhledávací atributy		
- vysvětlí, co je počítačový virus, co může virus způsobit a jak se lze proti němu účinně bránit - vyjmenuje alespoň dva antivirové programy - spustí antivirový program a ověří, zda není počítač nakažen virem	Viry a antiviry	OSV 11	
- uvede příklad významné, méně významné a bezvýznamné informace k zadanému tématu - k aktuální společenské nebo politické otázce najde více informačních zdrojů a posoudí jejich relaci - uvede příklady nevěrohodných informačních zdrojů	Hodnota informací, věrohodnost informací a informačních zdrojů	MV 1, 2, 4, 5	Český jazyk - komunikace
Zpracování a využití informací			
- vysvětlí rozdíly mezi typy grafických editorů (bitmapové a vektorové grafické editory) - v grafickém programu vytvoří obrázek - obrázek upraví, uloží a vytiskne	Práce s grafickým editorem Bitmapové a vektorové grafické editory Vytvoření a úprava obrázku v bitmapové grafice		Výtvarná výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - napíše požadovaný text, opraví v textu chyby, v nastavení stránky upraví vzhled dokumentu - za pomoci tabulátoru napíše text ve formě tabulky - vloží do dokumentu obrázky, upraví obrázky podle potřeby - vloží do textu snímek obrazovky - vloží do textu hypertextový odkaz - použije ozdobné písmo a různé grafické prvky ke grafické úpravě dokumentu - pracuje se sloupci - vytvoří jednoduchou tabulku 	Práce s textovým editorem		Český jazyk - gramatika
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, k čemu se užívá tabulkový editor, jaké informace zpracovává a uvede příklad tabulkového editoru - vysvětlí základní pojmy: buňka, list, typy dat - předvede základní operace s buňkami (vyplňování, editace) - vytvoří jednoduchý vzorec a s jeho pomocí zpracuje číselná data - vytvoří tabulku - danou tabulku prezentuje v podobě grafu 	Práce s tabulkovým procesorem		Matematika
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy: softwarové pirátství, etické kódy využívání software - objasní, proč Internet ne-vždy zaručuje pravdivost informací a že obsahuje informace eticky závadné, uvede příklady 	Ochrana práv k duševnímu vlastnictví, informační etika	OSV 11	

Ročník: 7

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Obsluha PC			
Žák - ovládá základy práce v OS - používá základní nabídky v ovládacích panelech	Práce s operačním systémem Windows Opakování dovedností získaných v předmětu informatika Ovládací panely		
- ovládá základy práce v textovém editoru - přizpůsobuje si textový editor - používá rozšířené možnosti formátování - používá rozšířené možnosti a nástroje editoru - pracuje s tabulkou - dokáže se orientovat v editoru	Práce v textovém editoru Opakování dovedností získaných v předmětu informatika Panely nástrojů, zobrazení, úprava nabídek, nabídka „zobrazit“, práce s okny Formátování dokumentu, Nabídka „nástroje“ Tabulky Rozšířené možnosti editoru		
- vysvětlí, k čemu se užívá tabulkový editor, jaké informace zpracovává a uvede příklad tabulkového editoru - vysvětlí základní pojmy: buňka, list, typy dat - předvede základní operace s buňkami (vyplňování, editace) - vytvoří jednoduchý vzorec a s jeho pomocí zpracuje číselná data - vytvoří tabulku - danou tabulku prezentuje v podobě grafu - používá základní funkce - přizpůsobuje si tabulkový procesor - používá rozšířené možnosti a nástroje editoru	Práce v tabulkovém procesoru Základy práce Grafy Funkce Panely nástrojů, zobrazení, úprava nabídek, nabídka „zobrazit“, práce s okny Formátování sešitu		Matematika
- ovládá základy práce v prezentačním programu - účelně používá nabídku speciálních efektů v programu - Propojování s jinými soubory, vkládání zvuků, videí	Práce v prezentačním programu Opakování dovedností získaných v předmětu informatika Speciální efekty, přechody, zvýraznění Vkládání jiných objektů (zvuk, video)		
- pracuje s více programy najednou, propojuje je	Propojení více programů mezi sebou		

Člověk a jeho svět

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život.

Vzdělávací oblast je tvořena třemi předměty – Prvoukou, Přírodovědou a Vlastivědou. Charakteristiky jednotlivých předmětů viz níže.

Charakteristika vyučovacího předmětu prvouka

Vyučovací předmět Prvouka se realizuje v 1. – 3. ročníku. Hlavním cílem předmětu je rozvíjet poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje. Učí se poznávat jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Na základě poznání sebe a svých potřeb se učí vnímat základní vztahy ve společnosti. Propojení výuky s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí ve zvládnutí nových životních situací. Pomáhá jim při upevňování pracovních a režimových návyků.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu prvouka

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru *Člověk a jeho svět* je členěn do pěti tematických okruhů :

1. Místo, kde žijeme
2. Lidé kolem nás
3. Lidé a čas
4. Rozmanitost neživé a živé přírody, ochrana přírody
5. Člověk a jeho zdraví

Tematické okruhy tvoří jeden celek propojený souvislostmi a vztahy.

V tematickém okruhu *Místo, kde žijeme* žáci poznávají nejbližší okolí svého domova. Učí se chápat život v rodině, ve škole, ve městě a společnosti. Vycházejí z vlastních zkušeností, které pomáhají hledat nové a zajímavé věci v regionu. Činnosti a úkoly vytvářejí kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjejí národní cítění a vztah k zemi.

V tematickém okruhu *Lidé kolem nás* si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi. Uvědomují si význam a podstatu pomoci a vzájemné úcty. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí.

V tematickém okruhu *Lidé a čas* se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost.

V tematickém okruhu *Rozmanitost neživé a živé přírody, ochrana přírody* se žáci učí pozorovat rostliny, zvířata a věci, které je obklopují. Poznávají velkou rozmanitost živé i neživé přírody. Na základě praktického poznávání se učí hledat důkazy o proměnách přírody. Učí se využívat a hodnotit svá pozorování. Učí se všimnout změn v přírodě. Získávají přehled o jejich průběhu a jejich vlivu na život rostlin, zvířat a lidí. Učí se objevovat možnosti ke zlepšování okolního prostředí.

V tematickém okruhu *Člověk a jeho zdraví* žáci získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, které ohrožují jejich zdraví. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění v průběhu života. Seznamují se s tím, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny a výživy.

Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět** se žáci učí jevy a děje pojmenovávat, vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných. Učitel řídí vyučování tak, aby žáci docházeli k novým poznatkům zejména na základě vlastních činností a přímého pozorování. Průběžně a v souvislosti s ostatními vyučovacími předměty vede žáky k tomu, aby výsledky svých pozorování, zjištění a objevování zaznamenávali různými způsoby.

K nejčastějším metodám a formám patří například skupinové vyučování, vycházka, exkurze, vyhledávání a práce s informacemi. Výuku prvouky doplňují obrazy, videozáznamy, filmy a besedy.

Charakteristické pro výuku prvouky v 1. období je prolínání s učivem v ostatních předmětech.

Propojováním učiva jednotlivých předmětů vznikají tematické krátkodobé projekty. Žáci si své záznamy zakládají a vytvářejí si tak svá první portfolia. Tím se při výuce učí spolupracovat a vzájemně si pomáhat.

Jednotlivé činnosti mohou být různě kombinovány a propojovány i v jiných časových celcích než je jedna hodina.

Vyučování předmětu probíhá v běžných třídách, doplňkově v počítačových učebnách, kde je k dispozici výukový software.

Časová dotace předmětu:

Ročník	Počet hodin
1.	2
2.	2
3.	2+1
4.	0
5.	0
6.	0
7.	0
8.	0
9.	0

Číslo za znaménkem + značí přidělení disponibilní hodiny

Charakteristika vyučovacího předmětu přírodověda

Vyučovací předmět **Přírodověda** vychází ze vzdělávací oblasti *Člověk a jeho svět*. V návaznosti na vyučovací předmět **Prvouka** přináší žákům základní poznatky o významných přírodních, hospodářských, společenských kulturních a historických okolnostech života lidí a o výsledcích jejich činnosti. Opírá se o vybrané poznatky různých přírodovědných oborů a svým pojetím směřuje k získání takových žádoucích dovedností, které žákům umožní dále aktivně poznávat přírodu, člověka a jim vytvořený svět, ve kterém člověk pracuje a žije. Vede žáky k ohleduplnému vztahu k přírodě a k hledání vlastních možností aktivní ochrany životního prostředí.

Obsahové, organizační a časové vymezení předmětu přírodověda

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu *Přírodověda* navazuje organicky na učivo prvouky a vytváří základ pro vyučovací předmět **Přírodopis** ve vyšších ročnících základní školy. Jednotlivá témata lze přeskupovat vzhledem k sezónnímu principu a podmínkám pro vyučování mimo školní budovu. Vzdělávací obsah předmětu je členěn do dvou základních tematických okruhů: *Rozmanitost živé a neživé přírody, ochrana přírody a Člověk a jeho zdraví*. V pátém ročníku rozšířen o *Člověk a lidské výtvořiny a Člověk a vesmír*.

Potřebné vědomosti a dovednosti pro vyučovací předmět *Přírodověda* žáci získávají především pozorováním názorných pomůcek, sledováním konkrétních situací, hraním určených rolí a řešením modelových situací.

Vyučování předmětu probíhá v běžných třídách, doplňkově v počítačových učebnách, kde je k dispozici výukový software.

Časová dotace předmětu:

Ročník	Počet hodin
1.	0
2.	0
3.	0
4.	2
5.	1+1
6.	0
7.	0
8.	0
9.	0

Číslo za znaménkem + značí přidělení disponibilní hodiny.

Charakteristika vyučovacího předmětu vlastivěda

Vyučovací předmět **Vlastivěda** vychází ze vzdělávací oblasti *Člověk a jeho svět*. V návaznosti na vyučovací předmět **Prvouka** přináší žákům základní poznatky o významných přírodních, hospodářských, společenských kulturních a historických okolnostech života lidí a o výsledcích jejich činnosti. Seznamuje žáky s nejvýznamnějšími osobnostmi a událostmi regionálních, národních a evropských dějin, integruje poznatky, dovednosti a zkušenosti z vyučování a osobního života žáků s dalšími informacemi z tisku, rozhlasu, televize, uvádí je do souvislosti a v potřebné míře zobecňuje. Vzdělávací obsah předmětu a převážně činnostní charakter výuky směřují zejména k tomu, aby si žáci přirozeným způsobem vytvořili kladný vztah ke své rodině, škole, obci, regionu a zemi a ve které žijí současně aby nabyli povědomí sounáležitosti se zeměmi integrované Evropy a s jinými demokratickými zeměmi světa. Hlavním cílem předmětu je vybavit žáka dostatečně pevnými základy jeho osobní a národní identity, a vytvořit mu podmínky pro jeho pozdější orientaci a uplatnění ve společnosti (v rámci České republiky i ostatních zemí Evropské unie).

Obsahové, organizační a časové vymezení předmětu vlastivěda

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu *Vlastivěda* vytváří přirozené základy pro výuku vyučovacích předmětů **Dějepis, Zeměpis a Občanská a rodinná výchova** ve vyšších ročnících školy a je členěn do tří základních tematických okruhů : *Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás a Lidé a čas*. Tematické okruhy se společnými prvky vhodně a funkčně propojuje.

Ve 4. a v 5. ročníku jsou obsaženy tyto vyučovací okruhy : *Naše vlast ČR, Evropa, nejstarší české dějiny až po dějiny současnosti*.

Velký význam pro vyučovací předmět *Vlastivěda* má cílené vedení žáků k samostatnému vyhledávání, získávání a zkoumání informací z různých dostupných zdrojů(literatura, rozhlas, televize, tisk, lidé v nejbližším okolí apod.).

Vyučování předmětu probíhá v běžných třídách, doplňkově v počítačových učebnách, kde je k dispozici výukový software.

Časová dotace předmětu:

Ročník	Počet hodin
1.	0
2.	0
3.	0
4.	1+1
5.	2
6.	0
7.	0
8.	0
9.	0

Číslo za znaménkem + značí přidělení disponibilní hodiny.

Výchovné a vzdělávací strategie vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět

Klíčové kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
KOMPETENCE K UČENÍ: umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	<ul style="list-style-type: none"> - Podporujeme samostatnost a tvořivost. - Učíme žáky vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení je efektivně využívat v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě. - Učíme chápat obecně používané termíny, znaky a symboly. - Povzbuzujeme a učíme trpělivosti.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ: podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - Učíme žáky nebát se problémů, hovořit o nich a přijímat odpovědnost za své chování. - Vytvářením praktických problémových úloh a situací z třídního kolektivu učíme žáky prakticky problémy řešit. - Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ: vést žáky k všestranné a účinné komunikaci	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k vyjadřování myšlenek, postupů a názorů v logickém sledu. - Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků. - Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi, v obtížných a ohrožujících situacích. - Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu jako přípravu na dodržování zákonných norem a morálky společnosti. - Nabízíme příležitost využívat informační a komunikační prostředky.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ: rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých	<ul style="list-style-type: none"> - Navozujeme dostatek situací, které umožní žákům účinně spolupracovat ve skupině a ovlivňovat kvalitu společné práce - Umožňujeme žákům podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu. - Podporujeme vzájemnou pomoc a toleranci. - Vedeme žáky k odsouzení nežádoucích projevů rasismu.
KOMPETENCE OBČANSKÉ: připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti uplatňující svá práva a plnící své povinnosti	<ul style="list-style-type: none"> - Rozvíjíme u žáků chápání základních principů, zákonů a společenských norem. - Vedeme žáky k pochopení základních ekologických souvislostí. - Podporujeme žáky k aktivní ochraně životního prostředí a svého zdraví.
KOMPETENCE PRACOVNÍ: pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci . - Nabízíme dostatek činností, ve kterých se učí zvládat základní pracovní dovednosti, používat bezpečně a účinně materiály a dodržovat zásady ochrany zdraví a životního prostředí.

Očekávané výstupy – člověk jeho svět**1. stupeň*****MÍSTO, KDE ŽIJEME*****Očekávané výstupy – 1. období**

žák

ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí***ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)******ČJS-3-1-03 rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost*****Očekávané výstupy – 2. období**

žák

ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu***ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě******ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli******ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického******ČJS-5-1-05 zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích******ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam*****Učivo**

- **domov** – prostředí domova, orientace v místě bydliště
- **škola** – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy
- **obec (město), místní krajina** – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť
- **okolní krajina (místní oblast, region)** – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany
- **regiony ČR** – Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod
- **naše vlast** – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly
- **Evropa a svět** – kontinenty, evropské státy, EU, cestování
- **mapy obecně zeměpisné a tematické** – obsah, grafika, vysvětlivky

LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům

ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)

ČJS-5-2-02 rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení

ČJS-5-2-03 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy

ČJS-5-2-04 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy

ČJS-5-2-05 poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)

Učivo

- **rodina** – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání
- **soužití lidí** – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie; obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“
- **chování lidí** – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům
- **právo a spravedlnost** – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot
- **vlastnictví** – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky
- **kultura** – podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura
- **základní globální problémy** – významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí

LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije

ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy

ČJS-5-3-02 využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek

ČJS-5-3-03 rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik

ČJS-5-3-04 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik

ČJS-5-3-05 objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů

Učivo

- **orientace v čase a časový řád** – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, režim dne, roční období
- **současnost a minulost v našem životě** – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny
- **regionální památky** – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost
- **báje, mýty, pověsti** – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj

ROZMANITOST PŘÍRODY**Očekávané výstupy – 1. období**

žák

*ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích**ČJS-3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě**ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů***Očekávané výstupy – 2. období**

žák

*ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka**ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období**ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí**ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy**ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat**ČJS-5-4-06 stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit**ČJS-5-4-07 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu***Učivo**

- **látky a jejich vlastnosti** – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek
- **voda a vzduch** – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život
- **nerosty a horniny, půda** – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam
- **Vesmír a Země** – sluneční soustava, den a noc, roční období
- **rostliny, houby, živočichové** – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka
- **životní podmínky** – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí
- **rovnováha v přírodě** – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva

- **ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody** – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy
- **rizika v přírodě** – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČJS-3-5-01 *uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví*

ČJS-3-5-02 *rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných*

ČJS-3-5-03 *chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek*

ČJS-3-5-04 *reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech*

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČJS-5-5-01 *využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a k podpoře vlastního zdravého způsobu života*

ČJS-5-5-02 *rozdělí jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození*

ČJS-5-5-03 *účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob*

ČJS-5-5-04 *uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista*

ČJS-5-5-05 *předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek*

ČJS-5-5-06 *uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou*

ČJS-5-5-07 *rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc*

ČJS-5-5-08 *uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku*

Učivo

- **lidské tělo** – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince
- **péče o zdraví** – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; nemoci přenosné a nepřenositelné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena
- **partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy** – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality
- **návykové látky a zdraví** – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií
- **osobní bezpečí, krizové situace** – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu; dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích;
- **přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví** – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku
- **mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená** – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu prvouka**Ročník: 1**

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - dojde bezpečně a nejkratší cestou do školy a zpět - dokáže v praxi uplatňovat a dodržovat základní zásady z dopravní výchovy - určí vhodná místa pro hru a trávení volného času - uplatňuje bezpečné způsoby pohybu a chování v silničním provozu při cestě do školy a ze školy, charakterizuje nebezpečná místa - orientuje se v budově školy a v blízkém okolí školy - dokáže se připravit na vyučování - pojmenuje město, ve kterém žije - pojmenuje ulici, ve které bydlí 	<p>MÍSTO, KDE ŽIJEME</p> <p>Domov Škola Doprava Osobní bezpečí Krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru Bezpečné chování v rizikovém prostředí</p>		<p>ČJ – analyticko- syntetická cvičení - pravolevá orientace M - rozlišování geometrických tvarů TV - pořadová cvič., pohybové hry VV - vybarvování, dokreslování PČ - výzdoba třídy</p>
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje rodinné příslušníky - rozlišuje základní příbuzenské vztahy - hovoří o chování v rodině - vypráví o práci rodičů, rozlišuje i jiná povolání lidí - respektuje spolužáky - aplikuje zásady správného chování ve škole i mimo ni - ve škole rozpozná zaměstnance a váží si jejich práce - rozliší nesprávné chování u sebe i u jiných lidí - pozná české mince a bankovky, uvede příklad využití platební karty 	<p>LIDÉ KOLEM NÁS</p> <p>Rodina Soužití lidí Chování lidí Povolání</p> <p>Hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky</p>	OSV 2, 7	<p>ČJ – vypravování o rodině (režim dne, vztahy, práce rodičů) M - počítání předmětů v daném souboru čtení čísel TV - míčové hry HV - pohybový doprovod hry se zpěvem zpěv lidových, umělých písní VV - kresba (rodina) PČ - práce se stavebnicí</p>
<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje názvy dnů, měsíců a ročních období - určí celé hodiny - rozlišuje čas práce a odpočinku - rozpozná současnost a minulost - na příkladech porovnává odlišnosti života lidí - vypráví o zvycích 	<p>LIDÉ A ČAS</p> <p>Orientace v čase Současnost a minulost v našem životě</p>		<p>ČJ - přednes básní, říkadel, vypravování pohádek M - posloupnost přirozených čísel čtení, psaní čísel HV – hudební nástroje poslech koled VV - kresba (volný čas) PČ - výroba vánočních ozdob</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší den a noc - pozná proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích - popíše základní části rostliny, rozliší keř x strom x bylinu - dokáže odlišit ovoce a zeleninu - určí základní podmínky pro život rostlin 	<p>ROZMANITOST NEŽIVÉ A ŽIVÉ PŘÍRODY, OCHRANA PŘÍRODY</p> <p>Rostliny Živočichové</p>	EV 3	<p>ČJ – hádanky M - řešení slovních úloh sčítání, odčítání TV – pohybové hry HV – zpěv písní o přírodě</p>

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovná chování živočichů v závislosti na ročním období - vymezí živočichy domácí a volně žijící, u domácích živočichů pojmenuje celé zvířecí rodiny - dodržuje pravidla správného chování v přírodě 			VV - malba, kresba frotáž otisk listů PČ – modelování, pěstitelské práce
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje základní části lidského těla - uplatňuje základní hygienické návyky - dodržuje režim dne - rozpozná obvyklé příznaky běžných nemocí - dodržuje zásady správného stravování - bezpečným chováním neohrožuje své zdraví, ani zdraví jiných - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci - v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro ostatní - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech 	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ Lidské tělo - stavba těla Péče o zdraví, zdravá výživa, pitný režim Osobní bezpečí, drobné úrazy a poranění Prevence nemocí a úrazů První pomoc Situace hromadného ohrožení Šikana, týrání Jiné formy násilí v médiích		ČJ – hlasové rozcvičky říkadla dechová cvičení sluchová cvičení uvolňovací cviky M - rozlišování geometrických tvarů TV – cvičení s náčiním průpravná, relaxační cvičení HV - vytleskávání rytmu pohybový doprovod hlasová hygiena hra na dětské hudební nástroje poslech (zvuky, skladby, písně) VV – kresba (dopravní prostředek) PČ - modelování stříhání lepení

Ročník: 2

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - pamatuje si adresu svého bydliště - orientuje se v okolí školy a svého bydliště - bezpečně zvládá pohyb po budově školy - připravuje se na vyučování podle rozvrhu hodin - respektuje pravidla silničního provozu - rozlišuje dopravní značky - uplatňuje bezpečné způsoby pohybu a chování v silničním provozu při cestě do školy a ze školy, charakterizuje nebezpečná místa - uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce 	<p>MÍSTO, KDE ŽIJEME</p> <p>Domov Škola</p> <p>Osobní bezpečí Krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru Bezpečné chování v rizikovém prostředí</p>		<p>ČJ – věta</p> <p>M - řešení slovních úloh geometrické tvary, tělesa</p> <p>TV - pořadová cvičení</p> <p>HV - práce s říkadlem</p> <p>VV - práce s vodovými barvami vycházky spojené s využitím přírodnin ve výtvarné práci kresba (doprava ve městě)</p> <p>PČ - práce se stavebnicí</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi - uvědomuje si věkové rozdíly - pozná význam a potřebu různých povolání - respektuje školní řád - samostatně rozlišuje zásady správného chování - dokáže posoudit nesprávné chování a vysvětlit správný postup nápravy - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům - se učí obhajovat své názory - pozná české mince a bankovky, uvede příklad využití platební karty - odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu 	<p>LIDÉ KOLEM NÁS</p> <p>Rodina Soužití lidí Chování lidí</p> <p>Hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky</p>	<p>OSV 3, 7, 10</p> <p>MV 2</p>	<p>ČJ - vlastní jména</p> <p>M - porovnávání čísel</p> <p>TV - míčové hry soutěže</p> <p>HV - emocionální zážitek z hudby hra na dětské hudební nástroje</p> <p>VV - dekorativní práce (střídání prvků v pravidelném rytmu) pozorování činností lidí (kresba, malba)</p> <p>PČ - navlékání - práce s textiliemi</p> <p>ET 1</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje pojmy – hodina, den, týden, měsíc, rok - posoudí posloupnost včera, dnes, zítra - čte na hodinách - čtvrt hodiny, půl hodiny - využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě s přihlédnutím k minulosti, přítomnosti a budoucnosti - porovnává zvyky a práci lidí v čase 	<p>LIDÉ A ČAS</p> <p>Orientace v čase Současnost a minulost v našem životě</p>		<p>ČJ - práce s obrázkovou osnovou</p> <p>M - číselná osa čtení údajů z digitálního displeje</p> <p>TV - běh (měření času), hod</p> <p>HV - poslech, zpěv koled</p> <p>VV - využití tradic ve výtvarných pracích návštěva výstavy, muzea</p> <p>PČ - výroba výrobků</p>

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
			z různých materiálů zdobení kraslic
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznává různé materiály a orientuje se v jejich použití - určuje a třídí přírodniny podle nápadných určujících znaků - pozoruje a porovnává viditelné změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - pozná dané rostliny ve známé lokalitě - se seznamuje s dalšími živočichy - zná pravidla bezpečnosti při kontaktu s neznámými / jedovatými / rostlinami a živočichy - rozlišuje a porovnává chování živočichů v závislosti na ročním období - dbá na dodržování pravidel správného chování v přírodě - aktivně se podílí na ochraně přírody a životního prostředí 	<p>ROZMANITOST NEŽIVÉ A ŽIVÉ PŘÍRODY, OCHRANA PŘÍRODY</p> <p>Vesmír a Země</p> <p>Rostliny</p> <p>Živočichové</p> <p>Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody</p>	EV 2, 3	<p>ČJ - vlastní jména</p> <p>M - řešení slovních úloh</p> <p>TV – cvičení v přírodě (překonávání přírodních překážek) závodivé hry soutěže</p> <p>HV - nácvik, zpěv písní o přírodě</p> <p>VV - kombinované techniky koláž</p> <p>PČ - modelování (rostliny, živočichové) pěstitelské práce</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná základní části lidského těla - uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné preventivní návyky na základě elementárních znalostí o lidském těle - upevňuje si základní postupy při preventivní péči o své zdraví a tělo - dodržuje bezpečnou vzdálenost od neznámé osoby - důsledně dbá na uplatňování pravidel účastníků silničního provozu - umí rozpoznat některé návykové látky - předvede v modelových situacích jednoduché způsoby odmítání návykových látek - uposlechne pokynů dospělých při mimořádných situacích, respektuje je a řídí se jimi - ví, kdy použít čísla tísňového volání – 112, 150, 155, 156 a 158 	<p>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</p> <p>Lidské tělo - stavba těla, základní funkce a projevy</p> <p>Péče o zdraví, zdravá výživa</p> <p>Osobní bezpečí</p> <p>Návykové látky a zdraví</p> <p>Situace hromadného ohrožení</p> <p>Privolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku</p>		<p>ČJ – věta</p> <p>M - numerace do 100</p> <p>TV - protahovací cviky relaxační cvičení</p> <p>HV - pohybové znázornění melodie rytmický, pohybový doprovod</p> <p>VV - kresba, malba (postava, obličej)</p> <p>PČ - modelování (postava)</p>

Ročník: 3

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Žák <ul style="list-style-type: none"> - vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy - začlení své město do příslušného kraje - pozoruje změny v nejbližším okolí, městě - určí světové strany podle mapy i v přírodě - používá buzolu - se řídí podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě - zná polohu svého města, jeho části, významné budovy, výrobní podniky, sousední obce a dopravní síť - charakterizuje bezpečné a ohleduplné jednání v prostředcích hromadné přepravy a při akcích školy je uplatňuje - zná státní symboly - se orientuje v turistické mapě města a blízkého okolí - prokazuje v situaci dopravního hřiště bezpečné způsoby chování a jednání v roli cyklisty - uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli cyklisty, cíleně je používá 	MÍSTO, KDE ŽIJEME Domov Škola Obec Okolní krajina / místní oblast, region / Mapy obecně zeměpisné a tematické Předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky Bezpečné chování v silničním provozu Dopravní značky Osobní bezpečí Krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru Bezpečné chování v rizikovém prostředí		ČJ – popis, vypravování <ul style="list-style-type: none"> - významové okruhy - význam slov - vyjmenovaná slova - podstatná jména (obecná, vlastní) M - převody jednotek <ul style="list-style-type: none"> - jednotky délky TV – cvičení v přírodě <ul style="list-style-type: none"> - vycházky - pohybové hry - pořadová cvičení HV – zpěv lidových a umělých písní VV – kresba, malba (směrová růžice, dopravní prostředky) <ul style="list-style-type: none"> - PČ - modelování (dopravní prostředky) - práce se stavebnicemi - AJ – slovíčka, krátké věty (domov, obec, škola)
<ul style="list-style-type: none"> - vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi - dodržuje pravidla pro soužití ve škole, rodině, v městě - rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci - obhájí při konkrétních činnostech své názory - přizná svou chybu - se učí domluvě na společném postupu a řešení se spolužáky - se snaží rozpoznat ve svém okolí jednání a chování, která nelze tolerovat a která porušují základní lidská práva - zná podoby a projevy kultury, kulturní instituce - zkontroluje, kolik peněz je vráceno při placení 	LIDÉ KOLEM NÁS Rodina Soužití lidí Chování lidí Právo a spravedlnost Kultura Hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky	OSV 3, 8, 10 MV 2	ČJ – rozvoj vyjadřovacích schopností <ul style="list-style-type: none"> - vyjmenovaná slova (práce ve dvojicích, ve skupině) - vypravování (rodina) M - řešení slovních úloh <ul style="list-style-type: none"> - řešení problémových úloh - skupinová práce TV - cvičení ve družstvech <ul style="list-style-type: none"> - kolektivní hry (vybíjená...) HV – zpěv ve dvojicích hodnocení pěveckých dovedností VV - kresba, malba (rodina, spolužáci) PČ - práce s papírem (prostorové figurky) <ul style="list-style-type: none"> - pěstitelské práce AJ - rodina ET 1, ET 3

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - určí čas jako fyzikální veličinu - určí přesně čas - se orientuje bezpečně v kalendářním a školním roce - objasňuje odlišnosti způsobu života a bydlení v minulosti a současnosti - vyhledává, shromažďuje a využívá poznatky o památkách svého regionu - se seznámí s pověstmi daného regionu 	<p>LIDÉ A ČAS</p> <p>Orientace v čase a časový řád</p> <p>Současnost a minulost v našem životě</p> <p>Regionální památky</p> <p>Báje, mýty, pověsti</p>		<p>ČJ – přání</p> <ul style="list-style-type: none"> - časování sloves <p>M - řešení slovní úloh</p> <p>TV – atletika (měření časů)</p> <p>HV – zpěv a poslech vánočních koled</p> <p>VV – hra a práce s barvou</p> <p>PČ - práce s papírem a kartonem (velikonoční výrobky)</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s drobným materiálem (vánoční řetězy)
<ul style="list-style-type: none"> - provádí elementární pokusy s různými látkami při použití jednoduchých měřících přístrojů - popisuje vlastnosti některých látek a jejich změn na základě pozorování a pokusů - zkoumá vlastnosti vody, vzduchu a půdy - vysvětluje základní význam vody, vzduchu, nerostů, hornin a půdy pro život člověka - hodnotí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období - prozkoumává základní společenstva v daných lokalitách regionu - zdůvodňuje podstatné vzájemné vztahy mezi organismy - nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí - porovnává základní projevy života na konkrétních organismech - prakticky třídí organismy do známých skupin a využívá k tomu jednoduché klíče a atlasy - rozlišuje aktivity prospívající životnímu prostředí a zdraví člověka 	<p>ROZMANITOST NEŽIVÉ A ŽIVÉ PŘÍRODY, OCHRANA PŘÍRODY</p> <p>Látky a jejich vlastnosti</p> <p>Voda a vzduch</p> <p>Nerosty a horniny, půda</p> <p>Vesmír a Země</p> <p>Rostliny, houby, živočichové</p> <p>Životní podmínky</p>	<p>EV 1</p> <p>EV 2, 3, 4</p>	<p>ČJ – čtení článků o přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s číselnou osou - zaokrouhlování čísel <p>VV – frotáž</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra s barvou - otisky přírodnin <p>PČ - pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s přírodninami <p>AJ - rostliny, živočichové</p>
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky na základě elementárních znalostí o lidském těle - projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví - využívá znalostí lidského těla k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav - rozlišuje jednotlivé etapy lidského života 	<p>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</p> <p>Lidské tělo</p> <p>Partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy</p> <p>Péče o zdraví, zdravá výživa</p> <p>Návykové látky a zdraví</p> <p>Osobní bezpečí</p> <p>Situace hromadného ohrožení</p>		<p>ČJ – podstatná jména (lidské tělo)</p> <p>TV – rytmická cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> - relaxační cvičení - kondiční cvičení <p>HV – hlasová hygiena, práce s hlasem</p> <p>VV - malba (skutečnost, představa)</p> <p>PČ - modelování (postava)</p> <p>AJ - lidské tělo</p>

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - se chová ohleduplně k druhému pohlaví a respektuje rozdíly mezi chlapci a děvčaty v daném věku - účelně organizuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek dle vlastních potřeb - aplikuje naučené způsoby chování na modelových situacích ohrožujících zdraví - dokáže zajistit lékařskou pomoc a ošetří drobná poranění - v modelové situaci použije správný způsob komunikace s operátory tísňové linky - dokáže použít krizovou linku a nezneužívá ji - si osvojuje na modelových situacích odmítání návykových látek - ovládá přiměřeně k svému věku pravidla silničního provozu - se seznamuje s krizovými situacemi / šikana, týrání, sexuální zneužívání / - se řídí pokyny dospělých při mimořádných situacích - nacvičuje chování při modelových situacích 	<p>Privolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku</p>		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu přírodověda**Ročník: 4**

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Žák <ul style="list-style-type: none"> - vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy - začlení své město do příslušného kraje - pozoruje změny v nejbližším okolí, městě - určí světové strany podle mapy i v přírodě - používá buzolu - se řídí podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě - zná polohu svého města, jeho části, významné budovy, výrobní podniky, sousední obce a dopravní síť - charakterizuje bezpečné a ohleduplné jednání v prostředcích hromadné přepravy a při akcích školy je uplatňuje - zná státní symboly - se orientuje v turistické mapě města a blízkého okolí - prokazuje v situaci dopravního hřiště bezpečné způsoby chování a jednání v roli cyklisty - uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli cyklisty, cíleně je používá 	MÍSTO, KDE ŽIJEME Domov Škola Obec Okolní krajina / místní oblast, region / Mapy obecně zeměpisné a tematické Předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky Bezpečné chování v silničním provozu Dopravní značky Osobní bezpečí Krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru Bezpečné chování v rizikovém prostředí		ČJ – popis, vypravování <ul style="list-style-type: none"> - významové okruhy - význam slov - vyjmenovaná slova - podstatná jména (obecná, vlastní) M - převody jednotek <ul style="list-style-type: none"> - jednotky délky TV – cvičení v přírodě <ul style="list-style-type: none"> - vycházky - pohybové hry - pořadová cvičení HV – zpěv lidových a umělých písní VV – kresba, malba (směrová růžice, dopravní prostředky) <ul style="list-style-type: none"> - PČ - modelování (dopravní prostředky) - práce se stavebnicemi - AJ – slovíčka, krátké věty (domov, obec, škola)
<ul style="list-style-type: none"> - vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi - dodržuje pravidla pro soužití ve škole, rodině, v městě - rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci - obhájí při konkrétních činnostech své názory - přizná svou chybu - se učí domluvě na společném postupu a řešení se spolužáky - se snaží rozpoznat ve svém okolí jednání a chování, která nelze tolerovat a která porušují základní lidská práva - zná podoby a projevy kultury, kulturní instituce - zkontroluje, kolik peněz je vráceno při placení 	LIDÉ KOLEM NÁS Rodina Soužití lidí Chování lidí Právo a spravedlnost Kultura Hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky	OSV 3, 8, 10 MV 2	ČJ – rozvoj vyjadřovacích schopností <ul style="list-style-type: none"> - vyjmenovaná slova (práce ve dvojicích, ve skupině) - vypravování (rodina) M - řešení slovních úloh <ul style="list-style-type: none"> - řešení problémových úloh - skupinová práce TV - cvičení ve družstvech <ul style="list-style-type: none"> - kolektivní hry (vybíjená...) HV – zpěv ve dvojicích hodnocení pěveckých dovedností VV - kresba, malba (rodina, spolužáci) PČ - práce s papírem (prostorové figurky)

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá znalostí lidského těla k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav - rozlišuje jednotlivé etapy lidského života - se chová ohleduplně k druhému pohlaví a respektuje rozdíly mezi chlapci a děvčaty v daném věku - účelně organizuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek dle vlastních potřeb - aplikuje naučené způsoby chování na modelových situacích ohrožujících zdraví - dokáže zajistit lékařskou pomoc a ošetří drobná poranění - v modelové situaci použije správný způsob komunikace s operátory tísňové linky - dokáže použít krizovou linku a nezneužívá ji - si osvojuje na modelových situacích odmítání návykových látek - ovládá přiměřeně k svému věku pravidla silničního provozu - se seznamuje s krizovými situacemi / šikana, týrání, sexuální zneužívání / - se řídí pokyny dospělých při mimořádných situacích - nacvičuje chování při modelových situacích 	<p>Návykové látky a zdraví Osobní bezpečí Situace hromadného ohrožení</p> <p>Privolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku</p>		<p>ET 5</p> <p>VV - malba (skutečnost, představa) PČ - modelování (postava) AJ - lidské tělo</p> <p>ET 10</p>

Ročník: 5

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
	ROZMANITOST PŘÍRODY		
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí ujistit propojenost prvků živé a neživé přírody, zná princip rovnováhy přírody - dokáže porovnat na základě vlastního pozorování základní projevy života na některých organismech - dokáže rozdělit organismy do známých skupin pomocí jednoduchých klíčů a atlasů 	Životní podmínky- rozmanitosti podmínek života na Zemi, význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva, počasí a podnebí, podnebné pásy,	EV 1, 2	
<ul style="list-style-type: none"> - posoudí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a jejich možné dopady na životní prostředí i zdraví člověka - dokáže poukázat na změny a některé problémy, přispět ke zlepšení životního prostředí svého okolí - dokáže se ohleduplně chovat k přírodě a ochraňovat ji 	Rostliny, houby, živočichové- třídění organismů podle znaků života, životních potřeb a projevů, průběhu a způsobu života, výživy, stavba těla, význam v přírodě a pro člověka	EV 2, 4	
<ul style="list-style-type: none"> - umí najít shody a rozdíly v přizpůsobování organismů prostředí, ve kterém žijí a vysvětlí vzájemné vztahy mezi nimi 	Ohleduplné chování v přírodě a ochrana přírody- ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy, úloha ZOO a botanické zahrady v ochraně přírody	EV 1, 3, 4	
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí důsledky pohybu Země a Slunce pro život na Zemi - využívá poznatky o pohybech Země k objasnění střídání dne a noci a změn ročních období - umí vyjádřit příslušnost planety Země ke Sluneční soustavě a k Vesmíru 	Vesmír a Země- sluneční soustava, den a noc, roční období, význam Slunce pro živé organismy,		
<ul style="list-style-type: none"> - změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů - rozpozná kladku, páku či nakloněnou rovinu - umí založit jednoduchý pokus, připraví a objasní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu a jeho pozorování popíše slovy nebo kresbou 	Látky a jejich vlastnosti- třídění látek, změny látek a skupenství, porovnávání látek a měření veličin, praktické užívání základních jednotek, otáčivé účinky síly (páka, kladka), elektrický proud		Matematika – Převody jednotek
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší základní prostředky masové komunikace (tisk, rozhlas, televize, internet) a využívá je pro svou potřebu, poučení, zábavu 	Informační technika- vývoj některých technických předmětů, prostředky masové komunikace, role médií v každodenním životě	MV 1, 2, 4, 5	Český jazyk – Sloh – Zpráva, oznámení

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ		
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje hlavní části lidského těla (nejdůležitější ústrojí, orgány a orgánové soustavy) a vysvětlí jejich základní funkce - zná jednotlivé etapy lidského života a vývoj dítěte před a po jeho narození 	Lidské tělo- <i>životní potřeby a projevy, zákl. stavba a funkce, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince</i>	OSV 1, 2, 6 MKV 2	
<ul style="list-style-type: none"> - podporuje svůj zdravý způsob života na základě znalostí o lidském těle - umí si rozvrhnout učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb a dokáže brát ohled na nároky jiných osob - umí uplatnit hygienické a preventivní postupy, které souvisejí s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou - dokáže ošetřit drobná poranění a přivolat lékařskou pomoc - v modelové situaci určí život ohrožující zranění 	Péče o zdraví a zdravá výživa- <i>zdravá strava, první pomoc, osobní, intimní a duševní hygiena</i> Nemoci přenosné a nepřenosné Ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS)	OSV 4	
<ul style="list-style-type: none"> - umí se ohleduplně chovat k druhému pohlaví 	Partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy- <i>rodina a partnerství, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality</i> <i>biologické a psychické změny v dospívání, HIV/ AIDS (cesty přenosu)</i>	OSV 2, 6, 7, 10, 11 VDO 2	ET 1 ET 3
<ul style="list-style-type: none"> - Zvládá jednoduché způsoby odmítání návykových látek v modelových situacích 	Návykové látky a zdraví- <i>odmítání návykových látek, hrací automaty, počítače</i>	VDO 2 OSV 10, 11	ET 7
<ul style="list-style-type: none"> - umí se zachovat v modelových situacích osobního, cizího i hromadného ohrožení - v modelových situacích prokáže schopnost vhodně reagovat na pokyny dospělých a jednat v souladu s pravidly ochrany 	Situace hromadného ohrožení <i>Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém</i>	OSV 10	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu vlastivěda**Ročník: 4**

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
	MÍSTO, KDE ŽIJEME		
Žák <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje bezpečné a ohleduplné jednání v prostředcích hromadné přepravy a při akcích školy je uplatňuje - určí některá významná místa a města v regionu, informuje ostatní o některých jejich zajímavostech - určuje hlavní světové strany 	Doprava - <i>Předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)</i> Regiony ČR - <i>hospodářství ČR, zemědělská a průmyslová výroba, služby a obchod, cestovní ruch, doprava</i>		
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší, které orgány státní moci se podílejí na řízení státu, na správě obce, v níž žijí a některé jejich zástupce - určí polohu hl. města Prahy a vybraných měst ČR v rámci Evropy, ČR vzhledem k místnímu regionu - rozlišuje státní symboly, ojasní jejich účel a způsob užívání - vysvětlí pojmy vlast, vlastenectví 	Naše vlast - <i>státní správa a samospráva, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní symboly</i>	VDO 1, 2, 3, 4 EGS 1, 2 MKV 4	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje mezi plány a základními typy map - orientuje se na mapě ČR, popíše polohu místní krajiny - zorientuje turistickou mapu, plán, porozumí jejich obsahu, grafice a vysvětlivkám 	Mapy obecně zeměpisné a tematické - <i>obsah, grafika, vysvětlivky</i>		
	LIDÉ KOLEM NÁS		
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje rozdělení rolí v rodině a pojmenuje základní povinnosti členů rodiny - různými způsoby vyjádří základní mezilidské vztahy v rodině - rozlišuje mezi osobními a neosobními vztahy - vlastními slovy vyjádří, co znamená, že je banka správce peněz - porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi - sestaví jednoduchý osobní rozpočet - uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti 	Soužití lidí - <i>mezilidské vztahy, komunikace</i> <i>Hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky</i>	MKV 1, 2, 3 OSV 7, 8	ET 1 ET 2 ET 5 ET 7
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje základní pravidla slušného chování - posoudí názor jiných lidí a vhodně na něj reaguje, dokáže se podřídit kompromisu, případně ustoupit 	Chování lidí - <i>pravidla slušného chování, principy demokracie</i>	OSV 3 MKV 2, 5 EV 4	ET 8 ET 9

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Žák <ul style="list-style-type: none"> - rozliší jednání, která ohrožuje práva druhých - vhodně uplatňuje vlastní práva a přitom nepoškozuje práva jiných - uplatňuje základní pravidla slušného chování 	Právo a spravedlnost -základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy <i>Protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároků na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot</i>	VDO 1, 2, 3, 4 OSV 11	ET 9 ET 10
<ul style="list-style-type: none"> - využívá vlastní zkušenosti a poznatky pro poznávání jiných národů - vyjmenuje různé menšiny žijící ve vlasti - poznává a toleruje odlišnosti jiných národností, etnických skupin 	Základní globální problémy - <i>problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy životního prostředí</i>	MKV 1, 2, 3, 4, 5	
LIDÉ A ČAS			
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se na časové přímce - rozpozná základní druhy historických pramenů a způsoby jejich získávání 	Orientace v čase a časový řád - <i>dějiny jako časový slet událostí, letopočet, časová přímka</i>		Matematika – číselná osa Porovnávání čísel
<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje rozdíly ve způsobu bydlení a života rodiny, společnosti dnes a dříve - vyjmenuje některé prameny , kde se může dozvědět o historii - chápe význam ochrany kulturního a historického dědictví 	Současnost a minulost v našem životě - <i>české dějiny (nejstarších českých dějin po nástup Habsburků na český trůn), státní svátky a svátky</i>	OSV 1	
<ul style="list-style-type: none"> - uvede některé osobnosti a jejich činnost, kterou obohatily naši kulturu - uvede některé báje, pověsti vztahující se k historii země 	Regionální památky - <i>péče o památky,</i> Báje , mýty a pověsti - <i>pověsti a báje jako prostředek k probuzení zájmu o dějiny národa</i>	EV 4	

Ročník: 5

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
	MÍSTO, KDE ŽIJEME		
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - v modelových situacích (vycházka, výlet) vyhodnotí nebezpečná místa v silničním provozu a v hromadné dopravě (v méně známých místech obce, v neznámých místech mimo obec) a určuje vhodný způsob bezpečného chování - určí některá významná místa a města v regionu, informuje ostatní o některých jejich zajímavostech 	<p>Doprava - předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)</p> <p>Regiony ČR - hospodářství ČR, zemědělská a průmyslová výroba, služby a obchod, cestovní ruch, doprava</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší, které orgány státní moci se podílejí na řízení státu, na správě obce, v níž žijí a některé jejich zástupce - rozlišuje státní symboly, ojasní jejich účel a způsob užívání 	<p>Naše vlast - státní správa a samospráva, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní symboly</p>	VDO 1, 2, 3, 4 MKV 4	
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v základech zeměpisu světa (světadíl, oceány, evropské státy) - vyhledá na mapě střední Evropy sousední státy ČR a jejich hlavní města, určí podle světových stran jejich geografickou polohu vůči Česku - zprostředkuje ostatním některé zkušenosti, zajímavosti a zážitky z vlastní cesty do zahraničí a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti a v jiných zemích - uvede některé významné cestovatele a objevitele 	<p>Evropa a svět - základní orientace na mapě Evropy a světa, kontinenty, evropské státy, EU, cestování, velké cesty a objevy</p>	EGS 1, 2, 3	
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se na mapě – pozná základní vysvětlivky, ukáže polohu sousedních států - vyhledá na mapě významné státy významná evropská města - charakterizuje vybrané státy - porovná světadíly a oceány podle velikosti, popíše podle mapy jejich polohu na Zemi 	<p>Mapy obecně zeměpisné a tematické - obsah, grafika, vysvětlivky</p>		
	LIDÉ KOLEM NÁS		
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje rozdělení rolí v rodině a pojmenuje základní povinnosti členů rodiny - různými způsoby vyjádří základní mezilidské vztahy v rodině - objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy větší než výdaje - objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy menší než výdaje 	<p>Soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace Hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky</p> <p>Vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní,</p>	MKV 1, 2 OSV 7, 8	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Žák <ul style="list-style-type: none"> - na příkladech objasní rizika půjčování peněz, uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti - na příkladu vysvětlí, jak reklamovat zboží 	<i>společné; hmotný a nehmotný majetek, rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti</i>		
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje základní pravidla slušného chování 	Chování lidí - pravidla slušného chování	OSV 3 EV 4 MKV 1, 2, 3, 4, 5	
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší jednání, která ohrožuje práva druhých - vhodně uplatňuje vlastní práva a přitom nepoškozuje práva jiných 	Právo a spravedlnost -základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároků na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot	VDO 1, 2, 3, 4 OSV 11	
<ul style="list-style-type: none"> - využívá vlastní zkušenosti a poznatky pro poznávání jiných národů - vyjmenuje různé menšiny žijící ve vlasti - poznává a toleruje odlišnosti jiných národností, etnických skupin 	Základní globální problémy - problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy životního prostředí	MKV 1, 2, 3, 4, 5	ET 3 ET 6
LIDÉ A ČAS			
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se na časové přímce 	Orientace v čase a časový řád - dějiny jako časový slet událostí, letopočet, časová přímka		
<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje rozdíly ve způsobu bydlení a života rodiny, společnosti dnes a dříve - vyjmenuje některé prameny , kde se může dozvědět o historii 	Současnost a minulost v našem životě - novější české dějiny (od konce 17. století) , státní svátky a svátky	OSV 1	
<ul style="list-style-type: none"> - chápe význam ochrany kulturního a historického dědictví 	Regionální památky-péče o památky	EV 4	
<ul style="list-style-type: none"> - uvede některé osobnosti a jejich činnost, kterou obohatily naši kulturu - uvede některé báje, pověsti vztahující se k historii země 	Báje , mýty a pověsti - pověsti a báje jako prostředek k probuzení zájmu o dějiny národa		

Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen na hlubší poznání dějin vlastního národa v kontextu se světovým a zejména evropským vývojem. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace (příprava žáků na život v integrované Evropě, v Evropské unii). Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Vzdělávací obsah je v rámci všech ročníků rozdělen do bloků. Bloky obsahují základní učivo a srozumitelně vysvětlují složitý historický vývoj. Obsah bloků je nutno chápat jako závazný minimální program. Důsledkem členění učiva do bloků je skutečnost, že učebnice přestává být limitujícím faktorem školní práce. Bude využívána podle potřeby, tj. nebude probírána systematicky kapitola po kapitole s cílem „přemístit“ její obsah do hlav žáků. Obsah učebnice v tomto pojetí je prostředkem, nikoliv cílem výuky. Tento postup zároveň vytváří prostor pro plnější využívání jiných informačních zdrojů, zejména odborné literatury (ale i beletrie) a internetu.

Součástí osnov všech ročníků jsou časové přímký. Přímký korespondují s rozdělením učiva do bloků a stanovenými výstupy v osnovách jednotlivých ročníků. Porovnávají vývoj probíhající v Evropě a ve světě (obecné dějiny) a u nás (národní dějiny). Tím přispívají k tomu, že se u žáků potlačují tradiční nesprávné představy (učivo uvedené v učebnici dříve nutně popisuje starší události), které jim ztěžují přiřazování paralelně probíhajících událostí k sobě. Důležitou roli sehrávají i v procesu opakování a prověřování učiva. Opakování celého bloku je produktivnější než opakování jednotlivých kapitol obsažených v učebnici; může se více zaměřit na to, jak žáci dokážou postihnout souvislosti a jaký mají v opakované problematice celkový přehled.

Součástí vzdělávacího obsahu jsou i průřezová témata zařazená do 6. a 9. ročníku (viz tabulka). Do 6. ročníku je zařazen tematický okruh *Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování*, jež je součástí průřezového tématu č.2 *Výchova demokratického občana*. Zařazené průřezové téma navazuje na dějepisné učivo *Život v Aténách a Spartě*.

Součástí učiva 9. ročníku je jeden z okruhů průřezového tématu č.3 *Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech*, který pod názvem *Jsme Evropané*, rozvíjí závěrečné učivo 9. ročníku *Zamyšlení nad dějinami a současností*. Další průřezová témata jsou zařazována při výkladu a osvojování příslušných látek, neboť dějiny samy vytvářejí prostor pro jejich zařazení. Popis zařazení průřezových témat je popsán ve vzdělávacím obsahu.

Obsahové, organizační a časové vymezení předmětu

Vzdělávací obsah je do jednotlivých ročníků rozdělen takto: 6. ročník – pravěk, starověk, 7. ročník – středověk, raný novověk, 8. ročník – novověk, 9. ročník – novověk a doba nejnovější.

Vzdělávací obsah je koncipován tak, aby v maximální možné míře konkretizoval nejen učivo zařazené do jednotlivých ročníků, ale především výstupy, jichž má být dosaženo. Tímto způsobem se vytvářejí předpoklady pro naplňování jednotlivých klíčových kompetencí. Jako konkrétní názorný příklad lze uvést práci s časovou přímkou,

kteřá ve své podstatě není ničím jiným než naplňováním kompetence komunikativní, která - mimo jiné – vznáší požadavek, aby žák „rozuměl různým typům textů a záznamů“; podobně porovnávání různých období, tj. hledání shodných a rozdílných znaků koresponduje s kompetencí k řešení problémů („vyhledává informace..., nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky“) atd.

Toto pojetí, které za hlavní cíl školní práce považuje naplňování klíčových kompetencí, zároveň zaručuje, že učitel má ve své práci dostatečně velký prostor k volbě konkrétních metod a forem výuky.

Vyučování předmětu probíhá v běžných třídách.

Časová dotace předmětu:

Ročník	Počet hodin
1.	0
2.	0
3.	0
4.	0
5.	0
6.	2
7.	2
8.	2
9.	1+1

Číslo za znaménkem + značí přidělení disponibilní hodiny.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu dějepis

Klíčové kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
KOMPETENCE K UČENÍ: umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	<ul style="list-style-type: none"> - soustavně provádíme analýzu neznámého textu, během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, žáky vedeme k vyhledávání a třídění informací a k pochopení jejich obsahu, aby je dokázali využívat v procesu učení - výuka je vedena tak, aby si žáci osvojovali efektivní způsob učení, tj. učení si dokázali naplánovat, zorganizovat a vybrat nejvhodnější způsob - v žácích pěstujeme pozitivní vztah k učení, usilujeme o to, aby se chtěli věnovat dalšímu studiu a chápali nezbytnost celoživotního vzdělávání
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ: podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - žáky vedeme k tomu, aby dokázali rozpoznat problém a objevit jeho podstatu z ní vyplývající důsledky - u žáků prohlubujeme schopnost využívat při řešení problémů osvojené vědomosti, zkušenosti a logickou úvahu - vedeme žáky k tomu, aby svá rozhodnutí uměli obhájit
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ: vést žáky k všestranné a účinné komunikaci	<ul style="list-style-type: none"> - žáky učíme vyjadřovat své myšlenky a názory v ústní i písemné podobě, vedeme je k tomu, aby jejich ústní projev byl souvislý, jazykově správný a kultivovaný - u žáků rozvíjíme schopnost zapojit se do diskuse, ovládat umění naslouchat druhým, reagovat vhodným způsobem na promluvy jiných lidí, žáky vedeme k přesvědčení, že obhajoba vlastního názoru je možná jen cestou vhodné argumentace - soustavně zdokonalujeme schopnost žáků vyhledávat třdit a využívat informace ze všech dostupných zdrojů – ústních, tištěných, mediálních, internetových
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ: rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k tomu, aby s druhými lidmi dokázali jednat ohleduplně a s úctou, v případě potřeby jim poskytovali pomoc a stejně tak si vhodným způsobem o pomoc uměli požádat - žáci si postupně zdokonalují schopnost spolupracovat v týmu a vstřícností a ohleduplností k ostatním
KOMPETENCE OBČANSKÉ: připravit žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti uplatňující svá práva a plnící své povinnosti	<ul style="list-style-type: none"> - žáky vedeme k chápání základních demokratických principů společnosti, k plnému využívání všech práv i plnění svých povinností - žáky učíme respektovat přesvědčení ostatních lidí, odmítání hrubosti v mezilidských vztazích a pěstujeme u nich přesvědčení, že je důležité umět se postavit proti všem formám násilí - žáky vedeme k třídění odpadů, snažíme se z nich vychovat ekologicky myslícího jedince
KOMPETENCE PRACOVNÍ: pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci	<ul style="list-style-type: none"> - u žáků pěstujeme schopnost soustředit se na práci, usilovat o její dokončení, vedeme je ke správnému používání pracovních pomůcek - usilujeme o to, aby žáci dokázali zhodnotit výsledky své i cizí práce - žáky vedeme k přesvědčení, že je třeba chránit společný majetek, kulturní a společenské hodnoty - žáky při práci učíme respektovat pravidla ochrany zdraví

Očekávané výstupy předmětu dějepis

2. stupeň

ČLOVĚK V DĚJINÁCH

Očekávané výstupy

žák

D-9-1-01 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků

D-9-1-02 uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány

D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu

Učivo

- význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách; historické prameny
- historický čas a prostor

POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy

žák

D-9-2-01 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu

D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost

D-9-2-03 uvede příklady archeologických kultur na našem území

Učivo

- člověk a lidská společnost v pravěku

NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY

Očekávané výstupy

žák

D-9-3-01 rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací

D-9-3-02 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví

D-9-3-03 demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zdroj

křesťanství a souvislost s judaismem

D-9-3-04 porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie

Učivo

- nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz
- antické Řecko a Řím
- střední Evropa a její styky s antickým Středomořím

KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA

Očekávané výstupy

žák

D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států

D-9-4-02 porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti

D-9-4-03 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech

D-9-4-04 vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám

D-9-4-05 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury

Učivo

- nový etnický obraz Evropy
- utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj
- islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci)
- Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě
- křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy
- struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev
- kultura středověké společnosti - románské a gotické umění a vzdělanost

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY

Očekávané výstupy

žák

D-9-5-01 vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky

D-9-5-02 vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život

D-9-5-03 popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky

D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie

D-9-5-05 objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky

D-9-5-06 na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus

D-9-5-07 rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek

Učivo

- renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou
- zámořské objevy a počátky dobývání světa
- český stát a velmocí v 15. – 18. století
- barokní kultura a osvícenství

MODERNIZACE SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy

žák

D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti

D-9-6-02 objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé

D-9-6-03 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů

D-9-6-04 charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích

D-9-6-05 na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy

D-9-6-06 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií

Učivo

- Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět; vznik USA
- industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka
- národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa
- revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů
- politické proudy (konzervativismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva
- kulturní rozrůzněnost doby
- konflikty mezi velmocemi, kolonialismus

MODERNÍ DOBA

Očekávané výstupy

žák

D-9-7-01 na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky

D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů

D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu

D-9-7-04 na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv

D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí

Učivo

- první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky
- nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě; vznik Československa, jeho hospodářsko- politický vývoj, sociální a národnostní problémy
- mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy –komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět
- druhá světová válka, holocaust; situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války

ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT

Očekávané výstupy

žák

D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků

D-9-8-02 vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce

D-9-8-03 posoudí postavení rozvojových zemí

D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problémech současného světa

Učivo

- studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření
- vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí)
- Vývoj Československa od roku 1945 do r. 1989, vznik České republiky
- rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět
- problémy současnosti
- věda technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu dějepis**Ročník: 6.**

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí smysl historického zkoumání, pokusí se uvést příklad potřebnosti a výhodnosti dějepisných znalostí. Uvede i příklad, kdy se lidstvo z dějin poučit dokázalo a kdy nedokázalo. - orientuje se na časové přímce: rozlišuje pojmy rok, století, tisíciletí, před naším letopočtem, našeho letopočtu, doplňuje údaje do prázdné časové přímky, je schopen číst hlavní údaje z úplné časové přímky. - uvádí příklady historických pramenů, konkrétní vyhledá a přinese do školy (staré mince, listiny, noviny). 	<p>I. Úvod do předmětu, měření času, hmotné a písemné prameny</p>		<p>Výchova k občanství (války, mezilidské vztahy)</p> <p>Matematika (pohyb na ose)</p>
<ul style="list-style-type: none"> - objasní dvě teorie vzniku člověka – stvoření podle bible a Darwinovu vývojovou teorii. - vyjmenuje ve správném pořadí vývojové stupně člověka: člověk zručný, vzpřímený, rozumný, dnešního typu. - s pomocí podkladů zakreslí do časové přímky dobu jejich existence. - uvede hlavní přínos jednotlivých vývojových článků. 	<p>II. Jak vznikl člověk, evoluce člověka</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - z časové přímky pro šestý ročník vyčte základní časové mezníky jednotlivých období (nejsou určeny k učení nazpaměť). - vyvodí závěr o nerovnoměrnosti vývoje v různých částech světa. - vyjmenuje a ukáže na mapě příklady archeologických nalezišť na našem území. - popíše život člověka v paleolitu – způsob obživy, výrobu nástrojů, život v tlupě, úroveň myšlení, umění. - u dalších období uvádí kvalitativní změny. 	<p>III. Lidská společnost v pravěku: starší doba kamenná, mladší doba kamenná, pozdní doba kamenná, doba bronzová, doba železná</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - objasní význam pojmu neolitická revoluce, popíše její zásadní význam pro změny ve společnosti a v životě lidí, popíše pravěké zemědělství, způsoby zpracování a využití prvních kovů a další technologie (textilní výrobu, výrobu keramiky, změny ve využití a zpracování kamene, stavitelství). - vysvětlí změny ve společnosti. - uvede příklady archeologických kultur na našem území, podrobněji popíše keltské osídlení. 			

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - z časové přímky zjistí základní časové údaje a porovná vývoj oblastí s prvními státy s vývojem u nás. Rychlejší vývoj oblastí s prvními státy vysvětlí pomocí popisu přírodních podmínek. - ukáže oblasti prvních států na mapě a uvede základní zeměpisné údaje – světadíl, názvy velkých řek, dnešní státy v tomto teritoriu. - pojem stát a jeho funkce vysvětlí na příkladu Egypta uvedením konkrétních panovníkových pravomocí a objasněním struktury obyvatelstva. - uvede příklady památek, objevů a základů věd, které pocházejí z jednotlivých oblastí prvních států. Zdůrazní především význam vynálezu písma. 	<p>IV. První státy v Mezopotámii, Egyptě, Indii, Číně</p>		<p>Zeměpis - orientace na mapě: zeměpisná poloha – kontinent, velké řeky, Sahara, Himálaje, Indický pol.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - prokáže základní orientaci na mapě (Balkánský poloostrov, Řecko, Peloponés, Mykény, Atény, Kréta, Egejské moře, Malá Asie) a popíše přírodní podmínky. - vypráví o jednotlivých obdobích řeckých dějin: <ul style="list-style-type: none"> • trojské válce a Odysseových dobrodružstvích • životě v Aténách a ve Spartě (porovná jejich státní zřízení, srovná s despociemi prvních států). • řecko-perských válkách • peloponéské válce • Alexandru Makedonském - uvede příklady z kultury, které znamenaly přínos Řecka dnešní civilizaci. V příkladech dokáže uvádět i konkrétní jména. 	<p>V. Řecko</p>	<p>VDO 2, 4</p>	<p>Zeměpis - orientace na mapě, poloha vzhledem k ČR</p> <p>Český jazyk – báje a pověsti</p>
<ul style="list-style-type: none"> - prokáže základní orientaci na mapě (Apeninský poloostrov, Alpy, Řím, Tiber, pád, Sicílie, Sardinie, Korsika, Středomoří) a popíše přírodní podmínky. - vyjmenuje a na mapě ukáže postupné osídlení Itálie (Italikové, Etruskové, Řekové). - vypráví o jednotlivých obdobích římských dějin: <ul style="list-style-type: none"> • pověsti o založení Říma; • začátku republiky (včetně popisu jejího systému) • válkách s Kartágem • Spartakově povstání • Caesarovi a konci republiky • vzniku císařství (včetně uvedení činů některých císařů) • krizi císařství, pokusech o její řešení, zániku říše Západořímské) • vysvětlí vznik křesťanství a vývoj od pronásledování křesťanů po uznání křesťanství za státní náboženství. 	<p>VI. Řím</p>		<p>Zeměpis - orientace na mapě, poloha vzhledem k ČR</p>

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady z kultury, které znamenaly přínos Říma dnešní civilizaci (dokáže uvést konkrétní jména), ocení Řím jako dovršitele antické kultury. 			
<p>Dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže získat z různých zdrojů další informace k probíranému učivu, zpracovat je a prezentovat ostatním. Na samém počátku postačí kvalitní přečtení, později postupně přechod k interpretaci alespoň zčásti vlastními slovy (podle poznámek). - sešit obohacuje vpisováním vlastních doplňujících poznámek, pořizováním náčrtů a vlepováním dalších informací k učivu získaných z periodik. Ovládá postup schematického náčrtku ČR. postupně si vypracovává vlastní systém učení se dějepisu jako novému předmětu. 			

Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - postihne příčiny a důsledky stěhování národů, vnímá jeho podíl na rozpadu Římské říše objasní úlohu Hunů, na mapě ukáže pravlast Slovanů, vysvětlí jejich rozdělení na západní, východní a jižní, u každé skupiny uvede příklad dnešních národů, ví, že Češi patří k západním Slovanům. - vysvětlí, že jde o pokračování východořímské říše (návaznost na antickou kulturní tradici), uvede příklady byzantského slohu. - hodnotí ji jako nejvýznamnější barbarskou germánskou říši. Objasní podstatu lenního systému, z názvu <i>feudum</i> odvodí název celé epochy – <i>feudalismus</i>. - vysvětlí úlohu křesťanství ve sjednocovacím procesu, uvede příklady jeho kulturního přínosu. - podá důkazy o významu osobnosti Karla Velikého, rozdělení říše dá do geografické souvislosti s dnešní Francií a Německem. - popíše okolnosti vzniku islámu a objasní základní termíny, které se k němu vztahují. - uvede příklady vyspělé arabské kultury. 	<p>I. Zrod středověké Evropy: Stěhování národů</p> <p>Byzantská říše</p> <p>Franská říše</p> <p>Arabská říše</p>		<p>Zeměpis – orientace na mapě (Černé moře, Visla, Dněpr), současné státy v někdejší pravlasti</p> <p>Zeměpis – orientace na mapě (Rudé moře, Arábie, Mekka, Perský záliv)</p>
<ul style="list-style-type: none"> - popíše život Slovanů v době jejich příchodu do našich zemí, podá důkazy, že přišli do země již dříve osídlené. - uvede základní údaje o Sámovi a objasní úlohu jeho kmenového svazu v obranných bojích proti franské říši. - zhodnotí politický význam říše (první raná podoba státu na našem území, odolávání vnějším tlakům východofranské říše) a kulturní význam říše (křesťanská mise Konstantina a Metoděje). - vyjmenuje v chronologickém pořadí panovníky Velkomoravské říše (Mojmír, Rastislav, Svatopluk). - vysvětlí příčiny zániku říše. 	<p>II. Příchod Slovanů: Sáмова říše</p> <p>Velkomoravská říše</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje počátky státu podle pověstí a historicky prokázaných skutečností. - dá do souvislosti události ve Velkomoravské říši a v Čechách. - vyjmenuje hlavní osobnosti konce 9. a 10. století, u každé uvede událost spojenou s jejím jménem (Bořivoj, sv. Václav, sv. Ludmila, Boleslav I., Boleslav II., sv. Vojtěch). - posoudí vyvraždění Slavníkovců a zamyslí se nad problémem, zda se jednalo o kladný nebo záporný čin. 	<p>III. Vznik českého státu</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - ovládá pojem <i>románská kultura</i>, uvede její příklady (hlavně ve stavitelství), na vyobrazení konkrétní stavby rozlišuje typické prvky románské architektury. - umí popsat kulturu všedního dne (dvojpolní systém, život a povinnosti poddaných). 	<p>IV. Kultura a život v raném středověku</p>	EGS 2	Výchova k občanství – kultura a umění

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - stručně objasní historický vývoj sousedních zemí, dokumentuje ho jmény a činy historických osobností. - vysvětlí podstatu Svaté říše římské, charakter vzájemných vztahů s českým státem a ukázat na mapě její přibližný rozsah. 	<p>V. První pohled do světa: naši sousedé – Svatá říše římská, Polsko, Uhry, Kyjevská Rus</p>	EGS 2	Zeměpis – současné státy Evropy na území někdejší Svaté říše římské
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje v chronologickém pořadí vybrané osobnosti přemyslovských knížat a králů a ke každé uvést hlavní události spojené s jejich vládou, přičemž hlavní pozornost se soustředí na pět posledních Přemyslovců. - vysvětlí pojmy spojené s městy – města královská, poddanská, věnná, horní, privilegia, cechy, městská samospráva, struktura obyvatelstva středověkých měst. - objasní pokrok v zemědělství – kolonizaci a trojpolní systém. 	VI. Český stát v 11.–13. století		
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy <i>křesťanství, katolická církev, pravoslavná církev</i> a vztah mezi nimi. V katolické církvi rozliší vztahy mezi světskou mocí a papežem (mocenské spory), v pravoslavné církvi vztahy mezi světskou mocí a patriarchou (podřízenost císaři). - objasní, co bylo příčinou těchto vojenských výprav a co přinesly Evropě. - popíše vpády Normanů, spojí pojmy <i>Normani, Varjagové a Vikingové</i> v jeden celek, vnímá jejich ničivou sílu i vliv na středověkou Evropu - vyjmenuje zámořské objevy Normanů - vysvětlí, co je hlavním obsahem <i>Magny charty</i> z roku 1215 (král slibuje radit se se šlechtou a zástupci měst), ocení demokratický duch dokumentu a vyvodí pravděpodobnost příkladu i pro jiné země. 	<p>VII. Druhý pohled do světa: Rozdělení církve</p> <p>Křížové výpravy Normani</p> <p>Velká listina svobod v Anglii</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje v chronologickém pořadí všechny Lucemburky na českém trůnu a zhodnotí na základě konkrétních údajů jejich vládu. Zhodnotí osobnost Karla IV. a uvede jeho konkrétní zásluhy o celkový rozvoj státu. - sestaví přehlednou strukturu feudální společnosti, vysvětlí rozpory mezi jednotlivými skupinami a doloží, proč se nespokojenost všech obracela proti církvi. - objasní strukturu univerzity, uvede příklad česky psané literatury a jména některých významných umělců. 	VIII. Český stát za Lucemburků	EGS 3	
<ul style="list-style-type: none"> - uvede hlavní znaky typické gotické stavby, jmenuje nejznámější příklady gotických staveb, včetně staveb v regionu. 	IX. Gotická kultura		Výchova k občanství – kultura a umění, výtvarná výchova
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí zahraniční činnost Jana Lucemburského a uvede jeho účast ve stoleté válce Anglie s Francií (Kresčák), seznámí se s osobou Jany z Arku. - popíše vliv stoleté války na územní vývoj Francie 	X. Třetí pohled do světa: Stoletá válka		
<ul style="list-style-type: none"> - objasní nepořádky v církvi, vysvětlí Husovy reformní myšlenky, popíše události spojené s Husem a kostnickým koncilem, ocení Husovu názorovou pevnost. 	XI. Husitství		

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - v návaznosti na strukturu feudální společnosti vymezení, kdo patřil mezi husity. Z toho vyvodí, že mezi nimi musely existovat názorové rozdíly a doloží to na rozdělení husitů (radikální, umírnění). Vyjmenuje body jejich společného programu. - uvede poznatky o válkách s křižáky, o husitském vojenství a pokusí se odpovědět na otázku, co bylo příčinou husitských vítězství. - uvede základní myšlenky Petra Chelčického, porovná je s husitským programem. Vysvětlí souvislost se vznikem jednoty bratrské. 			
<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí osobnost Jiřího z Poděbrad především vysvětlením pojmu <i>král dvojího lidu</i>. Popíše jeho spory s papežem a úmysl vytvořit mírový svazek evropských panovníků. - vysvětlí pojem <i>stavovská monarchie</i>, popíše spory mezi šlechtou a městy za vlády Jagellonců, uvede oba jagellonské panovníky. - uvede příklady staveb pozdní (vladislavské) gotiky. 	XII. Český stát za Jiřího z Poděbrad a Jagellonců	EGS 3	
<ul style="list-style-type: none"> - popíše vznik Španělského království a reconquistu, vysvětlí pojem inkvizice - ukáže na mapě italské městské státy a popíše jejich význam pro obchod - s využitím mapy popíše objevné plavby mořeplavců B. Diaze, Kolumba, Vasco da Gamy, Magalhãese). - uvede příčiny a důsledky těchto objevů. - objasní vztah kolonie a jejího vlastníka, posoudí tento vztah z morálního hlediska. 	XIII. Čtvrtý pohled do světa: Objevné plavby		Zeměpis – orientace na mapě světa (kontinenty, světové oceány)
<ul style="list-style-type: none"> - objasní souvislost s antikou, popíše typickou renesanční stavbu, uvede hlavní osobnosti, vysvětlí podstatu humanismu. 	XIV. Renesance a humanismus		Výchova k občanství – kultura a umění
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, jaké změny vyvolal obchod s Amerikou v Evropě (vzrůst významu západní Evropy, rozvoj obchodu a výroby, manufaktury.) - popíše poměry ve Španělsku a jeho rozpory s Nizozemím. Doloží pevnou pozici rakouské a španělské větve Habsburků v Evropě. - objasní vliv tureckého nebezpečí na vývoj událostí, zejména ve střední Evropě. - orientuje se v nové náboženské situaci v Evropě, dokáže vysvětlit pojmy <i>reformace</i>, <i>protireformace</i>, <i>katolíci</i>, <i>evangelíci</i> (<i>protestanti</i>). 	XV. Svět v 16. století		
<p>Dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>u referátů se více odpoutává od napsaného textu, zvyšuje se podíl mluvené podoby na úkor napsané. Ve vyprávěcích a popisných pasážích je schopen souvislejšího ústního projevu.</i> - <i>sešit se stává běžnou pracovní pomůckou, v níž se v plné šíři uplatňují všechny dovednosti vytvářené v šestém ročníku.</i> 			

Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše okolnosti nástupu Habsburků na český trůn. - vyjmenuje nejvýznamnější habsburské panovníky (Ferdinand I., Maxmilián II., Rudolf II.) - vysvětlí podstatu sporu Habsburků s českými stavy náboženskými důvody a snahou Habsburků prosadit absolutní monarchii. - na příkladu Obnoveného zřízení zemského zhodnotí výsledek sporu Habsburků s českými stavy. zdůvodní význam České konfese a Rudolfova majestátu, ocení náboženskou toleranci v Českém království - popíše průběh sporu, který vyvrcholil českým stavovským povstáním roku 1618. - zhodnotí význam rudolfínské kultury a jejího vlivu na Prahu 	I. Nástup Habsburků na český trůn, vznik habsburské monarchie, stavovská povstání	EGS 3	Výchova k občanství – náboženská tolerance
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí příčiny třicetileté války. - vyjmenuje hlavní válčící země a důvody vedoucí k jejich účasti ve válce. - popíše vojenství první poloviny 17. století (zbraně, složení vojsk, taktika). - zhodnotí výsledek války (vestfálský mír) a její neblahý vliv na střední Evropu a české země. 	II. Třicetiletá válka		
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem <i>vědecká revoluce</i>, pokrokové myšlenky a objevy vyjmenuje v návaznosti na významné osobnosti vědeckého světa. - uvede do souvislosti pojmy <i>racionalita</i> a <i>osvícenství</i> a uvést hlavní pokrokové znaky osvícenství. - porovná feudální a kapitalistický systém a vysvětlí přednosti kapitalistické společnosti. - na základě porovnání obou systémů posoudí vývoj ve vybraných zemích, popíše vývoj hlavních událostí. 	III. Svět ve druhé polovině 17. století a v 18. století		
<ul style="list-style-type: none"> - argumentuje na základě faktů, že parlamentarismus je krokem vpřed. (Konstituční monarchie v Anglii je výsledkem anglické revoluce. Vznik USA – republika s ústavou je vzorem hodným k následování.) - argumentuje na základě faktů, že absolutismus je obhajobou feudalismu, ale již obsahuje modernizující prvky. (Francie – absolutismus Ludvíka XIV., pokrokovým prvkem je merkantilismus. Prusko – militarismus Fridricha I. a Fridricha II. Rusko – reformy Petra I. Velikého a Kateřiny II.) 			Výchova k občanství – problematika lidských a občanských práv
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje hlavní důsledky porážky českých stavů a třicetileté války. - blíže popíše nevolnické bouře – chodskou rebelii, nevolnické povstání 1775. - popíše typickou barokní stavbu, uvede hlavní představitele barokní kultury. 	IV. České země po třicetileté válce a v době osvícenského absolutismu		Výtvarná výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vypráví o životě a díle J. A. Komenského. - vysvětlí okolnosti nástupu Marie Terezie na trůn (pragmatická sankce). Uvádí příklady reforem Marie Terezie a hodnotí jejich přínos. - vysvětlí dvě základní reformy Josefa II. – toleranční patent a zrušení nevolnictví. 			
<ul style="list-style-type: none"> - popíše francouzskou společnost před revolucí, uvede příčiny nespokojenosti, které vedly k revoluci. - sestaví osnovu průběhu událostí a podle ní stručně komentuje průběh událostí. - zhodnotí myšlenky Deklarace lidských a občanských práv z pozice člověka konce 18. století. - zhodnotí výsledek revoluce a její mezinárodní ohlas. - vypráví o Napoleonovi a jeho válkách. 	V. Velká francouzská revoluce	VDO 2	Výchova k občanství – problematika lidských a občanských práv
<ul style="list-style-type: none"> - na konkrétních příkladech dokáže, že průmyslová revoluce přinesla komplexní změnu společnosti. Zhodnotí klady i zápory těchto změn. - vysvětlí obecný význam termínu <i>socialismus</i> a rozliší jeho základní směry. - vysvětlí pojmy <i>kapitalismus volné soutěže</i>, <i>liberalismus</i>, <i>utopický socialismus</i>, <i>marxismus</i>. - uvede stručný přehled úspěchů národně osvobozenického hnutí. - popíše příčiny a výsledky revoluce 1848 v Německu, Itálii a Rakousku. 	VI. Svět v první polovině 19. století		
<ul style="list-style-type: none"> - uvede průmyslová centra v Čechách, vyjmenuje hlavní vynálezce a jejich vynálezy - vysvětlí pojem <i>národní obrození</i>, jeho souvislost s evropským vývojem a zvláštnosti českého procesu. - uvede jména národních buditelů a jejich konkrétní přínos. - vysvětlí příčiny a výsledky revoluce 1848, vypráví o průběhu revolučních událostí v Praze. - uvede hlavní znaky bachovského absolutismu a příčiny jeho pádu. - vysvětlí, které změny nastaly po vzniku Rakousko-Uherska, co bylo vyřešeno a který problém přetrvává dál (národnostní otázka). 	VII. Nástup průmyslové revoluce, národní obrození, revoluční rok 1848 v našich zemích		Český jazyk – poznatky o představitelích národního obrození a jejich dílech
<ul style="list-style-type: none"> - popíše pokrok, který přinesla technickovědecká revoluce, uvede konkrétní příklady vynálezů, zná jména významných vynálezců. - objasní pojem <i>monopolní období kapitalismu</i>. - podá základní charakteristiku nejvýznamnějších evropských států a Balkánu. 	VIII. svět ve druhé polovině 19. století		

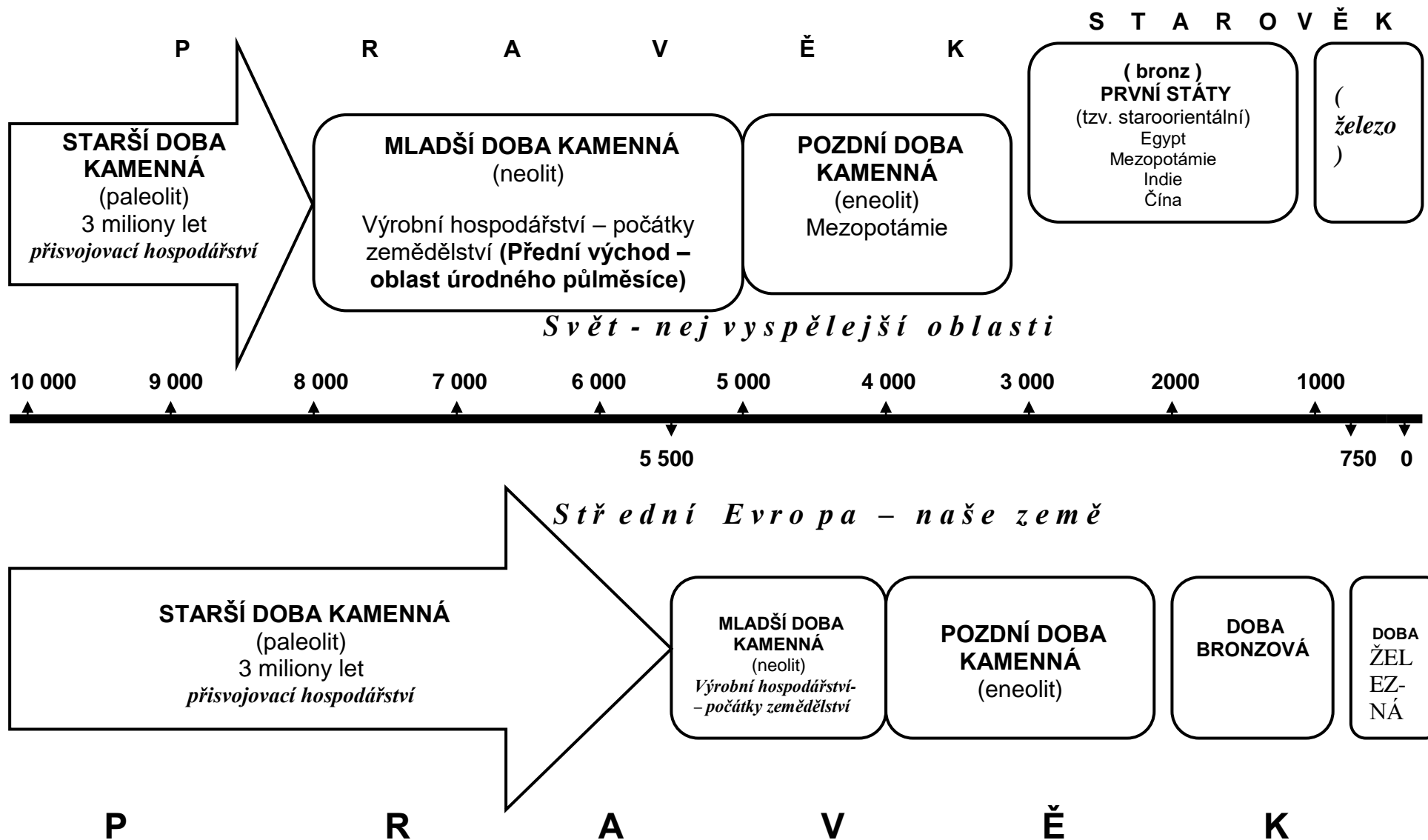
Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Žák <ul style="list-style-type: none"> - popíše neúspěšný průběh pokusů o česko-německé vyrovnání (trialismus), počínaje fundamentálními články. - podá důkazy o vyspělosti české společnosti v oblasti kulturní, hospodářské i politické (diferenciace politického života, vznik politických stran). - v kontrastu s tím vysvětlí neúspěšnost v oblasti státoprávních požadavků. chápe přitom, že požadavek samostatného českého státu nebyl na pořadu dne. 	IX. Česká politika		
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší skutečné příčiny války od záminky – sarajevského atentátu. - na základě popisu vojenské taktiky a vyjmenování nových zbraní vysvětlí vojenský charakter války (blesková a zákopová válka). - popíše události v Rusku od ledna do října 1917 a vysvětlí jejich vliv na ukončení války. 			
Dovednosti: <ul style="list-style-type: none"> - <i>referáty interpretuje podle poznámek vlastními slovy.</i> - <i>osvojuje si vlastní systém symbolů, zkratek a úpravy textu používaný při psaní poznámek. Pod vedením učitele dokáže samostatně zpracovávat vybrané části zápisu učiva.</i> 	X. Příčiny a průběh první světové války		

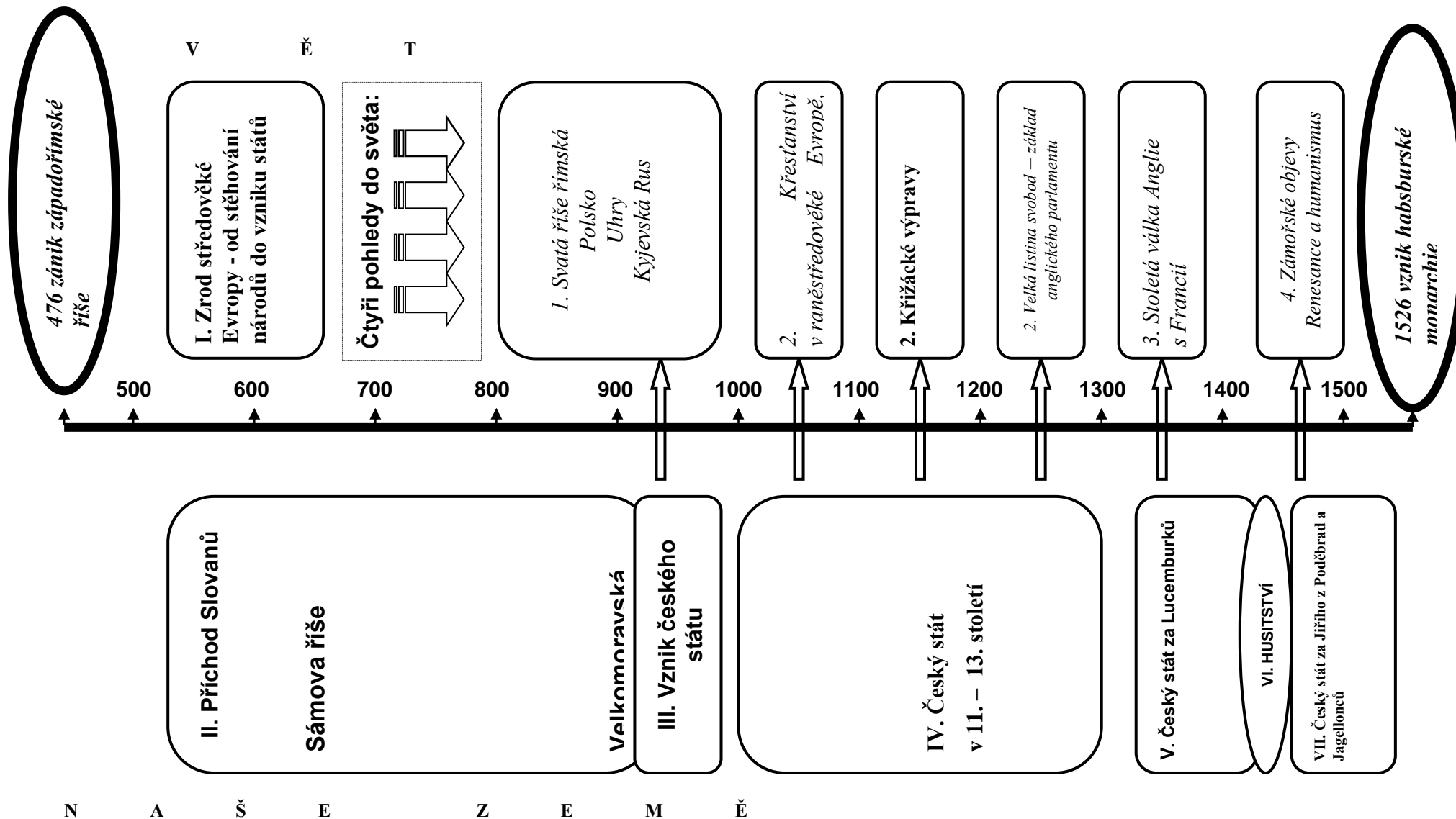
Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdůvodní, v čem spočívala zásluha T. G. Masaryka o vznik ČSR. - uvede další představitele odboje, vypráví o legiích a zhodnotí jejich význam pro vznik samostatné ČSR. - bezpečně zná datum 28. 10. 1918. 	I. První světová válka a naše země		
<ul style="list-style-type: none"> - objasní podstatu versailleského systému a problémy spojené s jeho fungováním. - vyvodí odlišnost demokracie a totality, uvede shody a rozdíly obou podob totality – komunismu (na příkladu Ruska a SSSR) a fašismu (na příkladu Itálie). 	II. svět po první světové válce.	VDO 3, 4	
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje a popíše symboly nového československého státu. - na příkladu politického systému první republiky dokáže popsat a vysvětlit fungování pluralitní demokracie. - vysvětlí, které úkoly a problémy musel nový československý stát řešit a jak byly splněny: vytváření hranic, řešení národnostní otázky, hospodářská situace. 	III. ČSR – nový stát v Evropě		
<ul style="list-style-type: none"> - uvede příčiny a důsledky světové hospodářské krize. - najde souvislost mezi hospodářským vývojem a nástupem extrémních politických sil. - vysvětlí pojem <i>nacismus</i> a uvede jeho znaky. - popíše politiku usmírování (<i>appeasementu</i>), uvede konkrétní příklady a zhodnotí její výsledek. 	IV. Světová hospodářská krize		
<ul style="list-style-type: none"> - z popisu událostí 30. let vyvodí zásadní závěry: <ul style="list-style-type: none"> - krize a vývoj v Německu vedly k nárůstu extrémních sil - posilují se síly, které ohrožují demokracii a samostatnost ČSR - demokracie a samostatnost ČSR se hroutí v okamžiku, kdy se otázka ČSR stává mezinárodním problémem (Mnichov 1938) - vymezí období druhé republiky a uvede změny v jejím politickém systému 	V. Boj o záchranu demokracie a samostatnosti ČSR		

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - přehledně popíše vývoj válečných operací, uvede základní časové mezníky a místa nejvýznamnějších válečných operací. - vyjmenuje představitele tzv. silné trojky, vysvětlí pojem <i>protihitlerovská koalice</i> a její hlavní zásady a cíle. - uvede hlavní body programu na konferencích v Teheránu, na Jaltě a v Postupimi. 	<p>VI. Druhá světová válka</p>	<p>MKV 3</p>	<p>Zeměpis - orientace na mapě světa</p>
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem <i>Protektorát Čechy a Morava</i> a vztah Čechů k němu. - orientuje se v domácím a zahraničním odboji, popisuje činnost vybraných osobností odboje v souvislosti s konkrétními místy a akcemi. - objasní vztah Slováků k jejich samostatnému státu, popisuje jak se tento vztah měnil a jak vyústil ve vznik odboje a povstání. 	<p>VII. Ztráta samostatnosti ČSR</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, proč po roce 1945 došlo k rozporu mezi bývalými spojenci. Tyto rozpory dokumentuje na konkrétních příkladech. 	<p>VIII. Rozpory mezi spojenci v letech 1945 - 1949</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje změny, které nastaly v obnovené ČSR v důsledku války. - popisuje průběh vnitropolitického zápasu v ČSR a jeho vyvrcholení v únoru 1948. 	<p>IX. Omezená demokracie v osvobozené ČSR</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - Uvede znaky charakterizující pojem <i>studená válka</i>. - Uváděním konkrétních událostí dokáže, že rozumí pojmům „ochlazení“ a „oteplení“ studené války. 	<p>X. Studená válka</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - uvede konkrétní důkazy z období po únoru 1948 a z padesátých let, které dokumentují, že vláda KSČ skutečně byla totalitní. - srovná komunistický totalitní model s modelem demokracie v západních zemích a zformuluje základní rozdíly mezi nimi. - zhodnotí význam roku 1968 jako pokus o reformu nereformovatelného. - popíše období normalizace, na příkladech ocení význam disidentského hnutí, které spolu s mezinárodním vývojem vedlo k pádu totalitního režimu. 	<p>XI. Československá republika a Československá socialistická republika za vlády Komunistické strany Československa</p>	<p>VDO 3, 4</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - popíše změny ve vztazích mezi USA a SSSR - posoudí nové problémy lidstva – ohrožení životního prostředí a terorismus - uvede ohniska neklidu ve světě na přelomu století - zhodnotí přínos vědeckých a technických objevů - 2. poloviny 20. století pro lidstvo a převrat v přenosu informací a komunikace mezi lidmi 	<p>XII. Svět po skončení studené války</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - popíše okolnosti vzniku ČR a události 17.11. 1989 - popíše změny na mapě Evropy po roce 1990 - zhodnotí význam a důsledky rozšíření Evropské unie 	<p>XIII. Vznik České republiky a vytváření demokratické Evropy</p>		

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - podá důkazy kladného i záporného vlivu rozvoje vědy a techniky na společnost v období od druhé světové války do současnosti. - prezentuje své vlastní názory na téma: <ul style="list-style-type: none"> - je současný svět již lepší, poučilo se lidstvo z dějin? - objevily se některé nové problémy? 	<p>XIV. Závěrečné zamyšlení nad dějinami a současností</p>	<p>EGS 3</p>	
<p>Dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže si samostatně zpracovat poznámky z textu i z ústního výkladu. - umí je používat při souvislém výkladu, popisu či vyprávění. 			

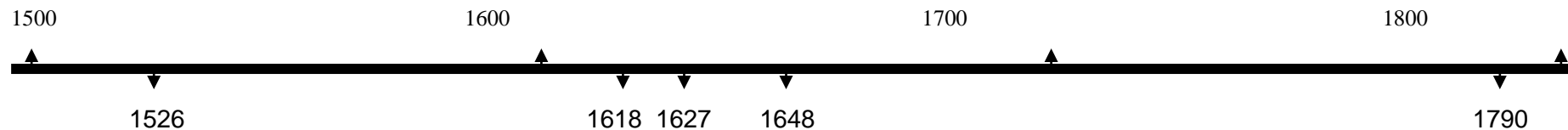
H A B S B U R S K Á M O N A R C H I E

II. Nástup Habsburků na český trůn, vznik habsburské monarchie

- Český stát = součást habsburské monarchie od roku 1526
- Spory Habsburků s českými stavy - důvody :
- snaha Habsburků přeměnit *stavovskou monarchii* v *monarchii absolutní*
náboženský spor (Habsburkové = katolíci, čeští stavové = nekatolíci)
- Vyvrcholení sporů = *české stavovské povstání* ● Bitva na *Bílé hoře* = definitivní porážka českých stavů
- Nová ústava z roku 1627 zvaná *Obnovené zřízení zemské* = potvrzení habsburského vítězství.

V. České země po třicetileté válce a v době osvícenského absolutismu

- Katastrofální *důsledky války*: úbytek obyvatelstva vede k *nevolnictví*, odchod elity národa do exilu, postupné oslabování suverenity českého státu
- Nástup Marie Terezie na císařský trůn = začátek velkých válek. Vyvrcholením válek *ztráta Slezska*.
- Začátek *období reform*, vyvrcholení reform za Josefa II. (*patent o zrušení nevolnictví, toleranční patent*).

I. Svět v 16. století

- Obchod s americkými koloniemi → velké změny v Evropě. Centrum obchodu = západní Evropa. Příliv drahých kovů do Evropy. Růst cen, ne mezd. Největší evropská velmoc = *Španělsko*.
- *Reformace* – oddělení protestantské církve od katolické
- Ohrožení Evropy *Turky* od JV.

humanismus, renesance

III. Třicetiletá válka

- Zahájena v Čechách (české stavovské povstání)
- *Charakter*: Náboženské spory přerostly v mo-

baroko

IV. Svět ve druhé polovině 17. století a v 18. století.

- *Osvícenství*: pokrokovými myšlenkami někde napomáhá revolucím a poroku (Anglie, vznik USA), jinde vede ke vzniku osvícenského absolutismu.
- Nové vztahy ve společnosti = *vztahy kapitalistické*. Nerovnoměrný vývoj kapitalismu – nejrychlejší je v hospodářsky vyspělých zemích západní Evropy.

klasicismus

VI. Velká francouzská revoluce

- Konec starého řádu – svoboda a rovnost všech občanů. Příklad pro ostatní země.

RAKOUSKÉ CÍSAŘSTVÍ

VIII. Nástup průmyslové revoluce, národní obrození, revoluční rok 1848

- *Národní obrození* = období nástupu průmyslové revoluce a kapitalistických vztahů. Utváření *novodobého českého národa* a české kultury.
- Formování *politických požadavků*, které usilují o dosažení rovnoprávného postavení českých zemí.
- *Výsledky revoluce 1848 v Rakousku*: pokrokem *zrušení poddanství*, záporom *nezměněné postavení českého národa* (v době bachovského absolutismu se naopak ještě zhoršilo).
- Nové naděje na skutečnou změnu se objevily po *porážce Rakouska* ve válce s Pruskem roku 1866.

RAKOUSKO-UHERSKO

X. Česká politika

- *Hlavní rys*: snaha dosáhnout *českého vyrovnání* (trialismu)
- *Neuspokojivý výsledek*: české země dosáhly pouze velkého hospodářského, kulturního a politického rozvoje, *státoprávní změny dosaženy nebyly*.

1800

1848

1867

1900

VII. Svět v první polovině 19. století

- *Průmyslová revoluce* změnila způsob výroby (pokrokový rys) i celou společnost (záporný vliv na postavení dělníků pracujících z mzdu).
- Přímý důsledek průmyslové revoluce: vznik *nových teorií*, které se zabývají nutností změn ve společnosti.
- Vliv myšlenek *americké a francouzské revoluce* na vznik a posilování pokrokových hnutí v Evropě a v koloniích na území Latinské Ameriky.

romantismus

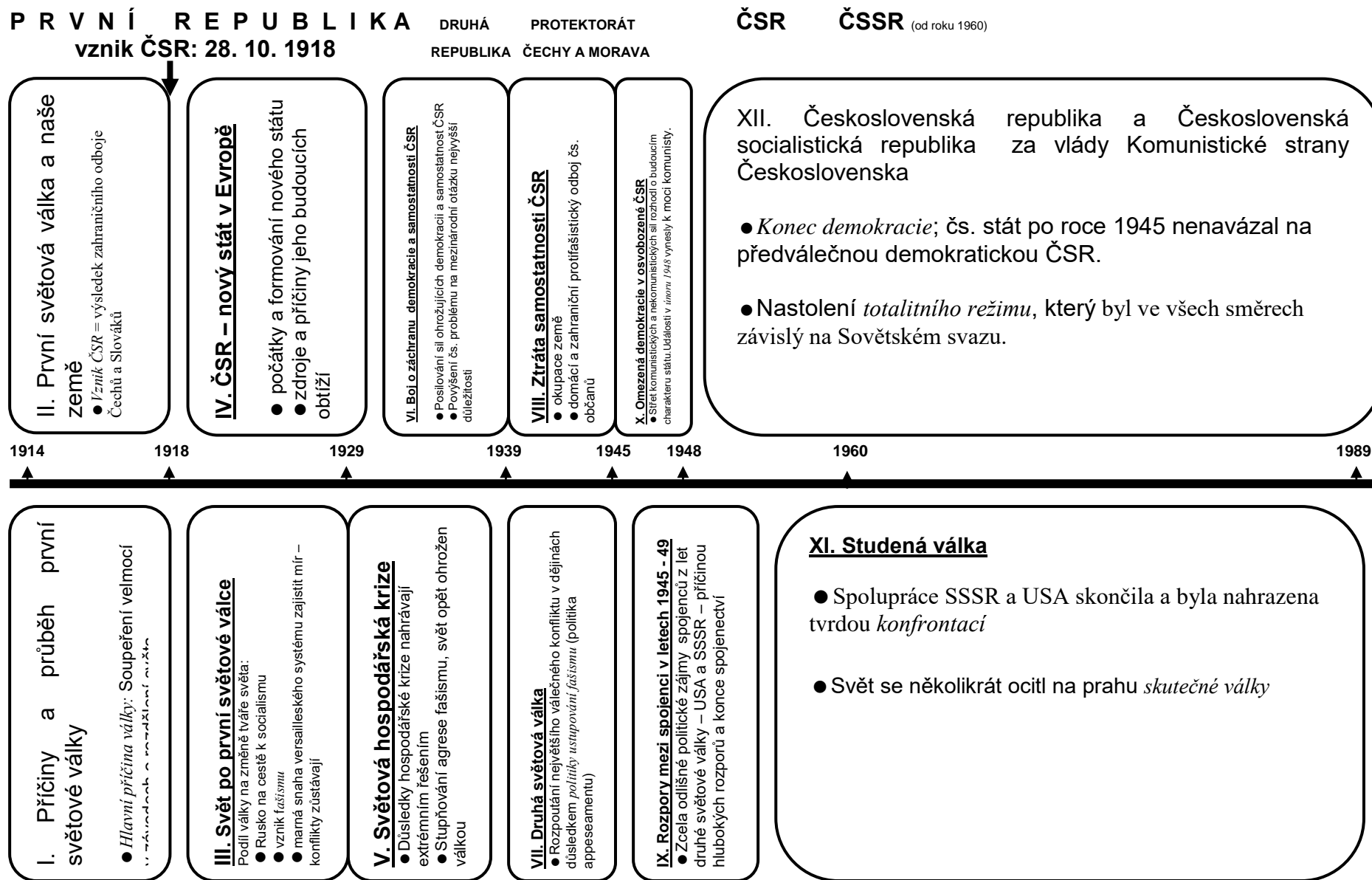
IX. Svět ve druhé polovině 19. století.

- *Technickovědecká revoluce* (jiný název: *druhá průmyslová revoluce*) = zahájení éry elektřiny a spalovacích motorů
- *Důsledek*: další velký rozvoj výroby
- Završování procesu vzniku národních států v *Německu a Itálii*.
- *Nové nebezpečí*: přerůstání národního povědomí v *nacionalismus*.

realismus

impresionismus

secese

Výchova k občanství

Charakteristika vyučovacího předmětu výchova k občanství

Vyučovací předmět vychovává mladého člověka ke zdravému životnímu stylu, připravuje ho na život v jeho budoucí rodině a na plnohodnotný život v moderní demokratické společnosti. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, činností důležitých politických institucí a orgánů a s možnými způsoby zapojení jednotlivce do občanského života. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků.

Obsahové, organizační a časové vymezení předmětu

Cílem předmětu je vybavit žáka znalostmi a dovednostmi, které bude potřebovat k úspěšnému zapojení do života společnosti, tj. zorientovat se v sociální realitě a následně se hladce začlenit se do rozmanitých společenských vztahů. Proto v jednotlivých vzdělávacích oblastech předmětu je kladen důraz na:

- vedení k sebepoznávání
- postupné formování a rozvíjení občanského profilu žáků
- orientaci ve významných okolnostech společenského života
- utváření vztahů žáků ke skutečnosti
- formování vnitřních postojů žáků k důležitým oblastem lidského života
- formování vědomí odpovědnosti za vlastní život

Metodicky vzdělávání vychází z poznávání nejbližšího okolí a mezilidských vztahů, se kterými mají žáci zkušenosti z aktuálních životních situací. Od tohoto stupně poznání se přechází k dalšímu poznávání stále širších kontextů společenských jevů, dějů, vztahů a institucí. Učební činnosti zároveň směřují k osvojování praktických dovedností a k jejich aplikaci v reálných životních situacích.

Vyučování předmětu probíhá v běžných třídách, doplňkově v počítačových učebnách, kde je k dispozici připojení k internetu pro vyhledávání aktuálních informací..

Časová dotace předmětu:

Ročník	Počet hodin
1.	0
2.	0
3.	0
4.	0
5.	0
6.	1
7.	1
8.	1
9.	1

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu výchova k občanství

Klíčové kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
KOMPETENCE K UČENÍ: umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	- Vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací, k provádění analýzy textů, k hodnocení získaných poznatků a k jejich propojování do širších celků, k nalézání souvislostí a k vyvozování závěrů. Učíme žáky učit se efektivně, tj. schopnosti naplánovat si, zorganizovat a vybrat nejvhodnější způsob učení.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ: podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	- Vedeme žáky ke kritickému myšlení, k bezpečnému rozpoznávání problému a jeho podstaty, k využívání osvojených vědomostí, zkušeností a logické úvahy při hledání řešení, k nalézání více variant řešení a k výběru optimálního postupu vedoucího k vyřešení problému. Učíme je schopnosti obhájit svá rozhodnutí.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ: vést žáky k všestranné a účinné komunikaci	- Učíme žáky vyjadřovat myšlenky v ústní i písemné podobě, vyjadřovat se souvisle, jazykově správně a kultivovaně. Vedeme je k zapojování do diskuse, k ovládnutí umění naslouchat druhým a k pochopení, že obhajoba vlastního názoru je možná jen cestou vhodné argumentace.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ: rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých	- Učíme žáky spolupracovat v týmu, navzájem si pomáhat, respektovat názory a stanoviska ostatních členů pracovní skupiny, vedeme žáky ke schopnosti oceňovat zkušenosti druhých a dovedně je využívat a k hodnocení práce své i ostatních. Přesvědčujeme žáky, že vstřícnost a ohleduplnost k ostatním členům přispívá k vytváření příjemné a tvůrčí pracovní atmosféry.
KOMPETENCE OBČANSKÉ: připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti uplatňující svá práva a plnící své povinnosti	- Vedeme žáky k dodržování pravidel, která regulují chování jednotlivce i k dodržování obecných morálních pravidel, učíme je chápat základní princip demokracie, tj. využívat všech svých práv a být si vědom i svých povinností. Pěstujeme v nich přesvědčení, že hrubost v mezilidských vztazích nemá místo a že je jejich povinností postavit se proti všem formám násilí.
KOMPETENCE PRACOVNÍ: pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci	- Žáky učíme efektivně využívat všechny pracovní pomůcky, pěstujeme v nich schopnost dokázat se soustředit na práci, usilovat o její dokončení a dbát na kvalitu odvedené práce. Vedeme je k reálnému posuzování vlastních možností, k sebehodnocení i k objektivnímu hodnocení výsledků cizí práce a k dodržování pravidel bezpečnosti práce a ochrany zdraví.

Očekávané výstupy předmětu výchova k občanství

2. stupeň

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy

žák

VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání

VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu

VO-9-1-03 zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje

VO-9-1-04 zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají

VO-9-1-05 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí

VO-9-1-06 zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu

VO-9-1-07 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem

VO-9-1-08 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám

VO-9-1-09 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti

VO-9-1-10 posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci

Učivo

- **naše škola** – život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy; vklad vzdělání pro život
- **naše obec, region, kraj** – důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice; ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku
- **naše vlast** – pojem vlasti a vlastenectví; zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly, státní svátky, významné dny
- **kulturní život** – rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce; masová kultura, prostředky masové komunikace, masmédia
- **lidská setkání** – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti
- **vztahy mezi lidmi** – osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti
- **zásady lidského soužití** – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování; dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí

ČLOVĚK JAKO JEDINEC

Očekávané výstupy

žák

VO-9-2-01 **objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života**

VO-9-2-02 **posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek**

VO-9-2-03 **rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání**

VO-9-2-04 **popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru**

Učivo

- **podobnost a odlišnost lidí** – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál
- **vnitřní svět člověka** – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí
- **osobní rozvoj** – životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji

ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

Očekávané výstupy

žák

VO-9-3-01 **rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady**

VO-9-3-02 **sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi**

VO-9-3-03 **na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení**

VO-9-3-04 **vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít**

VO-9-3-05 **uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu**

VO-9-3-06 **na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a**

její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz
VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané
VO-9-3-08 rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti

Učivo

- **majetek, vlastnictví** – formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví
- **peníze** – funkce a podoby peněz, formy placení;
- **hospodaření** – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní
- **banky a jejich služby** – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků
- **výroba, obchod, služby** – jejich funkce a návaznost
- **principy tržního hospodářství** – nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu; nejčastější právní formy podnikání

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO

Očekávané výstupy

žák

VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky

VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu

VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů

VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů

VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinností občana při zajištění obrany státu

VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství

VO-9-4-07 provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci

VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování

VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů

VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady

VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání

Učivo

- **právní základy státu** – znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu
- **státní správa a samospráva** – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly
- **principy demokracie** – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam; význam a formy voleb do zastupitelstev
- **lidská práva** – základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace
- **právní řád České republiky** – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů
- **protiprávní jednání** – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postižitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví
- **právo v každodenním životě** – význam právních vztahů; důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT**Očekávané výstupy**

žák

VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování

VO-9-5-02 uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajištění obrany státu a účasti v zahraničních misích

VO-9-5-03 uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory

VO-9-5-04 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva

VO-9-5-05 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu

VO-9-5-06 uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajištění obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru

Učivo

- **evropská integrace** – podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR
- **mezinárodní spolupráce** – ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody; významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN aj.)
- **globalizace** – projevy, klady a zápory; významné globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu výchova k občanství

Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - se umí orientovat kalendáři. - umí vysvětlit původ a způsob slavení svátků (sv. Václav, vznik ČSR, 17. listopad 1939, 1989, Vánoce, Velikonoce). - popíše svůj denní režim, ovládá zásady osobní i duševní hygieny, které jsou součástí každodenního života. - rozlišuje vhodné a nevhodné způsoby využívání volného času, vysvětlí důležitost dodržování zásad 6Z. Orientuje se v nabídce volnočasových aktivit, umí připravit program pro svůj volný čas i volný čas jiných, dbá na zásady základních pravidel silničního provozu. 	<p>ROK, JEHO PROMĚNY A SVÁTKY</p> <p>Cyklus dne, týdne, roku</p> <p>Denní rytmus</p> <p>Volný čas a jeho využití</p> <p>Problematika zdraví</p> <p>Dopravní výchova</p>	OSV 3	
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v příbuzenských vztazích, vysvětlí, co pro něj znamená domov. - uvede příklady prvků, které člověku pomáhají vytvořit si osobní vztah k svému domovu a jeho okolí. - objasní roli otce a matky. Vysvětlí význam harmonických vztahů mezi členy rodiny (vzájemná pomoc, důvěra), popíše dělbu práce v rodině. Rozpozná možné příčiny rodinných problémů a uvede vhodné způsoby řešení. - vysvětlí hlavní zdroje příjmů průměrné rodiny. Popíše, do kterých oblastí rodina směřuje své výdaje. vysvětlí, v čem spočívá podstata správného hospodaření s rodinnými finančními prostředky. Dokáže sestavit rozpočet vlastních financí – kapesného a naspořených peněz. - využívá vhodných prostředků komunikace k vyjádření svých myšlenek, postojů a pocitů. - rozpozná projevy záporných charakterových vlastností u sebe i druhých lidí. 	<p>DOMOV A RODINA</p> <p>Moje rodina</p> <p>Náš byt</p> <p>Rodina, její funkce a náhradní rodinná výchova</p> <p>Manželství a rodičovství</p> <p>Hospodaření domácnosti</p> <p>Lidé kolem nás – sousedé, hosté, cizí lidé</p> <p>Lidská setkání</p>	OSV 7	<p>ET 1, ET 2, ET 3</p> <p>matematika</p> <p>ET 7, ET 9</p>

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže vyjádřit, co nás navzájem spojuje v národ a co rozumíme pod pojmy vlast a vlastenectví. - objasní, proč je třeba respektovat jiné národy a země. Umí rozlišit projevy vlastenectví a nacionalismu. - uvádí příklady vynikajících osobností z české historie - uvádí příklady osobností z oblastí vědy a techniky, kultury, sportu, výrobky, historické památky a přírodní útvary, které proslavily český národ ve světě - uvádí hlavní jazykové skupiny v Evropě, vysvětluje rozdíl mezi spisovným a nespisovným jazykem, na příkladech prokazuje, že rozumí rozdílům mezi obecnou češtinou, slangem a místním nářečím. - vysvětlí význam základních státoprávních pojmů (stát, prezident, parlament, vláda, volby) a účel a způsoby používání státních symbolů. 	<p>NAŠE VLAST Pověsti o počátcích českého národa Slavní předkové Co nás proslavilo ve světě Mateřský jazyk Státní symboly</p>		<p>Český jazyk: Staré pověsti české</p>
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže se prakticky orientovat ve městě. - vypravuje o památkách a osobnostech svého města. - popisuje, čím se zabývá magistrát a s jakými problémy se na něj občané mohou obracet. - vysvětlí význam komunálních voleb pro život města. - uvádí příklady významných míst, památek, událostí a osobností regionu a země. - zaujímá tolerantní postoje k menšinám, respektuje jejich zvláštnosti ve způsobech chování, myšlení a kultuře. umí rozpoznat projevy rasismu, xenofobie a extrémismu v chování lidí. Odsuzuje lidskou nesnášenlivost všeho druhu. 	<p>OBEC, REGION, ZEMĚ Moje město Radnice a obecní zastupitelstvo Památná místa a významné osobnosti regionu Praha Významná místa naší země Národnostní menšiny</p>	<p>VDO 2</p>	

Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvádí podmínky, jejichž splnění je předpokladem uzavření manželství. - vysvětluje význam zodpovědného výběru životního partnera pro budoucí život. - vysvětlí pojem národa z hlediska sounáležitosti k českému národu a státu. - určí významné historické mezníky v dějinách národa. - jmenuje hlavní znaky vytvářející pojem vlast. - na příkladech vyloží pojem vlastenectví a odliší projevy vlasteneckých pocitů od pojmu nacionalismus. - vysvětlí význam státních symbolů a uvede příklady příležitostí, při kterých se používají. - uvede příklady významných osobností, které proslavily český národ. 	<p>RODINA, NÁROD, VLAST</p> <p>Rodina – základní jednotka národa a státu.</p> <p>Národ – jeho kořeny, historie, národnostní menšiny, formy lidského společenství</p>		<p>Dějepis – využívat poznatky (historické mezníky, osobnosti, státní symbolika) z českých středověkých dějin.</p> <p>ET 1, ET 2, ET 3</p>
<ul style="list-style-type: none"> - objasní druhy majetku, a formy vlastnictví a uvede jejich příklady. - popíše způsoby získávání majetku, dokáže odlišit nepoctivé a nečestné způsoby. - na příkladech dávek a příspěvků, které získávají občané vysvětluje roli státu při zajišťování sociální spravedlnosti. - rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví. - ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení . - zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování k veřejnému majetku a vysvětlí, jak lze proti němu aktivně vystupovat. - na příkladech vysvětluje negativní působení činnosti člověka na přírodu, jmenuje zásady správného chování ve volné přírodě a v chráněných krajinných oblastech. 	<p>MAJETEK A BOHATSTVÍ</p> <p>Majetek, vlastnictví, jeho formy a ochrana</p> <p>Finanční gramotnost</p> <p>Přírodní bohatství a jeho ochrana</p>	MKV 5	<p>matematika</p> <p>Využívání poznatků z přírodopisu a ekologie.</p>

Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje hlavní etapy životního cyklu člověka z hlediska významných vývojových a sociálních událostí (nástup do školy, zaměstnání, založení rodiny). - rozliší sociální úlohu kamarádství a přátelství a part. - uvědomí si význam přátelství v životě člověka, dokáže přijímat přátelství jiných lidí a sám přátelství poskytovat. - uvědomuje si konkrétní rizika, která přináší členství v závadových skupinách. - uplatňuje vhodné způsoby komunikace a asertivní jednání v různých životních situacích. - zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi. - vymezí pozitivní hodnoty člověka, které hrají důležitou roli při navazování přátelských a partnerských vztahů. - vysvětlí rozdíly v sexuální orientaci člověka. - vysvětlí rizika spojená s předčasnou sexuální zkušeností – zdravotní, právní, sociální. - uvědomuje si rizika související s předčasným ukončením těhotenství. 	<p>ČLOVĚK A SPOLEČNOST</p> <p>Dospívání Hledání nového naplnění života, smysl života Člověk hledající svůj svět – blízkého člověka, společenství lidí Komunikace mezi lidmi a její projevy Ochrana člověka za mimořádných situací.</p>	OSV 8	ET 1, ET 2, ET 3
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná v souvislosti s reklamou obchodní zájmy, které nejsou v souladu se zdravím člověka. - projevuje v kolektivu a ve společnosti zdravotně vhodné a kultivované chování. Vysvětlí právní postizitelnost užívání a distribuce návykových látek všeho druhu. 	<p>ZDRAVÝ ŽIVOTNÍ STYL</p> <p>Péče o zdraví Návykové látky a zákon Dopad užívání návykových látek na partnerské a rodinné soužití</p>	MV 1	
<ul style="list-style-type: none"> - chápe význam pojmu osobnost z psychologického a sociologického hlediska. Chápe, co vytváří rozdílnost jednotlivých osobností. Uvědomuje si, že každý člověk má kladné a záporné vlastnosti a že je důležité rozvíjet dobré stránky osobnosti a potlačovat špatné. 	<p>ČLOVĚK HLEDÁ SÁM SEBE.</p> <p>Člověk jako osobnost Náhračky smyslu života</p>	OSV 2	ET 5

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - definuje základní práva a svobody každého člověka, uvede příklady dokumentů, které upravují základní lidská práva - posoudí význam ochrany lidských práv a svobod. - rozpozná netolerantní projevy v chování lidí. - zaujímá aktivní postoj k intoleranci. - rozpozná protiprávní jednání. - uvede příklady trestní postižitelnosti. - přiměřeně uplatňuje svá práva. - respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí. 	<p>SOUŽITÍ S DRUHÝMI LIDMI</p> <p>Člověk a řád</p> <p>Lidská práva v zrcadle dějin</p> <p>Problémy v oblasti lidských práv</p> <p>Všeobecná deklarace lidských práv</p> <p>Právní ochrana člověka, egoismus, intolerance</p>	VDO 2	ET 6, ET 7
<ul style="list-style-type: none"> - Objasní vztahy mezi vzděláním, zaměstnáním a povoláním. - Popíše své představy o cestě směřující k budoucímu povolání. - Vyhledá možnosti, kde lze získat informace o vzdělání a povolání. 	<p>ZAPOJENÍ DO SPOLUPRÁCE S DRUHÝMI LIDMI</p> <p>Zaměstnání a povolání</p> <p>Volba povolání – potřeba celoživotního vzdělávání</p> <p>Informace pro volbu vzdělání a povolání</p>		ET 9
<ul style="list-style-type: none"> - uvědomí si význam životního názoru, vliv víry a náboženství v životě člověka. - seznámí se s významnými světovými náboženstvími, církvemi a náboženským hnutím. - pochopí význam náboženské tolerance a náboženské svobody. 	<p>HARMONICKÉ SOUŽITÍ SE SVĚTEM</p> <p>Věda, víra, umění – tři odlišné přístupy k poznávání světa</p>		Dějepis – využívání poznatků o druzích náboženství, církvích, náboženské svobodě a toleranci

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje základní právní formy podnikání. - vysvětlí podstatu jednotlivých druhů daní. - uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu . - na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz. - orientuje se v základních vztazích vyplývajících z pracovního poměru. - sestaví návrh textu pracovní smlouvy. - dokáže vyhledat v zákoníku práce předpisy týkající se pracovního poměru. - zajímá se o problémy nezaměstnanosti a způsoby jejich řešení. - konkretizuje možnosti jak získat informace o volbě povolání. 	<p>Dělba práce, lidské potřeby a druhy statků, tržní hospodářství, peníze a hodnota, podnikání, výroba, odvětví a sektory národního hospodářství.</p> <p>Finanční gramotnost Pracovní právo, práva a povinnosti zaměstnance, a zaměstnavatele, bezpečnost práce, mzda, pracovní podmínky, nárok na dovolenou.</p> <p>Činnost úřadu práce Volba povolání</p>	MKV 5	
<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady globálních problémů, vysvětlí jejich příčiny a možné důsledky pro život lidstva i jedince. - vyjmenuje některé projevy globalizace, jejich klady a zápory významné globální problémy způsoby včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení. - objasní roli ozbrojených sil ČR, při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru - posoudí vliv masmédií na utváření postojů k těmto problémům. 	<p>GLOBÁLNÍ SVĚT</p> <p>Významné globální problémy – příčiny, projevy, důsledky</p> <p>Korupce a obrana státu</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí význam mezinárodní spolupráce. - popíše průběh a vývoj integračních procesů v Evropě. - uvede příklady činnosti mezinárodních organizací, s nimiž ČR spolupracuje (Rada Evropy, OSN, WHO, NASO, UNICEFF). - uvede příklady výhod, které pro ČR vyplývají z členství v EU. - posoudí význam ekonomické, politické a bezpečnostní spolupráce mezi státy. 	<p>SVĚT A EVROPA</p> <p>Mezinárodní spolupráce a mezinárodní organizace</p> <p>Evropské integrační procesy, jednotící prvky, význam evropské civilizace</p> <p>Evropská unie a ČR</p>	EGS 3	Dějepis – využití poznatků o historii evropské integrace
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi. - na příkladu činnosti některých institucí zachytne sociální síť (např. pro nezaměstnané, bezdomovce) vysvětlí podstatu a význam sociální politiky státu. 	<p>SOCIÁLNÍ VZTAHY</p> <p>Životní úroveň</p> <p>Sociální péče a sociální politika státu</p>		ET 10
<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané. 	Druhy sociálních příspěvků		

Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu fyzika

Předmět fyzika je vyučován na druhém stupni základní školy od 6. ročníku.

Při výuce fyziky se užívají následující metody a formy práce:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce s využitím pomůcek, měřidel a přístrojů, pracovních listů
- samostatné pozorování

Nedílnou součástí fyziky jsou laboratorní práce, které provádí žáci už od 6. ročníku. Při této činnosti uplatňují žáci nabyté vědomosti a dovednosti v praxi.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Fyzika je povinným vyučovacím předmětem pro žáky 2. stupně ZŠ v 6.- 9. ročníku. Vyučovací předmět fyzika je zpravidla vyučován v odborné učebně fyziky a v kmenových třídách.

Předmět fyzika velmi úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti člověk a příroda a s předmětem matematika:

- chemie: jaderná reakce, radioaktivita, částicové složení látek, skupenství látek, atd.
- přírodopis: zrak – optika, sluch, hlasivky – akustika
- zeměpis: magnetické póly Země, kompas, Sluneční soustava
- matematika: numerické výpočty, rovnice, matematicko fyzikální úlohy – hustota, pohyb apod.

Do předmětu fyzika je zařazeno téma : Ochrana člověka za mimořádných situací – ochrana při jaderné havárii.

Součástí fyziky jsou i následující průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova - mezilidské vztahy (8. ročník) – OSV 7
- Enviromentální výchova – vztah člověka k prostředí (6. a 8. ročník) – EV 4
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí (9. ročník) - EV 3
- Základní podmínky života (9. ročník) – EV 2

Do předmětu fyzika jsme také zařadili projekt – výroba a přenos elektrické energie, který zpracovávají žáci 9. ročníku.

Vyučování předmětu probíhá v převážně v učebně fyziky a chemie, doplňkově v počítačových učebnách, kde je k dispozici výukový software.

Časová dotace předmětu:

Ročník	Počet hodin
1.	0
2.	0
3.	0
4.	0
5.	0
6.	2
7.	2
8.	1+1
9.	1+1

Číslo za znaménkem + značí přidělení disponibilní hodiny.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu fyzika

Klíčové kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
KOMPETENCE K UČENÍ: umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k samostatnému pozorování fyzikálních objektů, k provádění pokusů, k měření fyzikálních veličin a k zpracování a vyhodnocení výsledků - učíme žáky pracovat s textem - učíme žáky využít výsledků k dalšímu účelu - učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ: podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - podporujeme žáky k vyjádření problému, na který se narazí při fyzikálním vzdělávání - umožňujeme žákům přemýšlet o problému a umět navrhnout a formulovat způsob řešení, rozlišovat podstatné při řešení fyzikálních problémů podněcujeme k hledání a používání různých metod, které vedou k řešení, učíme žáky používat nabyté vědomosti - učíme žáky zhodnotit řešení problému z hlediska správnosti
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ: vést žáky k všestranné a účinné komunikaci	<ul style="list-style-type: none"> - umožňujeme žákům při diskusích o daném fyzikálním problému formulovat a vyjádřit své myšlenky - dbáme o výstižné a přesné vyjadřování - pomocí skupinové práce vedeme žáky ke komunikaci ve skupině - učíme žáky naslouchat názory druhých, vhodně na ně reagovat, zapojit se do diskuse a obhajovat svůj názor - podporujeme žáky k prezentaci výsledků své práce - Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícími a mezi žáky navzájem
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ: rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých	<ul style="list-style-type: none"> - při provádění fyzikálních pokusů podněcujeme ke spolupráci ve skupině, a k ovlivnění výsledků společné práce svou pozitivní činností - učíme žáky podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu a v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat - učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu - podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují - upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
KOMPETENCE OBČANSKÉ: připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti uplatňující svá práva a plnící své povinnosti	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k poznání možností rozvoje i zneužití fyziky - vedeme žáky k odpovědnosti z a jejich zdraví a za zachování životního prostředí - vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k aktivní ochraně životního prostředí - učíme žáky správně jednat v různých mimořádných život ohrožujících situacích - důsledně vyžadujeme dodržování stanovených pravidel (pravidla bezpečné práce při fyzikálních měřeních, pozorování a experimentech, pravidla chování ve škole, v učebně fyziky, dodržování stanovených pracovních postupů apod.)

KOMPETENCE PRACOVNÍ: pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci	<ul style="list-style-type: none">- při provádění pokusů vedeme žáky k používání bezpečných a účinných pomůcek, k dodržování pravidel bezpečnosti práce, a k práci podle návodu- učíme žáky pracovat přesně, pozorně pozorovat a všimnout si detailů- učíme žáky dodržovat pravidla při práci s pomůckami- při vypracování protokolu laboratorních prací dbáme, aby žáci dodržovali na úpravu a přehlednost
---	--

Očekávané výstupy předmětu fyzika

2. stupeň

LÁTKY A TĚLESA

Očekávané výstupy

žák

F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa

F-9-1-02 uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí

F-9-1-03 předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty

F-9-1-04 využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů

Učivo

- měřené veličiny – délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas
- skupenství látek – souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difúze

POHYB TĚLES; SÍLY

Očekávané výstupy

žák

F-9-2-01 rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu

F-9-2-02 využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles

F-9-2-03 změří velikost působící síly

F-9-2-04 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici

F-9-2-05 využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích

F-9-2-06 aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů

Učivo

- pohyby těles – pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý
- gravitační pole a gravitační síla – přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa
- tlaková síla a tlak – vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí
- třecí síla – smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi
- výslednice dvou sil stejných a opačných směrů
- Newtonovy zákony – první, druhý (kvalitativně), třetí
- rovnováha na páce a pevné kladce

MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN

Očekávané výstupy

žák

F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů

F-9-3-02 předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní

Učivo

- **Pascalův zákon** – hydraulická zařízení
- **hydrostatický a atmosférický tlak** – souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře
- **Archimédův zákon** – vztlková síla; potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách

ENERGIE

Očekávané výstupy

žák

F-9-4-01 určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa

F-9-4-02 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem

F-9-4-03 využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh

F-9-4-04 určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem

F-9-4-05 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

Učivo

- **formy energie** – pohybová a polohová energie; vnitřní energie; elektrická energie a výkon; výroba a přenos elektrické energie; jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna; ochrana lidí před radioaktivním zářením
- **přeměny skupenství** – tání a tuhnutí, skupenské teplo tání; vypařování a kapalnění; hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny
- **obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie**

ZVUKOVÉ DĚJE

Očekávané výstupy

žák

F-9-5-01 rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku

F-9-5-02 posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí

Učivo

- **vlastnosti zvuku** – látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích; odraz zvuku na překážce, ozvěna; pohlcování zvuku; výška zvukového tónu

ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE

Očekávané výstupy

žák

F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu

F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí

F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností

F-9-6-04 využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů

F-9-6-05 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní

F-9-6-06 zapojí správně polovodičovou diodu

F-9-6-07 využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh

F-9-6-08 rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami

Učivo

- **elektrický obvod** – zdroj napětí, spotřebič, spínač
- **elektrické a magnetické pole** – elektrická a magnetická síla; elektrický náboj; tepelné účinky elektrického proudu; elektrický odpor; stejnosměrný elektromotor; transformátor; bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními
- **vlastnosti světla** – zdroje světla; rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích; stín, zatmění Slunce a Měsíce; zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně); zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně); rozklad bílého světla hranolem

VESMÍR

Očekávané výstupy

žák

F-9-7-01 objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet

F-9-7-02 odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností

Učivo

- **sluneční soustava** – její hlavní složky; měsíční fáze
- **hvězdy** – jejich složení

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Fyzika**Ročník: 6**

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Žák <ul style="list-style-type: none"> – chápe pojem těleso, popíše vzájemné působení těles. – chápe pojem síla, gravitační síla a gravitační pole.. 	Látka a těleso		
– správně používá pojem atom, molekula, osvojí si složení atomu.	Částicové složení látek, složení atomu		
– ovládá značky a jednotky základních veličin a převody mezi nimi.	Fyzikální veličiny		
– změří délku tělesa, výsledek umí zapsat a vyjádřit v různých jednotkách.	Délka		Ma – převod jednotek
– změří hmotnost pevných a kapalných těles na rovnoramenných vahách a výsledek zapíše ve vhodné jednotce.	Hmotnost		Ma – převod jednotek
– změří objem kapalného a pevného tělesa pomocí odměrného válce a zapíše výsledek	Objem		Ma – převod jednotek
– Z hmotnosti a objemu vypočítá hustotu, pomocí hustoty vypočítá hmotnost tělesa.	Hustota		
– vysvětlí objemu kapalného, pevného i plynného tělesa při změně teploty.	Teplotní roztažnost		
– ovládá měření teploty pomocí teploměrů.	Teplota		Ma – celá čísla
– změří časový úsek pomocí stopek a orientuje se na ciferníku hodin.	Čas		Ma – převod jednotek
– chápe pojem elektrická síla i elektrické pole. Popíše elektrování těles při vzájemném dotyku. Popíše iont kladný i záporný.	Elektrické vlastnosti látek		
– zjistí, zda na těleso působí magnetická síla, dokáže popsat využití magnetické síly v praktických situacích, ověří existenci magnetického pole, u konkrétního magnetu dokáže pokusně určit druh pólu a graficky znázornit indukční čáry, vyjmenuje části magnetu. Vysvětlí rozdíl mezi elektrickým, magnetickým a gravitačním polem. Na jednoduchých pokusech ukáže magnetizaci látky, rozliší magneticky měkkou ocel od magneticky tvrdé.	Magnetické vlastnosti látek		Z - póly
– nakreslí schéma a sestaví jednoduchý el. obvod. používá pojmy el. proud, el. napětí, vodič, nevodič el. proudu.	Elektrický proud	EV 4	
– určí magnetické póly cívky s pomocí magnetky. Zná využití magnetického pole kolem cívky s proudem.	Magnetické pole elektrického proudu		
– rozlišuje a nakreslí a sestaví rozvětvený a nerozvětvený elektrický obvod.	Rozvětvený elektrický obvod		
– zná základní pravidla pro používání el. spotřebičů a pro práci s el. proudem. Zná výstražnou značku pro nebezpečí el. proudu a ví, jak se má v její blízkosti chovat.	Základní pravidla bezpečnosti		

Ročník: 7

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> – požívá pojmy dráha, rychlost, čas, za pomoci vzorců umí tyto veličiny vypočítat. Určí průměrnou rychlost pohybu tělesa. – 	Pohyb a klid tělesa		Ma – úlohy o pohybu
<ul style="list-style-type: none"> – znázorní sílu, zná značku a jednotku síly. Vypočítá gravitační sílu, používá siloměr. Složí 2 síly působící stejným i opačným směrem. 	Síla a její měření		
<ul style="list-style-type: none"> – využívá Newtonovy zákony k vysvětlení nebo předvídání změn pohybu tělesa při působení sil. 	Newtonovy pohybové zákony		
<ul style="list-style-type: none"> – využívá poznatky o podmínkách rovnovážné polohy na páce a pevné kladce pro vysvětlení praktických situací. 	Otáčivé účinky síly		
<ul style="list-style-type: none"> – Rozliší pojem tlaková a tahová síla. Objasní význam třecí síly v praxi, účinnost jejich zmenšování nebo zvětšování. Užívá s porozuměním vztah mezi tlakem, tlakovou silou a obsahem plochy, na níž síla působí. 	Deformační účinky, tření, tlak, tlaková síla		
<ul style="list-style-type: none"> – rozhoduje, zda je dané těleso v klidu či v pohybu vzhledem k jinému tělesu. Pracuje s grafem závislosti dráhy rovnoměrného pohybu na čase. 	Pohyb a klid tělesa, jejich relativnost		
<ul style="list-style-type: none"> – užívá Pascalův zákon k vysvětlení funkce hydraulických zařízení. Vysvětlí vznik hydrostatického tlaku a s porozuměním používá vztah $p = h \rho g$ k řešení problémů a úloh. Objasní vznik vztlakové síly a určí její velikost a směr. Porovnáním vztlakové a gravitační síly dokáže předpovědět, zda se těleso potopí v kapalině, zda se v ní bude vznášet nebo bude plovat na hladině. 	Mechanické vlastnosti kapalin		
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí vznik atmosférického tlaku. Vyjmenuje a popíše přístroje k měření atmosférického tlaku i tlaku uvnitř nádoby. – rozliší pojmy přetlak a podtlak. 	Mechanické vlastnosti plynů		

Ročník: 8

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> – používá pojmy mechanická práce, výkon, pohybová a polohová energie a energie pružnosti. Používá teplo jako fyzikální veličinu ekvivalentní mechanické práci. Osvojí si vzorec pro výpočet tepla a používá jej k výpočtu tepla a hmotnosti, popř. změny teploty. Používá měrnou tepelnou kapacitu látek, orientuje se v matematicko-fyzikálních tabulkách. 	Práce, energie		
<ul style="list-style-type: none"> – pojmenuje různé změny skupenství. Používá veličiny teplota tání, měrné skupenské teplo tání, skupenské teplo tání, orientuje se v tabulce. 	Změny skupenství		
<ul style="list-style-type: none"> – spojuje elektrický náboj s existencí částic s kladným a záporným nábojem ve stavbě atomů. Používá pojem elementární náboj, zná jednotku coulomb. Na základě pokusu popíše elektrostatickou indukci a polarizaci nevodíče. 	Elektrický náboj, elektrické pole		
<ul style="list-style-type: none"> – definuje elektrický proud, popíše zdroje stejnosměrného napětí – el. články. Vysloví Ohmův zákon a aplikuje v jednotlivých výpočtech napětí, proudu i odporu. Pracuje s grafem závislosti proudu na napětí. Sestaví el. obvod a pomocí měřicích přístrojů změří napětí i proud. Vypočítá při zapojení rezistorů za sebou i vedle sebe výsledný odpor. Popíše reostat, zapojí do el. obvodu jako regulátor proudu a jako dělič napětí. Vypočítá el. práci a výkon, zná jejich jednotky. 	Elektrický proud	EV 4	
<ul style="list-style-type: none"> – určí zdroj zvuku, pozná, že k šíření zvuku je nezbytnou podmínkou látkové prostředí. Chápe odraz zvuku jako odraz zvukového vzruchu od překážky a objasní vznik ozvěny, pohlcování zvuku, využívá s porozuměním, že rychlost zvuku závisí na prostředí, kterým se šíří. Zná závislost výšky tónu na kmitočtu. Rozumí pojmu hlasitost zvuku a má představu, jak hlasité jsou různé zdroje zvuku v jeho okolí. Určí možnosti, jak omezit nepříznivý vliv nadměrně hlasitého zvuku na člověka. 	Akustika	OSV 7	

Ročník: 9

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Žák – spojuje magnetické pole s el. proudem. Při pokusu ukáže pohybové a otáčivé účinky mag. pole na vodič, kterým prochází el. proud. Popíše elektromotor. Pomocí pokusu popíše elektromagnetickou indukci.	Elektromagnetické jevy		
– stručně popíše základní principy vzniku střídavého proudu. Orientuje se v časovém grafickém znázornění – sinusoidě, zná pojem perioda a kmitočet. Popíše transformátor, vysvětlí rozvodnou síť.	Střídavý proud	EV 3	Projekt - výroba a přenos elektrické energie
– popíše elektrolyzu, zná pojem elektroda, elektrolyt. Popíše princip jiskrového výboje, elektrického oblouku a výboje ve zředěných plynech. Zná princip blesku a nebezpečí z toho plynoucí.	Vedení el. proudu v kapalinách a plynech		Ch -elektrolýza
– popíše změnu odporu v polovodičích, vznik polovodiče typu P i N. Zná princip polovodičové diody i způsob jejího zapojení. Řídí se základními bezpečnostními pravidly pro práci s elektrickým proudem.	Vedení el. proudu v polovodičích		
– popíše stavbu atomu, umí používat pojmy nukleony, nukleonová čísla, nuklidy, zná tři druhy záření. Popíše řetězovou reakci i uvolňování jaderné energie. Za pomocí obrázku popíše jaderný reaktor. Zná nebezpečí jaderných reakcí i způsob jejich ochrany.	Jaderná energie	EV 3	Ch – stavba atomu
– používá pojmy světelný zdroj, optické prostředí, šíření světla. Vysvětlí vznik stínu a polostínu. Formuluje zákon odrazu světla, sleduje zobrazení tělesa rovinným zrcadlem a graficky ho znázorní. Rozlišuje kulová zrcadla a popíše jejich použití v praxi. Na pokusu pozoruje lom světla, popíše jej na hranolu, dokáže jej znázornit graficky (spojka, rozptylka). Na základě pokusů optickým hranolem popíše spojité spektrum a tyto poznatky aplikuje na použití v přírodě – duha.	Světelné jevy		Př- oko
– zná hlavní složky sluneční soustavy a měsíční fáze	Sluneční soustava		
– zná vlastnosti hvězd, zná rozdíl mezi hvězdou a planetou	Hvězdy		
– definuje meteorologii, vyjmenuje základní meteorologické prvky a jejich měření. Popíše meteorolog. stanici, vysvětlí současné problémy znečišťování atmosféry, vysvětlí pojem ozón a skleníkový efekt.	Počasí kolem nás – rozšiřující učivo	EV 2	

Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu chemie

Vyučovací předmět chemie je jedním z vyučovacích předmětů ŠVP, který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě, rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty písemně i ústně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny chemických dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů.

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor
- vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů
- učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy
- učí využívat poznatky k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- učí získávat a upevňovat dovednosti, pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Chemie je povinným vyučovacím předmětem pro žáky 2. stupně ZŠ v 8. - 9. ročníku. Vyučovací předmět chemie může být vyučován v učebně chemie i v kmenových třídách. Předmět chemie je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda a z části s matematikou (např. zeměpis – surovinové zdroje chemického průmyslu, přírodopis – význam zelených rostlin, životní prostředí, zdraví, fyzika – vlastnosti látek, matematika – chemické výpočty).

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka je spojována s praktickým cvičeními
- nácvik jednoduchých laboratorních metod a postupů
- práce ve skupinách
- demonstrační pokusy

Rozdělení žáků do skupin, počet skupin a počet žáků ve skupině je omezen vybavením školy pomůckami. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s legislativou.

Řád učebny chemie a laboratorní řád je nedílným vybavením učebny a laboratoře, dodržení uvedených pravidel je pro každého žáka i vyučujícího závazné.

Vyučování předmětu probíhá v učebně fyziky a chemie, doplňkově v počítačových učebnách, kde je k dispozici výukový software.

Časová dotace předmětu:

Ročník	Počet hodin
1.	0
2.	0
3.	0
4.	0
5.	0
6.	0
7.	0
8.	2
9.	2

Výchovné a vzdělávací strategie chemie

Klíčové kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
KOMPETENCE K UČENÍ: umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k systematickému pozorování (zjišťování) chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ: podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - předkládáme žákům problémové situace související s učivem chemie, nabízíme volby různého řešení - dáváme žákům možnost obhajovat svá rozhodnutí - vedeme žáky k promyšlení pracovních postupů při praktických cvičení - vedeme žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe - klademe důraz na aplikaci poznatků
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ: vést žáky k všestranné a účinné komunikaci	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k správnému užívání chemických symbolů a značek - podněcujeme žáky k argumentaci - zadáváme takové úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ: rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých	<ul style="list-style-type: none"> - zadáváme úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat - vytváříme situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných - podněcujeme žáky ke smysluplné diskusi
KOMPETENCE OBČANSKÉ: připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti uplatňující svá práva a plnící své povinnosti	<ul style="list-style-type: none"> - společně se žáky respektujeme pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád - vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování - předkládáme situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní ŽP - vedeme žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout 1. pomoc)
KOMPETENCE PRACOVNÍ: pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení - vyžadujeme dodržování vymezených pravidel (povinnost z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany ŽP) - zadáváme úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi

Očekávané výstupy předmětu chemie

2. stupeň

POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE

Očekávané výstupy

žák

CH-9-1-01 určí společné a rozdílné vlastnosti látek

CH-9-1-02 pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí

CH-9-1-03 objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek

Učivo

- **vlastnosti látek** – hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek.
- **zásady bezpečné práce** – ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě
- **nebezpečné chemické látky a směsi** – H-věty, P-věty, varovné značky a jejich význam
- **mimořádné události** – havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek

SMĚSI

Očekávané výstupy

žák

CH-9-2-01 rozlišuje směsi a chemické látky

CH-9-2-02 vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení

CH-9-2-03 vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek

CH-9-2-04 navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi

CH-9-2-05 rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití

CH-9-2-06 uvede příklady znečištění vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění

Učivo

- **směsi** – různorodé, stejnorodé roztoky; hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok; vliv teploty, míchání a plošného obsahu pevné složky na rychlost jejího rozpouštění do roztoku; oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace)
- **voda** – destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody
- **vzduch** – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva

ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY

Očekávané výstupy

žák

CH-9-3-01 používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech

CH-9-3-02 rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech

CH-9-3-03 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti

Učivo

- **částicové složení látek** – molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony
- **prvky** – názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo
- **chemické sloučeniny** – chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin

CHEMICKÉ REAKCE

Očekávané výstupy

žák

CH-9-4-01 rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání

CH-9-4-02 přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu

CH-9-4-03 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu

Učivo

- **chemické reakce** – zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost
- **klasifikace chemických reakcí** – slučování, neutralizace, reakce exotermní a endotermní
- **faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí** – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza
- **chemie a elektřina** – výroba elektrického proudu chemickou cestou

ANORGANICKÉ SLOUČENINY

Očekávané výstupy

žák

CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí

CH-9-5-02 vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet

CH-9-5-03 orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi

Učivo

- **oxidy** – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů
- **kyseliny a hydroxidy** – kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů
- **solí kyslíkaté a nekyslíkaté** – vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů

ORGANICKÉ SLOUČENINY

Očekávané výstupy

žák

CH-9-6-01 rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití

CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy

CH-9-6-03 rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití

CH-9-6-04 orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktech biochemického zpracování, především bílkovinách, tucích, sacharidech

CH-9-6-05 určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu

CH-9-6-06 uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů

Učivo

- **uhlovodíky** – příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků
- **paliva** – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva
- **deriváty uhlovodíků** – příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin
- **přírodní látky** – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v lidském těle

CHEMIE A SPOLEČNOST

Očekávané výstupy

žák

CH-9-7-01 *zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi*

CH-9-7-02 *aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe*

CH-9-7-03 *orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka*

Učivo

- **chemický průmysl v ČR** – výrobky, rizika v souvislosti s životním prostředím, recyklace surovin, koroze
- **průmyslová hnojiva**
- **tepelně zpracovávané materiály** – cement, vápno, sádra, keramika
- **plasty a syntetická vlákna** – vlastnosti, použití, likvidace
- **detergenty a pesticidy, insekticidy**
- **hořlaviny** – význam tříd nebezpečnosti
- **léčiva a návykové látky**

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomocí křížového pravidla spočítá příklad na ředění roztoku a připraví z koncentrovanějšího roztoku požadovaný zředěnější 			
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí princip usazování, filtrace, destilace, krystalizace - sestaví jednoduchou filtrační aparaturu a provede filtraci - popíše jednoduchou destilační aparaturu a vysvětlí princip destilace - navrhne postup oddělování složek směsí v běžném životě - uvede příklad chemické výroby založené na oddělování složek směsí 	<p>5. Oddělování složek směsí Usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - rozezná a pojmenuje různá skupenství vody v přírodě - zhodnotí význam vody pro život na Zemi - rozliší různé druhy vod podle obsahu minerálních látek uvede příklady výskytu a využití vod - uvede způsoby získávání pitné vody, objasní princip vodárny - uvede a zhodnotí příklady znečišťování vody, objasní princip čištění vody v čistírně odpadních vod - uvede složení vzduchu, zdroje nečistot, objasní pojmy teplotní inverze, smog - uvede způsob získávání složek ze vzduchu destilací zkapalněného vzduchu - vysvětlí význam kyslíku pro člověka a pro hoření látek - popíše vlastnosti kyslíku - na příkladech z běžného života vysvětlí pojem oxidace - vysvětlí pojmy hoření, hořlaviny, teplota vznícení, - vysvětlí princip hašení, uvede běžně používané hasící prostředky - dokáže poskytnout první pomoc při popáleninách 	<p>6. Voda a vzduch, kyslík Voda měkká, tvrdá, minerální, slaná, destilovaná Způsoby získávání a výroby pitné vody, čistota vody Voda užitková, odpadní Vzduch – složení Čistota ovzduší Kyslík Ozonová vrstva Hoření látek na vzduchu Hašení plamene</p>	<p>EV 2 EGS 1, 3 OSV 3, 11</p>	<p>Fyzika Přírodopis Zeměpis Výchova ke zdraví</p>

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede na příkladech z praxe, že látky se skládají z pohybujících se částic - používá pojmy atom, molekula ve správných souvislostech - popíše složení atomu a vznik kationu a anionu z neutrálních atomů 	<p>7. Částicové složení látek, chemická vazba Molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal, elektrony, valenční elektrony, ionty</p>		Fyzika
<ul style="list-style-type: none"> - používá vybrané názvy a značky chemických prvků: Br, Sn, K, N, F, P, He, Al, Mg, Cl, I, Si, O, Li, Mn, Cu, Pb, Pt, S, Na, Ag, C, Ca, H, Zn, Au, Fe, U, Os, Hg, Ne, Ar, W, V - vysvětlí, co udává protonové číslo - vyhledává v tabulkách názvy prvků a protonová čísla - používá pojmy chemická látka, chemický prvek, chemická sloučenina, chemická vazba ve správných souvislostech - rozliší chemickou značku prvku a chemický vzorec sloučeniny - odvodí složení chemické látky ze vzorce(a z modelu molekuly) chemické sloučeniny 	<p>8. Chemické prvky, chemická vazba, chemické sloučeniny Chemické prvky Vybrané názvy a značky chemických prvků Protonové číslo Chemická vazba Chemické sloučeniny</p>	EV 3 EGS 1	
<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady praktického využití kovů (Fe, Al, Zn, Cu, Ag, Au) - uvede základní složky slitin kovů (mosaz, bronz, dural) a příklady využití těchto slitin v praxi - uvede příklady praktického využití nekovů (H, O, H, Cl, S, C) - popíše hlavní rozdíly mezi kovy a nekovy a jednoduchými pokusy ověří jejich vlastnosti - rozliší periody a skupiny v periodické soustavě chemických prvků, vyhledá známé prvky s podobnými vlastnostmi 	<p>10. Chemické prvky a periodická soustava chemických prvků Rozdělení prvků Kovy, slitiny kovů Nekovy (vlastnost, využití)</p>		Přírodopis Zeměpis Výchova ke zdraví

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší výchozí látky a produkty - vysvětlí pojem chemické reakce, chemický rozklad, slučování - uvede příklady chemických reakcí probíhajících v přírodě a chemických reakcí používaných při chemické výrobě 	<p>11. Chemické reakce Výchozí látky a produkty Chemický děj</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - uvede zákon o zachování hmotnosti pro chemické reakce a využije ho při řešení úloh - zapíše jednoduchými chemickými rovnicemi vybrané chemické reakce - přečte zápis chemické rovnice (s použitím látkového množství) - provede jednoduché výpočty z chemických rovnic v využitím veličin n, M, m, V, ρ 	<p>12. Zákon o zachování hmotnosti, chemická rovnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - látkové množství - molární hmotnost - jednoduché chemické rovnice 		<p>Fyzika</p> <p>Matematika</p>
<ul style="list-style-type: none"> - určí oxidační čísla atomů prvků dvouprvkových sloučenin- oxidy, sulfidy, halogenidy - zapíše z názvů vzorce a naopak ze vzorců jejich názvy - popíše vlastnosti a použití vybraných, prakticky významných dvouprvkových sloučenin (SO_2, SO_3, NO, NO_2, CO, CO_2, CaO, SiO_2, ZnS, PbS, NaCl.) - uvede jejich vliv na životní prostředí 	<p>13. Dvouprvkové sloučeniny Oxidy Sulfidy Halogenidy (fluoridy, chloridy, bromidy, jodidy)</p>	<p>EV 3, 4 OSV 10</p>	<p>Přírodopis</p> <p>Zeměpis</p> <p>Výchova ke zdraví</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů pH - vysvětlí pojem indikátor - orientuje se na stupnici pH a změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem - dokáže vysvětlit způsob ředění kyselin - vyjmenuje zásady první pomoci při zasažení pokožky roztokem silné kyseliny - zapíše z názvů vzorce vybraných kyselin a naopak ze vzorců jejich názvy - popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin - zapíše z názvů vzorce bezkyslíkatých kyselin (HCl, HF, HBr, HI) - vysvětlí vznik kyselých dešťů a jak jim předcházet 	<p>14. Kyselost a zásaditost roztoků, pH, indikátory kyseliny Kyselina chlorovodíková Kyselina sírová Kyselina dusičná</p>	<p>OSV 3, 10</p> <p>EV 3</p>	<p>Výchova ke zdraví</p>
<ul style="list-style-type: none"> - popíše vlastnosti a použití vybraných hydroxidů a jejich bezpečné použití a první pomoc při zasažení těmito látkami - zapíše z názvů vzorce a ze vzorců jejich názvy - popíše vlastnosti a použití vybraných hydroxidů 	<p>15. Hydroxidy Hydroxid sodný, draselný Hydroxid vápenatý Hydroxid amonný</p>	<p>OSV 10 EV 3</p>	<p>Přírodopis</p> <p>Zeměpis</p> <p>Výchova ke zdraví</p>

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - provede bezpečně neutralizaci zředěných roztoků známých kyselin a hydroxidů, uvede názvy a vzorce výchozích látek a produktů a zapíše je chemickými rovnicemi - uvede příklady uplatnění neutralizace v praxi - zapíše z názvů vybraných solí vzorce a ze vzorců jejich názvy 	<p>16. Neutralizace , vznik solí Podstata neutralizace Vznik solí Názvy a vzorce síranů, dusičnanů, uhličitánů</p>	EV 3	<p>Přírodopis</p> <p>Výchova ke zdraví</p>
<ul style="list-style-type: none"> - uvede význam průmyslových hnojiv a posoudí jejich vliv na životní prostředí - popíše složení, vlastnosti a použití nejznámějších stavebních pojiv - vysvětlí pojem keramika, uvede příklady využití keramiky 	<p>17. Průmyslová hnojiva a stavební pojiva Průmyslová hnojiva Vápenná malta, sádra, beton Keramika</p>	EV 3	<p>Přírodopis</p> <p>Zeměpis</p>

Ročník: 9

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy oxidace a redukce - určí, které ze známých reakcí patří mezi redoxní reakce - popíše princip výroby železa a oceli - zapíše chemické děje probíhající na elektrodách při elektrolýze roztoku CuCl_2 - z dostupných materiálů (citron, měděný a zinkový plíšek) sestrojí jednoduchý galvanický článek - rozliší podstatu galvanických článků a elektrolýzy a uvede příklady jejich praktického využití - vysvětlí pojem koroze uvede způsoby ochrany před korozi - jednoduchými pokusy prokáže vliv různých činitelů na průběh koroze 	<p>1 .Redoxní reakce Oxidace, redukce Výroba železa, oceli Elektrolýza Galvanický článek Chemické reakce jako zdroj elektriny Koroze</p>	EV 3, 4	Fyzika
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší, které ze známých reakcí jsou exotermické a endotermické (příklady z běžného života a průmyslu) - uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv, popíše jejich vlastnosti a zhodnotí jejich využívání - posoudí vliv spalování různých paliv včetně motorových) - na životní prostředí - rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie - používá bezpečné spotřebiče na topné plyny v domácnosti - rozpozná označení hořlavých látek - uvede zdroje energie tepelné, elektrické, k pohonu motorových vozidel (vyčerpátné, nevyčerpátné) - posoudí možnosti využití bionafty, bioplynu, etanolu, geotermální energie, jádra atomů jako zdrojů energie 	<p>2. Zdroje energie a chemická reakce Exotermické a endotermické reakce Obnovitelné a neobnovitelné zdroje Energie Fosilní paliva (uhlí, ropa, zemní plyn) - průmyslově vyráběná paliva Netradiční zdroje energie</p>	OSV 1, 2 ,3 ,5 EV 1, 2, 3, 4 EGS 1 EV 3, 4	Přírodopis Fyzika Zeměpis Výchova ke zdraví

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší anorganické a organické sloučeniny - objasní čtyřvazný uhlík v organických sloučeninách - typy řetězců, typy vazeb, typy vzorců - vysvětlí princip názvosloví uhlovodíků - rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich vzorce, vlastnosti a použití - vysvětlí pojem benzenové jádro, uvede význam a vlastnosti benzenu a naftalenu - zamyslí se nad vlivem automobilismu na životní prostředí (testování výfukových plynů) 	<p>3. Organické slouč., uhlovodíky Charakteristika org. sloučenin Alkany, alkeny, alkiny, Areny (methan, ethan, propan, butan, ethylen, propylen, acetylen, benzen, naftalen) Průmyslové zpracování ropy</p>	<p>OSV 1, 2, 3 EV 1, 2, 3, 4 EGS 1</p>	<p>Přírodopis Zeměpis Výchova ke zdraví</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Rozliší pojmy „uhlovodíky“ a deriváty uhlovodíků - rozliší uhlovodíkový zbytek a funkční skupiny na příkladech vzorců (pomocí stavebnice modely molekul) - zapíše a sestrojí vzorce chlormethanu, methanolu, ethanolu, fenolu, formaldehydu acetonu, kyseliny mravenčí a octové (stavebnice modely molekul) - charakterizuje jednotlivé sloučeniny, uvede jejich vlastnosti a použití - vysvětlí pojem freony vzhledem k životnímu prostředí - chápe nebezpečí používání alkoholických nápojů 	<p>4. Deriváty uhlovodíků Halogenderiváty Alkoholy, fenoly Aldehydy a ketony Karboxylové kyseliny Estery, esterifikace Etylster kyseliny octové</p>	<p>EV 3 EGS 1 OSV 3, 7, 11</p>	<p>Výchova ke zdraví</p>
<ul style="list-style-type: none"> - uvede podmínky pro průběh fotosyntézy a její význam pro život na Zemi - napíše chemickou rovnici vznik glukosy při fotosyntéze - rozliší sacharidy, tuky, bílkoviny, vitamíny, uvede příklady zdrojů těchto látek pro člověka a posoudí různé potraviny z hlediska zásad zdravé výživy - slovně popíše výrobu a složení sodného mýdla a uvede výhody a nevýhody používání mýdel a saponátů 	<p>5. Přírodní látky Sacharidy Tuky, mýdla Bílkoviny Vitamíny</p>	<p>OSV 3 EV 3 EGS 1</p>	<p>Přírodopis Výživa a zdraví</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší plasty od dalších látek, uvede příklady jejich názvů, vlastností a použití - posoudí vliv používání plastů na životní prostředí - rozliší přírodní a syntetická vlákna, uvede výhody a nevýhody jejich používání 	<p>6. Plasty a syntetická vlákna Polyethylen, polypropylen, Polystyren, vinylchlorid, Polyamidová a polyesterová vlákna</p>	<p>EV 3</p>	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - doloží na příkladech význam chemických výrob pro život člověka - zhodnotí ekonomický a ekologický význam recyklace odpadů - vysvětlí pojem biotechnologie, uvede příklady - zjistí, kde a jak v okolí dochází ke znečišťování životního prostředí a uvede, jak tomu předcházet - uvede příklady chování při nadměrném znečištění ovzduší - zachází bezpečně s běžnými mycími a čistícími prostředky - rozpozná označení hořlavých, toxických a výbušných látek - uvede zásady bezpečné práce a běžně prodávanými hořlavinami a výbušninami - uvede příklady otravných látek a boje proti nim - uvede příklady volně a nezákonně podávaných drog a popíše příklady následků, kterým se vystavuje jejich konzument - zjistí výrobní podniky v regionu, uvede co vyrábějí a posoudí s nimi související nebezpečí 	<p>7. Chemie a společnost Chemické výroby Otravné látky Pesticidy Biotechnologie, enzymy Léčiva Drogy Detergenty Potraviny Chemie a životní prostředí Ochrana člověka za mimořádných situací Zásady chování při úniku nebezpečných látek</p>	<p>EV 3, 4 OSV 1, 10, 11 EGS 1</p>	<p>Přírodopis Zeměpis Výchova ke zdraví</p>

Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu přírodopis

Vyučovací předmět *Přírodopis* je jedním z vyučovacích předmětů ŠVP (*Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis, Laboratorní cvičení z chemie*), který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě, rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny přírodních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů. Přírodopis umožňuje žákům uvědomovat si užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi, klást si otázky – Jak? Proč? Co se stane, jestliže? a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování. Žáci poznávají složitost skutečnosti, souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Přírodopis je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ v 6. - 9. ročníku. Vyučuje se v 2 hodinové týdenní dotaci (celkem 8 hodin). Vyučovací předmět Přírodopis se vyučuje v odborné učebně přírodopisu i v poč. učebně. K preferovaným organizačním formám výuky přírodopisu patří přírodovědné vycházky, exkurze a praktická cvičení ve škole (laboratorní práce) i v terénu (zeměpisné praktikum, *přírodopisu, zeměpisu a tělesné výchovy* pro žáky). Obsah výuky v jednotlivých ročnících je členěn "klasicky" na botaniku, zoologii, biologii člověka a mineralogii s petrologií. Předmět je vyučován jako tzv. "ekologický přírodopis", ve kterém "klasické" členění oboru ustupuje ve většině případů výuce po jednotlivých ekosystémech s vnímáním vzájemných vztahů různých organismů uvnitř těchto ekosystémů. Ve vyučovacím předmětu *Přírodopis* je naplňována část vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru *Výchova ke zdraví*. Předmět svým charakterem (a vzdělávacím obsahem) velmi často přesahuje do dalších vzdělávacích oborů (*Fyzika, Chemie, Zeměpis, Člověk a svět práce aj.*) a do povinně vyučovaného tématu „*Ochrana člověka za mimořádných situací*“. Výuku některých témat je proto vhodné realizovat formou krátkodobých mezipředmětových projektů.

Vyučování předmětu probíhá v učebně přírodopisu, doplňkově v počítačových učebnách, kde je k dispozici výukový software.

Časová dotace předmětu:

Ročník	Počet hodin
1.	0
2.	0
3.	0
4.	0
5.	0
6.	2
7.	2
8.	1+1
9.	1+1

Číslo za znaménkem + značí přidělení disponibilní hodiny.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu přírodopis

Klíčové kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
KOMPETENCE K UČENÍ: umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací - vedeme žáky ke správnému používání odborné terminologie - vedeme žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací - vedeme žáky k nalézání získaných faktů
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ: podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje více postupů - - zařazujeme metody, při kterých žáci sami navrhnou řešení, docházející k závěrům a vyhodnocují získaná fakta
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ: vést žáky k všestranné a účinné komunikaci	<ul style="list-style-type: none"> - učíme žáky práci ve skupinách, která je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi - vedeme žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě - umožňuje prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ: rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých	<ul style="list-style-type: none"> - využívání skupinového vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů - navozujeme situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
KOMPETENCE OBČANSKÉ: připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti uplatňující svá práva a plnící své povinnosti	<ul style="list-style-type: none"> - vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování - vedeme žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých
KOMPETENCE PRACOVNÍ: pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodními - zadáváme úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh

Očekávané výstupy předmětu přírodopis

2. stupeň

OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA

Očekávané výstupy

žák

P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů

P-9-1-02 popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel

P-9-1-03 rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů

P-9-1-04 třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek

P-9-1-05 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti

P-9-1-06 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů

P-9-1-07 uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka

Učivo

- **vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam** – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života
- **základní struktura života** – buňky, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné
- **význam a zásady třídění organismů**
- **dědičnost a proměnlivost organismů** – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení
- **viry a bakterie** – výskyt, význam a praktické využití

BIOLOGIE HUB

Očekávané výstupy

žák

P-9-2-01 rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků

P-9-2-02 vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích

P-9-2-03 objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků

Učivo

- **houby bez plodnic** – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy
- **houby s plodnicemi** – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami
- **lišejníky** – stavba, symbioza, výskyt a význam

BIOLOGIE ROSTLIN

Očekávané výstupy

žák

P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům

P-9-3-02 porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku

P-9-3-03 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin

P-9-3-04 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů

P-9-3-05 odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí

Učivo

- **anatomie a morfologie rostlin** – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod)
- **fyziologie rostlin** – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování
- **systém rostlin** – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kaprad'orostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných); jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců
- **význam rostlin a jejich ochrana**

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ

Očekávané výstupy

žák

P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů

P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin

P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí

P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

Učivo

- **stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla** – živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování
- **vývoj, vývin a systém živočichů** – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů - prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci), strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci)
- **rozšíření, význam a ochrana živočichů** – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva
- **projevy chování živočichů**

BIOLOGIE ČLOVĚKA**Očekávané výstupy**

žák

*P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy**P-9-5-02 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka**P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří**P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života**P-9-5-05 aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla***Učivo**

- **fylogeneze a ontogeneze člověka** – rozmnožování člověka
- **anatomie a fyziologie** – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí), vyšší nervová činnost, hygiena duševní činnosti
- **nemoci, úrazy a prevence** – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, **epidemie**
- **životní styl** – pozitivní a negativní dopad **prostředí a životního stylu** na zdraví člověka

NEŽIVÁ PŘÍRODA**Očekávané výstupy**

žák

*P-9-6-01 objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života**P-9-6-02 rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek**P-9-6-03 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody**P-9-6-04 porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě*

P-9-6-05 rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků

P-9-6-06 uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi

Učivo

- **Země** – vznik a stavba Země
- **nerosty a horniny** – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků; principy krystalografie
- **vnější a vnitřní geologické procesy** – příčiny a důsledky
- **půdy** – složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin, její hospodářský význam pro společnost, nebezpečí a příklady její devastace, možnosti a příklady rekultivace
- **vývoj zemské kůry a organismů na Zemi** – geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí
- **geologický vývoj a stavba území ČR** – Český masiv, Karpaty
- **podnebí a počasí ve vztahu k životu** – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka
- **mimořádné události způsobené přírodními vlivy** – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi

ZÁKLADY EKOLOGIE

Očekávané výstupy

žák

P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi

P-9-7-02 rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy; na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému

P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam

P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému

Učivo

- **organismy a prostředí** – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému
- **ochrana přírody a životního prostředí** – globální problémy a jejich řešení, chráněná území

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

Očekávané výstupy

žák

P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody

P-9-8-02 dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody

Učivo

- **praktické metody poznávání přírody** – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek, ukázky odchytu některých živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů
- **významní biologové a jejich objevy**

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu přírodopis**Ročník: 6**

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, co zkoumají jednotlivé biologické vědy - uvede příklady rozmanitosti přírody - popíše buňku, vysvětlí funkci organel - vysvětlí rozdíl mezi rostlinnou a živočišnou buňkou - pracuje s mikroskopem, připraví jednoduchý mikroskopický preparát - vysvětlí rozdíl mezi nebuněčným, jednobuněčným a mnohobuněčným organismem, uvede příklady - vysvětlí pojmy: pletivo, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus - vymezí základní projevy života, uvede jejich význam - dokáže rozřídít organismy do říší - pochopí rozdíl mezi bakterií a virem - na příkladech řas, kvasinek a prvoků vysvětlí pojmy producent, konzument, reducent - pochopí nezbytnost jednotlivých složek v potravním řetězci - zná význam řas a vybrané zástupce 	<p>Uspořádání živého světa</p> <p>Buňka</p> <p>Nebuněčnost, jednobuněčnost, mnohobuněčnost</p> <p>Projevy života, fotosyntéza, dýchání, výživa, Růst, rozmnožování, dráždivost, vývin</p> <p>Třídění organismů</p> <p>Viry a bakterie</p> <p>Jednobuněčné organismy:</p> <ul style="list-style-type: none"> -rostliny -houby -živočichové 	<p>OSV 1</p> <p>EGS 1, 2</p> <p>OSV 2</p> <p>EV 1</p>	<p>Z - Planeta Země</p> <p>ET 1 – projevuje se spolupráce při laboratorních pracích a pokusech</p> <p>Ch 8 - oxidace</p>
<ul style="list-style-type: none"> - umí vysvětlit rozdíl ve stavbě buňky hub a rostlin - umí popsat jednotlivé části hub - zná význam hub v přírodě i pro člověka, rozlišuje mezi parazitizmem a symbiózou - pozná (i s pomocí atlasu) naše nejznámější jedlé a jedovaté houby - vysvětlí rozdíl mezi stélkou a tělem vyšších rostlin - pozná lišejník zeměpisný - popíše vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - porovná stavbu těla tasemnice a škravky - rozlišuje vnitřní a vnější parazity - podle charakteristických znaků rozlišuje plze, mlže, hlavonožce - pochopí vývojové zdokonalení stavby těla - rozlišuje vodní a suchozemské druhy 	<p>Mnohobuněčné organismy:</p> <ul style="list-style-type: none"> -nižší rostliny -houby - lišejníky Nižší živočichové (bezobratlí) žahavci ploštěnci hlísti 	<p>EGS 1</p> <p>EV 1</p> <p>OSV 2</p>	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozná vybrané zástupce (hlemýžď, páskovka, škeble, srdcovka, sépie) - zná jejich význam a postavení v přírodě - popíše tělo žízály a vysvětlí funkce jednotlivých orgánů - vysvětlí význam žízály v přírodě - dokáže popsat vnější i vnitřní stavbu těla členovců 	<p>měkkýši</p> <p>kroužkovci</p> <p>členovci</p>		<p>Př - 8.r.-roztoci a onemocnění nervové soustavy</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje jednotlivé třídy členovců podle charakteristických znaků - uvede nejznámější zástupce jednotlivých tříd - dokáže popsat tělo včely medonosné jako modelový příklad hmyzu - rozlišuje proměnu dokonalou a nedokonalou - se orientuje v nejznámějších řádech hmyzu a pozná vybrané zástupce - zhodnotí pozitivní a negativní význam hospodářských a epidemiologických druhů hmyzu - pochopí význam ostnokožců z vývojového hlediska 	<p>- korýši</p> <p>- hmyz</p> <p>- ostnokožci</p>	<p>EV 1</p>	<p>Ch - insekticidy</p>

Ročník: 7

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí význam a zásady třídění organismů - zná jednotlivé taxonomické jednotky - porovná vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - dokáže rozdělit zástupce do jednotlivých tříd a chápe vývojové zdokonalování - vysvětlí přizpůsobení živočichů danému prostředí - pozná vybrané zástupce ryb - rozlišuje nejznámější mořské a sladkovodní ryby - rozumí postavení v potravinovém řetězci, význam ryb v potravě člověka - pozná vybrané zástupce obojživelníků - vysvětlí přizpůsobení obojživelníků vodnímu prostředí - pozná vybrané zástupce plazů - seznámí se s exot. druhy plazů a možnostmi jejich chovu v teráriích 	<p>Třídění organismů</p> <p>Strunatci:podkmen obratlovci třídy - kruhoústí</p> <ul style="list-style-type: none"> - paryby - ryby <p>- obojživelníci</p> <p>- plazi</p>	<p>EV 2 EGS 2</p> <p>EV 1</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zopakovat třídění bezobratlých ze 6. ročníku - na konci 7. ročníku umí vybrané organismy rozlišit dle diakritických znaků a zařadit je do tax.skupin <p>ET 1 – projevuje se spolupráce při laboratorních pracích a pokusech</p> <p>Rozšíření živočichů</p>
<ul style="list-style-type: none"> - chápe vývojové zdokonalení stavby těla ptáků, jejich přizpůsobení k letu - pozná vybrané zástupce a dokáže je podle znaků rozdělit do nejznámějších řádů (pěvci, dravci, hrabaví, atd.) -přizpůsobení prostředí - zná zástupce tažných a přezimujících ptáků - popíše stavbu těla savců a základní charakteristiku - podle charakteristických znaků rozlišuje základní řady savců a správně roztrídí vybrané zástupce - vysvětlí přizpůsobení savců prostředí a způsobu života (např.kytovci, netopýři, krtek, apod.) - pozná vybrané zástupce - zná význam těchto živočichů v přírodě i pro člověka, jejich postavení v ekosystému 	<p>Ptáci</p> <p>Savci</p>	<p>EV 1</p> <p>EV 1</p> <p>EGS 1</p> <p>OSV 1</p>	<p>Rozšíření živočichů</p>
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí vývoj rostlin - dokáže rozlišit nižší a vyšší rostlinu - zná příklady výtrusných rostlin - vybrané zástupce rozlišuje na mechorosty a kaprad'orosty - vysvětlí význam výtrusných rostlin v přírodě 	<p>Vývoj rostlin, přechod rostlin na souš</p> <p>Vyšší rostliny</p> <p>Rostliny výtrusné</p> <p>Mechorosty</p>	<p>EV 1</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Žák <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí rozdíl mezi výtrusnými a semennými rostlinami - podle charakteristických znaků rozlišuje hlavní zástupce nahosemenných rostlin 	Kaprad'orosty- plavuně, přesličky, kapradiny Nahosemenné rostliny		
<ul style="list-style-type: none"> - zná význam lesa a způsoby jeho ochrany - vysvětlí funkce jednotlivých částí rostlinného těla(kořen, stonek, list, květ, plod) - pochopí význam charakteristických znaků pro určování rostlin - vysvětlí rozdíl mezi nahosemennou a krytosemennou rostlinou a uvede konkrétní příklady - rozliší podle morfologických znaků základní čeledi rostlin - zná významné zástupce jednotlivých čeledí a dokáže je roztřídit - vysvětlí význam lučních porostů - zná příklady a využití kulturních plodin - pracuje s atlasy a zjednodušenými klíči rostlin 	Ekosystém Stavba rostlinného těla Krytosemenné rostliny Ekosystém louka	EV 1 EGS 2 EV 1	

Ročník: 8

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže zařadit člověka do systému živočišné říše, charakterizovat biologické znaky lidského a živočišného organismu - vysvětluje vývoj člověka - zná lidské rasy a jejich charakteristické znaky - žák umí vysvětlit pojmy: buňka, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus - zná stavbu a funkci jednotlivých tkání lidského těla - zná význam soustav tvořící oporu a tvar těla a umožňující pohyb - dovede pojmenovat základní kosti a svaly - zná příčiny nemocí, jejich prevence a zásady první pomoci - dovede vysvětlit, jak tělo získává energii - umí pojmenovat a popsat části trávicí soustavy a zná jejich funkci - zná příčiny nemocí trávicí soustavy, jejich prevence a zásady první pomoci - umí popsat hygienická opatření v případě epidemie - dokáže pojmenovat a popsat části dýchací soustavy - vysvětlí činnost dýchací soustavy v práci a při zátěži - zná příčiny nemocí dýchací soustavy, prevence, zásady první pomoci 	<p>Vývoj člověka</p> <p>Buňky, tkáň, orgány</p> <p>Soustava opěrná a svalová</p> <p>Energie Trávicí soustava Epidemie</p> <p>Dýchací soustava</p>	<p>MKV 3 VDO 1</p> <p>EV 3</p> <p>EGS 1</p> <p>EV 1, 4</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - zná složení krve a funkci jednotlivých částí krve - zná stav srdce a druhy cév - umí vysvětlit činnost srdce a celé oběhové soustavy - zná příčiny nemocí oběhové soustavy a krve, jejich prevenci a zásady první pomoci - zná stavbu a funkci vylučovací soustavy - zná příčiny onemocnění vylučovací soustavy, jejich prevence a zásady první pomoci - zná význam a stavbu kůže - zná příčiny onemocnění soustavy kožní, jejich prevence a zásady první pomoci - zná stavbu nervové soustavy - umí popsat činnost nervové soustavy 	<p>Tělní tekutiny Oběhová soustava</p> <p>Soustava vylučovací</p> <p>Soustava kožní</p> <p>Nervová soustava</p>		<p>Pitný režim</p> <p>Rakovina kůže</p>

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Žák <ul style="list-style-type: none"> - umí popsat části mozku a jejich význam - zná příčiny nemocí nerv.soust., jejich prevence a zásady první pomoci - zná stavbu a funkci zrakového, sluchového a rovnovážného ústrojí 	Smyslové orgány	EV 3	Reflexní oblouk
<ul style="list-style-type: none"> - zná příčiny nemocí, jejich prevence a zásady první pomoci - zná nejdůležitější hormony lidského těla a jejich vliv na řízení lidského organismu 	Žlázy s vnitřní sekrecí		
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná pozitivní a negativní vlivy působící na jeho zdravý vývoj a argumentuje ve prospěch zdravého životního stylu 	Hygiena a duševní činnost		
<ul style="list-style-type: none"> - umí popsat stavbu a funkci mužské a ženské pohlavní soustavy - vysvětlí způsob oplození - zná nebezpečí přenosu pohlavních chorob - popíše jednotlivé etapy života - zná vliv vnějšího prostředí na zdraví člověka - zná návykové látky a jejich nebezpečí - vysvětlí význam dědičnosti a proměnlivosti organismu 	Rozmnožování Pohlavní soustava Vývoj jedince Člověk a zdraví Genetika	EGS 2	ET 5

Ročník: 9

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Žák <ul style="list-style-type: none"> - umí vysvětlit teorii vzniku Země - objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života - rozliší prvky souměrnosti krystalu - orientuje se ve stupnici tvrdosti - podle charakteristických vlastností rozpozná vybrané nerosty - zná význam některých důležitých nerostů (руды) - rozlišuje horniny vyvřelé, usazené a přeměněné a popíše způsob jejich vzniku - zná význam a použití důležitých hornin (žula, vápenec, břidlice) 	Země, vznik, stavba Mineralogie - nerost, hornina, krystal Třídění nerostů Petrologie - horniny	EV 2	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů - uvede konkrétní příklad vnitřních a vnějších geologických dějů - popíše druhy zvětrávání - dokáže popsat vlivy erozí ve svém okolí (skalní města) - porovná význam půdních činitelů pro vznik půdy - rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy 	Geologické děje vnitřní Geologické děje vnější Pedologie		Lavinové nebezpečí
<ul style="list-style-type: none"> - popíše teorii o vzniku a vývoji života na Zemi - rozlišuje jednotlivé geologické éry podle charakteristických znaků a typických organismů 	Vznik a vývoj života na Zemi		
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v základních ekologických pojmech (ekosystém, potravní řetězec, populace, společenstvo, biom) - rozlišuje živé a neživé složky životního prostředí - uvede konkrétní příklad potravního řetězce a vysvětlí důsledky oslabení jednoho článku řetězce - vysvětlí základní vztahy mezi populacemi a uvede konkrétní příklady parazitizmu a symbiózy - vysvětlí význam vody a teploty prostředí pro život, - uvede příklady ochrany a využití přírodních zdrojů, - rozlišuje význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, - chápe vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a jejich důsledky pro rovnováhu ekosystému - sleduje aktuální stav životního prostředí - chápe principy trvale udržitelného rozvoje - rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie - orientuje se v globálních problémech biosféry 	Ekologie Podnebí a počasí ve vztahu k životu Člověk a životní prostředí	EV 4 EV 3	ET 10

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - na modelových příkladech (ukázkách situací), hodnotí správné a nesprávné jednání účastníků - chápe příčiny vzniku mimořádných událostí, - uvede přírodní světové katastrofy, - popíše mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi 	<p>Mimořádné události způsobené přírodními vlivy</p>	<p>EGS 1</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí podstavu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů - zná pojem genetické křížení, genové inženýrství 	<p>Dědičnost</p>		

Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

V poznatkové oblasti si žáci osvojují základní vědomosti o Zemi a jejím znázornění na mapách a globusech, o jednotlivých krajinách a územích Země, získávají důležité poznatky o přírodních, společenských, kulturních, ekonomických poměrech své země, států světa, světadílech a oceánech. Prohlubují a rozšiřují si své vědomosti o krajinné sféře a životním prostředí a o současných globálních problémech lidstva. Učí se samostatně vyhledávat a třídit informace, prezentovat a obhajovat výsledky své práce, spolupracovat se spolužáky, hledat cesty ke správnému řešení.

Vzdělávání předmětu zeměpis směřuje k:

- *získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod*
- *získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací*
- *respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí*
- *rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka*
- *rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování*
- *aplikování geografických poznatků v praktickém životě*

Předmětem prolínají průřezová témata: VDO, EV, EGS, MV a MKV (viz. tabulka).

Obsahové, organizační a časové vymezení předmětu

Předmět zeměpis je začleněn do vzdělávací oblasti Člověk a příroda a úzce souvisí s předměty začleněnými v této oblasti (Př, F, Ch). Prolíná se také s předměty vzdělávací oblasti člověk a společnost – dějepis, výchova k občanství. Zeměpis je vyučován jako samostatný předmět v 6.,7.,8. a 9. ročníku.

Zeměpis se vyučuje z části v učebně s interaktivní tabulí anebo v odborné učebně. Projektová výuka a hodiny s problémově pojatou výukou se vyučují také v počítačové učebně. V rámci terénní geografické výuky se provádí cvičení a pozorování v terénu místní krajiny.

Obsah učiva v jednotlivých ročnících.

6. ročník

- Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie
- Přírodní obraz Země
- Regiony světa – Afrika, Austrálie a Antarktida

7.ročník

- Regiony světa – Amerika, Asie a Evropa

8.ročník

- Česká republika

9. ročník

- Společenské a hospodářské prostředí
- Životní prostředí

Vyučování předmětu probíhá v běžných třídách, doplňkově v počítačových učebnách, kde je k dispozici výukový software.

Časová dotace předmětu:

Ročník	Počet hodin
1.	0
2.	0
3.	0
4.	0
5.	0
6.	2
7.	1+1
8.	1+1
9.	1+1

Číslo za znaménkem + značí přidělení disponibilní hodiny.

Výchovné a vzdělávací strategie zeměpis

Klíčové kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
KOMPETENCE K UČENÍ: umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	Vedeme žáky <ul style="list-style-type: none"> - k vyhledávání, shromažďování, třídění a porovnávání informací - k používání základní geografické, topografické a kartografické terminologie - k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využitím v praxi.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ: podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	Vedeme žáky <ul style="list-style-type: none"> - k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů - k využívání metod, při kterých docházejí k závěrům sami žáci - k obhajování svých výroků - k práci s chybou.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ: vést žáky k všestranné a účinné komunikaci	<ul style="list-style-type: none"> - Umožňujeme komunikaci mezi sebou a mezi žáky a učitelem. - Vedeme žáky k naslouchání a respektování názoru druhých.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ: rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých	Vedeme žáky <ul style="list-style-type: none"> - k ochotě pomoci a o pomoc požádat - ke spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení svých výsledků - k vytváření pocitů zodpovědnosti za své jednání - k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním i globálním měřítku.
KOMPETENCE OBČANSKÉ: připravit žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti uplatňující svá práva a plnící své povinnosti	Vedeme žáky <ul style="list-style-type: none"> - k ohleduplnosti ke druhým - k respektování kulturních a mentálních zvláštností etnik, národů a kultur - k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí.
KOMPETENCE PRACOVNÍ: pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu. - Pomáháme žákům rozeznávat své schopnosti v profesní orientaci

Očekávané výstupy předmětu zeměpis

2. stupeň

GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE

Očekávané výstupy

žák

Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů

Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii

Z-9-1-03 přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině

Z-9-1-04 vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu

Učivo

- **komunikační geografický a kartografický jazyk** – vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: sítě, povrchy, ohniska - uzly; hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat
- **geografická kartografie a topografie** – glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

Očekávané výstupy

žák

Z-9-2-01 zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy

Z-9-2-02 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů

Z-9-2-03 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu

Z-9-2-04 porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost

Učivo

- **Země jako vesmírné těleso** – tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas
- **krajinná sféra** – přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry
- **systém přírodní sféry na planetární úrovni** – geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně
- **systém přírodní sféry na regionální úrovni** – přírodní oblasti

REGIONY SVĚTA

Očekávané výstupy

žák

Z-9-3-01 rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa

Z-9-3-02 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny

Z-9-3-03 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států

Z-9-3-04 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich

Učivo

- **světadíly, oceány, makroregiony světa** – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti)
- **modelové regiony světa** – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

Očekávané výstupy

žák

Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa

Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel

Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje

Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit

Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků

Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech

Učivo

- **obyvatelstvo světa** – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické hospodářské a kulturní charakteristiky
- **globalizační společenské, politické a hospodářské procesy** – aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace
- **světové hospodářství** – sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úrovně
- **regionální společenské, politické a hospodářské útvary** – porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států; geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ**Očekávané výstupy**

žák

Z-9-5-01 porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín

Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)

Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

Učivo

- **krajina** – přírodní a společenské prostředí, typy krajín
- **vztah příroda a společnost** – trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva

ČESKÁ REPUBLIKA**Očekávané výstupy**

žák

Z-9-6-01 vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy

Z-9-6-02 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům

Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu

Z-9-6-04 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit

Z-9-6-05 uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států

Učivo

- **místní region** – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál x bariéry)
- **Česká republika** – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství; transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady; hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu
- **regiony České republiky** – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

Očekávané výstupy

žák

Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu

Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny

Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech

Učivo

- **cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze** – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů
- **ochrana člověka při ohrožení zdraví a života** – živelní pohromy; opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu zeměpis**Ročník: 6**

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Žák <ul style="list-style-type: none"> - objasní postavení Slunce ve vesmíru a popíše planetární systém a tělesa sluneční soustavy - Měsíc - aplikuje poznatky o vesmíru a o sluneční soustavě v pohledu na zemské těleso 	Postavení Země ve vesmíru		Př – život ve vesmíru M – jednotky vzdáleností
<ul style="list-style-type: none"> - používá v praktických příkladech znalosti o kulatosti planety Země - orientuje se v přírodě podle Slunce - hodnotí důsledky otáčení Země kolem vlastní osy a oběhu Země kolem Slunce pro praktický život na Zemi - vysvětlí délku trvání dnů a nocí na Zemi a pravidelné střídání ročních období 	Tvar a pohyby planety Země		D – vývoj poznání o tvaru země Př – roční období
<ul style="list-style-type: none"> - používá glóbus jako zmenšený a zjednodušený model planety Země k demonstraci rozmístění oceánů, kontinentů a základních tvarů zemského povrchu 	Glóbus Měřítka glóbu		
<ul style="list-style-type: none"> - používá různé druhy plánů a map, umí je orientovat, přepočítávat vzdálenosti podle různých měřítek - prokáže aktivní znalost smluvených značek, vrstevnic, výškových kót, nadmořské výšky - vyhledá potřebné informace v mapových atlasech, orientuje se v jejich obsahu a rejstřících 	Různé druhy plánů a map, jejich měřítko Obsah a grafika map, barvy, výškopis, polohopis a vysvětlivky (mapový klíč) Orientace plánu a mapy vzhledem ke světovým stranám Přepočet vzdáleností Práce s atlasem		M – práce s měřítkem Vv – estetická stránka map
<ul style="list-style-type: none"> - používá zeměpisnou síť a s pomocí zeměpisných souřadnic určuje na globusu i mapě geografickou polohu jednotlivých lokalit na Zemi - vysvětlí příčiny rozdílného času - jednotlivých míst na Zemi 	Poledníky Rovnoběžky Zeměpisné souřadnice Zeměpisná síť Určování geografické polohy Určování časových pásem		
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem krajinná sféra - orientuje se v objektech, jevech a procesech v jednotlivých složkách přírodní sféry 	<ul style="list-style-type: none"> - krajinná sféra Země a její složky - pevninské a oceánské tvary zemského povrchu 	EV 1	Př – rozmanitost organismů ICT – zdroj informací (internet)

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznává souvislost a vzájemnou podmíněnost mezi jednotlivými přírodními složkami krajinné sféry - objasní stavbu zemského tělesa, dna oceánů - posuzuje zemský povrch - reliéf jako výsledek složitého působení endogenních a exogenních činitelů a lidských činností - s porozuměním pracuje s pojmy: počasí, podnebí, meteorologické prvky, celkový oběh vzduchu v atmosféře - vymezí a vyhledá na mapách různé podnebné pásy a porovnává je - pozoruje, zaznamenává a vyhodnocuje počasí v místě svého bydliště - seznámí se s rozložením vody na Zemi - vysvětlí význam, využití a ochranu půdy, příčiny úbytku půdy na světě - objasní uspořádání bioty v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce - vymezí geografická šířková pásma na Zemi - seznámí se s vlivy člověka na přírodní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - význam jednotlivých přírodních složek na Zemi 		
<ul style="list-style-type: none"> - určí geografickou polohu jednotlivých oceánů, světadílů podle zeměpisných souřadnic i z hlediska polohy na zemských polokoulích a v podnebných pásích - porovná rozlohu jednotlivých oceánů a světadílů - popíše a srovnává při interpretaci obecně zeměpisných map členitost a typické znaky přírodních poměrů jednotlivých oceánů, světadílů - charakterizuje význam a hospodářské využití oceánů - seznamuje se s ekologickou problematikou moří a oceánů 	Geografická poloha, rozloha, členitost a přírodní poměry oceánů, světadílů		D – objevné cesty Př – ekologické katastrofy
<ul style="list-style-type: none"> - určí geografickou polohu a vyhledá na mapách polární oblasti - uvede význam Arktidy a Antarktidy - seznámí se s globálními problémy, které těmto oblastem hrozí - posoudí význam mezinárodní politické a vědecké spolupráce při výzkumu a využívání polárních oblastí 	Zeměpis světadílů – polární oblasti		
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, s kterými se seznámí - provede regionalizaci v jednotlivých světadílech, vytyčí společné znaky daného regionu a provede porovnání jednotlivých regionů - vyhledá a provede stručnou charakteristiku nejvýznamnějších států jednotlivých oblastí 	Zeměpis světadílů – Afrika, Austrálie a Oceánie - poloha, rozloha, členitost pobřeží, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo, přírodní zdroje, obyvatelstvo a hospodářství	MKV 3	

Ročník: 7

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - provede regionalizaci v jednotlivých světadílech, vytyčí společné znaky daného regionu, provede porovnání jednotlivých regionů - vyhledá a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města - vyhledá na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností v jednotlivých světadílech, v regionech a modelových státech, popíše a porovná jejich sektorovou, odvětvovou a územní strukturu a zvažuje souvislost s přírodními poměry - seznámí se s mezinárodními organizacemi - vyhledá na mapách nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu v jednotlivých světadílech - dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, s kterými se seznámí 	<p>Zeměpis světadílů – Amerika, Asie, Evropa</p> <p>Amerika - fyzickogeografická sféra</p> <p>Amerika – socioekonomická sféra, regionalizace, char. států</p> <p>Amerika – charakteristika vybraných států</p> <p>Asie – fyzickogeogr. + socioekonomická charakteristika</p> <p>Asie – regionalizace, vybrané státy</p> <p>Evropa – fyzickogeogr. + socioekonomická charakteristika</p> <p>Evropa – regionalizace, vybrané státy</p>	<p>MKV 1, 3, 4 EGS 1, 2, 3</p>	<p>Př – lidská populace, lidské rasy, podmínky života na zemi</p> <p>CJ – písmo, pozdrav v cizím jazyce</p>

Ročník: 8

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - určí a vyhodnotí geografickou polohu České republiky - porovná rozlohu České republiky s rozlohou vybraných států světa a s rozlohou sousedních států - popíše s pomocí obecně zeměpisných a tématických map vznik a vývoj reliéfu, určí a vyhledá horopisné celky, charakterizuje podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo - zhodnotí stav životního prostředí, vymezí NP a CHKO a pochopí jejich důležitost 	Geografická poloha, rozloha, členitost povrchu a přírodní poměry České republiky	EV 4	Př – geologická stavba
<ul style="list-style-type: none"> - vyhledá, popíše a zdůvodňuje na mapách největší a nejmenší soustředění obyvatelstva v České republice - vyhledá na mapách největší a nejvýznamnější sídla v České republice a určí jejich lokalizační faktory - srovnává ukazatele o lidnatosti, rozmístění, pohybu a struktuře obyvatelstva České republiky se sousedními státy - vyhledá aktuální demografické údaje týkající se své obce, zpracovává je, vyhodnocuje a pokouší se o prognózu dalšího vývoje 	Rozmístění obyvatelstva a sídelní poměry České republiky		Čj – nářečí Př – vliv osídlení na krajinu
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a porovnává předpoklady, - rozmístění a perspektivu - hospodářských aktivit - v České republice - hospodářství České republiky charakterizuje po jednotlivých oblastech: průmysl, zemědělství, doprava a spoje, služby, cestovní ruch, zahraniční obchod - zhodnotí postavení své obce v rámci hospodářství celé republiky 	Rozmístění hospodářských činností České republiky	EV 3, 4	Ch – využití nerostných surovin Př – produkty rostlinné a živočišné výroby
<ul style="list-style-type: none"> - lokalizuje na mapách jednotlivé regiony a administrativní celky v České republice, - charakterizuje přírodní podmínky, hospodářství, zvláštnosti, kulturní zajímavosti jednotlivých regionů a porovnává jejich hospodářskou funkci a vyspělost 	Regiony České republiky	EV 1, 3, 4	D – historie regionů Ch – průmysl regionů Čj, D – významné osobnosti M – práce s daty
<ul style="list-style-type: none"> - zjistí historii, statistické údaje vztahující se k obci - popíše a posoudí regionální zvláštnosti, typické znaky přírody, osídlení, hospodářství a kultury místního regionu a jejich možné perspektivy - pracuje aktivně s turistickou mapou místního regionu 	Místní region České republiky	EV 1, 3, 4	D – historie regionu Ch – průmysl regionu Čj, D – významné osobnosti regionu Př- příroda regionu

Ročník: 9

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - pracuje aktivně s tematickými mapami obsahujícími informace o obyvatelstvu, sídlech a hospodářských činnostech v celosvětovém měřítku - rozlišuje a posuzuje předpoklady a lokalizační faktory sídel a hospodářských aktivit na konkrétních regionálních příkladech - orientuje se v počtu a rozmístění lidí na Zemi, vyhodnocuje aktuální demografické ukazatele - popisuje rozmístění lidských ras, národů, jazyků, náboženství, lidských sídel, nejvýznamnějších aglomerací - určí a vyhledá hlavní oblasti světového hospodářství - porovnává a lokalizuje na mapách hlavní (jádrové) a vedlejší (periferní) oblasti světového hospodářství - vymezí kritéria hodnocení vyspělosti států - uvede, vyhledá a charakterizuje příklady států podle stupně rozvoje - 	Společenské, sídelní a hospodářské poměry současného světa	MKV 5	D – vývoj urbanizace Ov – lidská práva Pě – suroviny pro přípravu pokrmů F – typy elektráren ICT – zdroj informací Ch – využití nerostných surovin
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se na politické mapě světa - rozlišuje a porovnává státy světa podle zeměpisné polohy, počtu obyvatelstva, - hlediska svrchovanosti, - státního zřízení a formy vlády, správního členění - uvádí příklady různé míry demokracie ve světě - lokalizuje aktuální příklady politických, národnostních a náboženských konfliktů ve světě - uvede příklady nejvýznamnějších politických, vojenských a hospodářských seskupení 	Státy světa Hlavní mezinárodní politické, bezpečnostní a hospodářské organizace a seskupení	EGS 3	M – zpracování statistických údajů Př – vliv přírodních podmínek na osídlení ICT – zdroj informací Ov – formy vlády
<ul style="list-style-type: none"> - vymezí globální problémy, hledá jejich příčiny, diskutuje o možných důsledcích a hledá řešení 	Globální problémy současného světa		Př- ekologické katastrofy, podvýchiva globální oteplování Ch – globální oteplování F – alternativní zdroje energie

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje vzhled, funkci a znaky přírodních a kulturních krajin, uvede konkrétní příklady - posuzuje působení přírodních krajinotvorných procesů a vzájemný vztah mezi přírodou a lidskou společností na krajinu a na životní prostředí - zhodnotí jak společenské a hospodářské vlivy lidské společnosti působí dlouhodobě v prostoru a v čase na krajinu a životní prostředí, uvede kladné a záporné příklady - zhodnotí dodržování zásad ochrany přírody a životního prostředí na lokální i globální úrovni - navrhne možná řešení problematiky životního prostředí - provede prostorové rozmístění hlavních ekosystémů 	<p>Krajina – prostředí, typy krajin</p> <p>Společenské a hospodářské vlivy na krajinu a na životní prostředí</p>	<p>EV 2 EV 3</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - využívá aktivně mapy, atlasy, cestovní průvodce, pracuje s internetem a s dalšími materiály při vyhledávání informací aplikuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině - charakterizuje mimořádné události vyvolané člověkem- sesuvy půdy vlivem nevhodných zásahů člověka do krajiny, sněhové laviny spuštěné lidmi, zemětřesení, vulkanická činnost, záplavová vlna - na příkladech hodnotí správné a nesprávné chování účastníků 	<p>Cvičení a pozorování v terénu v místní krajině – orientační body, pomůcky a přístroje, světové strany, pohyb podle mapy, odhad vzdáleností, panoramatické náčrtky, schématické náčrtky pochodové osy</p> <p>Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelné pohromy, opatření, chování a jednání při nebezpečí</p>		<p>Př – příroda v místní krajině Vv – náčrtky, plány M – měřítko</p>

Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu hudební výchova

1. stupeň

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického cítění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu.

Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s hudebním jazykem. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Učí se vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění a hudbě, k jejímu aktivnímu vnímání a využívání jako svěbytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy.

Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti – jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Vokální činnosti – práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků

Instrumentální činnosti – hra na hudební nástroje (Orffovo instrumentár) a jejich využití při reprodukci a produkci

Hudebně pohybová činnost – ztvárnění hudby a reagování na ni pohybem, tancem, gesty

Poslechová činnost – aktivní vnímání znějící hudby, poznávání žánrů, stylů a podob

2. stupeň

Hudební výchova na 2. stupni otevírá cestu k širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film), tvorba multimediální i samotné znakové systémy.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění a hudbě, k jejímu aktivnímu vnímání a využívání jako svěbytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami učiva hudební výchovy.

Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjení ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti- jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými , rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Vokálních činnosti - práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Instrumentální činnosti - hra na hudební nástroje Orffova instrumentáře.

Hudebně pohybové činnosti - ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.Rozvíjení rytmického cítění, tvořivosti a hudební paměti.

Poslechové činnosti - aktivní vnímání znějící hudby.

- kvality tónů (délka, síla, barva, výška)
- rytmické, dynamické, výrazové změny v hudebním proudu a určování vztahů mezi
- tóny (souzvuk, akord, melodie vzestupná a sestupná)
- orientace v hudebním prostoru (melodie, rytmus, tempo, dynamika)

Obsahové, organizační a časové vymezení předmětu.

Vyučovací předmět hudební výchova je povinný vyučovací předmět, který se vyučuje v 1. až 9. ročníku v 1 hodinové týdenní dotaci (celkem 9 hodin). Učební osnovy předmětu umožňují konkretizovat učivo i jeho náročnost na základě učitelovy znalosti úrovně hudebního rozvoje jednotlivých žáků a podmínek ve škole. Volba vhodných didaktických prostředků je zcela závislá na učitelově rozhodnutí.

Výuka Hudební výchovy probíhá ve specializované učebně hudební výchovy, ve vhodných kmenových třídách a jiných vhodných prostorách školy. Hudba je osvojována nejen při vyučování, ale i návštěvou výchovných koncertů, na besedách o hudbě i samostatně v mimoškolních hudebních aktivitách. Žáci se o hudbě a svých zážitcích z ní učí hovořit. Používají při tom pojmy a hudebně naukové poznatky, které jsou vyvozovány ze znějící hudby a aplikovány ve všech hudebních aktivitách. Při hodnocení výsledků práce žáků přihlíží vyučující především k jejich přístupu k celému múzickému komplexu hudebních činností, ke snaze spolupracovat s ostatními, a k úsilí o co nejlepší výsledek. Je možné zohlednit i případnou jednostrannou zaměřenost žáka na určitý typ hudebních činností. V každé hodině jsou činnosti střídány dle uvážení učitele tak, aby hodina byla pestrá a žáky bavila. V hodinách hudební výchovy mohou být zařazeny aktivity, které jsou v dané době aktuální. (např. významná výročí narození, úmrtí atd...)

Vyučování předmětu probíhá v učebně hudební výchovy nebo v běžných třídách, kde je k dispozici hudební nástroj (klavír, kytara...), doplňkově v počítačových učebnách, kde je k dispozici výukový software.

Časová dotace předmětu:

Ročník	Počet hodin
1.	1
2.	1
3.	1
4.	1
5.	1
6.	1
7.	1
8.	1
9.	1

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu hudební výchova**1. Stupeň**

Klíčové kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
KOMPETENCE K UČENÍ: umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k používání a posilování správných pěveckých návyků. - Vedeme žáky k aktivnímu zapojení do pěveckých, instrumentálních i pohybových činností na základě svých dispozic. - Pomáháme žákům poznat smysl a cíl učení, posoudit vlastní pokrok, kriticky zhodnotit své výsledky. - Učíme žáky k porozumění hudebně vyjadřovacím prostředkům.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ: podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k využívání získaných vědomostí a dovedností. - Vedeme žáky k sledování vlastních pokroků, nenechání se odradit případným nezdarem. - Učíme žáky k vytrvalosti při zdokonalování cesty k úspěchu.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ: vést žáky k všestranné a účinné komunikaci	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k rozšiřování hlasového rozsahu, správné artikulace, výslovnosti. - Umožňujeme žákům poznávat různé hudební formy, styly(audio, video, návštěva koncertu...) - Vedeme žáky k pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění, jako svébytného prostředku komunikace. - Pomocí nácviku dvojhlasu, jednoduchého kánonu vedeme žáky ke komunikaci ve skupině.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ: rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k toleranci jiných kultur a duchovních hodnot. - Navozujeme dostatek situací, které umožní žákům účinně spolupracovat. - Podporujeme sebedůvěru a samostatný rozvoj žáka. - Vedeme žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem.
KOMPETENCE OBČANSKÉ: připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti uplatňující svá práva a plnící své povinnosti	<ul style="list-style-type: none"> - Učíme žáky respektovat, chránit a ocenit naše tradice a kulturní- zejména hudební dědictví. - Vedeme žáky k národní hrdosti. - Prostřednictvím hudby prohlubujeme u žáků citlivý vztah k lidem i k přírodě. - Vedeme žáky k úctě k práci ostatních.
KOMPETENCE PRACOVNÍ: pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci	<ul style="list-style-type: none"> - Při výuce hudební výchovy vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. - Vedeme žáky k odpovědnosti za své výsledky, učíme je sebekázní. - Vedeme žáky k využití znalostí, dovedností a získaných zkušeností v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost.

2. stupeň

Klíčové kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
KOMPETENCE K UČENÍ: umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k aktivnímu zapojení do pěveckých, instrumentálních i pohybových schopností. - Rozvíjíme aktivní využívání hlasového potenciálu. - Dodržujeme pravidla hlasové hygieny nejen při zpěvu, ale i v běžném životě. - Vedeme žáky k poznávání smyslu a cíle učení, posuzování vlastních pokroků , nacházení způsobů jak se zdokonalovat ke kritickému hodnocení svých výsledků.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ: podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - Naučíme žáky se orientovat v proudu znějící hudby. - Vedeme žáky k rozpoznávání na základě individuálních schopností přednosti a nedostatky vlastního zpěvu i zpěvu ostatních. - Pomáháme žákům dokázat ocenit přednosti a navrhnout způsoby řešení nedostatků a nenechat se odradit případným nezdarem. - Prohlubujeme u žáků vytrvalost k úspěchu.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ: vést žáky k všestranné a účinné komunikaci	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k pochopení umění, jako specifického způsobu poznání a k užívání umění jako svébytného prostředku komunikace. - Vedeme žáky k rozšiřování hlasového rozsahu, správné artikulace, výslovnosti. - Naučíme žáky správnému dýchání, a to nejen pro tvorbu tónů, ale i pro zdraví. - Vedeme k odhalování vzájemných souvislostí, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ: rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých	<ul style="list-style-type: none"> - Učíme žáky k toleranci jiných kultur a duchovních hodnot. - Učíme je žít společně s ostatními lidmi. - Vedeme žáky k národní hrdosti na osobnosti v naší hudbě a k uznávání kulturních tradic a zvyků našeho i jiných národů.
KOMPETENCE OBČANSKÉ: připravit žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti uplatňující svá práva a plnící své povinnosti	<ul style="list-style-type: none"> - Učíme žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný. - Seznamujeme žáky s tím, že hudba vede k rozvíjení citlivého vztahu k lidem i k přírodě, pomáhá při řešení životních situací.
KOMPETENCE PRACOVNÍ: pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci	<ul style="list-style-type: none"> - Vokální tvorbou (sborovou) vedeme žáky ke kolektivní práci a k odpovědnosti za své výsledky. - Učíme je sebekázně, k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem. - Vedeme je k úctě k práci ostatních.

1. stupeň**Očekávané výstupy – 1. období**

žák

*HV-3-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase**HV-3-1-02 rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem**HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře**HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie**HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby**HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální***Očekávané výstupy – 2. období**

žák

*HV-5-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti**HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not**HV-5-1-03 využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní**HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby**HV-5-1-05 vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace**HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny**HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace***Učivo****VOKÁLNÍ ČINNOSTI**

- **pěvecký a mluvní projev** – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu
- **hudební rytmus** – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu
- **dvojhlas a vícehlas** - prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod.
- **intonace, vokální improvizace** – diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. stupeň, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď apod.)

- **záznam vokální hudby** – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

- **hra na hudební nástroje** – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod.
- **rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace** – tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď), jednoduchá písňová forma (a - b)
- **záznam instrumentální melodie** – čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivku či tématu instrumentální skladby, využití notačních programů

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

- **taktování, pohybový doprovod znějící hudby** – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance
- **pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby** – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků
- **orientace v prostoru** – pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

- **kvality tónů** – délka, síla, barva, výška
- **vztahy mezi tóny** – souzvuk, akord
- **hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem** – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu
- **hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj**
- **hudební styly a žánry** – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.
- **hudební formy** – malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace
- **interpretace hudby** – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)

2. stupeň

Očekávané výstupy

žák

HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách

HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého

HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace

HV-9-1-04 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů

HV-9-1-05 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu

HV-9-1-06 orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich

význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku
HV-9-1-07 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami
HV-9-1-08 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění

Učivo

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

- **pěvecký a mluvní projev** – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách
- **intonace a vokální improvizace** – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem
- **hudební rytmus** – odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu
- **orientace v notovém záznamu vokální skladby** – notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby
- **rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti** – reprodukce tónů, převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy, zachycování rytmu popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu
- **reflexe vokálního projevu** – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti)

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

- **hra na hudební nástroje** – nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní, jednoduchých skladeb), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy)
- **záznam hudby** – noty, notační programy (např. Capella, Finale, Sibelius) a další způsoby záznamu hudby
- **vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje** – představy rytmické, melodické, tempové, dynamické, formální
- **tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy**

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

- **pohybový doprovod znějící hudby** – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění
- **pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla** – pantomima, improvizace
- **pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby** – tempové, dynamické rytmicko- metrické, harmonické
- **orientace v prostoru** – pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

- **orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby** – postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky použité ve skladbě (zvukomalba, dušmalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla

- **hudební dílo a její autor** – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost)
- **hudební styly a žánry** – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům
- **interpretace znějící hudby** – slovní charakterizování hudebního díla (slohové a stylové zařazení apod.), vytváření vlastní soudů a preferencí

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu hudební výchova

Ročník: 1.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Žák - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	- správné dýchání, výslovnost - rozvoj hlavového tónu	OSV 4	
- rozlišuje tón, zvuk, hlas mluvený a zpěvní - rozlišuje krátké a dlouhé tóny - rozpozná výrazné dynamické změny v proudu znějící hudby	- zvuk – tón, melodie, hudební kontrasty	OSV 1	
- rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	- hudební hry (deklamace říkadel, ozvěna) - hra na tělo (pleskání, tleskání)		ČJ – říkadla - jazykolamy
- učí se používat dětské hudební nástroje	- hra na hudební nástroje - (Orffovo instrumentář)	OSV 1	
- provádí hudebně pohybovou činnost - reaguje na pohybem na znějící hudbu - pohybové vyjádření hudby	- pohybový doprovod znějící hudby - taktování (2/4 takt) - pohybová improvizace	OSV 5	TV – hudebně pohybové hry
- v proudu znějící hudby pozná některé hudební nástroje - chápe roli posluchače	- hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj - hudební styly		VV - ilustrace

Ročník: 2.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Žák <ul style="list-style-type: none"> - užívá správné pěvecké návyky, dle svých dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase 	<ul style="list-style-type: none"> - rozvoj hlavového tónu - rozšíření hlasového rozsahu - hlasová hygiena, správné dýchání 	OSV 4	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje rytmus pomalý a rychlý, melodii stoupavou a klesavou, zesilování a zeslabování 	<ul style="list-style-type: none"> - výrazové prostředky v hudbě 		
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v jednoduchém zápisu skladby - zná pojmy notová osnova, noty, houslový klíč, pomlky, takty 	<ul style="list-style-type: none"> - notová osnova, houslový klíč, - hudební rytmus 2/4 a 3/4 takt - pomlka 		
<ul style="list-style-type: none"> - rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty 	<ul style="list-style-type: none"> - hudební hry (otázka- odpověď, deklamace, ozvěna) - hudební improvizace - hra na tělo 	OSV 5	ČJ -řikadla - jazykolamy
<ul style="list-style-type: none"> - umí doplnit zpěv hrou na jednoduché hudební nástroje 	<ul style="list-style-type: none"> - hra na hudební nástroje (Orffovo instrumentář) 		
<ul style="list-style-type: none"> - umí se pohybovat podle daného rytmu, pohybově vyjádřit hudbu 	<ul style="list-style-type: none"> - taktování 2/4 takt - pohybová improvizace - pohybové vyjádření hudby - hra na tělo 	OSV 5	TV – hudebně pohybové hry
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže v klidu vyslechnout krátké hudební ukázky různých žánrů - rozlišuje umělou a lidovou píseň - chápe roli posluchače 	<ul style="list-style-type: none"> - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj - hudební styly, žánry - hudba vážná, lidová a umělá 		VV- ilustrace

Ročník: 3.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - předvede správné rozezpívání - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase 	<ul style="list-style-type: none"> - správné hospodárné dýchání, nasazení a tvorba tónu (hlavový tón), vázání tónu, správná výslovnost, hlasová hygiena, rozšíření hlasového rozsahu, 		
<ul style="list-style-type: none"> - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem, využívá jednoduché hudební nástroje pro doprovod 	<ul style="list-style-type: none"> - hudební hry (deklamace říkadel, ozvěna) - hra na tělo - hra na Orffovy hudební nástroje, instrumentální doprovod k písním 		
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v jednoduchém zápisu skladby - rozlišuje a umí napsat notu celou, půlovou, čtvrtovou - správně do notové osnovy napíše houslový klíč 	<ul style="list-style-type: none"> - notová osnova, houslový klíč, takt 2/4 a 3/4, nota celá, půlová, čtvrtová, pomlka 		
<ul style="list-style-type: none"> - reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie - rozliší rytmus valčíku a polky 	<ul style="list-style-type: none"> - taktování - pohybový doprovod znějící hudby - hra na tělo, pohybová improvizace 	OSV 5	TV- základní taneční kroky, hudebně pohybové hry
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná tempové a dynamické - změny v proudu znějící hudby 	<ul style="list-style-type: none"> - výrazové prostředky v hudbě - zvuk - tón, kvalita tónů-délka, síla, barva, výška, rytmus, melodie-pohyb (vzestupný, sestupný), 		
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální i vokálně instrumentální, chápe roli posluchače - rozliší hudbu podle její společenské funkce 	<ul style="list-style-type: none"> - hudební styly a žánry, hudba vážná, lidová a umělá, slavnostní, zábavná... 	EGS 1	PRVOUKA – zvyky, tradice, historie

Ročník: 4.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zpívá na základě svých individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase využívá při zpěvu získané pěvecké dovednosti 	<ul style="list-style-type: none"> - pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti - (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu. - hudební rytmus- realizace písní ve 2/4,3/4 a 4/4 taktu. - průprava dvojhlasu, kánonu - vokální improvizace, hudební hry (ozvěna, otázka, odpověď apod.) 		
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby 	<ul style="list-style-type: none"> - orientace v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie, její reprodukce - noty, houslový klíč, notová osnova, pomocné linky , takty a taktování, tónina dur a moll, délka not, pomlky, dynamická znaménka, repetice 		
<ul style="list-style-type: none"> - využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché nebo složitější hudební nástroje pro doprovod - doprovází písně na rytmických nástrojích 	<ul style="list-style-type: none"> - hra na hudební nástroje z Orffova instrumentáře, keyboardů apod. - grafický záznam melodie (rytmické schéma jednoduché skladby) - rytmizace, melodizace 	OSV 2	
<ul style="list-style-type: none"> - ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků 	<ul style="list-style-type: none"> - taktování, pohybový doprovod znějící hudby - dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance 	MKV 1	TV – taneční hry, tanec

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná v proudu znějící hudby některé z určitých hudebních výrazových prostředků 	<ul style="list-style-type: none"> - kvalita tónů – délka, síla, barva, výška - hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem-rytmus, melodie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná) 		
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby 	<ul style="list-style-type: none"> - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj - hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, populární, ukolébavka apod. 	EGS 1	Vlastivěda -zvyky, tradice -historie

Ročník: 5.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zpívá na základě svých individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v dur nebo moll tóninách, využívá při zpěvu získané pěvecké dovednosti 	<ul style="list-style-type: none"> - pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu. - hudební rytmus- realizace písní ve 2/4,3/4 a 4/4 taktu. - dvojhlas, kánon, lidový dvojhlas - intonace, vokální improvizace, hudební hry(ozvěna,otázka, odpověď apod.) 		M - zlomky
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby - zná pojem stupnice - čte noty v rozsahu c1 – c2 v houslovém klíči 	<ul style="list-style-type: none"> - orientace v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie, její reprodukce - noty, houslový a basový klíč, notová osnova, pomocné linky , takty a taktování, tónina dur a moll, délka not, pomlky, stupnice C Dur 		
<ul style="list-style-type: none"> - využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché nebo složitější hudební nástroje pro doprovod (rytmické a melodické hudební nástroje) 	<ul style="list-style-type: none"> - hra na hudební nástroje z Orffova instrumentáře, keyboardů apod. - rytmizace, melodizace a stylizace, - hudební improvizace (tvorba hudebního doprovodu, hudební hry) 	OSV 5	
<ul style="list-style-type: none"> - ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace 	<ul style="list-style-type: none"> - taktování, pohybový doprovod znějící hudby- dvoudobý, třídobý, čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem - jednoduché lidové tance - pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby - orientace v prostoru(pamětné uchování tanečních pohybů) - vyjádření charakteru poslechové skladby a emocionálního zážitku pohybem 	MKV 1	TV – taneční hry, lidové tance

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná hudební formu jednoduché - písně či skladby 	<ul style="list-style-type: none"> - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj - hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, populární, ukolébavka apod 	EGS 1	Vlastivěda – zvyky, tradice, historie
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná v proudu znějící hudby některé z určitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny 	<ul style="list-style-type: none"> - kvalita tónů – délka, síla, barva, výška - vztahy mezi tóny – souzvuk, akord. - hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem - rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná) - rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu - interpretace hudby (slovní vyjádření) 		ČJ – rozvoj slov. vyjadřování, vypravování

Ročník: 6

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybem vyjadřuje pochodový a valčíkový rytmus - umí taktovat dvoučtvrtkový a tříčtvrtkový takt - dokáže pohybem vyjádřit obsah písně 	<p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - pochod, rondo, kánon - hra na dirigenta a orchestr - dramatizace písní - vánoční koledy 	<p>OSV 1</p> <p>OSV 3</p>	<p>Dějepis</p>
<ul style="list-style-type: none"> - správně rytmicky doprovází jednoduchou píseň na Orffovy nástroje - má rytmické cítění a rytmickou paměť 	<p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - rytmické hádanky, rytmické ozvěny, rytmická hra na tělo - rytmické hud. formy – pochod, polka, valčík - analytická práce s písní, jednoduchá písňová forma - doprovod na Orffovy nástroje, rozlišování těžkých a lehkých dob 		<p>Tv</p>
<ul style="list-style-type: none"> - sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat - rozliší skladbu vokální a instrumentální - umí rozlišit lidovou a umělou píseň, melodram, muzikál, operu a operetu - seznámí se s obdobím klasicismu a romantismu - vyjadřuje pocity posluchače - seznámí se s vybranými skladbami - formuluje vlastní názor na dílo <p>-rozliší skladbu vokální a instrumentální, interval a akord</p>	<p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávání hud. nástrojů – rozdělení do skupin, partitura a hudební nástroje v ní - píseň lidová, umělá - vokální a instrumentální skladba - melodram - muzikál - opereta, opera, árie, recitativ, libreto - Opera – nově vzniklá hud. forma - Mozart, Verdi-árie z oper - Interval a akord 	<p>EGS 3</p>	<p>Dějepis</p> <p>Vv baroko</p> <p>klasicismus</p>

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže podle svých individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně zpívat v jednohlase, popř. v dvojhase, trojhase - umí slovně charakterizovat rozdíl mezi stupnicí a tóninou - orientuje se v jednoduchém notovém zápisu - umí vyhledat určené takty a rytmy 	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - intonační cvičení --> vzestupná a sestupná řada tónů, intonace stupnic dur - zpěv lidových písní, práce s notovým zápisem, dvojhlasý zpěv - zpěv písní umělých (práce na nich, dvojhlasý, rytmické doprovody...) - říkadlo, píseň – rytmické vyjádření textu písně - vyhledávání rytmu v zápisu písně, rytmické hádanky 	<p>OSV 3 EV 4</p>	<p>Vv ilustrace písní</p>

Ročník: 7

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - při zpěvu využívá správné pěvecké návyky - podle individuálních dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně - orientuje se jednoduchém hud.zápise - má rytmické cítění a paměť, vyhledává takty a rytmy, dokáže je reprodukovat - zvládá střídání rytmtů 	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidové a umělé písně – dynamika melodie rytmus - výběr písní různých období - lidové písně jiných národů - typy lidové písně - jak se zpívá ve sboru, hlasová hygiena, typy sborů - mateník - kombinace písní (polyfonie) 	OSV 3	VV
<ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se s vybranými skladbami - při poslechu využívá získané zkušenosti - formuluje vlastní názor na dílo - rozpozná hudební nástroje, jejich výrazové možnosti - rozpozná rozdíly komorní a symfonické hudby - pokusí se zařadit skladbu do příslušného období - vyjadřuje své pocity posluchače - sluchem rozlišuje zvuk hud.nástrojů 	<p>Poslechové činnost</p> <p>Polyfonie, fuga, sonáta, tance, symfonická báseň</p> <p>Výběr poslechových skladeb různých období k daným obdobím a seznámení se skladateli těchto děl</p> <p>- rozlišování dynamiky, tempa, rytmu a vývoje melodie v písních nebo ve skladbách</p> <p>- vývoj hudebních nosičů</p>	EGS 3	Dějepis Český jazyk
<ul style="list-style-type: none"> - pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků - dokáže využít získaných znalostí a dovedností - aktivně se zapojuje do hudebních činností 	<p>Instrumentální činnosti a pohybové činnosti</p> <p>Prolínají do ostatních hudebních činností v průběhu celého šk. roku.</p> <ul style="list-style-type: none"> - taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění - doprovod na Orffovy nástroje a hra na tělo - střídání rytmtů - charakteristické rytmy tanců - rytmické hrátky, reprodukce rytmtů... 	OSV 2 OSV 5	

Ročník: 8

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu, používá správné dýchání, nasazení tónu, frázování dle mluvy - zpívá intonačně čistě, rytmicky přesně v jednohlase, popř. dvojhlas (trojhlas) lidové písně, seznamuje se také s dílem folkových autorů, K. Kryla... - orientuje se v melodii svého hlasu a v zápise ve zpěvníku či v učebnici, pozná takt, tempo - reprodukuje motivy, je schopen se učit metodou náslechu a reprodukce, - respektuje dynamiku písně - umí použít k doprovodu jednoduché nástroje, doprovodit se hrou na tělo, rozlišuje lehké a těžké doby, zkouší v doprovodu improvizovat - dokáže reagovat na rytmické, dynamické a tempové změny - při poslechu dokáže formulovat názor na dílo, pokusí se ho zařadit do období, spojuje dění ve světě a dění v hud. dějinách - pokusí se zachytit náladu díla <p>-zná nejzákladnější rozdělení v dějinách hudby -postupně se seznamuje s obdobími: nejstarší hudba</p> <p style="padding-left: 40px;">-renesance -baroko -klasicismus -romantismus -počátek 20.stol. ve vážné</p> <p>hudbě</p> <p>-u těchto období vždy vysvětlí nejzákladnější pojmy, zná nejvýznamnější představitele, všimá si nástrojového obsazení, poslouchá ukázky</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zpěv lidových i umělých písní K. Kryl-Anděl, Morituri te salutant, Lásko W. Daněk-Rosa na kolejích Brontosauři-Výběr SaŠ-Babetta, Motýl Olympic-Želva, Dej mi víc své lásky Zelené pláně, Batalion (renesanční sazba) VaW-Nebe na zemi Řekni, kde ty kytky jsou Podívej, kvete růže Lidové-Černé oči (3-hlas), Široký hluboký a jiné a stále opakování již naučených písní, práce na písních, s rytmem, zkvalitňování projevu, doprovody <p>Letem světem hud. dějinami _zákl. hud. pojmy (hudba vokální, instrumentální, chorální, světská, monodie, polyfonie) -vznik hudby-důvody, nejstarší nástroje, místa, nejstarší památky-Seikilova píseň, Gregoriánský chorál -hudba renesance-formy, nástroje, autoři-pojem mše -hudba baroka-dtto-pojmy fuga, concerto grosso, opera Hudba klasicismu-dtto-pojem symfonie, sonáta, koncert, opera -hudba romantismu-dtto-pojem symfonická báseň, národní škola -hudba počátku 20. stol. -vážná</p> <p>-k jednotlivým autorům dle výběru ukázka z díla: - Výběr písní období - ukázky - středověk:</p>	EGS 3	Český jazyk, Dějepis, Zeměpis, Vv

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
	<ul style="list-style-type: none"> - Hospodine pomiluj ny - Kdož jsú boží bojovníci - gregoriánský chorál - baroko: J. S. Bach - klasicismus: J. Haydn <ul style="list-style-type: none"> - Beethoven – Óda na radost - romantismus: F. Schubert – Pstruh <ul style="list-style-type: none"> - Verdi – sbor židů z opery - Nabucco - hudba období pravěku <ul style="list-style-type: none"> - Egypt, Řecko, Řím - hudba období středověku: <ul style="list-style-type: none"> - duchovní hudba, gregoriánský chorál, mše, madrigal - baroko –hlavní znaky, formy, představitelé (opak.) - adventy – vánoce, význam lidových tradic, J. J. Ryba – Česká mše vánoční - klasicismus – znaky, formy, představitelé – symf. tvorba, komorní, vokální (Haydn, Beethoven, Mozart) - český klasicismus: J. Mysliveček, F. X. Brixi, Stamicové, A. Rejcha, česká hud. emigrace - romantismus: Chopin, Schuman, Schubert, Grieg, Brahms, Čajkovskij - český romantismus: Smetana, Dvořák, Fibich 		

Ročník: 9

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu - poznává nejstarší hudební památky a umí je zařadit do historických souvislostí - orientuje se v jednotlivých hudebních obdobích - zná charakteristické znaky a umí nalézt souvislosti z jiných oborů umělecké činnosti - podle svých individuálních hudebních dispozic zpívá kultivovaně a pěvecky správně písně různých žánrů 	<p>Vokální a poslechové činnosti (jednotlivé činnosti se prolínají během celého roku v daných tématech)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opakování učiva z předchozích ročníků - opakování lidových i umělých písní s důrazem na dynamiku, melodii, rytmus - Hudební žánry 20. století: - vážná hudba: <ul style="list-style-type: none"> - B. Martinů - L. Janáček - jazz – formy, blues, spirituály, regtime: <ul style="list-style-type: none"> - J. Ježek – Klobouk ve křoví, Ezop - G. Gershwin – Summertime - divadla malých forem: <ul style="list-style-type: none"> - Suchý a Šlitr – Pramínek vlasů - Krajina posedlá tmou - country: <ul style="list-style-type: none"> - Montgomery, Všichni jsou už v Mexiku - bluegrass – Panenka (Křesťan) - česká trempská píseň: <ul style="list-style-type: none"> - Rosa na kolejích, - Ascalona - folk: <ul style="list-style-type: none"> - Když mě brali za vojáka - pop a rok, muzikály – vývoj ve 20. století 	<p>EV 4</p> <p>EGS 2</p> <p>VDO 2</p> <p>EGS 1</p>	<p>Dějepis</p> <p>Český jazyk</p>
<ul style="list-style-type: none"> - postihuje hudební výrazové prostředky - spojuje poslech s instrumentální nebo pohybovou činností - rozpozná hud. nástroje, jejich výrazové možnosti 	<p>Instrumentální a pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prolínají do vokálních i poslechových činností během celého školního roku - hudební výrazové prostředky - hudební nástroje historické a současné 		

Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Výtvarná výchova* vychází ze vzdělávací oblasti *Umění a kultura* a umožňuje žákům jiné než racionální poznávání světa – poznávání okolního i svého vnitřního světa prostřednictvím výtvarných činností a postupně se formujícího výtvarného myšlení. Toto poznání směřuje k tomu, aby se naučili rozumět výtvarnému umění, rozumět jeho jazyku a významům, aby se učili chápat výtvarnou kulturu v nejširším slova smyslu jako nedílnou součást svého duchovního života a bohatství společnosti. Kultivuje schopnosti žáků svět kolem sebe citlivě vnímat, prožívat jej, objevovat v něm estetické hodnoty. Cílem předmětu je, aby si žáci prakticky osvojili potřebné výtvarné dovednosti a techniky, rozvíjeli svou přirozenou potřebu vlastního výtvarného vyjádření, svou fantazii a prostorovou představivost, smysl pro originalitu a vlastní výraz. Aktivity vycházející ze vzdělávacího obsahu Výtvarné výchovy pomáhají utvářet kreativní stránky osobnosti žáka a pochopení kontinuity proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a otevřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (*Rozvíjením smyslové citlivosti, Uplatňováním subjektivity a Ověřováním komunikačních účinků*) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Vzdělávacím obsahem tématu *Rozvíjení smyslové citlivosti* jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření. Vzdělávacím obsahem tématu *Uplatňování subjektivity* jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření. Vzdělávacím obsahem tématu *Ověřování komunikačních účinků* jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Vyučovací předmět výtvarná výchova je povinný předmět, který se vyučuje ve všech ročnících 1. i 2. ZŠ. Ve výuce v *1. vzdělávacím období* (1. až 3. ročník) převládají různé hravé činnosti a experimentování, v *2. období* (4. až 5. ročník) přecházejí žáci již k uvědomělejší výtvarné práci. Ve *3. období* (6. až 9. ročník) se vzdělávací obsah předmětu zaměřuje na posilování sebevědomí žáků a podněcování jejich zájmu o výtvarnou práci, vhodnou motivaci a volbou náročnějších úkolů. Zaměřuje se rovněž větší měrou i na náměty vyžadující více přemýšlení, uvažování, a také vytváří větší prostor pro osobitý umělecký projev žáka. Vzdělávací obsah předmětu je sice rozpracován pro jednotlivá období do jednotlivých ročníků, konkrétní činnosti však volí učitel sám podle svého uvážení s ohledem na podmínky výuky, schopnosti, zkušenosti a potřeby žáků.

Do vyučovacího předmětu jsou zařazeny některé části průřezových témat. Na 1. stupni ZŠ z tématu *Osobnostní a sociální výchova* vybrané prvky z části *Osobnostní, Sociální a Morální rozvoj*. Z tématu *Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech* okruh *Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané*. Z tématu *Environmentální výchova* okruh *Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí a Vztah člověka k prostředí*. Z tématu *Mediální výchova* vybrané prvky z části *Práce v realizačním týmu*.

Na 2. stupni z tématu Osobnostní a sociální výchova vybrané prvky z části Osobnostní, Sociální a Morální rozvoj. Z tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Jsme Evropané. Z tématu Multikulturní výchova část Lidské vztahy. Z tématu Enviromentální výchova okruh Lidské aktivity a problémy životního prostředí. Z tématu Mediální výchova vybrané prvky z částí Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality, Stavba mediálního sdělení, Vnímání autora mediálního sdělení a Tvorba mediálního sdělení.

Součástí výuky mohou být návštěvy výstav a účast v soutěžích.

Vyučování předmětu probíhá v běžných třídách.

Časová dotace předmětu:

Ročník	Počet hodin
1.	1
2.	1
3.	1
4.	2
5.	2
6.	2
7.	2
8.	1
9.	1

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu výtvarná výchova**1. stupeň**

Klíčové kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
KOMPETENCE K UČENÍ: umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	- Výběrem zajímavých témat umožňujeme žákům poznávat sebe i svět prostřednictvím vlastní tvorby, opírající se o subjektivní vnímání, citění a prožívání.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ: podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	- Nabízíme žákům možnost hledat různé cesty vedoucí k řešení problémů.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ: vést žáky k všestranné a účinné komunikaci	- Dáváme žákům možnost zaujímat stanoviska a formulovat vlastní názory.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ: rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých	- Poskytujeme žákům příležitost spolupracovat ve skupině.
KOMPETENCE OBČANSKÉ: připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti uplatňující svá práva a plnící své povinnosti	- Nabízíme žákům příležitost poznávat umělecké hodnoty minulosti a současnosti i prezentovat vlastní tvorbu.
KOMPETENCE PRACOVNÍ: pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci	- Poskytujeme žákům příležitost seznámit se s různými pracovními postupy a využívat rozmanité materiály. - Dáváme žákům možnost plánovat a řídit své jednání.

2. stupeň

Klíčové kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
KOMPETENCE K UČENÍ: umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	- Výběrem zajímavých témat umožňujeme žákům poznávat sebe i svět prostřednictvím vlastní tvorby, opírající se o subjektivní vnímání, citění a prožívání.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ: podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	- Nabízíme žákům možnost hledat různé cesty vedoucí k řešení problémů.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ: vést žáky k všestranné a účinné komunikaci	- Dáváme žákům možnost zaujímat stanoviska a formulovat vlastní názory.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ: rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých	- Poskytujeme žákům příležitost spolupracovat ve skupině.
KOMPETENCE OBČANSKÉ: připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti uplatňující svá práva a plnící své povinnosti	- Nabízíme žákům příležitost poznávat umělecké hodnoty minulosti a současnosti i prezentovat vlastní tvorbu.
KOMPETENCE PRACOVNÍ: pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci	- Poskytujeme žákům příležitost seznámit se s různými pracovními postupy a využívat rozmanité materiály. - Dáváme žákům možnost plánovat a řídit své jednání.

Očekávané výstupy předmětu výtvarná výchova

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

žák

VV-3-1-01 rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ

VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace

VV-3-1-03 vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky

VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností

VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Očekávané výstupy – 2. období

žák

VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)

VV-5-1-02 užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model

VV-5-1-03 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy

VV-5-1-04 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě

VV-5-1-05 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)

VV-5-1-06 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace

VV-5-1-07 nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Učivo

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

- **prvky vizuálně obrazného vyjádření** – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru
- **uspořádání objektů do celků** – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření
- **reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly** – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly
- **smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření** – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama)

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

- **prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností** – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby
- **typy vizuálně obrazných vyjádření** – jejich rozlišení, výběr a uplatnění - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama
- **přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením** – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

- **osobní postoj v komunikaci** – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací
- **komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření** – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření
- **proměny komunikačního obsahu** – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění

2. stupeň**Očekávané výstupy**

žák

VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků

VV-9-1-02 užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie

VV-9-1-03 užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace

VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření

VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu

VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků

VV-9-1-07 porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů

VV-9-1-08 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci

Učivo**ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI**

- **prvky vizuálně obrazného vyjádření** – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření
- **uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu** – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření
- **reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly** – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických)
- **smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření** – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

- **prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností** – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace

- **typy vizuálně obrazných vyjádření** – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry
- **přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením** – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

- **osobní postoj v komunikaci** – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování
- **komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření** – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace
- **proměny komunikačního obsahu** – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu výtvarná výchova

Ročník: 1

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozpoznává linii, tvar, barvu, kontrast - Porovnává a třídí je na základě svých zkušeností, zážitků, představ - Vyjadřuje vlastní životní zkušenosti a uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linii, objemy, tvary, barvy 	<p>Rozvíjení smyslové citlivosti Obrazné vyjádření: linie, tvar, objem, barva, světlo Poznávání vlastností barev Poznávání základních vlastností plastických materiálů /objem, pevnost, ohebnost/ Prostorové vnímání Výtvarný rytmus, řešení v ploše Uspořádání objektů do celků Třídění a porovnávání přírodnin z hlediska jejich povrchu, barvy, textury, při vlastní tvorbě hledání jejich netradičního uplatnění v ploše i prostoru i ve vztahu k prostředí</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - Rozlišuje a uplatňuje kresbu a malbu - Pracuje s různými materiály - Organizuje vlastní výtvarnou práci, pracuje s prostorem - Chápe vzájemné souvislosti zobrazených předmětů - Uplatňuje představivost a fantazii 	<p>Uplatňování subjektivity Vyjádření pocitů, emocí, nálad, fantazie, představy a osobních zkušeností, četba, film Pozorování přírody, činnosti lidí, vztahy postavy a prostředí Výtvarné vyprávění Pozorování tvaru a jeho závislosti na funkci a materiálu užitkového předmětu Grafický záznam pohybu Ilustrace textů Hračka, loutka, maňásek – výtvarná hodnota, materiál, tvar Návštěva galerie, výstavy</p>	<p>OSV 1,3,5,6 EV 4</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - Porovnává osobní postoj s ostatními dětmi ve skupině. Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral, či upravil. 	<p>Ověřování komunikačních účinků Osobní postoj Komunikační obsah – vysvětlování výsledků tvorby</p>		

Ročník: 2

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - projevuje své vlastní životní zkušenosti na základě vlastního prožitku, případně podle vyprávění, četby, filmu atd. - pozoruje a uplatňuje ve vlastním vizuálně obrazném vyjádření přírodu a činnost lidí, vztah postav a prostředí - uplatňuje v plošném i prostorovém uspořádání linie, barvy, tvary, objemy, objekty a další prvky a jejich kombinace - chápe vzájemné souvislosti zobrazovaných předmětů a uplatňuje při práci představivost a fantazii - na základě pozorování umí / dle svých možností / zobrazit přírodní útvary, přírodniny jako takové - pozoruje a zachycuje užiték předměty z hlediska jejich funkce a materiálu a pokouší se o jejich výtvarné vyjádření v ploše a prostoru - rozpoznává linii, tvar, barvu, kontrast, objem a objekt - porovnává a třídí je na základě svých zkušeností, zážitků, představ - porovnává různá obrazná vyjádření podle svých schopností, odlišné porovnává se svojí dosavadní zkušeností - na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazného vyjádření, která vytvořil, vybral, či upravil 	<p>Rozvíjení smyslové citlivosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - obrazné vyjádření - vlastnosti barev - vlastnosti plastických materiálů - prostorové vnímání - výtvarný rytmus, řešení v ploše - uspořádání objektů do celků - třídění a porovnávání přírodnin z hlediska jejich povrchu, barvy, textury, při vlastní tvorbě hledání jejich netradičního uplatnění - v ploše i prostoru i ve vztahu ke prostředí <p>Vyučující zohlední náročnost učiva dle schopností žáků</p>	OSV 1,5,6,11	

<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zachází s některými prostředky a materiály uvědoměle, ovládá základní technické dovednosti, užívá důležité pojmy týkající se výtvarné formy, materiálů a technik, vyvozené na základě vlastních výtvarných činností - poznává, vyvozuje a využívá vlastnosti barev a jejich výrazové možnosti - při hře poznává druhy linií, jejich výrazové možnosti - rozvíjí cit pro prostor - poznává základní vlastnosti plastických materiálů - rozvíjí cit pro výtvarný rytmus - rytmicky a kompozičně řeší plochu s využitím různých prvků - organizuje vlastní výtvarnou práci - rozlišuje a uplatňuje kresbu a malbu - uplatňuje představivost a fantazii - chápe vzájemné souvislosti zobrazených předmětů - organizuje vlastní výtvarnou práci, pracuje s prostorem - zachycuje dle svých možností pohyb těla, jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby - snaží se o ilustraci textů, volnou malbu, plastiku - hledá motivaci / fantazie, smyslové vnímání / - vytváří a používá hračku, loutku, maňáska - porovná materiál, tvar, výtvarnou hodnotu 	<p>Uplatňování subjektivity</p> <ul style="list-style-type: none"> - pocity, emoce, nálady, fantazie, představy, osobní zkušenosti, četba, film - pozorování přírody - činnosti lidí, vztahy postav a prostředí - výtvarné vyprávění - tvar, závislost na funkci a materiálu - grafický záznam pohybu - ilustrace textů - hračka, loutka, maňásek - vizuálně obrazné vyjádření - návštěva Galerie 		
<ul style="list-style-type: none"> - porovnává osobní postoj s ostatními dětmi ve skupině - nalézá a zapojuje na základě vlastní zkušenosti obrazná vyjádření, která sám vytvoří, vybere, upraví odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností - poznává rozdíly ve výtvarném vyjadřování malířů, zvláště ilustrátorů dětských knih - aktivně pracuje s ilustrací - vysvětluje výsledky tvorby podle vlastních schopností a zaměření - seznamuje se s různými druhy výtvarného umění - malířství, sochařství, architektura, grafika ... - průběžně rozvíjí smysl pro krásu přírody a vztah k životnímu prostředí 	<p>Ověřování komunikačních účinků</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobní postoj - komunikační obsah – komunikace se spolužáky, ve skupině - přeměny komunikačního obsahu <p>Vyučující zohlední náročnost učiva dle schopností žáků</p>		

Ročník: 3

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádří své vlastní životní zkušenosti na základě vlastního prožitku, případně podle vyprávění, četby, filmu atd. - pozoruje a uplatní ve vlastním vizuálně obrazném vyjádření přírodu a činnost lidí, vztah postav a prostředí - uplatní v plošném i prostorovém uspořádání linie, barvy, tvary, objemy, objekty a další prvky a jejich kombinace - vyřeší přiměřené úkoly v plošných i prostorových pracích, - pochopí vzájemné souvislosti zobrazovaných předmětů a uplatní při práci představivost a fantazii - na základě pozorování zobrazí (dle svých možností) přírodní útvary, přírodniny jako takové - pozoruje a zachytí užiték předmětů z hlediska jejich funkce a materiálu a pokouší se o jejich výtvarné vyjádření v ploše a prostoru - rozpozná linii, tvar, barvu, kontrast, objem a objekt - porovná a třídí je na základě svých zkušeností, zážitků, představ - porovná různá obrazná vyjádření podle svých schopností, - odlišné porovná se svojí dosavadní zkušeností - nalezne a zapojí obsah vizuálně obrazného vyjádření, která vytvořil, vybral, či upravil 	<p>Rozvíjení smyslové citlivosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - obrazné vyjádření - vlastnosti barev - vlastnosti plastických materiálů - prostorové vnímání - výtvarný rytmus, řešení v ploše - uspořádání objektů do celků - třídění a porovnávání přírodnin z hlediska jejich povrchu, barvy, textury, při vlastní tvorbě hledání jejich netradičního uplatnění <p>v ploše i prostoru i ve vztahu k prostředí</p> <p>Vyučující zohlední náročnost učiva dle schopností žáků</p>	<p>OSV 1,3,5,6,10,11</p> <p>MV 7</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - zachází s některými prostředky a materiály uvědoměle, - ovládne základní technické dovednosti, použije důležité pojmy týkající se výtvarné formy, materiálů a technik, vyvozené na základě vlastních výtvarných činností - pozná, vyvodí a využije vlastnosti barev a jejich výrazové možnosti - při hře pozná druhy linií, jejich výrazové možnosti - rozvine a využije cit pro prostor - pozná základní vlastnosti plastických materiálů - rozvine a využije cit pro výtvarný rytmus - rytmicky a kompozičně řeší plochu s využitím různých prvků 	<p>Uplatňování subjektivity</p> <ul style="list-style-type: none"> - pocity, emoce, nálady, fantazie, představy, osobní zkušenosti, četba, film - různé typy obrazného vyjádření - pozorování přírody - činnosti lidí, vztahy postav a prostředí - výtvarné vyprávění - tvar, závislost na funkci a materiálu - grafický záznam pohybu - ilustrace textů 		

<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zorganizuje vlastní výtvarnou práci - rozliší a uplatní kresbu a malbu - uplatní představivost a fantazii - pochopí vzájemné souvislosti zobrazených předmětů - organizuje vlastní výtvarné práce, pracuje s prostorem - zachytí dle svých možností pohyb těla, jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby - ilustruje texty, volnou malbu, plastiku (dle svých možností) - seznámí se s animací (filmová), comicsem, fotografií, reklamou - hledá motivaci (fantazie, smyslové vnímání) - vytvoří a použije hračku, loutku, maňáška - zhodnotí materiál, tvar, výtvarnou hodnotu 	<ul style="list-style-type: none"> - hračka, loutka, maňásek, objekty, volná malba - návštěva Galerie <p>Vyučující zohlední náročnost učiva dle věku a schopností žáků</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - porovná osobní postoj s ostatními dětmi ve skupině - nalezne a zapojí na základě vlastní zkušenosti obrazná vyjádření, které sám vytvoří, vybere, upraví - odlišné interpretace porovná se svojí dosavadní zkušeností - pozná rozdíly ve výtvarném vyjadřování malířů, zvláště ilustrátorů dětských knih - aktivně pracuje s ilustrací - vysvětlí výsledky tvorby podle vlastních schopností a zaměření - seznámí se s různými druhy výtvarného umění - malířství, sochařství, architektura, grafika ... - průběžně rozvíjí smysl pro krásu přírody a vztah k životnímu prostředí 	<p>Ověřování komunikačních účinků</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobní postoj - komunikační obsah - přeměny komunikačního obsahu <p>Vyučující zohlední náročnost učiva dle schopností žáků</p>		

Ročník: 4

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá své vlastní životní zkušenosti k uplatnění ve vlastním vizuálně obrazném vyjádření, světlostních poměrů, barevných kontrastů, proporčních vztahů aj.... - osvojuje si lineární a barevné vyjádření - rozvíjí prostorové vidění, cítění na základě pozorování prostorových jevů (umělecká díla) - uplatňuje dovednosti s výtvarnými výrazovými prostředky (křída, pastel, temperové barvy, vodové barvy, akvarel, koláž,mozaika...) - seznámí se s funkcí písma (sdělnou i výtvarnou), s písmenem jako dekorativním prvkem - rozeznává základní tvary lineárního a kresleného písma - ověřuje si užívání hotového typografického písma v hravých a experimentálních činnostech - základní tvary lineárního kresleného a plošného písma řadí v jednoduchých nápisech 	<p>Rozvíjení smyslové citlivosti</p> <ul style="list-style-type: none"> -obrazné vyjádření -prostorové vyjádření -objemové vyjádření -zrakové vnímání barev -vnímání ostatními smysly -reflexe <p>Vyučující zohlední náročnost učiva dle schopností žáků</p>	<p>OSV 1,2,3,4,5,6,11</p> <p>EGS 1,2,3</p> <p>EV 1,2</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - ovládá a zdokonaluje se v základních technických dovednostech (textilní techniky,modelování, kašírování..) - využívá vlastnosti barev - vybírá a kombinuje vlastní výtvarná řešení - dotváří své práce dekorativně (možnost použití sádry, dřeva, kamínků, plastů,vlny, textilu, písku, koudele, přírodnin-šípků, jeřabin, kaštanů, mušlí...) - vyjadřuje skutečnosti v malbě (figura, portrét, zátiší..) - snaží se již dle svých možností o plastiku, sochu, sousoší, reliéf - učí se výtvarně vyjádřit hmotu, tvar, strukturu (možno použít papíru, jako takového a jeho přehýbání, mačkání, trhání, stříhání,posouvání apod.) - snaží se o své osobité vyjádření - porovnává své osobité vyjádření s již existujícím - je veden k hodnocení své práce i svých spolužáků 	<p>Uplatňování subjektivity</p> <ul style="list-style-type: none"> -pocity, emoce, nálady, fantazie, představy, osobní zkušenosti -malba či kresba zátiší -uplatnění různých objektů -vyjádření pohybu (práce lidí, hra, učení..) -výtvarné vyprávění příběhu ,pohádky.. -ilustrace filmu, reklamy.. -dotváření tištěného obrazu či fotografie -návštěva divadla, kina, galerie 	<p>MV 7</p>	

<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytváří práce symbolického obsahu - zdůvodní vznik odlišných vizuálně obrazných vyjádření - porovnává osobní postoj s ostatními dětmi ve třídě - komentuje rozdíly ve výtvarném vyjadřování malířů, ilustrátorů - přiklání se k nim jako ke zdroji inspirace - využívá poznatků k estetické dekoraci ve třídě - znázorňuje estetické cítění v bydlení a designu - prezentuje své práce ve veřejném prostoru - účastní se soutěží a výstav - ke své tvorbě využívá regionální památky a zajímavosti 	<p>Vyučující zohlední náročnost učiva dle schopností žáků</p> <p>Ověřování komunikačních účinků -osobní postoj -komunikační obsah -proměny komunikačního obsahu</p> <p>Vyučující zohlední náročnost učiva dle věku a schopností žáků</p>		
---	--	--	--

Ročník: 5

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá své vlastní životní zkušenosti k uplatnění ve vlastním vizuálně obrazném vyjádření, barevných kontrastů, proporčních vztahů aj.... - osvojuje si lineární a barevné vyjádření - rozvíjí prostorové vidění, cítění na základě pozorování prostorových jevů (umělecká díla) - uplatňuje dovednosti s výtvarnými výrazovými prostředky (křída, pastel, temperové barvy, vodové barvy, akvarel, koláž,mozaika...) - seznámí se s funkcí písma (sdělnou i výtvarnou), s písmenem jako dekorativním prvkem - rozeznává základní tvary lineárního a kresleného písma - ověřuje si užívání hotového typografického písma v hravých a experimentálních činnostech - základní tvary lineárního kresleného a plošného písma řadí v jednoduchých nápisech 	<p>Rozvíjení smyslové citlivosti</p> <ul style="list-style-type: none"> -obrazné vyjádření -prostorové vyjádření -objemové vyjádření -zrakové vnímání barev -vnímání ostatními smysly -reflexe <p>Vyučující zohlední náročnost učiva dle schopností žáků</p>	<p>OSV 1,2,3,4,5,6,9,11</p> <p>EGS 1,2,3</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - ovládá a zdokonaluje se v základních technických dovednostech (textilní techniky, modelování, kaširování..) - využívá vlastnosti barev , používá běžné pojmy z nauky o barvě - vybírá a kombinuje vlastní výtvarná řešení - dotváří své práce dekorativně (možnost použití sádry, dřeva, kamínků, plastů,vlny, textilu, písku, koudelky, přírodnin-šípků, jeřabin, kaštanů, mušlí...) - vyjadřuje skutečnosti v malbě (figura, portrét, zátiší..) - snaží se již dle svých možností o plastiku, sochu, sousoší, reliéf - učí se výtvarně vyjádřit hmotu, tvar, strukturu (možno použít papíru,jako takového a jeho přehýbání, mačkání, trhání, stříhání, posouvání apod.) - snaží se o své osobité vyjádření - porovnává své osobité vyjádření s již existujícím 	<p>Uplatňování subjektivity</p> <ul style="list-style-type: none"> -pocity, emoce, nálady, fantazie, představy, osobní zkušenosti -malba či kresba zátiší -uplatnění různých objektů -vyjádření pohybu (práce lidí, hra, učení..) -výtvarné vyprávění příběhu ,pohádky.. -ilustrace filmu, reklamy, comicsu -dotváření tištěného obrazu či fotografie -návštěva divadla, kina, galerie 	<p>EV 1,2,3</p>	

<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - je veden k hodnocení své práce i svých spolužáků - vytváří práce symbolického obsahu - hledá spojení se skutečností 	<p>Vyučující zohlední náročnost učiva dle schopností žáků</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - porovnává osobní postoj s ostatními dětmi ve třídě - komentuje rozdíly ve výtvarném vyjadřování malířů, ilustrátorů - příklání se k nim jako ke zdroji inspirace - využívá poznatků k estetické dekoraci ve třídě - znázorňuje estetické cítění v bydlení a designu - prezentuje své práce ve veřejném prostoru - účastní se soutěží a výstav - ke své tvorbě využívá regionální památky a zajímavosti 	<p>Ověřování komunikačních účinků</p> <ul style="list-style-type: none"> -osobní postoj -komunikační obsah -proměny komunikačního obsahu <p>Vyučující zohlední náročnost učiva dle schopností žáků</p>		

Ročník: 6

Výstupy	Učivo	Průřezové téma	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák vytvoří a pojmenuje prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahy.</p> <p>Žák vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, hodnotí jeho účinky a porovnává s účinky již existujících vizuálně obrazných vyjádření.</p> <p>Žák užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie. Užívá prostředky pro zachycení jevů v proměnách a vztazích.</p> <p>Žák porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření. Vysvětluje své postoje k nim.</p>	<p>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - linie, tvary, barva a barevné kvality - vztahy a uspořádání prvků v ploše - uspořádání objektů do celků v ploše, prostoru <p>- prostor v časovém průběhu / podobnost, kontrast, dynamické proměny, struktura/ ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření.</p> <ul style="list-style-type: none"> - film, televize, kombinace ve vlastní tvorbě <p>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</p> <ul style="list-style-type: none"> - hračka, loutka, maňásek, plastika - animovaný film - ilustrace textů - manipulace s objekty <p>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍHO ÚČINKU</p> <ul style="list-style-type: none"> - utváření a zdůvodňování osobního postoje v komunikaci - utváření komunikačního obsahu 	OSV 4, 5, 9 MV 6	Př, Čj

Ročník: 7

Výstupy	Učivo	Průřezové téma	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák vytvoří a pojmenuje prvky vizuálně obrazných vyjádření. Roztřídí a kombinuje různé vlastnosti prvků pro získání osobitých výsledků.</p> <p>Žák užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání zkušenosti získané ostatními smysly. Pomocí vizuálně obrazných vyjádření zaznamenává podněty z představ a fantazie. Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti.</p> <p>Žák porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření. Vysvětluje své postoje k nim.</p>	<p>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - linie, objem, světlostní a barevné kvality - uspořádání prvků v ploše, prostoru <p>/podobnost, kontrast, struktura/</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádření vztahů a pohybu mezi objekty <p>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</p> <ul style="list-style-type: none"> - vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě - pohyb těla a jeho umístění v prostoru - akční tvar malby a kresby - ilustrace textu - comics - volná malba <p>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍHO ÚČINKU</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobní postoj v komunikaci - důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření - utváření a uplatnění komunikačního obsahu - vysvětlování výsledků tvorby - záměry tvorby vlastních vizuálně obrazných vyjádření - prezentace ve veřejném prostoru 		Čj, Př, Ov, Z

Ročník: 8

Výstupy	Učivo	Průřezové téma	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák kombinuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.</p> <p>Žák zaznamenává vizuální zkušenosti i zkušenosti získané ostatními smysly. Zaznamenává podněty z představ a fantazie.</p> <p>Žák užívá k tvorbě metody uplatňované v současném umění.</p> <p>Žák při interpretaci uměleckých vizuálně obrazných vyjádření vychází z osobních zkušeností, prožitků. Při interpretaci uměleckých vizuálně obrazných vyjádření si vybaví své znalosti historických souvislostí a vychází z nich.</p> <p>Žák porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření. Vysvětluje své postoje k nim. Ověřuje komunikační účinky.</p>	<p>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - uspořádání objektů do celků v ploše a časovém průběhu - vyjádření vztahů a pohybu - prostředky lineární, světlostní, barevné - vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů <p>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohyb těla, jeho umístění v prostoru - uspořádání prostoru - vyjádření proměn <ul style="list-style-type: none"> - comics, fotografie - volná malba - elektronický obraz - sochařství <ul style="list-style-type: none"> - reflexe ostatních uměleckých druhů - umělecká výtvarná tvorba - tiskoviny televize <p>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍHO ÚČINKU</p> <ul style="list-style-type: none"> - utváření a zdůvodňování osobního postoje v komunikaci - důvody vzniku odlišných interpretací - vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora - prezentace ve veřejném prostoru 	OSV 4, 5, 9 MV 6, 7	Z, F, Čj

Ročník: 9

Výstupy	Učivo	Průřezové téma	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák uplatňuje vizuálně obrazná vyjádření pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků. Kombinuje vlastnosti prvků pro získání osobitých výsledků.</p> <p>Žák využívá k tvorbě i některé metody uplatňované v současném výtvarném umění.</p> <p>Žák interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti a minulosti. Vybaví si své znalosti historických souvislostí a vychází z nich. Ověřuje komunikační účinky vybraných vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích. Vhodnou formou je prezentuje.</p>	<p>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - tvary, linie, objemy, světlostní a barevné kvality - textury - vztahy a uspořádání prvků ve statickém a dynamickém obrazném vyjádření - reflexe ostatních uměleckých druhů <p>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</p> <ul style="list-style-type: none"> - manipulace s objekty - akční tvar kresby a malby <ul style="list-style-type: none"> - comics, animovaný film, fotografie - elektronický obraz - vizualizované dramatické akce - komunikační grafika <p>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍHO ÚČINKU</p> <ul style="list-style-type: none"> - záměry tvorby a proměny obsahu vlastních děl i děl výtvarného umění - historické a kulturní souvislosti - utváření a zdůvodňování osobního postoje v komunikaci - vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby - uplatňování komunikačního obsahu - prezentace ve veřejném prostoru 	OSV 4, 5, 9 MV 6	Rv, Vo, Hv

Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu tělesná výchova

Vzdělávací obor **Tělesná výchova** jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení - v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevnování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování zdraví a zdravých mezilidských vztahů se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti atd.
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

S ohledem na poměrně značnou rozdílnost fyziologického i mentálního vývoje jednotlivých žáků v ročníku a na velmi různou úroveň jejich pohybových schopností a dovedností, je výuka vyučovacího předmětu Tělesná výchova sice členěna do třech základních, na sebe navazujících, etap, ty se však meziročníkově značně prolínají. (První etapa zahrnuje 1. a 2. ročník, druhá 3. až 5. ročník a třetí etapa 6. až 9. ročník.) I když je vzdělávací obsah předmětu rozpracován do jednotlivých ročníků, je rozdělen do tématických bloků, které se meziročníkově opakují a postupně rozšiřují.

Výuka do 5. ročníku probíhá koedukovaně v rámci jedné třídy, od 6. ročníku odděleně. V rámci volitelného předmětu Sportovní hry může výuka žáků i na druhém stupni probíhat koedukovaně.

Na 1. stupni ZŠ se vyučovací předmět Tělesná výchova vyučuje jako povinný předmět v základní 2 hodinové dotaci týdně pro všechny žáky. Do výuky Tělesné výchovy na 1. stupni je zařazen plavecký výcvik.

Na 2. stupni ZŠ se vyučovací předmět Tělesná výchova vyučuje rovněž jako povinný předmět v základní 2 hodinové dotaci týdně pro všechny žáky. Žáci 7. - 9. ročníku mohou mít až čtyři hodiny pohybové výuky týdně (2 hodiny Tělesná výchova + 2 hodiny Sportovní hry – volitelný předmět). Na druhém stupni žáci absolvují lyžařský a vodácký výcvik, pokud je školou nabízen a žák je zákonnými zástupci přihlášen – tyto aktivity nejsou povinné, nýbrž doplňkové.

Výuka je organizována v tělocvičně školy. Současně jsou využívána i jiná sportoviště: venkovní hřiště, které je součástí areálu školy, plavecký bazén a další sportoviště mosteckého okresu.

Časová dotace předmětu:

Ročník	Počet hodin
1.	2
2.	2
3.	2
4.	2
5.	2
6.	2
7.	2
8.	2
9.	2

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu tělesná výchova

Klíčové kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
KOMPETENCE K UČENÍ: umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky užívat obecné termíny, znaky, symboly - umožňujeme samostatně pozorovat a experimentovat , výsledky porovnávat, kriticky posuzovat - vytváříme pozitivní vztah k předmětu, posuzujeme vlastní pokrok - zvládáme vybírat a využívat pro učení vhodné způsoby metody
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU: podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k hledání vlastních postupů a vhodných řešení - nabízíme příklady ze života a vedeme k samostatnému uvažování -
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ: vést žáky k všestranné a účinné komunikaci	<ul style="list-style-type: none"> - umožňujeme žákům diskutovat, reagovat, obhajovat své názory, naslouchat druhým - využíváme běžně užívaných gest, zvuků a reagujeme na ně - vedeme žáky k formulování a vyjadřování svých myšlenek a zprac. v logickém sledu - využíváme komunikativních dovedností k vytváření mezilidských vztahů
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ: rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých	<ul style="list-style-type: none"> - využíváme a oceňujeme zkušenosti druhých - vedeme žáky spolupracovat ve skupinách - učíme žáky se respektovat, vzájemně si pomáhat - vedeme k ohleduplnosti - učíme pozitivně hodnotit sám sebe -
KOMPETENCE OBČANSKÉ: připravit žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti uplatňující svá práva a plnící své povinnosti	<ul style="list-style-type: none"> - vhodně využíváme svá práva a plníme povinnosti - vytváříme přátelské vztahy, odmítáme útlak a hrubé chování.
KOMPETENCE PRACOVNÍ: pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci	<ul style="list-style-type: none"> - učíme používat různá náradí a náčiní - dodržujeme pravidla - vedeme ke snaze odvádět práci kvalitně.

Očekávané výstupy předmětu tělesná výchova

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

žák

TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti

TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení

TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích

TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy

TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci

Očekávané výstupy – 2. období

žák

TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti

TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením

TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her

TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka

TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti

TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví

TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení

TV-5-1-08 zorganizuje nenáročnou pohybovou činností a soutěže na úrovni třídy

TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky

TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace

Učivo

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

- význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu
- příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení
- zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití

- **rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu**
- **hygiena při TV** – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity
- **bezpečnost při pohybových činnostech** – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umyvárnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

- **pohybové hry** – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost
- **základy gymnastiky** – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti
- **rytmické a kondiční formy cvičení pro děti** – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance
- **průpravné úpoly** – přetahy a přetlaky
- **základy atletiky** – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem
- **základy sportovních her** – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů
- **turistika a pobyt v přírodě** – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody
- **plavání** – (*základní plavecká výuka*) hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu
- **lyžování, bruslení** (*podle podmínek školy*) – hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích
- **další pohybové činnosti** (*podle podmínek školy a zájmu žáků*)

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

- **komunikace v TV** – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály
- **organizace při TV** – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí
- **zásady jednání a chování** – fair play, olympijské ideály a symboly
- **pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností** – her, závodů, soutěží
- **měření a posuzování pohybových dovedností** – měření výkonů, základní pohybové testy
- **zdroje informací o pohybových činnostech**

2. stupeň

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Očekávané výstupy

žák

TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem

TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program

TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly

TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší

TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost

Učivo

- význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců
- zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením
- prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení
- hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Očekávané výstupy

žák

TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech

TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny

Učivo

- **pohybové hry** – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity
- **gymnastika** – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí
- **estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem** – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance
- **úpoly** – základy sebeobrany, základy aikidó, judó, karatedó
- **atletika** – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí
- **sportovní hry** (*alespoň dvě hry podle výběru školy*) – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie
- **turistika a pobyt v přírodě** – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potraviny, tepla
- **plavání** (*podle podmínek školy – zdokonalovací plavecká výuka, pokud neproběhla základní plavecká výuka, musí předcházet adaptace na vodní prostředí a základní plavecké dovednosti*) – další plavecké dovednosti, další plavecký způsob (plavecká technika), dovednosti záchranného a branného plavání, prvky zdravotního plavání a plavecký sportů, rozvoj plavecké vytrvalosti
- **lyžování, snowboarding, bruslení** (*podle podmínek školy*) – běžecké lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku; (*další zimní sporty podle podmínek školy*)
- **další (i netradiční) pohybové činnosti** (*podle podmínek školy a zájmu žáků*)

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Očekávané výstupy

žák

TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu

TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu

TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji

TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora

TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí

TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže

TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci

Učivo

- **komunikace v TV** – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech
- **organizace prostoru a pohybových činností** – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování
- **historie a současnost sportu** – významné soutěže a sportovci, olympismus - olympijská charta
- **pravidla osvojovaných pohybových činností** – her, závodů, soutěží
- **zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech**
- **měření výkonů a posuzování pohybových dovedností** – měření, evidence, vyhodnocování

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu tělesná výchova**Ročník: 1**

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Žák reaguje na jednoduché povely a signály používá vhodné oblečení a obuv na sport respektuje význam přípravy organismu před cvičením respektuje zásady fair play dodržuje pokyny pro bezpečnost při pohybových činnostech	Poznatky z TV a sportu		
snaží se o správné provádění cviků pod vedením učitele předvede jednoduchý taneční krok s hudbou	Průpravná, kondiční, rytmická, kompenzační a relaxační cvičení	OSV 3	HV-3/4 takt, lidové písničky
dodržuje zásady bezpečnosti při pohybových činnostech předvede v souladu se svými individuálními schopnostmi pády, kotoul vpřed, vybrané cvičení s náčiním.	Gymnastika Akrobacie – pády vzad pády stranou kotoul vpřed Přeskok – lavička Cvičení s náčiním	OSV 3	
opakuje po učiteli běžeckou abecedu (lifting, skiping, zakopávání) předvede v souladu s individuálními předpoklady základní pohybové výkony usiluje o jejich zlepšení	Atletika Běžecká abeceda Rychlé běhy Běh v terénu Skok do dálky z místa Hod míčkem	OSV 3	
ovládá a dodržuje základní pravidla snaží se spolupracovat s ostatními hráči dodržuje pravidla fair play	Sportovní hry Minifotbal	OSV 3	
respektuje ochranu životního prostředí dokáže překonat přírodní překážky	Turistika	OSV 3	Prvouka-témata o přírodě a živ. prostředí
zúčastní se všichni žáci v ročníku	Turnaje v průběhu roku: Fotbal – turnaj 1. tříd		

Ročník: 2

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Žák - správně reaguje na jednoduché povely a signály - dokáže nastoupit s ostatními do řadu, dvojřadu, do družstev - používá vhodné oblečení a obuv na sport - dokáže vysvětlit, proč se rozcvičuje - dodržuje zásady fair play a pozná přestupek - dodržuje pokyny pro bezpečnost při pohybových činnostech	Poznatky z TV a sportu		
- provádí správně cviky pod vedením učitele - předvede 2 jednoduché taneční kroky s hudbou	Průpravná, kondiční, rytmičká, kompenzační a relaxační cvičení	OSV 3	HV-3/4 takt, lidové písničky
- dodržuje zásady bezpečnosti při pohybových činnostech - předvede v souladu se svými individuálními schopnostmi pády vzad a stranou, kotoul vpřed, přeskok přes lavičku,	Gymnastika Akrobacie – pády vzad Pády stranou Kotoul vpřed Přeskok – lavičky Cvičení s náčiním	OSV 3	
- opakuje přesně po učiteli běžeckou abecedu - předvede základní pohybové výkony - usiluje o jejich zlepšení	Atletika Běžecká abeceda Rychlé běhy Běh v terénu Skok do dálky s rozběhem Hod míčem bez rozběhu	OSV 3	
- ovládá a dodržuje základní pravidla - snaží se spolupracovat s ostatními hráči - dodržuje pravidla fair play a pozná zjevný přestupek - adekvátně na přestupek reaguje	Sportovní hry Minifotbal	OSV 3, 9	
- respektuje ochranu životního prostředí - dokáže překonat přírodní překážky	Turistika	OSV 3	Prvouka - Témata o přírodě
- zúčastní se všichni žáci ročníku	Turnaje v průběhu roku: Atletika – víceboj (50 m, 600 m, hod míčkem, skok daleký s rozběhem)		

Ročník: 3

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Žák - pozná vhodné oblečení a obuv na sport - dodržuje zásady fair play chování - dokáže odpovědět na otázku: „Proč se rozvíjíme?“	Poznatky z TV a sportu		Prvouka - člověk
- přesně reaguje na povely: pozor, pohov, rozchod - dokáže nastoupit s ostatními do: řadu, dvojřadu, zástupu, dvojstupu	Pořadová cvičení	OSV 3	
- pod vedením učitele přesně opakuje cviky	Průpravná, kondiční, kompenzační a relaxační cvičení	OSV 3	
- předvede pády vzad a stranou - předvede kotoul vpřed - předvede kotoul vzad	Gymnastika Akrobacie	OSV 3	
- provede rozběh a odraz z můstku snožmo - předvede průvlek přes 2-3 díly švédské bedny	Přeskok	OSV 3	
- vyšplhá 3 m na tyči	Šplh	OSV 3	
- pod vedením učitele přesně opakuje cviky - pod předvedení opakuje: krok přísunný, poskočný, přeměnný, cval	Rytmická a kondiční gymnastika	OSV 3	HV-3/4 takt, lidové písničky 2/4 takt
- po učiteli opakuje běžeckou abecedu (lifting, skiping, zakopávání) - na povely odstartuje z polovysokého a nízkého startu - při krátkém běhu nekříží dráhu a nezastavuje před cílem	Atletika Běh	OSV 3	
- skočí do dálky po rozběhu a odrazu z jedné nohy	Skok daleký	OSV 3	
- odhodí míček z místa ze správného odhodového postoje	Hod	OSV 3	
- přihraje vnitřním nártem, proběhne slalom s míčem - ovládá základní pravidla minifotbalu	Sportovní hry Minifotbal	OSV 9	
- chytá míč „do košíčku“, odhazuje míč jednou rukou - ovládá pravidla vybíjené	Vybíjená	OSV 9	
- používá správné držení míče (oběma rukama) - předvede základní hráčský postoj a obrátku s míčem - přihrává obouruč i jednoruč trčením a o zem - dribluje na místě a za pohybu - ovládá základní pravidla minibasketbalu	Minibasketbal	OSV 9	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Žák <ul style="list-style-type: none"> - odehraje míč tahem a příklepem - vede míč za pohybu - ovládá základní pravidla florbalu 	Florbal	OSV 9	
<ul style="list-style-type: none"> - splývá, dýchá do vody - ovládá jeden plavecký způsob 	Plavání	OSV 2,3	
<ul style="list-style-type: none"> - Sportovní akce pro 3. ročníky: 	<ul style="list-style-type: none"> - atletický čtyřboj (běh 50 m, 600 m, hod kriketovým míčkem, skok do dálky) - florbalový turnaj - turnaj ve vybíjené 		

Ročník: 4

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Žák <ul style="list-style-type: none"> - pozná vhodné oblečení a obuv na sport - dodržuje zásady fair play chování - dokáže odpovědět na otázky: „Proč se rozvíjíme?“, „Proč po cvičení děláme protahovací a relaxační cviky?“ 	Poznatky z TV a sportu	OSV 4	Přírodověda - Člověk
<ul style="list-style-type: none"> - rychle a přesně reaguje na povely: pozor, pohov, rozchod - dokáže nastoupit s ostatními do: řadu, dvojřadu, zástupu, dvojstupu 	Pořadová cvičení	OSV 3	
<ul style="list-style-type: none"> - pod vedením učitele přesně opakuje cviky 	Průpravná, kondiční, kompenzační a relaxační cvičení		
<ul style="list-style-type: none"> - předvede pády vzad a stranou - předvede kotoul vpřed - předvede kotoul vzad - předvede spojení kotoulu vpřed a vzad 	Gymnastika Akrobacie	OSV 3	
<ul style="list-style-type: none"> - provede rozběh a odraz z můstku snožmo - předvede průvlek přes 3-4 díly švédské bedny 	Přeskok		
<ul style="list-style-type: none"> - vyšplhá 3 m na tyči 	Šplh		
<ul style="list-style-type: none"> - přejde kladinu s dopomocí 	Kladina		
<ul style="list-style-type: none"> - pod vedením učitele přesně opakuje cviky - po předvedení opakuje: krok přísunný, poskočný, přeměnný, cval, polkový - zatancuje mazurku 	Rytmická a kondiční gymnastika		HV-3/4 takt, lidové písničky 2/4 takt
<ul style="list-style-type: none"> - po předvedení opakuje běžeckou abecedu - na povely odstartuje z polovysokého a nízkého startu - pod dohledem učitele si připraví startovní blok 	Atletika Běh		
<ul style="list-style-type: none"> - skočí do dálky po rozběhu a odrazu z jedné nohy (rozmezí odrazu cca 1m) 	Skok daleký		
<ul style="list-style-type: none"> - umí provést úpravu doskočiště - rozšiřující učivo: přeskočí laťku stylem skrčným nebo střížným 	Skok vysoký		
<ul style="list-style-type: none"> - odhodí míček z rozběhu ze správného odhodového postoje 	Hod		

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Žák <ul style="list-style-type: none"> - přihraje vnitřním nártem, proběhne slalom s míčem - ovládá základní pravidla minifotbalu 	Sportovní hry Minifotbal	OSV 7, 9, 10	
<ul style="list-style-type: none"> - chytá míč „do košíčku“, odhazuje míč jednou rukou - přehodí hřiště přihrávkou jednou rukou - spolupracuje se svými spoluhráči - ovládá pravidla vybíjené 	Vybíjená	OSV 7, 9, 10	
<ul style="list-style-type: none"> - používá správné držení míče (oběma rukama) - předvede základní hráčský postoj a obrátku s míčem - přihrává obouruč i jednoruč trčením a o zem - dribluje na místě a za pohybu - ovládá pravidla minibasketbalu 	Minibasketbal	OSV 7, 9, 10	
<ul style="list-style-type: none"> - odehraje míč tahem a přiklepem - předvede střelbu po vedení míče - ovládá základní pravidla florbalu 	Florbal	OSV 7, 9, 10	
<ul style="list-style-type: none"> - chytá a hází tenisový (softbalový) míček - ovládá obíhání met s došlapováním na mety - ovládá základní pravidla minisoftbalu 	Minisoftbal	OSV 7, 9, 10	
<ul style="list-style-type: none"> - splývá, dýchá do vody - ovládá jeden plavecký styl 	Plavání	OSV 2, 3	
<ul style="list-style-type: none"> - Sportovní akce pro 4. ročníky: 	<ul style="list-style-type: none"> - atletický čtyřboj (50m, 600m, hod kriketovým míčkem, skok do dálky) - florbalový turnaj turnaj ve vybíjené 		

Ročník: 5

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Žák <ul style="list-style-type: none"> - pozná vhodné oblečení a obuv na sport - dodržuje zásady fair play chování - dokáže odpovědět na otázky: „Proč se rozvíjíme?“, „Proč po cvičení děláme protahovací a relaxační cvičení?“, „Co hrozí tělu při jednostranném posilování?“ 	Poznatky z TV a sportu	OSV 4	Přírodověda - Člověk
<ul style="list-style-type: none"> - rychle a přesně reaguje na povely: pozor, pohov, rozchod - s ostatními nastoupí do: řad, dvojřadu, zástupu, dvojstupu 	Pořadová cvičení	OSV 3	
<ul style="list-style-type: none"> - umí se samostatně rozvíjet - umí předvést 4 posilovací cviky na různé části těla - umí předvést 2 relaxační cviky 	Průpravná, kondiční, kompenzační a relaxační cvičení	OSV 2, 3	
<ul style="list-style-type: none"> - předvede pády vzad a stranou - předvede kotoul vpřed - předvede kotoul vzad - předvede spojení kotoulu vpřed a vzad - předvede stoj na rukou s dopomocí učitel 	Gymnastika Akrobacie	OSV 2, 3	
<ul style="list-style-type: none"> - provede rozběh a odraz z můstku snožmo - předvede průvlek přes 3-4 díly švédské bedny - předvede roznožku přes kozu 	Přeskok		
<ul style="list-style-type: none"> - přejde s dopomocí 	Kladina		
<ul style="list-style-type: none"> - vyšplhá 3m na tyči 	Šplh	OSV 2, 3	
<ul style="list-style-type: none"> - pod vedením učitele přesně opakuje cviky - po předvedení opakuje: krok přísuný, poskočný, přeměnný, cval, polkový a valčíkový - zatancuje mazurku a polku 	Rytmická a kondiční gymnastika		HV-3/4 takt, lidové písničky 2/4 takt
<ul style="list-style-type: none"> - předvede běžeckou abecedu (lifting, skiping, zakopávání) - na povely odstartuje z polovysokého a nízkého startu - nastaví si startovní blok 	Atletika Běh		
<ul style="list-style-type: none"> - skočí do dálky po rozběhu a odrazu z jedné nohy (odraz od prkna) - podle pokynů učitele si dovede rozměřit rozběh - umí provést úpravu doskočiště 	Skok daleký		

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Žák - rozšiřující učivo: přeskočí laťku stylem skrčným nebo střížným	Skok vysoký		
- odhodí míček z rozběhu ze správného odhodového postoje	Hod		
- přihraje vnitřním nártem, proběhne slalom s míčem - spolupracuje se svými spoluhráči při hře - ovládá základní pravidla minifotbalu	Sportovní hry Minifotbal	OSV 7, 9, 10	
- chytá míč „ do košíčku“, odhazuje míč jednou rukou - přehodí hřiště přihrávkou jednou rukou - spolupracuje se svými spoluhráči při hře - ovládá pravidla vybíjené	Vybíjená	OSV 7, 9,10	
- používá správné držení míče (oběma rukama) - předvede základní hráčský postoj a obrátku s míčem - přihrává obouruč i jednoruč trčením a o zem - dribluje na místě a za pohybu - spolupracuje se svými spoluhráči - ovládá základní pravidla minibasketbalu	Minibasketbal	OSV 7, 9, 10	
- odehraje míč tahem a příklepem - předvede střelbu po vedení míče - spolupracuje se svými spoluhráči při hře - ovládá základní pravidla florbalu	Florbal	OSV 7, 9, 10	
- chytá a hází tenisový (softbalový) míček - ovládá obíhání met s došlapováním na mety - ovládá základní pravidla minisoftbalu	Minisoftbal	OSV 7, 9, 10	
- atletický čtyřboj (běh 50 m, 600 m, hod kriketovým míčkem, skok do dálky) - florbalový turnaj - turnaj v vybíjené	Sportovní akce pro 5. ročníky:		

Ročník: 6

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech. Zaujímá správné cvičební polohy. Užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence. Dohodne se na spolupráci a taktice vedoucí k úspěchu družstva (za pomoci učitele). 	<i>Úvodem</i>		
<ul style="list-style-type: none"> - Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu. V hodinách TV usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti. Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem. Předvídá možné nebezpečí úrazu. Uplatňuje pravidla bezpečného chování ve sportovním prostředí. 	Činnosti ovlivňující zdraví	OSV 1, 2	Rodinná výchova- zdravý životní styl
<ul style="list-style-type: none"> - Zvládá v souladu s individuálními předpoklady provedení osvojených pohybových dovedností. Uplatňuje osvojené pohybové dovednosti ve hře, soutěži a rekreačních činnostech. 	Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností	OSV 2, 3	
<ul style="list-style-type: none"> - Chápe význam přípravy organismu před cvičením. Připravuje a uklízí náradí a náčiní. V tělocvičně předchází možným poraněním a úrazům vhodným oblečením a obuví. Plní zodpovědně pokyny učitele. 	Bezpečnost v TV a sporu	OSV 3, 4, 7, 8	
<ul style="list-style-type: none"> - Chápe, že různá cvičení mají různé účinky. Ví o svých pohybových přednostech a nedostacích a s pomocí učitele je ovlivňuje. Dovede prožívat cvičení a soustředit se na správné a přesné provedení pohybu. 	Průpravná, koordinační, kompenzační, kondiční a tvořivá cvičení	OSV 3, 10	Přírodověda- biologie člověka
<ul style="list-style-type: none"> - Dovede stoj na rukou bez výdrže – kotoul vpřed. Předvede roznožku přes kozu naššíř a skrčku přes kozu naššíř. Předvede svis vznesmo, svis střemhlav s dopomocí a výmyk odrazem jednož s dopomocí. Předvede základní skoky na trampolínce. Předvede kotoul vpřed a vzad ve vazbách. Předvede základní obraty a rovnovážné postoje. Předvede různé druhy chůze a rovnovážné polohy na kladině (D). Ve spolupráci s učitelem zvládá záchranu a dopomoc při osvojovaných cvicích. 	Gymnastika	OSV 1, 3	
<p>KONDIČNÍ CVIČENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zvládá základní estetické držení těla. Ví, že cvičení s hudbou má své zdravotní a relaxační účinky. Zná základní druhy cvičení a pohybu s hudbou. Zvládá základní aerobní cvičení s hudbou (D). - Předvede šplh na tyči(laně). Používá při cvičeních expandr, krátké a dlouhé švihadlo, plný míč. Vysvětlí pojem kruhový trénink. 	Rytmické a kondiční činnosti s hudbou	OSV 3,5	
<ul style="list-style-type: none"> - Dodržuje zásady bezpečnosti při úpolových cvičeních. Chová se v duchu fair play. Zvládá základní přetlaky, úchopy, odpory a pády. 	Úpoly	OSV 3,9	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> Změří a запиše výkony v osvojovaných disciplínách. Upraví doskočiště, připraví start běhu a vydá povely pro start. Používá aktivně základní osvojované pojmy. Uběhne 60 m, 800 m (D), 1500 m (H). Předvede základní techniku hodů míčkem, skoku dalekého, skoku vysokého (odraz vzdálenější nohou při flopu), nízkého startu, běhu a štafetového běhu (převezme a předá kolík při běhu). Používá základní průpravná cvičení pro osvojení základních atletických činností. 	Atletika	OSV 3	
<ul style="list-style-type: none"> Vytvoří si pro pohybovou hru jednoduché náčiní (za pomoci učitele). Dodržuje pravidla v duchu fair play 	Pohybové hry a netradiční pohybové činnosti	OSV 3, 7, 9, 10 VDO 4	
<ul style="list-style-type: none"> Vysvětlí význam sportovních her. Uplatňuje základní pravidla sportovních her. Vysvětlí základní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her. Rozpozná základní pojmy označující používané náčiní, části hřiště a nejnámější sportovní hry. Zvolí taktiku hry a dodržuje ji (za pomoci spoluhráčů, učitele). <p>FOTBAL(H)</p> <ul style="list-style-type: none"> Zvládá základní herní činnosti jednotlivce (výběr místa, vhazování míče, střelba z místa, střelba po vedení míče, uvolňování hráče, obcházení hráče, zpracování míče, přihrávka, odebírání míče). <p>BASKETBAL</p> <ul style="list-style-type: none"> Zvládá základní herní činnosti jednotlivce (uvolňování hráče bez míče a s míčem, přihrávka jednoruč a obouruč, střelba, rozcok, Při hře používá osobní obranu. Používá základní herní kombinace. <p>FLORBAL</p> <ul style="list-style-type: none"> Zvládá základní herní činnosti jednotlivce (přihrávka, střelba). Zvládá utkání 4+0. 	Sportovní hry	OSV 3, 7, 9, 10 VDO 4	
<p>Softbal</p> <ul style="list-style-type: none"> Přihráje a chytí míč. Odpálí míček ze stojanu. Zašlápne metu. Používá zjednodušená pravidla softbalu. <p>Ringo</p> <ul style="list-style-type: none"> Vysvětlí základní pravidla pro ringo. Hraje ringo. <p>Vybíjená</p> <ul style="list-style-type: none"> Hraje vybíjenou. Zvládá základní pravidla pro vybíjenou. Hází s protilehlou nohou vpředu. <p>Přehazovaná</p> <ul style="list-style-type: none"> Chápe význam přehazované pro pozdější výuku odbíjené. Hraje přehazovanou. Zvládá základní pravidla pro přehazovanou. 	Doplňkové sporty	OSV 3, 7, 9, 10 VDO 4	

Ročník: 7

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech. Zaujímá správné cvičební polohy. Užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence. Dohodne se na spolupráci a taktice vedoucí k úspěchu družstva. 	Úvodem		
<ul style="list-style-type: none"> - Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu. Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti. Odmítá drogy a jiné škodliviny. Uplatňuje vhodné a bezpečné chování v přírodě a na méně známém prostředí sportovišť. Předvídá možné nebezpečí úrazu. Uplatňuje pravidla hygieny .. 	Činnosti ovlivňující zdraví	OSV 1, 2	Rodinná výchova- zdravý životní styl
<ul style="list-style-type: none"> - Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti. Uplatňuje osvojené pohybové dovednosti ve hře, soutěži ,a rekreační činnosti.Posoudí pohybový projev spolužáka. 	Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností	OSV 2, 3	
<ul style="list-style-type: none"> - Vysvětlí význam přípravy organismu před cvičením. Připravuje a uklízí náradí a náčiní. Rozliší vhodné a nevhodné pohybové činnosti. V tělocvičně předchází možným poraněním a úrazům vhodným oblečením a obuví. Plní zodpovědně pokyny učitele. 	Bezpečnost v TV a sporu	OSV 3, 4, 7, 8	
<ul style="list-style-type: none"> - Dokáže vysvětlit účinky nejčastěji používaných cvičení. Rozpozná své pohybové přednosti a nedostatky a s pomocí učitele je ovlivňuje. Dovede prožívat cvičení a soustředit se na správné a přesné provedení pohybu. Vytváří vlastní pohybové představy. 	Průpravná, koordinační, kompenzační , kondiční a tvořivá cvičení	OSV 3, 10	Přírodověda- biologie člověka
<ul style="list-style-type: none"> - Dovede stoj na ruce s dopomocí-výdrž 2s, roznožku přes kozu našir s oddáleným můstkem, skrčku přes kozu našir s oddáleným můstkem.Předvede základní skoky na trampolínce odrazem snožmo +s roznožením skrčením přednožmo. Předvede svis vznesmo , svis střemhlav , výmyk jednož s dopomocí a přešvihy ve vzporu na hrazdě. Předvede kotoul vpřed a vzad ve vazbách. Ukáže základní obraty a stoj na ruce s dopomocí. Dovede z osvojených cviků připravit krátké sestavy a zacvičit je. Dovede vyžít gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla. Zvládá bezpečně záchranu a dopomoc při osvojovaných cvicích(s dopomocí učitele) 	Gymnastika	OSV 1, 3	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
KONDIČNÍ CVIČENÍ Žák <ul style="list-style-type: none"> - Zvládá základní estetické držení těla. Vysvětlí zdravotní a relaxační účinky cvičení s hudbou. Dovede rozpoznat estetický a neestetický pohyb. Vyjmenuje základní druhy cvičení a pohybu s hudbou. Zvládá základní aerobní cvičení s hudbou (D). - Zatančí lidový tanec, polkový krok. - Předvede šplh na tyči /na laně). Používá při cvičeních expandr, krátké a dlouhé švihadlo, plný míč. Vysvětlí význam kondičního cvičení pro rozvoj síly, rychlosti, vytrvalosti a obratnosti. Vysvětlí pojem kruhový trénink. 	Rytmické a kondiční činnosti s hudbou	OSV 3, 5	
<ul style="list-style-type: none"> - Předvede jednoduché cviky zpevňování a uvolňování těla a jeho částí. Vyjmenuje zásady bezpečnosti při úpolových cvičeních. Uvědomuje si následky zneužití bojových umění a chová se v duchu fair play. Zvládá základní úchopy, postoje, odpory a pády. 	Úpoly	OSV 3, 9	
<ul style="list-style-type: none"> - Vysvětlí význam běžecké abecedy. Změří a zapíše výkony v osvojovaných disciplínách. Upraví doskočiště, připraví start běhu a vydá povely pro start. Používá aktivně základní osvojované pojmy. Uběhne 60 m, 800 m (D), 1500m (H) ve zlepšeném osobním výkonu.. Ukáže základní techniku hodů míčkem (D), hodu granátem (H), skoku dalekého, skoku vysokého, nízkého startu, běhu a štafetového běhu. Používá základní průpravná cvičení pro osvojení základních atletických činností. Vyjmenuje základní pravidla atletických soutěží. 	Atletika	OSV 3	
<ul style="list-style-type: none"> - Ví, že hra přináší radost a příjemné zážitky. Vytvoří si pro pohybovou hru nové náčiní (samostatně nebo s pomocí učitele). Vyjmenuje základní zásady bezpečnosti při pohybových hrách. Snaží se o fair play jednání při pohybových hrách. Vysvětlí význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských kontaktů. 	Pohybové hry a netradiční pohybové činnosti	OSV 3, 7, 9, 10 VDO 4	
<ul style="list-style-type: none"> - Vyjmenuje základní pravidla sportovních her. Vysvětlí základní pojmy osvojovaných činností, základní označení a vybavení hřišť, základní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her. Používá základní pojmy označující používané náčiní, části hřiště a nejnámější sportovní hry. Zvolí taktiku hry a dodržuje ji (za pomoci spoluhráčů, učitele). Dovede zaznamenat výsledek utkání a pomáhat při rozhodování. FOTBAL(H) <ul style="list-style-type: none"> - Zvládá základní herní činnosti jednotlivce (výběr místa, vhazování míče, střelba z místa, střelba po vedení míče, uvolňování hráče, obcházení hráče, zpracování míče, přihrávka, odebírání míče). Předvede základní činnosti brankáře (chytání, vyrazení, výkop, přihrávka nohou). 	Sportovní hry	OSV 3, 7, 9, 10 VDO 4	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>BASKETBAL Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> Zvládá základní herní činnosti jednotlivce (uvolňování hráče bez míče a s míčem, přihrávka jednoruč a obouruč, střelba, rozkok, krytí útočníka s míčem a bez míče). Zná základy herních systémů (osobní obranný systém, útočný obranný systém). Zná základní herní kombinace. Používá při hře osobní obranu. <p>VOLEJBAL</p> <ul style="list-style-type: none"> Zvládá utkání na zmenšeném hřišti - 2 proti 2, 3 proti 3 atd. Vysvětlí základy herních systémů (střední hráč u sítě je nahravačem). Zvládá základní herní činnosti jednotlivce s mezidopadem (odbití obouruč vrchem, spodem, , přihrávka, nahrávka, podání spodní). Zvládá utkání s mezidopadem. <p>FLORBAL</p> <ul style="list-style-type: none"> Zvládá základní herní činnosti jednotlivce (přihrávka, střelba). Zvládá utkání 4+0. 			
<p>Softbal</p> <ul style="list-style-type: none"> Přihraje a chytí míč. Odpálí míček ze stojanu. Zašlápne metu. Vysvětlí základní pravidla softbalu. Uplatňuje 3 způsoby autování soupeře. <p>Ringo</p> <ul style="list-style-type: none"> Vysvětlí základní pravidla pro ringo. Hraje ringo. <p>Vybíjená</p> <ul style="list-style-type: none"> Hraje vybíjenou. Zvládá základní pravidla pro vybíjenou(D). <p>Přehazovaná</p> <ul style="list-style-type: none"> Hraje přehazovanou. Zvládá základní pravidla pro přehazovanou. Při utkání smečuje obouruč, blokuje samostatně a ve dvojici. <p>Hokejbal (H)</p> <ul style="list-style-type: none"> Vyjmenuje základní pravidla hokejbalu. 	Doplňkové sporty	OSV 3, 7, 9, 10 VDO 4	

Ročník: 8

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech. Zaujímá správné cvičební polohy. Užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, cvičitele v části rozcvičky, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu. Dohodne se na spolupráci a taktice vedoucí k úspěchu družstva. 	Úvodem		
<ul style="list-style-type: none"> - Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu. Aktivně spolupracuje při organizaci tělovýchovné činnosti ve škole (při vyučování). Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti pravidelnou pohybovou aktivitou. Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem. Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí. 	Činnosti ovlivňující zdraví	OSV 1, 2, 6	Rodinná výchova- zdravý životní styl
<ul style="list-style-type: none"> - Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti. Posoudí provedení osvojené pohybové dovednosti a označí zjevné nedostatky. Aplikuje osvojené pohybové dovednosti ve hře, soutěži a rekreačních činnostech. 	Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností	OSV 2, 3, 6	
<ul style="list-style-type: none"> - Chápe a zdůvodní význam přípravy organismu před cvičením. Přípravuje, uklízí a používá náradí a náčiní tak, aby neohrozil zdraví své i spolužáků. Rozliší vhodné a nevhodné pohybové činnosti. Předchází možným poraněním a úrazům vhodným oblečením a obuví, dodržováním organizace cvičební činnosti. Používá náradí a náčiní určeným způsobem. Plní zodpovědně pokyny učitele. Ve funkci velitele družstva vede své spolužáky k bezpečné organizaci cvičební jednotky. 	Bezpečnost v TV a sportu	OSV 3, 4, 6, 7, 8	Přírodověda- biologie člověka
<ul style="list-style-type: none"> - Dokáže vysvětlit různé účinky jednotlivých cvičení. Rozpozná své pohybové přednosti a nedostatky a s pomocí učitele a spolužáka je ovlivňuje. Dovede prožívat cvičení a soustředit se na správné a přesné provedení pohybu. Ve spolupráci se spolužákem připraví a předvede kondiční cvičení. Pomůže spolužákovi při kompenzačních cvičeních. - Předvede a společně se spolužáky zacvičí krátkou kondiční sestavu (32 dob). Zacvičí se spolužákem dle svých představ kondiční cvičení s obměnou. 	Průpravná, koordinační, kompenzační, kondiční a tvořivá cvičení	OSV 3, 10	
<ul style="list-style-type: none"> - Dovede stoj na rukou s výdrží 2 s, roznožku přes kozu našší s oddáleným můstkem, skrčku přes kozu nadél s oddáleným můstkem (CH). Předvede skok prostý s obratem na trampolínce. Předvede na hrazdě svís vznesmo, svís střemhlav, výmyk jednož s dopomocí a přešvih únožmo do vzporu jízmo. Předvede kotoul vpřed a vzad, obraty a rovnovážné postoje ve vazbách, kotoul letmo, přemet stranou (jen talentovaní žáci). Zvládá bezpečně záchranu a dopomoc při osvojovaných cvicích 	Gymnastika	OSV 1, 3	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
KONDIČNÍ CVIČENÍ Žák <ul style="list-style-type: none"> - Zvládá základní estetické držení těla. Vysvětlí zdravotní a relaxační účinky cvičení s hudbou. Dovede rozpoznat estetický a neestetický pohyb a označit jeho příčiny. Vyjmenuje základní druhy cvičení a pohybu s hudbou. Zvládá základní aerobní cvičení s hudbou (D). Vyjmenuje 6 pojmů z názvosloví aerobiku. - Předvede šplh na tyči a na laně. Používá při cvičeních expandr, krátké a dlouhé švihadlo, plný míč. Vysvětlí význam kondičního cvičení pro rozvoj síly, rychlosti, vytrvalosti a obratnosti. Vysvětlí pojem kruhový trénink. Vysvětlí základní zásady posilování břišních a zádových svalů. 	Rytmické a kondiční činnosti s hudbou	OSV 3, 5	
<ul style="list-style-type: none"> - Vysvětlí základní principy zpevnování a uvolňování těla a jeho částí. Vyjmenuje zásady bezpečnosti při úpolových cvičeních. Uvědomuje si následky zneužití bojových umění a chová se v duchu fair play. Zvládá základní úchopy, postoje, odpory a pády. Vysvětlí pravidla 2 úpolových her. 	Úpoly		
<ul style="list-style-type: none"> - Vysvětlí význam běžecké abecedy. Změří a zapíše výkony v osvojovaných disciplínách. Upraví doskočiště, připraví start běhu a vydá povely pro start. Používá aktivně základní osvojované pojmy. Vysvětlí význam vytrvalostního běhu pro rozvoj zdatnosti. Vysvětlí význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty. Uběhne 60 m, 800 m (D), 1500m (H) ve zlepšeném čase. Zlepší svůj osobní výkon a předvede základní techniku hodu míčkem (D), hodu granátem (H), skoku dalekého, skoku vysokého, nízkého startu, běhu a štafetového běhu (přebírá kolík bez zrakové kontroly). Používá základní průpravná cvičení pro osvojení základních atletických činností. Vyjmenuje základní pravidla atletických soutěží. 	Atletika	OSV 3	
<ul style="list-style-type: none"> - Vysvětlí význam pohybových her pro ovlivňování pohybových předpokladů. Ví, že hra přináší radost a příjemné zážitky. Vytvoří si pro pohybovou hru nové náčiní (samostatně nebo s pomocí učitele). Vyjmenuje základní zásady bezpečnosti při pohybových hrách. Snaží se o fair play jednání při pohybových hrách. Využívá pro pohybové hry přírodního prostředí. Uvědomuje si, že ne každá hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů. Vysvětlí význam pohybových her pro navazování a upevnování mezilidských kontaktů. Připraví a zorganizuje pro spolužáky jednu hru. 	Pohybové hry a netradiční pohybové činnosti	OSV 3, 6, 7, 10 VDO 4	
<ul style="list-style-type: none"> - Vysvětlí význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností, herního myšlení a improvizace. Vyjmenuje základní pravidla sportovních her. Vysvětlí základní pojmy osvojovaných činností, základní označení a vybavení hřišť, základní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her. Používá základní pojmy označující používané náčiní, části hřiště a nejnámější sportovní hry. Zvolí taktiku hry a dodržuje ji (za pomoci spoluhráčů, učitele). Dovede zaznamenat výsledek utkání a 	Sportovní hry	VDO 4	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>pomáhat při rozhodování.</p> <p>Žák</p> <p>FOTBAL(H)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zvládá základní herní činnosti jednotlivce (výběr místa, vhazování míče, střelba z místa, střelba po vedení míče, uvolňování hráče, obcházení hráče, zpracování míče, přihrávka, odebrání míče). Vysvětlí základy herních systémů (postupný útok, rychlý protiútok). Vyjmenuje základní herní kombinace. <p>BASKETBAL</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zvládá základní herní činnosti jednotlivce (uvolňování hráče bez míče a s míčem, přihrávka jednoruč a obouruč, střelba, rozkok, krytí útočníka s míčem a bez míče). Zná základy herních systémů (osobní obranný systém, útočný obranný systém). Zná základní herní kombinace. Používá při hře osobní obranu. Předvede střelbu po dvojtaktu z místa. <p>VOLEJBAL</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zvládá utkání na zmenšeném hřišti - 2 proti 2, 3 proti 3 atd. Vysvětlí základy herních systémů (střední hráč u sítě je nahravačem). Zvládá základní herní činnosti jednotlivce (odbití obouruč vrchem, spodem, jednoruč (v pádu), přihrávka, nahrávka, podání spodní). - Zvládá utkání s jedním mezidopadem. <p>FLORBAL</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zvládá základní herní činnosti jednotlivce (přihrávka, střelba). Zvládá utkání 4+0.4+1. 			
<p>Softbal</p> <ul style="list-style-type: none"> - Přihraje a chytí míč. Odpálí míček ze stojanu. Zašlápne metu. Vysvětlí základní pravidla softbalu. Vysvětlí a uplatňuje ve hře pravidla nuceného postupu, průběžných met. <p>Ringo</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vysvětlí základní pravidla pro ringo. Hraje ringo. <p>Přehazovaná</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hraje přehazovanou (blok, smeč). Zvládá základní pravidla pro přehazovanou. <p>Hokejbal (H)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vyjmenuje základní pravidla hokejbalu. Hraje hokejbal. 	Doplňkové sporty	OSV 3, 6, 9, 10 VDO 4	

Ročník: 9

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech. Zaujímá správné cvičební polohy. Užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, cvičitele - při rozcvičce, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu. Dohodne se na spolupráci a taktice vedoucí k úspěchu družstva. 	Úvodem		
<ul style="list-style-type: none"> - Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu. Aktivně spolupracuje při organizaci tělovýchovné činnosti ve škole (při vyučování). Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti pravidelnou pohybovou aktivitou. Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem. Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí. 	Činnosti ovlivňující zdraví	OSV 1, 2, 6	Rodinná výchova- zdravý životní styl
<ul style="list-style-type: none"> - Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti. Posoudí provedení osvojené pohybové dovednosti a označí zjevné nedostatky. Aplikuje osvojené pohybové dovednosti ve hře, soutěži a rekreačních činnostech. 	Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností	OSV 2, 3, 6	
<ul style="list-style-type: none"> - Chápe a zdůvodní význam přípravy organismu před cvičením. Připravuje, uklízí a používá náradí a náčiní tak, aby neohrozil zdraví své i spolužáků. Rozliší vhodné a nevhodné pohybové činnosti. Předchází možným poraněním a úrazům vhodným oblečením a obuví, dodržováním organizace cvičební činnosti. Používá náradí a náčiní určeným způsobem. Plní zodpovědně pokyny učitele. Ve funkci velitele družstva vede své spolužáky k bezpečné organizaci cvičební jednotky. 	Bezpečnost v TV a sportu	OSV 3, 4, 6, 7, 8	Přírodověda- biologie člověka
<ul style="list-style-type: none"> - Dokáže vysvětlit různé účinky jednotlivých cvičení. Rozpozná své pohybové přednosti a nedostatky a s pomocí učitele a spolužáka je ovlivňuje. Dovede prožívat cvičení a soustředit se na správné a přesné provedení pohybu. Ve spolupráci se spolužákem připraví a předvede kondiční cvičení. Pomůže spolužákovi při kompenzačních cvičeních. - Předvede a společně se spolužáky zacvičí krátkou kondiční sestavu (64dob). Zacvičí se spolužákem dle svých představ kondiční cvičení s obměnou. 	Průpravná, koordinační, kompenzační, kondiční a tvořivá cvičení	OSV 3, 10	
<ul style="list-style-type: none"> - Předvede roznožku přes kozu (bednu-CH) nadél s oddáleným můstkem, skrčku přes kozu nadél (bednu našší-CH) s oddáleným můstkem (CH). Předvede skok prostý s obratem, roznožením, skrčením přednožmo přes překážku (CH) na trampolínce. Předvede na hrazdě svis vznesmo, svis střemhlav, výmyk jednož a přešvih únožmo do vzporu jízdo, podmet. V sestavě předvede přemet stranou, kotoul vpřed a vzad, obraty a rovnovážné postoje. Předvede kotoul letmo přes překážku do molitanové duchny, stoj na ruce. Zvládá bezpečně záchranu a pomoc při 	Gymnastika	OSV 1, 3	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
osvojovaných cvicích.			
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zvládá základní estetické držení těla. Vysvětlí zdravotní a relaxační účinky cvičení s hudbou. Vyjmenuje základní druhy cvičení a pohybu s hudbou. Zvládá základní aerobní cvičení s hudbou (D). Vyjmenuje 8 pojmů z názvosloví aerobice. Sestaví a předvede krátkou aerobní sestavu a popíše za použití ae názvosloví (D). - Předvede šplh na tyči a na laně. Používá při cvičeních expandr, krátké a dlouhé švihadlo, plný míč. Vysvětlí význam kondičního cvičení pro rozvoj síly, rychlosti, vytrvalosti a obratnosti.. Vysvětlí základní zásady posilování břišních a zádových svalů. Předvede na každou svalovou skupinu cviky. Zdůvodní potřebu přesného provádění cviků. Sestaví kruhový trénink (6-8 stanovišť). 	<p>Rytmické a kondiční činnosti s hudbou</p> <p>KONDIČNÍ CVIČENÍ</p>	OSV 3, 5	
<ul style="list-style-type: none"> - Vysvětlí základní principy zpevnování a uvolňování těla a jeho částí. Vyjmenuje zásady bezpečnosti při úpolových cvičeních. Uvědomuje si následky zneužití bojových umění a chová se v duchu fair play. Zvládá základní úchopy, postoje, odpory a pády. Vysvětlí pravidla 4 úpolových her. 	Úpoly		
<ul style="list-style-type: none"> - Vysvětlí význam běžecké abecedy. Změří a zapíše výkony v osvojovaných disciplínách. Upraví doskočiště, připraví start běhu a vydá povely pro start. Vysvětlí význam vytrvalostního běhu pro rozvoj zdatnosti. Vysvětlí význam atletiky jako vhodné přípravy pro jiné sporty. Uběhne 60 m, 800 m (D), 1500m (H) ve zlepšeném čase. Předvede ve zlepšeném osobním výkonu základní techniku hodů míčkem (D), hodů granátem (H), vrh koulí, skoku dalekého, skoku vysokého-technika flop, nízkého startu, běhu a štafetového běhu (předávka v plné rychlosti běžců a bez zrakové kontroly při přebírání). Používá základní průpravná cvičení pro osvojení základních atletických činností. Vyjmenuje základní pravidla atletických soutěží. 	Atletika	OSV 3	
<ul style="list-style-type: none"> - Vysvětlí význam pohybových her pro ovlivňování pohybových předpokladů. Ví, že hra přináší radost a příjemné zážitky.. Vyjmenuje základní zásady bezpečnosti při pohybových hrách. Snaží se o fair play jednání při pohybových hrách. Využívá pro pohybové hry přírodního prostředí. Uvědomuje si, že ne každá hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů. Vysvětlí význam pohybových her pro navazování a upevnování mezilidských kontaktů. Připraví pro spolužáky 1 pohybovou hru s upravenými pravidly. 	Pohybové hry a netradiční pohybové činnosti	OSV 3, 6, 7, 9, 10 VDO 4	
<ul style="list-style-type: none"> - Vysvětlí význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností, herního myšlení a improvizace. Vyjmenuje základní pravidla sportovních her. Vysvětlí základní pojmy osvojovaných činností, základní označení a vybavení hřišť, základní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her. Používá základní pojmy označující používané náčiní, části hřiště a nejznámější sportovní hry. Zvolí taktiku hry a 	Sportovní hry	OSV 3, 6, 7, 9, 10 VDO 4	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>dodržuje ji (za pomoci spoluhráčů , učitele). Dovede zaznamenat výsledek utkání a pomáhat při rozhodování.</p> <p>Žák</p> <p>FOTBAL(H)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zvládá základní herní činnosti jednotlivce (výběr místa, vhazování míče, střelba z místa, střelba po vedení míče, uvolňování hráče, obcházení hráče, zpracování míče, přihrávka, odebrání míče). Vysvětlí a uplatňuje ve hře základní herní systémy (postupný útok, rychlý protiútok) . Vyjmenuje základní herní kombinace a využívá je ve hře. <p>BASKETBAL</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zvládá základní herní činnosti jednotlivce (uvolňování hráče bez míče a s míčem, přihrávka jednoruč a obouruč, střelba, rozkok, krytí útočnicka s míčem a bez míče,clonu,blok). Používá při hře herní kombinace. Používá při hře osobní a zónovou obranu.Využívá ve hře střelbu po dvojtaktu. <p>VOLEJBAL</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zvládá utkání na zmenšeném hřišti - 2 proti 2, 3 proti 3 atd. Vysvětlí základy herních systémů (střední hráč u sítě je nahravačem,nahrávač na kůlu). Zvládá základní herní činnosti jednotlivce (odbití obouruč vrchem, spodem, jednoruč (v pádu), přihrávka, nahrávka, podání spodní a vrchní,blok,smeč). - Zvládá utkání s povinnou 1-2 přihrávkami. <p>FLORBAL</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zvládá základní herní činnosti jednotlivce (přihrávka, střelba). Zvládá utkání 4+0. 			
<p>Softbal</p> <ul style="list-style-type: none"> - Přihraje a chytí míč,nahodí míček pálkaři. Odpálí míček . Zaslápne metu. Vysvětlí základní pravidla softbalu.Vysvětlí a uplatňuje ve hře pravidla nuceného postupu,průběžných met,přehoz,kradení met. <p>Ringo</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vysvětlí základní pravidla pro ringo. Hraje ringo. <p>Hokejbal (H)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vyjmenuje základní pravidla hokejbalu. Hraje hokejbal. - Tchoukbal Vysvětlí základní pravidla a.hraje tchoukbal. 	Doplňkové sporty	OSV 3, 6, 7, 9, 10 VDO 4	

Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu výchova ke zdraví

Vzdělávání je zaměřeno na :

- poznávání zdraví jako prvořadou hodnotu lidského života
- pochopení zdraví jako přímé souvislosti mezi tělesným a duševním stavem i sociální pohodou
- ohrožování jednotlivců a celého lidstva civilizačními chorobami a jejich souvislost se způsobem stravování a stravovacími návyky
- propojování zdraví a dobrých mezilidských vztahů v širším společenství se základními etickými a morálními postoji
- osobní odpovědnost za své zdraví i zdraví druhých a aktivní podpora zdraví
- rizika zneužívání návykových látek a životní perspektiva mladého člověka
- získávání orientace v základních otázkách sexuality a odpovědnost za bezpečné sexuálního chování
- odpovědné chování v každé životní situaci ohrožující zdraví a v případě potřeby poskytnutí první pomoci

V 8. ročníku je předmět integrován do předmětu přírodopis.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Výchova ke zdraví je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II.stupně ZŠ v 6.,7, a 9. ročníku. Vyučuje se v 1 hodinové týdenní dotaci. Ve vyučujícím předmětu je naplňována část vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru RVP TV *Tělesná výchova*. Předmět svým charakterem a vzdělávacím obsahem velmi často přesahuje do dalších vzdělávacích oborů (Chemie, Ekologie a přírodopis, Výchova k občanství, aj.) Výuku některých témat je vhodné realizovat formou krátkodobých mezipředmětových projektů.

Časová dotace předmětu:

Ročník	Počet hodin
1.	0
2.	0
3.	0
4.	0
5.	0
6.	1
7.	1
8.	0
9.	0+1

Číslo za znaménkem + značí přidělení disponibilní hodiny.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu výchova ke zdraví

Klíčové kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
KOMPETENCE K UČENÍ: umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	Učíme žáky <ul style="list-style-type: none"> - vyhledávat a třídit informace a efektivně je využívat v procesu výuky - vytvářet si komplexní pohled na přírodní a společenské jevy - samostatně pozorovat, porovnávat a vyvozovat závěry (v rámci náplně vyuč. předmětu)
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ: podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	Vedeme žáky <ul style="list-style-type: none"> - k vnímání nejrůznějších problémových situací (mimořádné i krizové) a pokusit se najít způsob řešení - učíme vyhledávat informace které napomáhají řešit problémy - učíme kriticky myslet a obhajovat svá rozhodnutí
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ: vést žáky k všestranné a účinné komunikaci	Vedeme žáky <ul style="list-style-type: none"> - k formulování a vyjadřování svých myšlenek a názorů v souvislém kultivovaném projevu - účinně se zapojovat do diskuse - umět plně využívat informační a komunikační prostředky
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ: rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých	Vedeme žáky <ul style="list-style-type: none"> - k přispívání příjemné atmosféry v týmu - k upevňování dobrých mezilidských vztahů - v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni sami požádat
KOMPETENCE OBČANSKÉ: připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti uplatňující svá práva a plnící své povinnosti	Vedeme žáky <ul style="list-style-type: none"> - k respektování názorů ostatních a formulovat si volní a charakterové rysy - k zodpovědnému rozhodování podle dané situace - k chápání základních ekologických souvislostí a k respektování požadavků na ŽP - k rozhodování se v zájmu podpory a ochrany zdraví
KOMPETENCE PRACOVNÍ: pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci	Vedeme žáky <ul style="list-style-type: none"> - k efektivnímu organizování vlastní práce - k využívání internetu pro hledání informací, využívání znalostí z běžné praxe - k ovládnutí základních postupů první pomoci

Očekávané výstupy předmětu výchova ke zdraví

2. stupeň

Očekávané výstupy

žák

VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě

VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví

VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví

VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví

VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví

VZ-9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí

VZ-9-1-07 dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky

VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc

VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce

VZ-9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím

VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví

VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování

VZ-9-1-13 uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým

VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi

VZ-9-1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc

VZ-9-1-16 uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí

Učivo

VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ

- **vztahy ve dvojici** – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství
- **vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity** – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek

ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE

- **dětství, puberta, dospívání** – tělesné, duševní a společenské změny
- **sexuální dospívání a reprodukční zdraví** – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity

ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ

- **výživa a zdraví** – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy
- **vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví** – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota
- **tělesná a duševní hygiena, denní režim** – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim
- **ochrana před přenosnými chorobami** – základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty
- **ochrana před chronickými nepřenosiými chorobami a před úrazy** – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci

RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE

- **stres a jeho vztah ke zdraví** – kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti
- **auto-destruktivní závislosti** – psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládnání, trestná činnost, dopink ve sportu)
- **skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita** – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci
- **bezpečné chování a komunikace** – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení
- **dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví** – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládnání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)
- **manipulativní reklama a informace** – reklamní vlivy, působení sekt
- **ochrana člověka za mimořádných událostí** – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí

HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ

- **celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci** – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie
- **podpora zdraví a její formy** – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ

- **sebezpoznání a sebepojetí** – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity
- **seberegulace a sebeorganizace činností a chování** – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládnání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování
- **psychohygienu v sociální dovednosti pro předcházení a zvládnání stresu, hledání pomoci při problémech**
- **mezilidské vztahy, komunikace a kooperace** – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu výchova ke zdraví**Ročník: 6**

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím - vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví - posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých - vyvozuje osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví - uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami, svěří se se zdravotním problémem, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím 	<p>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Jak pečovat o zdraví Ochrana před přenosnými chorobami, základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty Stres a jeho vztah ke zdraví Poradíme si se stresem Ochrana před stresem</p>	OSV 3, 10, 11	<p>Přírodopis</p> <p>Chemie</p>
<ul style="list-style-type: none"> - vyjádří svůj názor k problematice životního prostředí, dává do souvislosti kvalitu prostředí a vliv na zdraví člověka - dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí - v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky - vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i nejbližším okolí 	<p>Zdravý způsob života, péče o zdraví Vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota Výživová hodnota potravy Výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví, poruchy příjmu potravy</p>	EV 3	<p>Přírodopis</p> <p>Chemie</p> <p>Ekologie</p>
<ul style="list-style-type: none"> - projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví, a osobního bezpečí; případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc - v konkrétních situacích silniční a železniční dopravy (vycházky, výlety, akce školy) uplatňuje bezpečné chování, které neohrožuje jeho osobu ani jiné účastníky 	<p>Další rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých</p>		

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivně se zapojuje do akcí školy (obce) podporujících snižování rizik a nehodovosti a podporující bezpečné chování v dopravě - charakterizuje možná nebezpečí vyplývající z běžného života i z mimořádných událostí, uvede vhodné způsoby preventivního chování a ochrany - v modelových situacích volí vhodné způsoby jednání, které směřují k adekvátní ochraně 	<p>činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládnání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)</p> <p>Bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc rizikových situacích a v situacích ohrožení</p> <p>Ochrana člověka za mimořádných událostí – terorismus, klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí</p>	<p>OSV 1, 7, 10</p> <p>EV 3</p>	<p>Výchova k občanství</p>

Ročník: 7

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí role členů komunity (rodina, třída, spolek) - uvede příklady pozitivního a negativního vlivu komunity na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví - respektuje přijatá pravidla mezi spolužáky a jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě 	<p>Vztahy mezi lidmi a formy soužití Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity-rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek Vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství</p>	<p>OSV 6, 7, 11 MV 2</p>	<p>ET 1 ET 4 ET 5 ET 6 Výchova k občanství</p>
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví 	<p>Hodnota a podpora zdraví Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie</p>	<p>OSV 1, 3</p>	<p>Výchova k občanství</p>
<ul style="list-style-type: none"> - posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví a zdraví druhých - vyvozuje osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví - vyjádří vlastní názor k problematice zdraví - diskutuje o zdraví v kruhu vrstevníků, rodiny i nejbližším okolí 	<p>Podpora zdraví a její formy- prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví</p>	<p>EV 3, 4 OSV 10, 11</p>	<p>Přírodopis Ekologie Chemie</p>
<ul style="list-style-type: none"> - respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje, kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - vysvětlí, proč zákon stanovuje hranici pro beztržný pohlavní styk - charakterizuje odpovědné sexuální chování 	<p>Změny v životě člověka Dětství, puberta, dospívání- tělesné, duševní a společenské změny</p>	<p>OSV 2</p>	<p>Přírodopis</p>
<ul style="list-style-type: none"> - projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu - dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce 	<p>Zdravý způsob života, péče o zdraví Tělesná a duševní hygiena, denní režim - zásady osobní, intimní, a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim</p>	<p>OSV 4</p>	<p>Přírodopis Tělesná výchova</p>

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a mezi partnery - pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, v komunitě) 	<p>Osobnostní rozvoj Sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace-respektování sebe sama i druhých, přijímání názorů druhého, empatie, chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování</p>	<p>OSV 2, 7, 8 MKV 2</p>	<p>Výchova k občanství</p>
<ul style="list-style-type: none"> - uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka - uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni - v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým 	<p>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Auto – destruktivní-závislosti – psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samotnému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet, násilné chování, těžké životní situace jejich zvládání (trestná činnost, dopink ve sportu) Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana jiné formy projevy násilí, formy sexuálního zneužívání dětí, kriminalita mládeže, komunikace se službami odborné pomoci</p>	<p>MV 1 OSV 6, 10, 11</p>	<p>Přírodopis Výchova k občanství Chemie</p>

Ročník: 9

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) - posoudí vliv sociálního klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví 	<p>Osobnostní a sociální rozvoj Seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací, stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení, zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích, pomáhající a prosociální chování</p>	<p>OSV 1, 3, 4 MV 2</p>	<p>Výchova k občanství</p>
<ul style="list-style-type: none"> - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky - využívá sociální dovednosti k regeneraci organismu a překonávání únavy - předchází stresovým situacím 	<p>Psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech</p>	<p>OSV 4</p>	<p>Výchova k občanství</p>
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami, svěří se se zdravotním problémem, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc - v případě potřeby poskytne první pomoc 	<p>Ochrana před chronickými nepřenositelnými chorobami a před úrazy-prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění, preventivní a léčebná péče, odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci</p>	<p>OSV 3, 10, 11</p>	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádří vlastní názor k problematice zdraví - diskutuje o zdraví v kruhu vrstevníků, rodiny a nejbližším okolí -- dává do souvislosti způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí - v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky 	<p>Výživa a zdraví Vliv způsobu stravování na zdraví- poruchy příjmu potravy</p>	OSV 1	Chemie
<ul style="list-style-type: none"> - respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování - vymezí a vysvětlí rizika předčasného a nechráněného pohlavního styku - spojuje význam sexuality/pohlavnosti především s perspektivním vztahem, manželstvím, plánovaným rodičovstvím 	<p>Změny v životě člověka a jejich reflexe Sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita, problémy těhotenství a rodičovství mladistvých, poruchy pohlavní identity</p>	OSV 2, 3, 6	Přírodopis
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování a jednání v souvislosti s běžnými přenosnými , civilizačními a jinými chorobami - v případě potřeby se svěří se zdravotním problémem - v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc 	<p>Zdravý způsob života a péče o zdraví Ochrana před přenosnými chorobami – bezpečné způsoby chování (nemoci přenosné pohlavním stykem)</p>	OSV 10, 11	Výchova k občanství
<ul style="list-style-type: none"> - vyhodnotí manipulativní vliv médií a sekt - uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresii 	<p>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Manipulativní reklama a informace- reklamní vlivy, působení sekt Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita- - šikana a jiné projevy násilí, formy sexuálního zneužívání dětí. kriminalita mládeže</p>	MV 1 OSV 6, 8, 10, 11	Výchova k občanství

Praktické činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu praktické činnosti

Oblast *Člověk a svět práce* postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Vzdělávací obsah předmětu vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech. Cíleně se zaměřuje na praktické (zejména manuální) pracovní dovednosti a návyky a doplňuje tak celé základní vzdělání o tuto důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích obsahů vyučovacích předmětů a je jejich určitou protíváhou.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vzdělávacího předmětu je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy:

- Práce s drobným materiálem,
- Konstrukční činnosti,
- Pěstitelské práce,
- Příprava pokrmů.

Vzdělávací obsah je realizován v průběhu celého základního vzdělávání a je určen všem žákům. Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Žáci jsou soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Prostřednictvím vyučovacího předmětu Praktické činnosti žáci získávají nejen důležité základní pracovní návyky a dovednosti, ale také důležité informace ze sféry výkonu práce. To pro ně může být velkou pomocí při jejich rozhodování o jejich dalším studijním a profesním zaměření.

Vyučování předmětu probíhá v běžných třídách, doplňkově v dílnách a školní kuchyňce, popř. ve venkovním areálu školy.

Časová dotace předmětu:

Ročník	Počet hodin
1.	1
2.	1
3.	1
4.	1
5.	1
6.	0
7.	0
8.	0
9.	0

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu praktické činnosti

Klíčové kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
KOMPETENCE K UČENÍ: umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k osvojování si jednoduchých pracovních postupů potřebných pro běžný život - vytváříme pozitivní vztah k práci - vedeme k posouzení vlastního pokroku a kritickému hodnocení svých výsledků
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ: podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k rozpoznání problému a hledání nejvhodnějšího způsobu řešení - vedeme žáky ke dovednosti popsat problém a svěřit se s ním - vedeme žáky k tomu, aby se nenechali se při řešení problému odradit nezdarem
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ: vést žáky k všestranné a účinné komunikaci	<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjíme schopnost správně a přesně se vyjadřovat a používat vhodné výrazy při pracovním postupu - rozvíjíme schopnost naslouchat druhým lidem, umět vést dialog - rozvíjíme schopnost vyjadřovat své názory a umět je vhodnou formou obhájit
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ: rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých	<ul style="list-style-type: none"> - navozujeme dostatek situací, které umožní žákům účinně spolupracovat ve skupině a ovlivňovat kvalitu společné práce - upevňujeme dobré mezilidské vztahy - posilujeme sebevědomí žáků na základě poznání a pochopení jejich vlastní osoby
KOMPETENCE OBČANSKÉ: připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti uplatňující svá práva a plnící své povinnosti	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky ke zodpovědnému rozhodování se podle dané situace a poskytování dle svých možností účinné pomoci - vedeme žáky k vytváření si aktivního vztahu k ochraně a tvorbě životního prostředí - vedeme žáky k získání základních občanských návyků a jejich správnému používání
KOMPETENCE PRACOVNÍ: pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k vytváření si pozitivního vztahu k manuálním činnostem - vedeme žáky k poznání práce s vybranými materiály, surovinami a plodinami - učíme žáky používat vhodné nástroje, nářadí, pomůcky - vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti, ochrany zdraví a hygieny práce

Očekávané výstupy předmětu praktické činnosti

1. stupeň

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů

ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu

ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic

ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu

ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

Učivo

- vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.)
- pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití
- jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce
- lidové zvyky, tradice, řemesla

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž

ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu

ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu

Učivo

- stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů
- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování

ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování

ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny

ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní

ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

Učivo

- základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo
- pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.)
- pěstování pokojových rostlin
- rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování

ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně

ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm

ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování

ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

Učivo

- základní vybavení kuchyně
- výběr, nákup a skladování potravin
- jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování
- technika v kuchyni – historie a význam

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu praktické činnosti**Ročník: 1.**

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - v praxi využívá znalosti vlastností plastického materiálu, tj. pružnost, tažnost, ohebnost. - jednoduchými postupy vytváří předměty z různých materiálů. - vlastnosti různých materiálů poznává též smysly a svou tvorbou objevuje další možnosti. - osvojuje si základní návyky při práci s drobným materiálem. - seznamuje se a dodržuje hygienické a bezpečnostní návyky při tvorbě. - zvládá základní činnosti tj. skládání, stříhání, vytrhávání, slepování, navlékání přírodnin, válení, hnětení, ohýbání a stlačování. 	<p>Práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> • práce s papírem • práce s modelovací hmotou • užití přírodnin • hygiena a bezpečnost práce • organizace práce 		
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi. - pracuje podle obrazového návodu, ale i podle vlastní fantazie. - osvojuje si základní pracovní dovednosti a návyky při organizaci práce. - zná a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při montáži a demontáži. 	<p>Montážní a demontážní práce</p> <ul style="list-style-type: none"> • sestavování stavebnicových prvků, montování a demontování stavebnice • práce s návodem, předlohou • vytváření vlastních předmětů dle fantazie • hygiena a bezpečnost práce 		
<ul style="list-style-type: none"> - pečuje o nenáročné pokojové rostliny ve třídě (zalévá, otírá listy, kypří půdu). - seznamuje se s pojmem klíčení a v praxi si jej vyzkouší (při pozorování klíčení fazole ve třídě). 	<p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> • základy péče o pokojové rostliny • pěstování rostlin 		
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá zásady slušného stolování a sebeobsluhu ve školní jídelně. - jí příborem. - připraví si jednoduchou svačinu. - rozlišuje každodenní a slavnostní stolování. 	<p>Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> • základy správného stolování • příprava jednoduchých pokrmů 		

Ročník: 2

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná již vlastnosti různých materiálů, dále své znalosti rozvíjí a využívá v praxi, vnímá je svými smyly. - dodržuje a upevňuje si správné návyky organizace, hygieny a bezpečnosti práce. - zvládá základní činnosti práce s materiálem tj. skládání, ohýbání, stříhání, trháni, nalepování, slepování, modelování, hnětení, válení, stlačování, přidávání, ubírání, navlékání, uzlík, sešívání pomocí stehu obnitkovacího a jednoduchého předního. - rozlišuje rub a líc látky. - zvládá přišití dvoudírkového knoflíku. 	<p>Práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> • práce s papírem, kartonem • práce s textilem • práce s přírodninami • práce s modelovací hmotou • hygiena a bezpečnost práce 		
<ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se s návody a předlohami stavebnic, se kterými samostatně pracuje. - sestavuje modely i bez předlohy. - montuje a demontuje jednotlivé díly. - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při práci. - vytváří si kladný vztah k práci své a ostatních. - upevňuje si správné pracovní návyky a dovednosti. 	<p>Montážní a demontážní práce</p> <ul style="list-style-type: none"> • stavebnice – plošné, prostorové • skládání podle obrázkové předlohy • vytváření vlastních předmětů dle fantazie nebo předem stanovené funkce výrobku • hygiena a bezpečnost práce 	MV 7	
<ul style="list-style-type: none"> - provádí pozorování přírody během všech ročních období. - pečuje o nenáročné rostliny ve třídě (zalévá je, otírá listy, kypří, rosí, rozmnožuje pomocí odnoží). - v praxi vyzkouší pěstování jednoduchých rostlin (hrách, fazole). - rozezná nejnámější semena plodů tj. čočka, hrách, fazole, kukuřice, mák. 	<p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> • základy péče o pokojové rostliny • pěstování rostlin ze semene • pozorování – záznam 		
<ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se se způsoby uchovávání a skladování potravin. - zvládne přípravu jednoduché svačiny. - provede úpravu stolu pro všední i sváteční stolování. 	<p>Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> • stolování, úprava stolu • výroba jednoduchého pokrmu • skladování potravin 		

Ročník: 3

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytváří jednoduchými pracovními operacemi a postupy různé výrobky z daného materiálu. - volí vhodné pomůcky, nástroje a náčiní. - udržuje pořádek na pracovním místě. 	<p>Práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> • práce s papírem, kartonem, modelovací hmotou, textilem • užití přírodnin a přírodních materiálů • organizace práce • hygiena a bezpečnost práce 		
<ul style="list-style-type: none"> - provádí jednoduchou montáž a demontáž stavebnice. 	<p>Montážní a demontážní práce</p> <ul style="list-style-type: none"> • sestavování stavebnicových prvků • montování a demontování stavebnice 		
<ul style="list-style-type: none"> - provádí jednoduché pěstitelské činnosti. - volí podle druhů pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní. - ošetřuje a pěstuje nenáročnou pokojovou rostlinu. - seznamuje se se základními podmínkami života rostlin. - seznamuje se s úlohou techniky v životě člověka. 	<p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> • péče o pokojové rostliny • základní podmínky pro pěstování rostlin 		
<ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se se základním vybavením kuchyně, pojmenuje pomůcky a nástroje. - připraví jednoduchý studený pokrm podle slovního návodu. - dodržuje pravidla správného stolování. - udržuje pořádek pracovních ploch. 	<p>Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> • kuchyňské nástroje, pomůcky • studená kuchyně • základní pravidla stolování 	MV 7	

Ročník: 4

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytváří složitějšími pracovními operacemi a postupy různé výrobky z daného materiálu na základě své představivosti. - seznamuje se s prvky lidových tradic. - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce. - zná zásady první pomoci. 	<p>Práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> • práce s papírem, kartonem, textilem, přírodninami, netradiční materiál • využití tradic, lidových zvyků • funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů • hygiena a bezpečnost práce 		
<ul style="list-style-type: none"> - provádí montáž a demontáž stavebnice podle předlohy, návodu. 	<p>Montážní a demontážní práce</p> <ul style="list-style-type: none"> • konstrukční činnosti – práce se stavebnicemi – plošnými, konstrukčními, prostorovými • práce s předlohou, návodem 		
<ul style="list-style-type: none"> - samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování. - ošetřuje a pěstuje náročnější pokojové rostliny podle daných zásad. - náčiní, pomůcky a nástroje volí samostatně. - zná základní podmínky pro pěstování rostlin. 	<p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> • pěstování pokojových rostlin • ošetřování pokojových rostlin /hnojení, přesazování.../ • základní podmínky pro pěstování rostlin • pozorování přírody, zaznamenávání, zhodnocení výsledků pozorování 		
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v základním vybavení kuchyně. - připraví samostatně jednoduchý pokrm. - zná zásady správné výživy. - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování. - provede jednoduchou úpravu stolu. - udržuje pořádek pracovních ploch, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti. 	<p>Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní vybavení kuchyně • stolování, společenské chování u stolu • příprava jednoduchého pokrmu • zdravá výživa • hygiena a bezpečnost práce 		

Ročník: 5

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá při tvořivých činnostech s různými materiály prvky lidových tradic. - pracuje samostatně podle předlohy. - dodržuje zásady bezpečnosti práce. - poskytne první pomoc při úrazu. 	<p>Práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> • práce s papírem, kartonem, přírodninami, textilem, netradiční materiály • materiály a jejich využití • užití tradic a lidových zvyků • jednoduché pracovní postupy • bezpečnost práce 		
<ul style="list-style-type: none"> - provádí montáž a demontáž samostatně podle předlohy, slovního návodu, jednoduchého náčrtu, využívá vlastní fantazie. - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu. 	<p>Montážní a demontážní práce</p> <ul style="list-style-type: none"> • prostorové, plošné, konstrukční stavebnice složitějších typů • sestavování modelů dle vlastní fantazie • práce s návodem • práce s předlohou a jednoduchým náčrtem • hygiena a bezpečnost práce 		
<ul style="list-style-type: none"> - samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování a dokáže je zaznamenat. - samostatně pečuje o náročnější pokojové a jiné rostliny a pěstuje je podle daných zásad. - podle druhů pěstitelských činností volí zcela samostatně pomůcky, náčiní a nástroje. - zná základní podmínky pro pěstování rostlin a dokáže je ověřit pokusem. 	<p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> • pěstování pokojových rostlin • péče o pokojové rostliny – přesazování, hnojení... • základní podmínky pro pěstování rostlin • pozorování přírody, zaznamenávání, zhodnocení výsledků pozorování 		
<ul style="list-style-type: none"> - připraví samostatně jednoduchý pokrm, pracuje podle návodu (receptu). - zná zásady správné výživy a řídí se jimi při přípravě jídla. - nakoupí samostatně potřebné potraviny. - provede úpravu stolu pro slavnostní příležitost. - dbá na hygienu a bezpečnost práce v kuchyni, poskytne první pomoc při úrazu. 	<p>Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> • práce dle návodu (recept) • výběr a nákup potravin • příprava tabule pro slavnostní stolování • hygiena a bezpečnost práce 		

Technické činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu technické činnosti

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se na 2. stupni vyučuje v 6. až 9. ročníku v 1 hodinové týdenní dotaci (celkem 4 hodiny).

Výuka je organizována takto :

v 6. a 7. ročníku je zařazen předmět Technické činnosti
v 8.a 9. ročníku je zařazen předmět Svět práce.

V rámci předmětu Technické činnosti probíhá výuka dvou tematických okruhů - práce s technickými materiály a provoz a údržba domácnosti.

Vzdělávací oblast člověk a svět práce na 2. stupni svým vzdělávacím obsahem navazuje na předmět Praktické činnosti na 1.stupni. Zahrnuje širokou oblast pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních pracovních dovedností a návyků a k poznání vlastností technických materiálů. Doplňuje tak celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Žáci se učí pracovat s různými materiály, učí se organizovat, plánovat a hodnotit svou práci. Jsou vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny práce. Při samostatné nebo týmové práci získávají základní pracovní dovednosti a návyky, ale také důležité informace ze sféry výkonu práce. To pro ně může být velkou pomocí při jejich rozhodování o jejich studijním a profesním zaměření.

Tematický okruh *práce s technickými materiály* předmětu Technické činnosti postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Vzdělávací obsah předmětu vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech. Cíleně se zaměřuje na praktické (zejména manuální) pracovní dovednosti a návyky a doplňuje tak celé základní vzdělání o tuto důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti.

Tematický okruh *provoz a údržba domácnosti* předmětu Technické činnosti řeší péče o domácnost, obsluhu a údržbu běžných domácích spotřebičů, provádění jednoduchých prací údržby domácnosti, dodržování základních hygienických pravidel a zvládnutí jednoduchých operací platebního styku a domácího účetnictví. otázky významu a vlivu výživy na lidský organismus, vytyčuje pravidla racionální výživy a přípravy stravy s dodržováním všech zdravotních, hygienických, bezpečnostních, estetických a společenských zásad. Dále jsou žáci vedeni k samostatnosti, odpovědnosti a pečlivosti. Učí se organizovat práci ve skupinách, podřizovat se pokynům spolužáků/spolužaček – vedoucích skupin. Využívají dostupnou techniku – vhodné přístroje. Seznamují se s moderními potravinovými přípravky s cílem zkrácení pracovního času a snížení lidské námahy.

Osvojují si zásady bezpečnosti a ochrany zdraví, dodržování osobní i pracovní hygieny.

Souhrn všech výše uvedených činností slouží rovněž k seznámení se základy estetické výchovy a slušného (společenského) chování v kolektivu.

Obsahové, organizační a časové vymezení předmětu

Z organizačních důvodů lze vyučovat ve dvouhodinových blocích jednou za 14 dní a výuku kombinovat s jiným předmětem s jednohodinovou dotací (např. výchova ke zdraví). Žáci se dělí na dvě skupiny – jedna skupina má technické činnosti, druhá výchovu ke zdraví.

Výuka tematické oblasti *Práce s technickými materiály* probíhá zpravidla ve školní dílně a výuka tematické oblasti *Příprava pokrmů* probíhá zpravidla školní kuchyňce.

Časová dotace předmětu:

Ročník	Počet hodin
1.	0
2.	0
3.	0
4.	0
5.	0
6.	1
7.	1
8.	0
9.	0

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu technické činnosti

Klíčové kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
KOMPETENCE K UČENÍ: umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	<ul style="list-style-type: none"> - Vysvětlujeme žákům smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení. - Podporujeme u žáků utváření a rozvoj technického myšlení zejména zařazováním vhodných problémových úkolů (např. volba vhodného materiálu, nástroje, tvaru, povrchové úpravy apod.). Vedeme žáky k získání základních vědomostí o druzích materiálu, nástrojích a pracovních postupech. - Při hodnocení používáme prvky pozitivní motivace. - Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ: podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení. - Učíme žáky nebát se problémů, učíme je užívat různé možnosti a přijatelné způsoby jejich řešení. - Jdeme žákům příkladem v řešení problémových situací.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ: vést žáky k všestranné a účinné komunikaci	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k přesnému a stručnému vyjadřování, učíme je porozumět základním technickým pojmům a orientovat se v jednoduchých technických výkresech, náčrtech, pracovních postupech a návodech. - Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel školního řádu, řádu školní dílny a řádu akcí mimo školu. - Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, k pozitivní prezentaci svojí osoby a svojí školy.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ: rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k tvořivé práci ve skupině, aby svým jednáním a chováním pozitivně ovlivňovali kvalitu společné práce. - Volíme formy práce, které zohledňují různorodý kolektiv třídy.
KOMPETENCE OBČANSKÉ: připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti uplatňující svá práva a plnící své povinnosti	<ul style="list-style-type: none"> - Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže). - Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. - Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé chování. - Netolerujeme odmítání pomoci druhému ani žádnou jinou podobu výše uvedených negativních jevů. - Seznamujeme žáky s vhodnými právními normami. - Vedeme žáky k ochraně svého zdraví a zdraví ostatních a k ochraně životního prostředí. <p>Jdeme žákům příkladem – respektujeme právní předpisy, příkladně plníme své povinnosti, respektujeme osobnost žáka, budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i škole.</p>
KOMPETENCE PRACOVNÍ: pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci. Naučit žáky používat vhodné materiály, nástroje a technologie. Naučit chránit své zdraví a pomoci při volbě jejich budoucího povolání	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k účinnému a hospodárnému používání materiálů, nástrojů a dalšího vybavení. - Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Netrestáme práci. Nešetříme pochvalou za dobře vykonanou práci. - Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. - Důsledně vedeme žáky k dodržování stanovených pravidel, k plnění povinností a k ochraně zdraví. - Seznamujeme žáky s různými profesemi, účastí na prezentacích a exkurzemi jim pomáháme při jejich rozhodování o budoucím povolání.

Očekávané výstupy vzdělávací předmětu technické činnosti

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

Očekávané výstupy

žák

ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň

ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí

ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost

ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku

ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu

Učivo

- vlastnosti materiálů, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity)
- pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování
- jednoduché pracovní operace a postupy
- organizace práce, důležité technologické postupy
- technické náčrty a výkresy, technické informace, návody
- úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla

PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI

Očekávané výstupy

žák

ČSP-9-4-01 provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví

ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů

ČSP-9-4-03 správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu

ČSP-9-4-04 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem

Učivo

- **finance, provoz a údržba domácnosti** – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti; údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace; spotřebiče v domácnosti
- **elektrotechnika v domácnosti** – elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu technické činnosti**Ročník: 6.**

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zhotoví výrobek podle návodu, náčrtu, jednoduchého plánu nebo předlohy - zadaný úkol splní správně a v určeném rozsahu a čase - zadané praktické činnosti provede s určenými materiály (dřevo, plast, kov, přírodní materiály) - při práci používá vhodné ochranné a pracovní pomůcky, nástroje a nářadí - šetrně zachází s pomůckami, nástroji a nářadím včetně jejich údržby - udržuje pořádek na pracovním místě - správně hospodaří s přiděleným materiálem - dodržuje zásady péče o pracovní a životní prostředí - získá základní vědomosti a znalosti o vlastnostech používaných materiálů - dodržuje základy BOZP, hygienická pravidla a dodržuje technologickou kázeň - na modelové situaci umí předvést poskytnutí první pomoci při úrazu 	<p>Práce s technickými materiály Grafická komunikace Hygiena, bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu, BOZP Ochrana pracovního a životního prostředí Jednoduché pracovní postupy, organizace práce, technolog. kázeň Technický náčrt a výkres, kótování, pravoúhlé promítání, čtení výkresu Vlastnosti materiálů :dřevo, plast, přírodní materiály. Pracovní pomůcky, nástroje a nářadí pro jednotlivé druhy materiálů Práce s dřevem : měření, řezání, vrtání, spojování ,povrchová úprava Práce s plastem: teorie rozdělení Práce na zlepšení školního prostředí</p>	OSV 1 VDO 1 EGS 1 MV 2 EV 1, 2	<p>Matematika</p> <p>Přírodopis</p>

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Žák <ul style="list-style-type: none"> - dodržuje zásady bezpečnosti práce, hygieny, ochrany životního prostředí 	Zásady bezpečnosti práce a hygieny	EV 3	
<ul style="list-style-type: none"> - provádí jednoduché operace platebního styku 	Finance a provoz domácnosti příjmy, výdaje, platební styk, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk		Matematika, výchova ke zdraví
<ul style="list-style-type: none"> - ovládá jednoduché postupy při základních činnostech v domácnosti. - orientuje se při používání chemických prostředků pro domácí práce, uvědomuje si jejich eventuální nebezpečnost a likviduje je s cílem neohrozit zdraví člověka a životní prostředí 	Údržba domácnosti Úklid, postupy, čisticí prostředky a jejich dopad na životní prostředí.	EV 3	Chemie, ekologie, přírodopis
<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje základní hygienická pravidla 	Hygienická a bezpečnostní pravidla Úklid sanitárních zařízení Ekologická a hygienická likvidace odpadu Úklid domácnosti		
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje základní elektrické spotřebiče a elektroniku v domácnosti – popíše jejich účel - orientuje se v cenách elektrických a elektronických zařízení - zvládne základní obsluhu běžných elektrických a elektronických zařízení – zapnutí, vypnutí, základní nastavení - udržuje základní elektrické a elektronické přístroje - popíše zásady bezpečné práce s elektrickými přístroji - zachází s elektrickými a elektronickými přístroji ekonomicky a účelně, neplytvá elektrickou energií, zbytečně přístroje neničí špatným provozem 	Elektrotechnika v domácnosti elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika – jejich funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, nebezpečí úrazu elektrickým proudem bezpečnost a ekonomika provozu		
<ul style="list-style-type: none"> - poskytuje základní první pomoci při úrazech <ul style="list-style-type: none"> - řezná zranění, zlomeniny, - poleptání. - úraz elektrickým proudem - dokáže přivolat pomoc 	Zásady první pomoci		Přírodopis

Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestaví model, zhotoví výrobek podle předlohy, návodu nebo náčrtu - zadaný úkol splní v předem stanovené kvalitě a termínu - přečte a zhotoví jednoduchý technický výkres, při rýsování používá správné pomůcky a dbá na estetickou úpravu - zadané praktické činnosti provede s určenými materiály (plast, kov, přírodní materiály) - při práci používá vhodné ochranné a pracovní pomůcky, nástroje a nářadí - šetrně zachází s pomůckami, nástroji a nářadím včetně jejich údržby - udržuje pořádek na pracovním místě - správně hospodaří s přiděleným materiálem - dodržuje zásady péče o pracovní a životní prostředí - získá základní vědomosti a znalosti o vlastnostech používaných materiálů - dodržuje základy BOZP, hygienická pravidla a dodržuje technologickou kázeň - na modelové situaci umí předvést poskytnutí první pomoci při úrazu 	<p>Práce s technickými materiály Grafická komunikace Hygiena, bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu, BOZP</p> <p>Ochrana pracovního a životního prostředí</p> <p>Jednoduché pracovní postupy, organizace práce, technolog. kázeň</p> <p>Technický náčrt a výkres, kótování, pravoúhlé promítání, čtení výkresu</p> <p>Vlastnosti materiálů : plast,kov, přírodní materiály.</p> <p>Pracovní pomůcky, nástroje a nářadí pro jednotlivé druhy materiálů</p> <p>Práce s plastem: řezání,pilování,vrtání, ohýbání,spojování</p> <p>Práce s kovem : řezání, pilování, vrtání, úprava povrchu před korozí</p> <p>Práce na zlepšení školního prostředí</p>		<p>Matematika</p> <p>Přírodopis</p>

Ročník: 7

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Žák <ul style="list-style-type: none"> - dodržuje zásady bezpečnosti práce, hygieny, ochrany životního prostředí 	Zásady bezpečnosti práce	EV 3	
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá základy domácího účetnictví, sestavuje jednoduchý rodinný rozpočet 	Finance a provoz domácnosti hotovostní a bezhotovostní platební styk ekonomika domácnosti		Matematika, výchova ke zdraví
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se při používání chemických prostředků pro domácí práce, uvědomuje si jejich eventuální nebezpečnost a likviduje je s cílem neohrozit zdraví člověka a životní prostředí. - prokazuje dovednosti v používání základních elektrických spotřebičů. - orientuje se v třídění odpadů a způsobů jeho likvidace či recyklace, aktivně třídí odpad - správně a dle návodu udržuje oděvy a textilie 	Údržba domácnosti Čistící prostředky a jejich dopad na životní prostředí. Odpad a jeho ekologická likvidace. Spotřebiče v domácnosti Údržba oděvů a textilií	EV 3	Chemie, ekologie, přírodopis
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje základní elektrické spotřebiče a elektroniku v domácnosti – popíše jejich účel - orientuje se v cenách elektrických a elektronických zařízení - zvládne základní obsluhu běžných elektrických a elektronických zařízení – zapnutí, vypnutí, základní nastavení - udržuje základní elektrické a elektronické přístroje - popíše zásady bezpečné práce s elektrickými přístroji - zachází s elektrickými a elektronickými přístroji ekonomicky a účelně, neplýtvá elektrickou energií, zbytečně přístroje neničí špatným provozem 	Elektrotechnika v domácnosti elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika – jejich funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, nebezpečí úrazu elektrickým proudem bezpečnost a ekonomika provozu		
<ul style="list-style-type: none"> - poskytuje základní první pomoci při úrazech: <ul style="list-style-type: none"> - popáleniny, opaření, - řezná zranění, zlomeniny, - poleptání, - úrazy el. proudem. - dokáže přivolat pomoc 	Zásady první pomoci		Přírodopis

Svět práce

Charakteristika vyučovacího předmětu svět práce

Předmět svět práce se výrazně podílí na utváření a rozvíjení dovedností žáků plánovat si významné životní kroky, stanovovat si alternativní životní cíle, nacházet efektivní způsoby dosahování zvolených cílů a konstruktivně se vyrovnávat s osobním neúspěchem. Je to předmět, který žákům základních škol poskytuje prostor pro poznávání sebe sama, pro kvalifikované rozhodování o svém budoucím povolání a zároveň je vybavuje dovednostmi, jež budou moci využívat v celém svém životě. Pomáhá žákům při budování a upevňování jejich širší životní orientace. Rozvíjí komunikativní dovednosti žáků, upevňuje jejich schopnost autoprezentace potenciálním zaměstnavatelům a zvyšuje kulturu jejich osobního projevu.

Předmět je zaměřen na druhy profesní orientace, na vhodný výběr povolání a výběr odpovídajícího vzdělání. Rozšiřuje poznatky o světě práce, přibližuje jim charakteristické znaky konkrétních povolání, existující pracovní příležitosti a reálné uplatnění absolventů škol na trhu práce, učít se poznávat vlastní přednosti ve vztahu k vybranému povolání, schopnost prezentovat se při vstupu na trh práce. Pomáhá žákům k širší životní orientaci.

V rámci tohoto předmětu žáci navštíví akce pořádané úřadem práce, prezentaci středních škol (veletrh vzdělávání, dny otevřených dveří) a absolvují společně návštěvu vytypovaných středních škol okresu. Dle možností bude žákům umožněna exkurze u jednotlivých zaměstnavatelů v okrese Most.

Obsahové, organizační a časové vymezení předmětu

Tento vzdělávací předmět je vyučován v 8. a 9. ročníku s časovou dotací jedna hodina týdně pro každý ročník. Vzdělávání v rámci tematického okruhu *Svět práce* probíhá zpravidla ve třídě. V rámci tohoto okruhu dále žáci navštíví akce pořádané úřadem práce, prezentaci středních škol (veletrh vzdělávání, dny otevřených dveří) a absolvují společně návštěvu vytypovaných středních škol okresu.

Vyučování předmětu probíhá v běžných třídách, doplňkově v počítačových učebnách, kde je k dispozici výukový software a připojení k internetu pro vyhledávání aktuálních informací.

Časová dotace předmětu:

Ročník	Počet hodin
1.	0
2.	0
3.	0
4.	0
5.	0
6.	0
7.	0
8.	1
9.	0+1

Číslo za znaménkem + značí přidělení disponibilní hodiny.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu svět práce

Klíčové kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
KOMPETENCE K UČENÍ: umožníme žákům osvojit si strategii učení a motivujeme je pro celoživotní učení	<ul style="list-style-type: none"> - Umožníme žákům pracovat s různými zdroji informací včetně internetu - Vedeme žáky k uplatnění získaných vědomostí a dovedností v praktickém životě a v dalším vzdělávání. - Vedeme žáky ke kritickému zhodnocení výsledků učení a posouzení vlastního pokroku. - Umožníme žákům uvědomit si nutnost sebezpoznání pro správnou volbu povolání.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ: podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k samostatnému řešení problému a k obhájení svého řešení. - Vedeme je k uvědomování si různých vlivů na rozhodování. - Naučíme žáky použít vyhledané informace k řešení daného problému. - Naučíme žáky plánovat důležité životní cíle, jejich dosahování a odstraňování překážek. - Adaptujeme je na životní změny, aby si uvědomili jejich nevyhnutelnost a vyrovnání se po odchodu ze ZŠ. - Naučíme je získat přehled o nabídkách vzdělávání, profesní přípravě, zaměstnání a dalších příležitostech.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ: vedeme žáky k všestranné a účinné komunikaci	<ul style="list-style-type: none"> - Umožníme žákům zapojit se aktivně do diskuze. - Učíme žáky obhajovat si svůj názor, vhodně argumentovat a naslouchat druhým. - Dbáme o výstižné a přesné vyjadřování. - Učíme je prezentovat se písemně i ústně při vstupu na trh práce.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ: Rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých	<ul style="list-style-type: none"> - Učíme žáky spolupracovat ve skupině, vytvářet příjemnou atmosféru, respektovat pravidla týmové práce, názory a stanoviska druhých. - Naučíme žáky vzájemně si pomáhat, být ohleduplní a tolerantní, upevňovat dobré mezilidské vztahy. - Umožníme jim uvědomovat si možnost rovnosti příležitostí na trhu práce. - Seznamujeme je s problémy s nezaměstnaností celkem i v regionu. - Naučíme je spolupracovat s úřady práce.
KOMPETENCE OBČANSKÉ: připravujeme žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti uplatňující svá práva a plnící své povinnosti	<ul style="list-style-type: none"> - Zapojíme žáky do školního života. - Respektujeme požadavky na životní prostředí. - Učíme je umět vystupovat jako svobodné a zodpovědné osobnosti uplatňující svá práva a plnící své povinnosti. - Seznámíme je s pracovním právem a etikou. - Vedeme je k uvědomění si nutnosti celoživotního vzdělávání.
KOMPETENCE PRACOVNÍ: pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k dodržování pravidel bezpečnosti práce, ochrany zdraví a hygieny při práci. - Učíme žáky vyhledávat potřebné informace pro volbu povolání na základě osobních předpokladů. - Učíme žáky zvažovat klady a zápory jednotlivých povolání a reálně hodnotit své šance na trhu práce. - Vedeme žáky k náhledu na některé pracovní činnosti a profese. - Seznamujeme žáky s postupy přijímání na střední školy a přijímání do zaměstnání. - Umožňujeme žákům exkurze do vybraných podniků v rámci regionu.

Očekávané výstupy vzdělávací oblasti člověk a svět práce

SVĚT PRÁCE (závazný pro 8. a 9. ročník s možností realizace od 7. ročníku)

Očekávané výstupy

žák

ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí

ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy

ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání

ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce

Učivo

- **trh práce** – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce
- **volba profesní orientace** – základní principy; sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb
- **možnosti vzdělávání** – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby
- **zaměstnání** – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů
- **podnikání** – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu svět práce**Ročník: 8**

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy - umí posoudit hierarchii hodnot, uvědomuje si hodnotový žebříček - rozpoznává vliv zájmů, dovedností a schopností na volbu povolání - dokáže ohodnotit povolání podle náročnosti a potřebných znalostí a vloh - nebojí se hovořit o svém budoucím povolání s učiteli, rodiči 	<p>1. Sebepoznání Techniky na sebepoznávání. Zjišťování slabých a silných stránek z názorů okolí na naši osobu. Typologie osobnosti. Hierarchie hodnot. Aktivity ke zjišťování zájmů, dovedností a schopností využitelných v budoucím povolání.</p> <p>2. Rozhodování Typy povolání a jejich hodnocení. Správný výběr zaměstnání, hodnocení prospěchu, schopnost řešit problémy. Pohovory s učiteli a rodiči o budoucím povolání. Modelové situace zaměřené na rozhodování jednotlivce i kolektivu.</p>	<p>OSV 1, 2, 3</p> <p>OSV 10</p>	<p>ET 1, ET 2, ET 3</p> <p>ET 8</p>
<ul style="list-style-type: none"> - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání - dokáže ohodnotit povolání podle náročnosti a potřebných znalostí a vloh - dokáže si vytvořit jednoduchý osobní plán - uvědomuje si nutnost adaptace na různé pracovní a životní podmínky - aktivně se zajímá o nabídku pro absolventy ZŠ - orientuje se s pomocí dospělé osoby v nabídce studijních oborů - uvědomuje si nutnost celoživotního vzdělávání 	<p>3. Akční plánování Typy akčních plánů – osobní, profesní, finanční, cestovní, ... jejich význam a využití. Pohovory na téma budoucí povolání a studium na SŠ, akční plán . Exkurze do podniků, na SŠ, návštěva IPS. Rozbory jednotlivých povolání.</p> <p>4. Adaptace na životní změny Osobní akční plán. Kalendář akcí ve školním roce. Aktivity zaměřené na schopnosti adaptovat se v různých situacích, které při studiu a ve zvoleném povolání vzniknou. Zamyšlení nad svou budoucností.</p> <p>5. Možnosti absolventa základní školy Vzdělávací nabídka pro absolventa ZŠ. Co je učební obor a studijní obor, učební plány a osnovy jednotlivých oborů. Vzdělávací příležitosti v místě bydliště, v regionu, v republice. Faktory ovlivňující možnosti přijetí na vybrané studium a požadavky k úspěšnému absolvování . Možnosti dalšího zvyšování kvalifikace, význam celoživotního vzdělávání.</p>	<p>OSV 6, 7</p>	

Ročník: 9

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - se orientuje v pracovních činnostech vybraných profesí - dokáže najít pomoc při volbě povolání - uvědomuje si obtížnosti spojené se zaměstnáváním v regionu, získává přehled o nabídce a poptávce pracovních míst v regionu - dokáže sestavit vlastní životopis - orientuje se v informacích o povolání - uvědomuje si různou náročnost povolání, potřebu vzdělání - dokáže se kriticky ohodnotit 	<p>1. Informační základna pro volbu povolání Kdo může žákům kvalifikovaně poradit při volbě profesního zaměření – vých. poradce, TU, učitel VP, zaměstnanci ÚP, PPP. Exkurze, individuální návštěvy, dny ot. dveří, IPS, tisk, internet, rodiče, příbuzní, známí, ... Zdravotní a tělesná charakteristika člověka – význam pro povolání. Statistické údaje zaměstnanosti a nezaměstnanosti různých oborů. Požadavky regionu na obory povolání.</p> <p>2. Orientace v důležitých profesních informacích Mapy povolání. Životopis, druhy, sestavování, význam. Práce s katalogy SŠ a SOU, s informacemi z internetu, tisku, propagačních materiálů. Členění nároků profesí podle obsahu, náročnosti, délky přípravy. Obecné a společné znaky povolání – pracovní činnosti, prostředí, prostředky, předměty a jejich vzájemné vazby. Aktivity zaměřené na představy o budoucím povolání a skutečnost. Porovnávání profesních informací s kolektivem, vzájemná spolupráce.</p>	OSV 4, 5 EV 4	Český jazyk – tvorba CV
<ul style="list-style-type: none"> - prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce - rozpoznává diskriminaci v povolání, uvědomuje si její nevhodnost - uvědomuje si možnost rekvalifikací - získává základní informace o podnikání 	<p>3. Rovnost příležitosti na trhu práce Trh práce – nabídka a poptávka. Znevýhodněné osoby na trhu práce. Diskriminace při zaměstnávání. Nezaměstnanost a jak se jí vyhnout. Možnosti rekvalifikací. Podnikání – jak na to. Verbální a neverbální komunikace, práce s hlasem, dechem, držení těla, „první dojem“.</p>		

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže neverbálně komunikovat, uvědomuje si důležitost prvků neverbální komunikace, dokáže rozeznávat její základní prvky - uvědomuje si základní aspekty vztahu nadřízený-podřízený - získává základní informace o právních předpisech a normách - dokáže se vyrovnat s neúspěchem 	<p>4. Svět práce a dospělosti</p> <p>Rozdíly mezi školou a světem práce, různá pracoviště, druhy zaměstnání.</p> <p>Modelové situace komunikačních dovedností, přijímací pohovory, prezentace své osoby a kolektivu.</p> <p>Cesta k povolání – profesní role člověka (podřízený, nadřízený), Požadavky na zaměstnavatele a zaměstnance, vzájemná komunikace, telefonování.</p> <p>Předpisy, vyhlášky, zákony, smlouvy a další dokumentace pro zaměstnance i zaměstnavatele.</p> <p>Bezpečnost práce, první pomoc, zdravotní způsobilost.</p> <p>Vyplňování přihlášek.</p> <p>Vyrovnaní se s prvním neúspěchem – nepřijetí na vybrané studium.</p> <p>Důležitost podání si přihlášky a nutnost dalšího vzdělávání pro lepší pracovní uplatnění.</p>	<p>OSV 8,11 EGS 3 MV 2</p>	

Volitelné předměty – obecné informace

Škola nabízí volitelné předměty v 8. – 9. ročníku, a to v každém ročníku 1 vyučovací hodinu. Volitelné předměty jsou koncipovány s přihlédnutím k rozdílnému věku i schopnostem žáků a žáci druhého stupně mají v těchto předmětech příležitost rozvíjet dále své záliby, zájmy a talent.

Volitelné předměty, které mohou být nabídnuty:

- Praktikum z českého jazyka
- Cvičení z matematiky
- Matematické praktikum
- Ekologická výchova
- Výtvarné činnosti
- Práce s technickými materiály
- Zeměpisné praktikum
- Příprava pokrmů
- Konverzace a anglickém jazyce
- Sportovní hry
- Práce s multimédií

Škola nenabízí vždy všechny volitelné předměty, každoročně je nabízeno několik z těchto předmětů. Každý žák si vybírá vždy na jeden školní rok, v následujícím školním roce si může vybrat předmět stejný nebo jiný dle svého zájmu a potřeb.

Volitelné předměty jsou určeny pro všechny žáky druhého stupně školy. Žák má možnost si na počátku školního roku zvolit z nabídky předmětů. Zvolený předmět se pak stává pro žáka předmětem povinným.

Práce s multimédií – volitelný předmět

Charakteristika vyučovacího předmětu práce s multimédií

Cílem vyučovacího předmětu *Práce s multimédií* je prohloubení a rozšíření poznatků a dovedností, které žáci získají v rámci povinného předmětu informatika v 5. - 7. třídě. Umožňuje individualizaci výuky a je určen žákům, kteří v rámci povinného předmětu *Informatika* a předcházejícího vzdělávání celkově projevil zájem o problematiku práce s počítači a kteří dosahovali v této oblasti velmi dobrých výsledků.

Předmět je orientován na vzájemné využití digitálních technologií a počítačů, na obsluhu jednotlivých zařízení, jako jsou digitální fotoaparát, digitální videokamera, mobilní telefon, DVD přehrávač, bezdrátové technologie (USB, Bluetooth apod.), popř. dalších technologických novinek. Dále je směřována na grafickou práci v editorech. Žáci se učí jednotlivé technologie používat, udržovat, inovovat, získávat z nich výstupy, popř. propojovat v PC. Žáci se učí výstupy z jednotlivých zařízení nahrávat do PC a zpracovávat je do výsledné podoby (fotografie, fotogalerie, videa *AVI, DVD, obrázky vektorové grafiky, hudební soubory). Výuka je tedy náročná na sledování nejnovějších trendů v digitálních technologiích a na materiální a softwarové vybavení.

Dalším aspektem je průběžné prohlubování dovedností v práci s OS Windows a kancelářskými programy. Žáci se seznamují s náročnějšími nastaveními a funkcemi OS, osvojující dovednosti při jeho nastavování. Pronikají také hlouběji do práce s kancelářskými programy, zejména textového editoru, tabulkového procesoru, grafického editoru a prezentačního programu. Preferovány jsou zejména programy balíku MS Office, žáci jsou ovšem průběžně seznamováni s alternativními programy. Toto prohlubování dovedností není hlavním cílem a výstupem, nicméně probíhá právě v rámci hlavní náplně předmětu, neboť často se stává, že ke znalosti práce s multimédií je potřeba umět správně nastavit OS a výstupy pak adekvátně použít – např. v prezentaci či v textovém editoru.

V oblasti práce s internetem a e-mailovou komunikací se žáci seznamují se širším použitím a detailnějším nastavením software. Učí se používat zabezpečovací software. Neméně důležitým aspektem je získávání podrobnějších informací z oblasti hardware a jeho používání.

Žáci prakticky používají nejen jednotlivé programy, ale umí výstupy z jednotlivých programů vzájemně propojit – dokážou využít vhodné programy pro různou práci a výsledky použijí v dalších programech.

Doplňkově a komparativně budou využívány další programy z jednotlivých oblastí.

Obsahové, organizační a časové vymezení předmětu

Jde o předmět volitelný, který bude žákům nabízen v 8. – 9. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně.

Tematické okruhy předmětu jsou:

- hardware – opakování, vliv hardware na práci s multimédií, hlubší orientace v oblasti počítačového hardware
- práce v grafickém editoru – základní orientace, pokročilejší nastavení a práce v editoru
- multimediální zařízení (DVD, skener, mobilní telefon) – základní ovládání, zapojení
- práce s fotoaparátém – focení, ovládání přístroje, propojení s PC,
- práce s videokamerou – natáčení filmů, ovládání přístroje, propojení s PC

Doplňkově se žáci při probírání jednotlivých okruhů seznamují s prací v OS Windows, kancelářském balíku MS Office a prací s internetem.

Výuka probíhá ve skupině, ve které jsou žáci, kteří prospívali výborně v předmětu Informatika na výbornou, popř. prokázali v jeho rámci nadprůměrné schopnosti, dovednosti a projevíli zájem o hlubší práci s počítači a multimédií.

Vyučování předmětu probíhá v počítačových učebnách.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu práce s multimédií

Klíčové kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
KOMPETENCE K UČENÍ: umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií, k porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím. - Učíme žáky porovnávat informace a poznatky z většího množství alternativních informačních zdrojů (za účelem dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací). - Vedeme žáky ke schopnosti osvojit si moderní technologie. - Učíme žáky pracovat s chybou - Učíme žáky v praxi využívat korekci textu pomocí vnitřních nástrojů vhodného softwaru.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ: podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - Učíme žáky nebát se problémů; prakticky je vedeme k používání techniky v duchu myšlenky: „technika má sloužit nám a ne my jí“. - Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit. - Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů. - Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ: vést žáky k všestranné a účinné komunikaci	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky využívat při interakci s počítačem logické a algoritmické myšlení. - Vedeme k tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce. - V komunikaci pomocí informačních a komunikačních technologií se prioritně zaměřujeme na správné užívání českého (cizího jazyka) s ohledem na gramatiku a syntaxi. - Podporujeme formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa využíváním internetové sítě. - Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace. - Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (školní časopis, místní tisk, web, ppt. prezentace apod.). - Učíme žáky používat moderní technologie k účinné a správné komunikaci
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ: rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujících se na internetu a v jiných médiích. - Minimalizujeme používání frontální metody výuky a podporujeme vzájemnou spolupráci žáků. - Učíme žáky kriticky hodnotit práci svoji práci.. - Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. - Žáky se speciálními vzdělávacími potřebami učíme výhodám využívání informačních technologií. - Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, tak aby se vzájemně žáci nevyrušovali při tvořivé práci.

<p>KOMPETENCE OBČANSKÉ: připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti uplatňující svá práva a plnící své povinnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Netolerujeme záliby žáků v informacích, které mohou vést k sociálně patologickým jevům. - Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům. - Na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí. - Neustále monitorujeme chování žáků (především při práci s internetem), včas přijímáme účinná opatření. - Využíváme pomoci a zkušeností odborníků - výchovných poradců, PPP a uplatňujeme individuální přístup k žákům. - Rozumně a zodpovědně využíváme informačních zdrojů – s ohledem na jejich účinnost a vliv na osobnost jedince. - V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace. - Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku.
<p>KOMPETENCE PRACOVNÍ: pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky využíváním výpočetní techniky, aplikačního i výukového softwaru, ke zvýšení efektivnosti jejich učební činnosti a k racionálnější organizaci jejich práce. - Vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s technikou napojenou na elektrickou síť. - Učíme žáky provádět základní údržbu hardwarového zařízení, vedeme je k šetrné práci s výpočetní technikou.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu práce s multimédií**Ročník: 8.**

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Žák <ul style="list-style-type: none"> - zná význam základních pojmů v oblasti digitálních technologií - uvádí příklady používání v běžném životě 	Úvod – základní pojmy		
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže nakreslit jednoduchý obrázek a upravit jej - dokáže upravit rastrový obrázek - používá speciální efekty v editoru 	Práce v grafickém editoru – rastrová grafika Kresba vlastního obrázku, úprava obrázku existujícího Úprava rastrových obrázků Speciální efekty		Výtvarná výchova
<ul style="list-style-type: none"> - zná druhy skenerů a ví, k čemu slouží - dokáže naskenovat předlohu, přenést, uložit, vytisknout - používá základní úpravy skenované předlohy 	Práce se skenerem – orientace v druzích skenerů a jejich funkcích, naskenování předlohy, úprava předlohy, její přenos, tisk		
<ul style="list-style-type: none"> - používá digitální fotoaparát v různých podmínkách - ovládá základní funkce digitálního fotoaparátu, dokáže přenést fotografii do PC a provést základní úpravy fotografie 	Digitální fotoaparát – focení, ovládání, přenos a úprava fotografií, péče o přístroj		Výtvarná výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná základní pojmy a zásady bezpečné manipulace s fotoaparátem 	<p>Seznámení s digitálními technologiemi pořizování fotek – opakování pojmů a zásad a jejich prohloubení</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - datuje vznik digitální fotografie - pracuje s termínem „digitální“ - dokáže si vybrat fotoaparát dle kvality přístroje a dostupných funkcí - odliší běžnou fotografii od digitální - vysvětlí rozdíl mezi kompaktem a digitální zrcadlovkou - dokáže jednoduše popsat kapacitu paměťové karty v závislosti na velikosti fotografií - pečuje o fotoaparát 	<p>Hardware – orientace mezi současnými technologiemi, jejich historický vývoj, vývoj trendů v pořizování digitálních fotografií. Rozdělení druhů fotoaparátů. Záznamová média</p>		D
<ul style="list-style-type: none"> - bezpečně zapne a vypne fotoaparát - orientuje se v nabídce menu - aktivně využívá funkce fotoaparátu - 	<p>Ovládání fotoaparátu – práce s fotoaparátem, položky menu, možnosti nastavení, nabíjení baterií, nastavení rozlišení, další specifické činnosti dle druhu fotoaparátu</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - nastaví fotoaparát dle podmínek focení - nastavuje ISO a popíše vliv na kvalitu fotografie - fotografuje s funkcí <i>makro</i> - použije samospoušť - zvolí, zda má či nemá použít blesk - vyfotí statické objekty - vyfotí pohybující se objekty - používá zoom, uvědomuje si omezení a výhody, které zoom má - volí nejvhodnější program pro jejich pořízení 	<p>Pořizování fotografií – fotografování v interiéru, fotografování v exteriéru, funkce makro, funkce samospoušť, využití blesku, focení pohybujících se objektů, funkce zoom a ostření fotografií</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - propojí fotoaparát s PC a uloží fotky - vysvětlí pojem „vyvolání“ digitální fotografie a možnosti prezentace - zná pojem archivace a zálohování - vybírá z různých možností vyvolávání fotografií (tiskárna, webové sběrní, obchody ...) – je si vědom výhod a nevýhod jednotlivých variant 	<p>Propojení fotoaparátu s počítačem - stažení a ukládání fotografií. Archivace fotografií. Vyvolávání fotografií</p>		Vv

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v prostředí grafického programu - umí importovat fotografie do prostředí programu - upravuje velikost fotografií - ořezává fotografie - používá různé typy efektů - ukládá rozpracovaný projekt - exportuje upravené fotografie 	<p>Úprava a zpracování fotografií – Práce s fotografií v grafickém programu. Odstranění nežádoucích jevů na fotografii. Konečná úprava fotografií orientace v programu, import nahraného materiálu do programu, oříznutí fotografií, používání efektů, ukládání a export fotografií</p>		

Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná základní pojmy a zásady bezpečné manipulace s videokamerou - ovládá základní pojmy – <i>videokamera, kodek, MPEG, AVI, DVD, střížna, projekt, renderování, paměťová karta,</i> 	Seznámení s digitálními technologiemi pořizování filmu – opakování pojmů a zásad a jejich prohloubení		
<ul style="list-style-type: none"> - datuje vznik filmu - vnímá změny, které do filmu přinesla digitální technologie - pracuje s termínem „digitální“ - dokáže si vybrat kameru dle kvality přístroje a dostupných funkcí - vysvětlí rozdíl mezi typy digitálních kamer - dokáže jednoduše popsat kapacitu záznamového média (HDD, paměťová karta) – uvědomuje se výhody a nevýhody - pečuje o kameru 	Hardware – orientace mezi současnými technologiemi, jejich historický vývoj, vývoj trendů v pořizování filmu. Rozdělení druhů kamer. Záznamová média		D
<ul style="list-style-type: none"> - bezpečně zapne a vypne kameru - orientuje se v nabídce menu - ovládá základní nastavení kamery - aktivně využívá funkce kamery - přehraje scény na monitoru kamery 	Ovládání kamery – práce s kamerou, položky menu, možnosti nastavení, nabíjení baterií, další specifické činnosti dle druhu kamery, přehrání scén v kameře		
<ul style="list-style-type: none"> - nastaví kameru dle podmínek k natáčení - natáčí s funkcí <i>kompensace protisvětla</i> - natáčí ve tmě - natáčí sám sebe - zvolí, zda má či nemá použít osvětlení - natočí statické objekty - natočí pohybující se objekty - používá zoom, uvědomuje si omezení a výhody, které zoom má - formátuje záznamové médium 	Pořizování záznamu – natáčení v interiéru, natáčení v exteriéru, funkce kompenzace protisvětla, funkce natáčení sama sebe, využití nasvícení, natáčení pohybujících se objektů, funkce zoom a ostření		

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Žák <ul style="list-style-type: none"> - propojí kameru s PC a převede natočený materiál do PC - zná pojem archivace a zálohování 	Propojení kamery s počítačem – stažení a ukládání materiálu.		Vv
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v prostředí střížny - umí importovat nahraný materiál do střížny - trimuje jednotlivé scény - snímky spojuje v celkový film - používá různé typy přechodů - vytváří titulky - prokládá film hudbou - vytváří menu filmu - ukládá rozdělaný projekt - renderuje vytvořený projekt do MPEG 	Práce s materiálem ve stříhovém programu – orientace v programu, import nahraného materiálu do programu, trimování scén, používání přechodů, vytváření titulků, prokládání scén hudbou, vytváření menu filmu, ukládání a export filmu		

Praktikum z českého jazyka – volitelný předmět

Charakteristika vyučovacího předmětu praktikum z českého jazyka

Kvalita jazykového vzdělávání patří k určujícím znakům všeobecné kulturnosti a vyspělosti člověka.

Tuto úlohu plní vyučovací předmět Český jazyk, který vychází ze vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura.

Volitelný předmět Praktikum z českého jazyka svým zaměřením navazuje na učivo probírané v rámci vyučovacího předmětu Český jazyk.

Hlavním cílem vyučovacího předmětu Praktikum z českého jazyka je posílit dobrou úroveň ovládnutí mateřského jazyka a přispět k osvojení jazykové kultury žáků, kteří budou usilovat o studium na střední škole.

Dovednosti, které si žáci v rámci předmětu osvojují, jsou důležité pro získávání poznatků ve všech dalších oborech, otevírají cestu k poznání a pochopení přírodních i společenských skutečností a duchovního bohatství minulosti i dneška. Vytváří se tak předpoklady k úspěšnému zvládnutí dalšího studia. Hlubší seznámení s problematikou mateřského jazyka vede k formování hodnotové orientace a k citlivému a esteticky účinnému vnímání okolního světa i sebe sama.

Obsahové , organizační a časové vymezení předmětu

Volitelný předmět Praktikum z českého jazyka se vyučuje v jedné hodině v 8. a 9. ročníku.

Vyučování předmětu probíhá v běžné třídě.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu praktikum z českého jazyka

Klíčové kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
KOMPETENCE K UČENÍ: umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	<ul style="list-style-type: none"> - Zadáváme úkoly, kterými vedeme žáky k vyhledávání informací a jejich třídění, k práci s textem. - Používáme vhodné učební pomůcky, např. SSJČ, PČP a gramatické přehledy. - Zařazujeme do vyučování práci s jazykovými příručkami. - Učíme žáky pracovat s chybou.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ: podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - Užíváme metody, při kterých docházejí žáci k řešení a k závěrům sami. - Klademe důraz na analýzu přečtených textů a kritické posouzení jejich obsahu, porovnání jevů, zjišťování shod a odlišností, třídění podle určitých hledisek, zobecnění.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ: vést žáky k všestranné a účinné komunikaci	<ul style="list-style-type: none"> - Učíme žáky diskutovat a vhodně argumentovat. - Zadáváme úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat. - Nabízíme žákům využívání informačních a komunikačních prostředků.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ: rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých	<ul style="list-style-type: none"> - Zařazujeme práci ve skupině a klademe důraz na vytváření pravidel týmové práce a jejich respektování samotnými žáky. - Vyžadujeme od žáků dodržování pravidel slušného chování. - Posilujeme sebedůvěru žáka.
KOMPETENCE OBČANSKÉ: připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti uplatňující svá práva a plnící své povinnosti	<ul style="list-style-type: none"> - Respektujeme věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáků.
KOMPETENCE PRACOVNÍ: pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci	<ul style="list-style-type: none"> - Rozvíjíme u žáků smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku. - Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. - Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu praktikum z českého jazyka**Ročník: 8**

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Žák - ovládá pravopisné jevy morfologické	Tvarosloví (ohebné slovní druhy, důraz na slovesa, neohebné slovní druhy)		
- používá samostatně Slovník spisovného jazyka českého	Slovní zásoba (význam slova, slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma)		
- seznámí se s přejatými slovy a jejich výslovností - pracuje se slovníky	Slovní zásoba (obohacování, slova přejatá a jejich skloňování)		
- rozlišuje větné členy, ovládá základní pravopisné jevy syntaktické ve větě jednoduché	Skladba (stavba věty – základní a rozvíjející větné členy)		
- vysvětlí, jak se vyvíjí slovní zásoba	Tvoření slov		

Ročník: 9

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
- využívá pravidla českého pravopisu a SSJČ	Tvarosloví		
- zopakuje si a upevní vědomosti z předchozích ročníků	Tvarosloví (vlastní jména a názvy)		
- určuje druhy vedlejších vět - ovládá pravopisné jevy syntaktické ve větě jednoduché	Skladba (věta jednoduchá a souvětí)		
- ovládá pravopisné jevy syntaktické v souvětí	Skladba (souvětí, pořádek slov ve větě, stavba textu)		
- pracuje se slovníkem spisovné češtiny	Slovní zásoba (homonyma, antonyma, odborné názvy)		

Cvičení z matematiky – volitelný předmět

Charakteristika vyučovacího předmětu cvičení z matematiky

Vyučovací předmět cvičení z matematiky vychází ze vzdělávacího oboru matematika a její aplikace. Poskytuje žákům hlubší matematické vědomosti a dovednosti potřebné pro další studium na střední škole, pro orientaci v praktickém životě i pro úspěšné uplatnění ve většině oborů profesionální přípravy.

Předmět je určen pouze pro žáky se zájmem o matematiku. Podporuje hlavně žáky matematicky nadané a talentované a motivuje je k dalšímu studiu matematiky.

Cvičení z matematiky prohlubuje a rozšiřuje matematické vědomosti a dovednosti získané při výuce matematiky. Řešením problémových a aplikovaných matematických úloh z praxe rozvíjí logické myšlení, kritické usuzování a srozumitelnou a věcnou argumentaci. Používá modelování situací z běžného života, zdůrazňuje možnosti praktického využití získaných řešení, vede žáky k hlubšímu poznání možností matematiky i k praktickému ověřování skutečnosti, že k vyřešení problému lze dospět různými způsoby.

Cvičení z matematiky bude nabídnuto žákům 8. a 9. ročníku jako volitelný předmět s časovou dotací 1 hodina týdně.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět je nabízen žákům v 8. – 9. ročníku. Cvičení z matematiky jako volitelný předmět se vyučuje s jednogodinovou týdenní dotací.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu cvičení z matematiky:

- Číslo a proměnná,
- Závislosti, vztahy a práce s daty,
- Geometrie v rovině a v prostoru.

V tematickém okruhu *Číslo a proměnná*, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem *proměnná* a s rolí proměnné při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu *Závislosti, vztahy a práce s daty* žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých příkladech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodných počítačových aplikací. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu *funkce*.

V tematickém okruhu *Geometrie v rovině a v prostoru* žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Vyučování předmětu probíhá v běžné třídě.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu **Cvičení z matematiky**

Klíčové kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
KOMPETENCE K UČENÍ: umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	<ul style="list-style-type: none"> - Učíme žáky pracovat s textem – číst s porozuměním - Zadáváme žákům úlohy, ve kterých musí používat informace z jiných oblastí - Učíme žáky používat termíny, znaky a symboly, uvádět věci do souvislosti - Dbáme o vytváření komplexního pohledu na matematické jevy - Účastníme se soutěží
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ: podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - Zadáváme žákům úlohy vycházející z reálného života vedoucí k samostatnému řešení - Učíme žáky vnímat zadané úlohy, přemýšlet o nich, plánovat způsoby řešení, využít k řešení svůj úsudek a zkušenosti - Vedeme žáky k samostatnému řešení úloh, volit vhodné způsoby řešení, užívat logické matematické postupy - Vedeme žáky k tomu, aby uměli způsoby řešení použít při řešení obdobných i nových úloh - Vedeme žáky k rozborům úloh, odhadu výsledků, volbě správného postupu a vyhodnocení výsledků - Vedeme žáky k různým způsobům řešení.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ: vést žáky k všestranné a účinné komunikaci	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k formulování a vyjadřování svých myšlenek v logickém sledu - Vedeme žáky k výstižnému vyjadřování a obhájení svého řešení úloh - a k užívání matematického jazyka včetně symboliky - Učíme žáky orientovat se v tabulkách, grafech a diagramech
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ: rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých	<ul style="list-style-type: none"> - Při řešení matematických úloh podporujeme sebedůvěru žáka tak, aby dosáhl pocit sebeuspokojení - Vedeme žáka k ocenění řešení úlohy spolužáka a k respektování různých řešení
KOMPETENCE OBCĀNSKÉ: připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti uplatňující svá práva a plnící své povinnosti	<ul style="list-style-type: none"> - Dbáme o to, aby si žák byl vědom svých povinností ve škole i mimo školu
KOMPETENCE PRACOVNÍ: pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci	<ul style="list-style-type: none"> - Zadáváme takové činnosti, kde se budou žáci učit zvládat pracovní činnosti (výroba modelů těles) - Vedeme žáky k přesnosti, trpělivosti a čistotě, dbát na kvalitu odvedené práce (přehlednost, jasnost zápisu)

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu cvičení z matematiky:**Ročník: 8**

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Žák <ul style="list-style-type: none"> - sestrojí trojúhelník pomocí výšky, těžnice, poloměru kružnice opsané i vepsané - zapíše postup konstrukce pomocí množinové symboliky - určí počet řešení 	Trojúhelník <ul style="list-style-type: none"> - konstrukce trojúhelníka 		
<ul style="list-style-type: none"> - řeší a tvoří náročnější slovní úlohy 	Dělitelnost přirozených čísel <ul style="list-style-type: none"> - slovní úlohy 		
<ul style="list-style-type: none"> - upraví číselný výraz se zlomky a složenými, hranatými i kulatými závorkami - řeší a tvoří složitější slovní úlohy - doplní logickou číselnou řadu 	Racionální čísla a zlomky <ul style="list-style-type: none"> - početní operace se zlomky - slovní úlohy 		
<ul style="list-style-type: none"> - řeší složitější a tvoří slovní úlohy 	Procenta <ul style="list-style-type: none"> - slovní úlohy 		
<ul style="list-style-type: none"> - pozná deltoid a popíše jeho vlastnosti - pomocí vzorce vypočítá obvod a obsah deltoidu a různoběžníku - pracuje s matematickými tabulkami - řeší a tvoří složitější slovní úlohy - provádí složitější konstrukce a postup zapisuje pomocí množinové symboliky - určí počet řešení 	Čtyřúhelníky <ul style="list-style-type: none"> - obsahy a obvody čtyřúhelníků - konstrukce čtyřúhelníku 		

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Žák - řeší složitější náročnější slovní úlohy	Povrch a objem kolmých hranolů - slovní úlohy z praxe		
- řeší a tvoří náročnější slovní úlohy - pomocí vzorce určí pythagorejská čísla	Pythagorova věta - užití Pythagorovy věty ve slovních úlohách - pythagorejské trojúhelníky		
- upraví číselný výraz s mocninami a závorkami	Mocniny - početní operace s mocninami		
- použije Thaletovu větu při konstrukci trojúhelníka	Kruh, kružnice - Thaletova kružnice		
- řeší složitější slovní úlohy z praxe	Válec - objem a povrch válce		

Ročník: 9

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Žák <ul style="list-style-type: none"> - pomocí ekvivalentních úprav řeší složitější rovnice - řeší náročnější slovní úlohy 	Rovnice <ul style="list-style-type: none"> - ekvivalentní úpravy rovnic - slovní úlohy 		
<ul style="list-style-type: none"> - pomocí ekvivalentních úprav řeší nerovnice - řešení znázorní na číselné ose a zapíše jako interval 	Nerovnice <ul style="list-style-type: none"> - ekvivalentní úpravy nerovnic 		
<ul style="list-style-type: none"> - upraví lomený výraz se závorkami - řeší slovní úlohy vedoucí k sestavení algebraického výrazu 	Lomené algebraické výrazy <ul style="list-style-type: none"> - početní operace s lomenými výrazy - slovní úlohy 		
<ul style="list-style-type: none"> - řeší rovnice pomocí ekvivalentních úprav - řeší náročnější slovní úlohy vedoucí k sestavení rovnice 	Rovnice s neznámou ve jmenovateli <ul style="list-style-type: none"> - ekvivalentní úpravy - slovní úlohy 		
<ul style="list-style-type: none"> - řeší složitější soustavy - řeší náročné slovní úlohy vedoucí k sestavení soustavy rovnic 	Soustavy dvou rovnic o dvou neznámých <ul style="list-style-type: none"> - řešení soustav - slovní úlohy 		
<ul style="list-style-type: none"> - narýsuje graf kvadratické funkce - kvadratickou funkci vyjádří tabulkou a rovnicí 	Funkce <ul style="list-style-type: none"> - kvadratická funkce a její vlastnosti 		
<ul style="list-style-type: none"> - řeší náročnější konstrukce - zapíše postup konstrukce pomocí množinové symboliky - určí počet řešení 	Konstrukční úlohy <ul style="list-style-type: none"> - množiny bodů daných vlastností 		
<ul style="list-style-type: none"> - pomocí goniometrických funkcí řeší náročnější úlohy z praxe 	Goniometrické funkce <ul style="list-style-type: none"> - slovní úlohy 		
<ul style="list-style-type: none"> - řeší náročnější slovní úlohy s využitím objemu a povrchu jehlanu, kužele a koule - načrtne síť komolého jehlanu a kužele - pomocí vzorce vypočítá objem a povrch komolého jehlanu a kužele - využívá matematické tabulky 	Tělesa <ul style="list-style-type: none"> - kužel, jehlan, koule – slovní úlohy - objem a povrch komolého kužele a jehlanu 		
<ul style="list-style-type: none"> - řeší složitější úlohy z praxe na jednoduché a složené úrokování 	Finanční matematika <ul style="list-style-type: none"> - slovní úlohy 		

Matematické praktikum – volitelný předmět

Charakteristika vyučovacího předmětu matematické praktikum

Vyučovací volitelný předmět matematické praktikum v základním vzdělávání poskytuje žákům vědomosti a dovednosti potřebné pro orientaci v praktickém životě, rozvíjí intelektuální schopnosti žáků, paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení, osvojování matematických pojmů a postupů a schopnost logického úsudku. Příměto navazuje na povinný předmět matematika. Klíčové kompetence, které si žák osvojuje v matematice, jsou dále prohlubovány a rozvíjeny ve volitelném matematickém praktikumu. Praktikum je určeno zejména pro děti, kterým získání matematických dovedností činí určité obtíže a potřebují další rozvíjení. Ve vzdělávacím obsahu předmětu je ponechán prostor pro řešení aktuálních obtíží.

Poznatky a dovednosti, získané v matematice a matematickém praktikumu, jsou východiskem i pro další vyučovací předměty jako jsou fyzika, chemie, zeměpis a další oblasti života a vzdělávání.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět je nabízen žákům v 8. – 9. ročníku. Matematické praktikum jako volitelný předmět se vyučuje s jednohodinovou týdenní dotací.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu matematické praktikum:

- Číslo a proměnná,
- Závislosti, vztahy a práce s daty,
- Geometrie v rovině a v prostoru.

V tematickém okruhu *Číslo a proměnná*, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich složkách: dovednost provádět operaci, algoritmičké porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem *proměnná* a s rolí proměnné při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu *Závislosti, vztahy a práce s daty* žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých příkladech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodných počítačových aplikací. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu *funkce*.

V tematickém okruhu *Geometrie v rovině a v prostoru* žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Vyučování předmětu probíhá v běžné třídě.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu **matematické praktikum**

Klíčové kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
KOMPETENCE K UČENÍ: umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k získávání matematických vědomostí a dovedností potřebných pro praxi - rozvíjíme intelektuální schopnosti žáků – paměť (numerické počítání, vzorce, algoritmy), představivost, tvořivost, abstraktní myšlení, schopnost logického úsudku a dbáme na vytváření komplexního pohledu na matematické jevy - učíme žáky používat termíny, znaky a symboly, uvádět věci do souvislostí, pracovat s chybou - vedeme sebe, žáky a rodiče k tomu, že důležitější jsou získané znalosti a dovednosti, než známka na vysvědčení - uplatňujeme individuální přístup k žákovi, dosažené výsledky posuzujeme vždy z pohledu „přidané hodnoty“ - jdeme příkladem – neustále si dalším vzděláváním v daném oboru rozšiřujeme obzory
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ: podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky ke zvládnutí osvědčených postupů řešení a k tomu, aby je dokázali dále aplikovat v obdobných - budeme žáky učit vnímat zadané úlohy, přemýšlet o nich, plánovat způsoby řešení, využívat k němu svůj úsudek, zkušenosti a moderní techniku - naučíme žáky nebát se problémů – problém není hrozba, ale výzva - jdeme příkladem – učíme se sami lépe, s rozumem a nadhledem řešit různé problémové situace ve škole
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ: vést žáky k všestranné a účinné komunikaci	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k formulování a vyjadřování vlastních myšlenek a pracovních postupů v logickém sledu - vedeme žáky k výstižnému vyjadřování a obhajování svého řešení úloh a k užívání matematického jazyka včetně symboliky - učíme žáky naslouchat druhým, klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace - učíme se komunikovat v rámci skupinové práce, navzájem se respektovat, umět přijmout názor druhého - jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností - sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ: rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých	<ul style="list-style-type: none"> - minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování - vedeme žáky ke spolupráci v rámci skupinové práce, k ohleduplnosti a vzájemnému respektování - rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role - podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci navzájem potřebují - upevňujeme mezilidské vztahy – ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle - jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci s ostatními pracovníky školy

KOMPETENCE OBČANSKÉ: přípravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti uplatňující svá práva a plnící své povinnosti	<ul style="list-style-type: none"> - dbáme na přátelské vztahy, odmítáme hrubé, agresivní, vulgární a nezdvořilé projevy v chování žáků - kázeňské přestupky řešíme individuálně, princip kolektivní viny a kolektivních trestů nepřipouštíme - vedeme žáky k využívání svých práv, ale také k plnění povinností ve škole i mimo školu - učíme žáky věcnému řešení problémů - jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, příkladně plníme své povinnosti - respektujeme osobnost žáka a jeho práva, budujeme přátelskou otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole - chováme se k žákům, jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám
KOMPETENCE PRACOVNÍ: pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, žádnou práci netrestáme, kvalitní práci vždy pochválíme - učíme žáky získávat vhodné pracovní návyky a vedeme je ke snaze odvádět vždy co nejkvalitnější práci - při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí, měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na ně - vedeme žáky k přesnosti a trpělivosti - důsledně vedeme žáky k dodržování stanovených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností - cíleně motivujeme žáky k dosažení svých představ ohledně budoucího studia či zaměstnání - jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti, vážíme si své profese, kterou společně se „svoji“ školou pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širokou veřejností

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu matematické praktikum**Ročník: 8**

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Žák <ul style="list-style-type: none"> - určí a znázorní různé druhy trojúhelníků, zná jejich vlastnosti - sestrojí trojúhelník z daných prvků (věta sss, sus, usu) 	Trojúhelník <ul style="list-style-type: none"> - pojem, druhy - shodnost trojúhelníků - konstrukce trojúhelník 		
<ul style="list-style-type: none"> - určí podle znaků dělitelnosti, čím je dané číslo dělitelné - použije algoritmus rozkladu čísla na součin prvočísel - určí nejmenší společný násobek a největší společný dělitel 	Dělitelnost přirozených čísel <ul style="list-style-type: none"> - násobek a dělitel - prvočísla a čísla složená - rozklad na prvočinitele - čísla soudělná a nesoudělná - nejmenší společný násobek - největší společný dělitel 		
<ul style="list-style-type: none"> - modeluje a zapisuje zlomkem část celku - porovnává zlomky - provádí početní operace s racionálními čísly 	Racionální čísla a zlomky <ul style="list-style-type: none"> - čtení a zápis zlomků - početní operace se zlomky 		Fy, Ch – numerické výpočty
<ul style="list-style-type: none"> - vyjádří poměr mezi danými hodnotami - zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném poměru - dělí celek na části v daném poměru - pozná přímou a nepřímou úměrnost - využívá trojčlenku při řešení slovních úloh 	Poměr, přímá a nepřímá úměrnost <ul style="list-style-type: none"> - základní pojmy - zvětšení a zmenšení v daném poměru - rozdělení dané hodnoty v poměru - přímá a nepřímá úměrnost - trojčlenka 		Fy – vztahy mezi veličinami Z – měřítko plánu, mapy Ch – výpočty pomocí trojčlenky
<ul style="list-style-type: none"> - chápe pojem 1% - užívá základní pojmy procentového počtu - vyjádří část celku pomocí procent - vypočítá základ, procentovou část, počet procent 	Procenta <ul style="list-style-type: none"> - základní pojmy - základ, procentová část, počet procent - slovní úlohy 		

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Žák <ul style="list-style-type: none"> - vypočítá obvod a obsah čtyřúhelníku pomocí vzorce - přesně a pečlivě narýsuje čtyřúhelník - vypočítá obsah trojúhelníku pomocí vzorce 	Čtyřúhelníky <ul style="list-style-type: none"> - rovnoběžníky a jejich vlastnosti - lichoběžník a jeho vlastnosti - rýsování čtyřúhelníků - obvody a obsahy čtyřúhelníků - obsah trojúhelníku 		
<ul style="list-style-type: none"> - načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti 	Středová souměrnost <ul style="list-style-type: none"> - sestrojení obrazu obrazce ve středové souměrnosti 		

Ročník: 9

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Žák <ul style="list-style-type: none"> - načrtne obraz hranolu - načrtne a narýsuje síť hranolu - vypočítá objem a povrch hranolu pomocí vzorce 	Povrch a objem kolmých hranolů <ul style="list-style-type: none"> - síť hranolu - objem a povrch hranol 		
<ul style="list-style-type: none"> - určí druhou mocninu výpočtem - určí druhou mocninu a odmocninu pomocí kalkulačky - užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech 	Druhá mocnina o odmocnina <ul style="list-style-type: none"> - pojem - čtení a zápis druhých mocnin a odmocnin - určení druhých mocnin a odmocnin 		
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší odvěsny a přeponu - využívá Pythagorovu větu při výpočtu délek stran pravoúhlého trojúhelníku 	Pythagorova věta <ul style="list-style-type: none"> - pojem výpočet délek stran v pravoúhlém trojúhelníku		
<ul style="list-style-type: none"> - provádí početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem - umocní součin, podíl, mocninu 	Mocniny s přirozeným mocnitelem <ul style="list-style-type: none"> - čtení a zápis mocnin s přirozených mocnitelem - početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem - mocnina součinu, podílu, mocniny 		
<ul style="list-style-type: none"> - vypočítá obvod a obsah kruhu a délku kružnice - určí vzájemnou polohu přímky a kružnice a vzájemnou polohu dvou kružnic 	Kruh, kružnice <ul style="list-style-type: none"> - délka kružnice - obsah kruhu - vzájemná poloha přímky a kružnice - vzájemná poloha dvou kružnic 		

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy: číselný výraz, výraz s proměnou, jednočlen, mnohočlen - určí hodnotu číselného výrazu - provádí základní početní operace s mnohočleny - použije vzorce pro druhou mocninu součtu a rozdílu a pro rozdíly druhých mocnin - rozkládá na součin pomocí vytýkání a vzorců 	<p>Výrazy</p> <ul style="list-style-type: none"> - číselné výrazy - proměnná - výrazy s proměnnou - jednočlen, mnohočlen - početní operace s mnohočleny - druhá mocnina dvojčlenu - rozdíly druhých mocnin - dělení jednočlenu mnohočlenem - rozklad na součin vytýkáním a použitím vzorců 		
<ul style="list-style-type: none"> - řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav a provádí zkoušku řešení 	<p>Lineární rovnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - rovnost - řešení lineárních rovnic 		
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje válec - načrtne síť válce - vypočítá povrch a objem válce pomocí vzorce 	<p>Válec</p> <ul style="list-style-type: none"> - válec a jeho síť - povrch válce - objem válce 		
<ul style="list-style-type: none"> - sestrojí jednoduché konstrukce - sestrojí trojúhelníky a čtyřúhelníky zadané několika prvky 	<p>Konstrukční úlohy</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduché konstrukce - množiny bodů dané vlastnosti - konstrukce trojúhelníku, čtyřúhelníku 		

Ekologická výchova – volitelný předmět

Charakteristika vyučovacího předmětu ekologická výchova

Vyučovací předmět Ekologická výchova vychází ze vzdělávacího oboru Člověk a příroda. Umožňuje žákům rozšířit, doplnit, interpretovat své ekologické vědomosti a využívat je při praktických činnostech. V předmětu je rozvíjen kladný vztah žáků k přírodě a k poznávání její ochrany. Žáci se učí obhajovat výsledky své práce, využívat je k interpretaci v běžném životě a k respektování názorů druhých. Volitelný předmět Ekologická výchova navazuje na učivo probírané v rámci vyučovacího předmětu Přírodopis. Ekologická výchova se realizuje v úzké koordinaci s dalšími vyučovacími předměty, se kterými integruje některá témata. Je určena žákům, kteří se chtějí věnovat více ochraně přírody a přírodního prostředí.

Obsahové, organizační a časové vymezení předmětu

Vzdělávací obsah předmětu Ekologická výchova je zaměřen jak na teoretickou část, tak z větší části na praktické činnosti. Žáci se učí pracovat v krajině podle přírodních úkazů a hledat zdroje k přispívání na zdraví jedince. Používat a interpretovat údaje z různých pramenů (literatury, přírod. průvodců, atlasů a obrazových materiálů). Vzdělávání v předmětu Ekologická výchova je zaměřeno na rozvoj vědomostí a dovedností spojených s cíleným pozorováním přírodních jevů a procesů, na rozvoj logického a tvůrčího myšlení v rámci řešení problémových úloh v Ekologických projektech.

Volitelný předmět Ekologická výchova je nabízen v 8.- 9. ročníku dle výběru žáků. Výuka probíhá v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně, z části v učebně přírodopisu nebo v počítačové učebně. V rámci terénní výuky se provádí cvičení a pozorování přírodní krajiny. V předmětu jsou zařazovány aktivizující metody, které rozvíjí tvůrčí činnost žáků, skupinové nebo individuální práce na ekologických projektech.

Vyučování předmětu probíhá v učebně přírodopisu, doplňkově v počítačových učebnách, kde je k dispozici výukový software.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu ekologická výchova

Klíčové kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
KOMPETENCE K UČENÍ: umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	<ul style="list-style-type: none"> - Vysvětlujeme smysl a cíl této vzdělávací oblasti - Vedeme žáky postupným propojováním, rozšiřováním a upevňováním vědomostí k utváření si uceleného pohledu na složitost vztahů člověka a životního prostředí
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ: podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k vnímání života jako nejvyšší hodnoty - Vedeme k angažovanosti řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí - Vysvětlujeme význam a nezbytnost udržitelného rozvoje jako pozitivní perspektivy dalšího vývoje lidské společnosti
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ: vést žáky k všestranné a účinné komunikaci	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k přesnému a stručnému vyjadřování - Vedeme žáky k využívání internetu při zjišťování aktuálních informací o stavu životního prostředí - Upozorňujeme na možnost navazovat kontakty v této oblasti a vyměňovat si informace v rámci kraje, republiky, i EU a světa
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ: rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí - Vedeme k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu bohatství
KOMPETENCE OBČANSKÉ: připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti uplatňující svá práva a plnící své povinnosti	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k ochraně svého zdraví, zdraví ostatních a k ochraně životního prostředí - Vedeme žáky k odpovědnosti ve vztahu k biosféře, k ochraně přírody a přírodních zdrojů -
KOMPETENCE PRACOVNÍ: pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci	<ul style="list-style-type: none"> - Vytváříme žákům konkrétní pracovní aktivity ve prospěch životního prostředí - Vedeme žáky k samostatné práci s odbornou literaturou - Umožňujeme žákům poznávat význam a role různých profesí ve vztahu k životnímu prostředí - Podněcujeme u žáků aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k životnímu prostředí

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ekologická výchova**Ročník: 8**

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Žák <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů - zhodnotí význam živočichů pro člověka - uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy 	Chování živočichů <ul style="list-style-type: none"> - seznámení se s chovnými živočichy – charakteristika živočicha, původ, znaky, zajímavosti - práce s odbornou literaturou 		
<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - rozlišuje systémy organismů – populace, společenstvo, ekosystém - objasní na příkladech základní princip existence živých a neživých složek ekosystému - odvodí na základě pozorování závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí 	Jak pozorovat ekosystém <ul style="list-style-type: none"> - ekosystém- pojmy: přírodní prostředí, populace, stanoviště, konzumenti, rozkradači, symbiotické organismy - přizpůsobení rostlin podmínkám prostředí - rostliny světlobytné a stínobytné 		
<ul style="list-style-type: none"> - umí vybrat zástupce lesních pater - umí se orientovat v odborné literatuře - dovede třídit přírodniny, byliny, dřeviny (stromy, keře) 	Les – patra <ul style="list-style-type: none"> - výběr rostlin z jednotlivých pater, práce s odbornou literaturou - rostliny známé (jména rodová, druhová, práce s klíčem - nákres plánku lokality (měřítko), význačné body (stromy), délka vzdálenosti, světové strany, vyznačení i dalších rostlin 		
<ul style="list-style-type: none"> - odvodí podle prostředí rostliny podle nároků na dané prostředí - umí podle literatury vybrat zástupce rostlin jednoletých, trvalky, dvouletých 	Jak se rostliny přizpůsobily <ul style="list-style-type: none"> - teplotě, prostředí (teplobylné, chladnobylné, suchobylné) - množství vody (rostliny vodní, vlhkobylné, suchobylné) - přechávání pupenů - rostliny jednoleté, dvouleté, trvalky 		
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje ve sbíraných přírodninách ty zástupce, které rozšiřuje vítr, voda, organismy 	Přizpůsobení rostlin v rozšiřování plodů <ul style="list-style-type: none"> - činitelé (vítr, voda, člověk, živočichové) - práce s odbornou literaturou, videoprogramy 		

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí rozpoznat základní dužnaté plody a semena, jejich využití - dokáže uspořádat základní vzorek plodů, semen 	<p>Rostliny a člověk – plody, semena</p> <ul style="list-style-type: none"> - učíme se poznávat plody a semena, nakreslit je a vyhledat zajímavosti - vytvoření specializované sbírky plodů - dužnaté plody, původ využití - uspořádat sbírku různých kořenů 		
<ul style="list-style-type: none"> - zvládne se orientovat v odborné literatuře a porovná vše s dostupnou praxí 	<p>Sloučeniny v organismech</p> <ul style="list-style-type: none"> - důležité vlastnosti a výskyt přírodních látek - sacharidy, lipidy, bílkoviny, DNA (pokusy) 		
<ul style="list-style-type: none"> - umí pochopit jednoduché důkazy pokusů a jejich využití v praxi 	<p>Zásobní látky v plodech</p> <ul style="list-style-type: none"> - praktické důkazy tuk, škrob, cukr - rostliny a člověk – koření – práce s odbornou literaturou (co koření obsahují), co se využívá v kuchyni, vytvořit přehled rostlin, které lze dobře pěstovat (původ, využití) 		
<ul style="list-style-type: none"> - porovná základní vnitřní a vnější stavbu vybraných živočichů - vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - umí domýšlet důsledky parazitizmu na lidské zdraví, způsoby prevence 	<p>Stavba a funkce orgánů živočichů</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezobratlí – srovnávací znaky (stavba, pohyb, výživa, rozmnožování) - fyziologické děje prvoků, parazitizmus – druhy parazitů 		
<ul style="list-style-type: none"> - umí odvodit základní děj v říši rostlin a jeho význam - aplikuje praktické metody poznávání přírody - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody 	<p>Fotosyntéza</p> <ul style="list-style-type: none"> - co je to fotosyntéza, kde probíhá, význam - zeleň kolem nás – funkce, zahrada – funkce, rostliny balkónů a uvnitř bytů, vodní ekosystémy - vycházky do okolí, zásahy člověka do krajiny 		

Ročník: 9

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - rozliší a uvede příklady systémů organismů :populace, společenstvo, ekosystémy - objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému 	<p>Základy obecné ekologie <u>Vztahy mezi organismy a prostředím</u> Abiotické podmínky života – sluneční záření, voda, minerální látky <u>Ekosystém</u> Život v ekosystému – přírodní a umělé ekosystémy Biosféra – její rozmanitost Příroda naší republiky</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech - zhodnotí jejich význam 	<p>Člověk Vztahy prostředí a člověka Zdraví a jeho ochrana Lidská populace a prostředí</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí - uvede příklady narušení rovnováhy v ekosystému 	<p>Životní prostředí člověka Změny v životním prostředí, narušování souvislostí v přírodě Užívání přírodních zdrojů, negativní změny v prostředí Ohrožování složek biosféry – ovzduší, voda, půda Krajina a lidská sídla Hodnocení prostředí - rozsah ekologických problémů</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - objasní souvislost v biosféře, vztah člověka a prostředí a důsledky lidských činností na prostředí - uvede příklady vlastní odpovědnosti k prostředí - vysvětlí odpovědnost za jednání každého jedince a společnosti 	<p>Ochrana biosféry a péče o životní prostředí Způsob péče o životní prostředí –současné hlavní úkoly Čistírna odpadních vod, průmyslové a komunální odpady Třídění odpadů a jejich využití Domácí ekologie Energie, doprava</p>		

Ročník: 9

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí důležitost kvality ovzduší pro lidské zdraví - uvede příklady, jak zlepšit čistotu venkovního i vnitřního ovzduší - vysvětlí význam vody a proč a jak šetřit vodou a jak předcházet jejímu znečištění také v domácnosti - vysvětlí různé funkce půdy v přírodě a objasní její základ života na Zemi 	<p>Složky životního prostředí <u>Vzduch</u> - kvalita ovzduší, jak zachovat čistý vzduch <u>Voda</u> - voda základ života, jak šetřit vodou, ochrana před znečištěním <u>Půda</u> - naše bohatství, biologická rozmanitost, potřeba rozmanitosti přírody</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - posoudí změny v městském a vesnickém prostředí - navrhne jak zlepšit podmínky života v komunitě - vysvětlí nebezpečnost hluku na zdraví, možnost snižování zdrojů zvuku - objasní vážnost a problémy s odpady, možnosti minimalizace a nakládání s odpady v rámci EU - vysvětlí spojitost současného životního stylu a chemikálií a jejich vliv na ŽP a lidské zdraví 	<p>Hrozby a tlaky <u>Urbanizace</u> - Mostecko minulost a přítomnost <u>Hluk</u> - hluk v Evropě <u>Odpady</u>- hospodaření s odpady, emise, organický odpad v přírodě <u>Chemické látky</u> - chemie kolem nás</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí závislost na zdrojích energie, negativní dopad na ŽP, uvede obnovitelné zdroje energie a zhodnotí jejich výhody a nevýhody - vysvětlí negativní vlivy dopravy na ŽP, dopravní prostředky šetrnější k ŽP - zhodnotí význam celozrnných potravin a chleba, roli mléka a mléčných výrobků v každodenním životě - uvede, jakou roli v životě hrají včely, včelí produkty - vysvětlí význam a funkci lesa a jeho nadměrné využívání - objasní, proč turistika může životnímu prostředí škodit 	<p>Činnosti člověka <u>Energie</u>- co bychom dělali bez energie, šetření teplem a elektřinou <u>Doprava</u>- dopravní prostředky, energie a životní prostředí <u>Průmysl</u> - jak udělat průmysl zelenější <u>Zemědělství</u>- od zrní k chlebu, od mléka k sýru, včelí produkty <u>Lesnictví</u>- když chodíme do lesa, cestovní ruch, invaze turistů</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady jak chemické látky v ovzduší mohou způsobit nezvratné změny v zemském klimatu - vysvětlí zdravotní, ekologické a ekonomické důsledky tohoto procesu pro lidi a pro ŽP na celé Zemi - objasní riziko ztenčování ozonové vrstvy pro lidské zdraví a ochranná opatření - vysvětlí charakter a příčiny okyselování ŽP a možná opatření ke snížení okyselování prostředí 	<p>Globální problémy Změny klimatu Ničení ozonové vrstvy Okyselování</p>		

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí negativní dopad spotřebitelského chování na lidské zdraví a ŽP - objasní, jak spotřebitelé svou volbou ovlivňují ŽP - uvede triky etiket reklamních sloganů - vysvětlí roli vlastnictví a náš přístup k ŽP - rozliší rozdíl mezi ekologickými a zdravými potravinami - vysvětlí své právo na účast v rozhodovacích procesech a problémech ŽP - vysvětlí podstatu nedílné ochrany ŽP pro rozvoj společnosti 	<p>Hodnoty Konzumní společnost Obaly, etikety, vlastnictví, reklama Zdraví a životní prostředí Jsou potraviny vždy zdravé Občanská práva, může jednotlivec něco změnit Naše Země v budoucnosti, odpovědnost příštím generacím</p>		

Výtvarné činnosti – volitelný předmět

Charakteristika vyučovacího předmětu

Volitelný předmět Výtvarné činnosti vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura a umožňuje žákům poznávat svět i sebe sama prostřednictvím výtvarných činností. Kultivuje schopnosti žáků svět kolem sebe citlivě vnímat a objevovat v něm estetické hodnoty. Žáci se učí používat prostředky výtvarného vyjadřování, osvojují si potřebné výtvarné dovednosti, rozvíjejí svoji potřebu výtvarného vyjádření.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Volitelný předmět Výtvarné činnosti je postaven na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání, interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost a tvořivost žáka.

Tento předmět slouží zejména k realizaci výtvarných projektů, které jsou důležitou součástí vzdělávacího procesu.

Volitelný předmět je nabízen žákům na 2. stupni v 8. a 9. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně.

Výuka probíhá nejen v odborné učebně, ale jsou využívány všechny vhodné prostory, včetně práce v plenéru. K dispozici je keramická pec. Součástí výuky jsou návštěvy výstav, účast v soutěžích a prezentace prací žáků ve veřejném prostoru.

Vyučování předmětu probíhá v běžné třídě.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu výtvarné činnosti

Klíčové kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
KOMPETENCE K UČENÍ: umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	- Výběrem zajímavých témat umožňujeme žákům poznávat sebe i svět prostřednictvím vlastní tvorby, opírající se o subjektivní vnímání, citění a prožívání.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ: podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	- Nabízíme žákům možnost hledat různé cesty vedoucí k řešení problémů.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ: vést žáky k všestranné a účinné komunikaci	- Dáváme žákům možnost zaujímat stanoviska a formulovat vlastní názory.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ: rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých	- Poskytujeme žákům příležitost spolupracovat ve skupině.
KOMPETENCE OBČANSKÉ: připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti uplatňující svá práva a plnící své povinnosti	- Nabízíme žákům příležitost poznávat umělecké hodnoty minulosti a současnosti i prezentovat vlastní tvorbu.
KOMPETENCE PRACOVNÍ: pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci	- Poskytujeme žákům příležitost seznámit se s různými pracovními postupy a využívat rozmanité materiály. - Dáváme žákům možnost plánovat a řídit své jednání.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu výtvarné činnosti**Ročník: 8**

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků 	prvky vizuálně obrazného vyjádření / linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury /, jejich vztahy a uspořádání		
<ul style="list-style-type: none"> - užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie 	vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty /lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh /		
<ul style="list-style-type: none"> - k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění 	využití již existujících vizuálně obrazných vyjádření /umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, reklama / pro vlastní tvorbu		
<ul style="list-style-type: none"> - porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim 	typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, comics, fotografie, reklama, komunikační grafika		
<ul style="list-style-type: none"> - ověřuje komunikační účinky vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci 	vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby, prezentace ve veřejném prostoru, historické, sociální a kulturní souvislosti		

Ročník: 9

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků 	prvky vizuálně obrazného vyjádření / linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury /, jejich vztahy a uspořádání		
<ul style="list-style-type: none"> - užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie 	vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty /lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh /		
<ul style="list-style-type: none"> - k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění 	využití již existujících vizuálně obrazných vyjádření /umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, reklama / pro vlastní tvorbu		
<ul style="list-style-type: none"> - porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim 	typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, comics, fotografie, reklama, komunikační grafika		
<ul style="list-style-type: none"> - ověřuje komunikační účinky vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci 	vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby, prezentace ve veřejném prostoru, historické, sociální a kulturní souvislosti		

Práce s technickými materiály – volitelný předmět

Charakteristika vyučovacího předmětu práce s technickými materiály

V rámci předmětu se žáci dále seznamují s pracemi ve školních dílnách, získávají základní pracovní návyky, osvojují si dovednosti související s manuální prací, pěstují si pozitivní vztah k práci. Navazují tak na dovednosti a znalosti získané v 6. a 7. ročníku v rámci předmětu technické činnosti.

Důležitým aspektem je bezpečnost a ochrana zdraví při práci. Žáci si uvědomují rizika spojená s manuální prací a cílení jim předcházejí. V rámci širokého spektra činností se seznamují s různými materiály a učí se je opracovávat.

Činnost žáků v dílnách může být využita při drobných údržbářských pracích ve škole, neboť žáci si uvědomují nutnost těchto prací a jsou motivováni.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Tento volitelný předmět je nabízen žákům v 8. – 9. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně.

Učební osnovy vyučovacího předmětu práce s technickými materiály obsahují rozpracované konkretizované výstupy a učivo ze všech tematických okruhů vzdělávací oblasti Člověk a svět práce RVP ZV (na 1. stupni: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů; na 2. stupni: Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Pěstitelské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Svět práce). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech vyučovacích hodinách jsou soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Prostřednictvím tohoto vyučovacího předmětu žáci získávají nejen důležité základní pracovní návyky a dovednosti, ale také důležité informace ze sféry výkonu práce. To pro ně může být velkou pomocí při jejich rozhodování o jejich dalším studijním a profesním zaměření.

Část vzdělávacího obsahu některých tematických okruhů (Příprava pokrmů, Provoz a údržba domácnosti, Člověk a svět práce) je realizována ve vyučovacím předmětu Občanská a rodinná výchova.

Výuka probíhá z převážné části v odborných učebnách školy (školní dílna, odborná učebna chemie, odborná učebna výpočetní techniky), na školním pozemku, v nejbližším okolí školy a formou exkurzí i ve vybraných institucích a výrobních podnicích.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu práce s technickými materiály

Klíčové kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
KOMPETENCE K UČENÍ: umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	<ul style="list-style-type: none"> - Vysvětlujeme žákům smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení. - Podporujeme u žáků utváření a rozvoj technického myšlení zejména zařazováním vhodných problémových úkolů (např. volba vhodného materiálu, nástroje, tvaru, povrchové úpravy apod.). Vedeme žáky k získání základních vědomostí o druzích materiálu, nástrojích a pracovních postupech. - Při hodnocení používáme prvky pozitivní motivace. - Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ: podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení. - Učíme žáky nebát se problémů, učíme je užívat různé možnosti a přijatelné způsoby jejich řešení. - Jdeme žákům příkladem v řešení problémových situací.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ: vést žáky k všestranné a účinné komunikaci	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k přesnému a stručnému vyjadřování, učíme je porozumět základním technickým pojmům a orientovat se v jednoduchých technických výkresech, náčrtech, pracovních postupech a návodech. - Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel školního řádu, řádu školní dílny a řádu akcí mimo školu. - Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, k pozitivní prezentaci svojí osoby a svojí školy.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ: rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k tvořivé práci ve skupině, aby svým jednáním a chováním pozitivně ovlivňovali kvalitu společné práce. - Volíme formy práce, které zohledňují různorodý kolektiv třídy.
KOMPETENCE OBČANSKÉ: připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti uplatňující svá práva a plnící své povinnosti	<ul style="list-style-type: none"> - Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže). - Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. - Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé chování. - Netolerujeme odmítání pomoci druhému ani žádnou jinou podobu výše uvedených negativních jevů. - Seznamujeme žáky s vhodnými právními normami. - Vedeme žáky k ochraně svého zdraví a zdraví ostatních a k ochraně životního prostředí. <p>Jdeme žákům příkladem – respektujeme právní předpisy, příkladně plníme své povinnosti, respektujeme osobnost žáka, budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i škole.</p>
KOMPETENCE PRACOVNÍ: pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci. Naučit žáky používat vhodné materiály, nástroje a technologie. Naučit chránit své zdraví a pomoci při volbě jejich budoucího povolání	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k účinnému a hospodárnému používání materiálů, nástrojů a dalšího vybavení. - Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Netrestáme práci. Nešetříme pochvalou za dobře vykonanou práci. - Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. - Důsledně vedeme žáky k dodržování stanovených pravidel, k plnění povinností a k ochraně zdraví. - Seznamujeme žáky s různými profesemi, účastí na prezentacích a exkurzemi jim pomáháme při jejich rozhodování o budoucím povolání.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu práce s technickými materiály**Ročník: 8.**

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák :</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržuje zásady péče o pracovní a přírodní prostředí - dodržuje BOZP, hygienická pravidla a technologickou kázeň, na modelové situaci předvede poskytnutí první pomoci při úrazu - sestaví model, zhotoví výrobek podle předlohy, návodu, náčrtu nebo plánu v předem stanoveném termínu a kvalitě - přečte a zhotoví jednoduchý technický výkres, při rýsování používá správné pomůcky a dbá na estetickou úpravu - změří a orýsuje výrobek - uvede vlastnosti používaných materiálů (dřevo, plast, kov) - dokáže využít těchto vlastností pro volbu vhodného materiálu pro daný výrobek, způsob opracování a při volbě vhodných nástrojů a nářadí - při práci používá vhodné ochranné a pracovní pomůcky, nářadí a nástroje - samostatně řeší jednoduché technické úkoly a vybere vhodný materiál, nástroje a nářadí - udržuje pořádek na pracovním místě, šetrně zachází s používanými nástroji a nářadí 	<p>Práce s technickými materiály, grafická komunikace Hygiena, bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu, BOZP. Ochrana pracovního a životního prostředí.</p> <p>Technický výkres a náčrt, zhotovení náčrtu a výkresu. Čtení výkresů z oblasti kovo a dřevovýroby.</p> <p>Vlastnosti materiálů a jejich využití v praxi (dřevo, plast, kov). Třídění oceli podle použití.</p> <p>Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování uvedených materiálů. Práce s dřevem – řezání, vrtání, spojování, čepování, lepení, povrchová úprava Práce s plasty – řezání, vrtání, pilování, ohýbání, spojování, tepelné tvarování Práce s kovem – řezání, pilování, vrtání, ohýbání, povrchová úprava, spojování. Nýty, závity, pájení Montáž a demontáž, oprava školního náčiní a nářadí. Práce na zlepšení školního prostředí.</p>		<p>Mezipřed.vztahy – M, F</p>

Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák :</p> <ul style="list-style-type: none"> - zadaný úkol provede správně a v určeném čase - dokáže řešit jednoduché technické úkoly, vybere vhodný materiál, pracovní nástroje a nářadí, dodržuje technologickou kázeň - organizuje a plánuje svou práci - orientuje se v technické dokumentaci, dokáže zpracovat jednoduchý technický náčrt a výkres - provede montáž, demontáž a údržbu jednoduchého předmětu, zařízení - správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím. Je schopen provést drobnou domácí údržbu - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla, dokáže poskytnout první pomoc při úrazu, dodržuje zásady péče o pracovní a životní prostředí 	<p>Práce s technickými materiály, grafické dokumentace Úloha techniky v životě člověka Jednoduché pracovní operace. Práce s dřevem, plastem, kovem a kombinace těchto materiálů</p> <p>Organizace práce, technologická kázeň</p> <p>Grafická dokumentace – zhotovení technického náčrtu a výkresu. Čtení této dokumentace, orientace v ní</p> <p>Práce pro zlepšení školního prostředí</p> <p>Provoz a údržba domácnosti Elektrická instalace v domácnosti, bezpečnost a ekonomika provozu, ochrana a údržba</p> <p>Hygiena, bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu včetně úrazu elektrickým proudem, BOZP Ochrana pracovního a životního prostředí</p>		<p>Mezipředmětové vztahy- M,F</p>

Příprava pokrmů – volitelný předmět

Charakteristika vyučovacího předmětu příprava pokrmů

Příprava pokrmů je předmět nezbytný pro další praktický život žáků. Je určen žákům, kteří se chtějí seznámit se stravovacími zvyklostmi, se zásadami zdravé výživy a informacemi z oblasti společenského chování.

Učivo je zaměřeno na základní problematiku výživy člověka na vztahy, které s výživou souvisí z hlediska:

1. biologického,
2. pracovního,
3. ekonomického

Řeší otázky významu a vlivu výživy na lidský organismus, vytyčuje pravidla racionální výživy a přípravy stravy s dodržováním všech zdravotních, hygienických, bezpečnostních, estetických a společenských zásad. Poukazuje na nutnost změn v dosavadním stravování a na nezbytnou změnu životního stylu. Vede žáky k sestavování rodinného rozpočtu a k hospodárnému zacházení s potravinami. Dále jsou žáci vedeni k samostatnosti, odpovědnosti a pečlivosti. Učí se organizovat práci ve skupinách, podřízovat se pokynům spolužáků/spolužaček – vedoucích skupin. Využívají dostupnou techniku – vhodné přístroje. Seznamují se s moderními potravinovými přípravky s cílem zkrácení pracovního času a snížení lidské námahy. Osvojují si zásady bezpečnosti a ochrany zdraví, dodržování osobní i pracovní hygieny.

Ve volitelném předmětu je sloučena teorie s praxí. Při praktických činnostech si žáci ověří své teoretické poznatky při přípravě jídel. Výběr jídel je ovlivněn zásadami zdravé výživy a také materiálními možnostmi jednotlivých žáků nebo skupin žáků. Učivo jednotlivých ročníků na sebe navazuje, je přiměřené věku žáků, přičemž ve vyšších ročnících se prohlubují základní poznatky a klade se větší důraz na tvořivost žáků.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Příprava pokrmů je volitelným vyučovacím předmětem pro žáky 2.stupně ZŠ v 8. a 9. ročníku. Má časovou dotaci jednu hodinu týdně. Pro lepší využití času a náročnost na čas v praktické části, je výuka slučována na dvě hodiny týdně – 1 x za 14 dní.

Volitelný předmět příprava pokrmů využívá poznatky z předmětu *Výchova ke zdraví*, se kterým integruje některá témata.

Učební osnovy vyučovacího předmětu *Příprava pokrmů* obsahují rozpracované konkretizované výstupy a učivo ze všech tematických okruhů vzdělávací oblasti *Člověk a svět práce*. Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech vyučovacích hodinách jsou soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. To pro ně může být velkou pomocí při jejich rozhodování o jejich dalším studijním a profesním zaměření.

Výuka probíhá z převážné části v odborných učebnách školy (školní kuchyňka).

Výchovně vzdělávací strategie předmětu příprava pokrmů

Klíčové kompetence	Výchovně a vzdělávací strategie
KOMPETENCE K UČENÍ: umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	<ul style="list-style-type: none"> - Vysvětlujeme žákům smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení. - Vedeme žáky k získání základních vědomostí o výživě, stravování, pravidlech společenského chování, zásadách zdravé výživy a pracovních postupech při zpracování potravin. - Při hodnocení používáme prvky pozitivní motivace. - Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ: podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení. - Učíme žáky nebát se problémů, učíme je užívat různé možnosti a přijatelné způsoby jejich řešení. - Jdeme žákům příkladem v řešení problémových situací.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ: vést žáky k všestranné a účinné komunikaci	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k přesnému a stručnému vyjadřování, učíme je porozumět základním pojmům a orientovat se v jednoduchých pracovních postupech - Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel školního řádu, řádu školní cvičné kuchyně. - Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, k pozitivní prezentaci svojí osoby a svojí školy.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ: rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k tvořivé práci ve skupině, aby svým jednáním a chováním pozitivně ovlivňovali kvalitu společné práce. - Volíme formy práce, které zohledňují různorodý kolektiv třídy.
KOMPETENCE OBČANSKÉ: připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti uplatňující svá práva a plnící své povinnosti	<ul style="list-style-type: none"> - Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže). - Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. - Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé chování. - Netolerujeme odmítání pomoci druhému ani žádnou jinou podobu výše uvedených negativních jevů. - Seznamujeme žáky s vhodnými právními normami. - Vedeme žáky k ochraně svého zdraví a zdraví ostatních a k ochraně životního prostředí. - Jdeme žákům příkladem – respektujeme právní předpisy, příkladně plníme své povinnosti, respektujeme osobnost žáka, budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i škole.
KOMPETENCE PRACOVNÍ: pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k účinnému a hospodárnému používání zařízení cvičné kuchyně . - Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Nešetříme pochvalou za dobře vykonanou práci. - Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. - Důsledně vedeme žáky k dodržování stanovených pravidel, k plnění povinností a k ochraně zdraví.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu příprava pokrmů**Ročník: 8**

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Žák - seznámí se s vybavením cvičné kuchyně - zná pracovní řád cvičné kuchyně	Odborné pracoviště pro přípravu pokrmů Pracovní řád		
- zná zásady hygieny a bezpečnosti práce na cvičném pracovišti	Zásady bezpečnosti práce		Výchova ke zdraví
- zná a používá kuchyňské spotřebiče a ostatní kuchyňské pomůcky - navrhne podle svých představ svou kuchyni	Vybavení kuchyně		
- umí sestavit jednoduchý jídelníček - zná a řídí se gastronomickými pravidly zdravé výživy při sestavování jídelníčku	Příprava stravy v domácnosti		
- zná a užívá základní inventář pro stolování - aplikuje zásady správného stolování - orientuje se v zásadách společenského chování při stolování	Zásady správného stolování		
- správně skladuje požitaviny pro přípravu pokrmů - vyhledá a kontroluje dobu trvanlivosti používaných druhů potravin	Nákup a skladování potravin		Přírodopis
- odměřuje potraviny - upravuje potraviny k dalšímu zpracování - vyhledává v kuchařských knihách recepty studené kuchyně - připravuje, zpracovává potraviny podle receptů ze studené kuchyně	Technologie a příprava pokrmů Studená kuchyně		
- zná jednotlivé druhy tepelného zpracování potravin (vaření, dušení, pečení, smažení, horkovzdušný ohřev)	Tepelná úprava pokrmů		
- pojmenuje jednotlivé druhy masa - zná masné výrobky - upravuje a zpracovává tepelným způsobem maso dle vybraného receptu - vyjmenuje jednotlivé mléčné výrobky a jejich využití v kuchyni	Potraviny živočišného původu		
- vyjmenuje, rozlišuje a zná význam potravin rostlinného původu - zpracovává tyto potraviny dle vybraného receptu	Potraviny rostlinného původu		Výchova ke zdraví
- seznámí se s základními postupy konzervace potravin - popíše důvody a objasní výhody zmrazování potravin	Konzervace a zmrazování potravin		Chemie

Ročník: 9

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Žák: - dodržuje zásady bezpečnosti práce, hygieny - dodržuje pracovní řád cvičné kuchyně	Zásady bezpečnosti práce		
- zná a používá malé společenské desatero při stolování	Zásady společenského chování		Výchova k občanství
- zná základní jídelní inventář - prostírá a pokládá jídelní inventář dle správných pravidel stolování - skládá ubrousky - seznámí se s podáváním základních druhů pokrmů a nápojů - navrhuje slavnostně prostřený stůl	Stolování		
- navrhuje jídelníček pro slavnostní příležitost - seznámí se s jídly z cizích zemí	Jídelníček		Zeměpis
- orientuje se v zásadách zdravé výživy - objasňuje význam zdravé výživy pro lidský organismus - zná výživové směry a výživová doporučení - sestaví jídelníček zdravé výživy	Zásady zdravé výživy		Výchova ke zdraví
- nakupuje, připraví, zpracuje potraviny dle vybraného receptu - předkrmy, polévky, hlavní jídla z kuřecího a rybího masa, saláty, moučníky	Příprava pokrmů		

Konverzace v anglickém jazyce – volitelný předmět

Charakteristika vzdělávacího předmětu konverzace v anglickém jazyce

Konverzace v jazyce anglickém je volitelný předmět, který je žákům nabízen v 8. – 9. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně. Cílem tohoto předmětu je u žáků upevnit probrané učivo, konverzovat na daná témata, rozšířit slovní zásobu a rozšířit znalosti o zemích, ve kterých se mluví anglickým jazykem. Žáci v tomto předmětu budou mít větší možnosti komunikovat se spolužáky i s učitelem, budou se podílet na obsahu a výběru témat. Větší možnosti pro práci ve skupině, týmové práce a projekty upevní vztahy mezi žáky.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Volitelný vyučovací předmět konverzace v anglickém jazyce probíhá v 8. – 9. ročníku. V 1 hodinové dotaci týdně. Výuka probíhá zpravidla ve skupinách utvořených z žáků z různých tříd v rámci jednoho ročníku. Skupiny pracují v jazykových učebnách, v počítačových učebnách a ve třídách vybavených audiovizuální technikou. Výuka směřuje k „praktickým dovednostem“. Náročnost a rozsah učiva, použitého jako prostředku k dosažení těchto dovedností volí vyučující s ohledem na schopnosti a možnosti žáka. Na prvním místě jde o praktické dovednosti („aby se uměli zeptat na cestu, nakoupit v obchodě apod.“). Cílem výuky je i probuzení zájmu žáka o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k němu. Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života. Při výuce se pracuje s autentickými materiály různého druhu (tištěnými i audiovizuálními), do výuky se zařazuje integrované používání cizího jazyka v kombinaci s PC a internetem. Prohlubuje se povědomí žáků o kultuře cizích (zejména evropských) zemí.

Vyučování předmětu probíhá v učebně anglického jazyka, doplňkově v počítačových učebnách, kde je k dispozici výukový software.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu konverzace v anglickém jazyce

Klíčové kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
KOMPETENCE K UČENÍ: umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	<ul style="list-style-type: none"> - učíme žáky vybírat a využívat vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojovat získané poznatky do širších celků, poznávat smysl a cíl učení - vedeme žáky k ověřování výsledků - zadáváme úkoly, při kterých žáci vyhledávají informace - učíme pracovat s chybou -
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ: podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - učíme schopnosti pochopit problém - klademe vhodné a podnětné otázky - umožňujeme volný přístup k informačním zdrojům - podporujeme samostatnost
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ: vést žáky k všestranné a účinné komunikaci	<ul style="list-style-type: none"> - klademe důraz na komunikaci na odpovídající úrovni - učíme žáky naslouchat druhým lidem - vedeme žáky k souvislému projevu - vytváříme příležitost pro komunikaci
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ: rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých	<ul style="list-style-type: none"> - učíme pracovat ve skupině, ve dvojicích - učíme vytvářet příjemnou atmosféru v týmu - hodnotíme žáky způsobem, který jim umožní vnímat vlastní pokrok - vedeme žáky k sebehodnocení
KOMPETENCE OBČANSKÉ: připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti uplatňující svá práva a plnící své povinnosti	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k respektování názorů ostatních, umění se zodpovědně rozhodnout podle dané situace - vedeme žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů - vedeme je k diskusi a schopnosti obhájit si své názory -
KOMPETENCE PRACOVNÍ: pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci	<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjíme schopnost efektivně zorganizovat svou práci - napomáháme při cestě ke správnému řešení, zohledňujeme rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků - vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu konverzace v anglickém jazyce**Ročník: 8**

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Žák - umí poskytnout základní informace o své osobě, o své rodině a přátelích	Dotazník Rodina Můj přítel		Project – My family, My friend
- dokáže vyjádřit své záliby ve volném čase - komunikuje o volném čase dětí v ČR a ve Velké Británii	Aktivity ve volném čase		Project – My free time
- dokáže popsat své město - rozumí přiměřenému textu	Město, ve kterém žiji		Project – My town
- dokáže komunikovat o svátcích v naší zemi a ve Velké Británii - dokáže položit základní otázky a odpovědět na ně	Vánoce		Project - Christmas
- rozumí delšímu textu a orientuje se v něm - dokáže se orientovat v mapě, zeptat se na směr a odpovědět	Londýn		Project London
- orientuje se v textu, rozumí mu - je schopen napsat souvislý přiměřený text	Velká Británie		Project – The UK
- komunikuje o svých plánech do budoucna	Prázdniny		

Ročník: 9

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže podat základní informace o své osobě - je schopen vyplnit dotazník 	Moje rodina		
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí přiměřeně dlouhému textu - pojmenuje části oblečení 	Oblečení		Project – My Favourite Clothes
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže popsat části lidského těla - sestaví jídelníček 	Jídlo, zdraví		Project –The Menu
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže číst přiměřeně dlouhý text, porozumí základním informacím 	Vánoce u nás a ve Velké Británii		Project - Christmas
<ul style="list-style-type: none"> - čte text a vybírá informace - dokáže napsat souvislý text - je schopen položit základní otázky a odpovědět 	New York		Project New York
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže podat základní informace 	USA		
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže napsat souvislý text o naší zemi 	Česká republika		Project – Our Republic
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže popsat počasí, zeptat se na základní údaje 	Počasí		
<ul style="list-style-type: none"> - komunikuje o svém pokoji, domově - dokáže se zeptat na základní údaje 	Můj byt, můj dům		

Sportovní hry – volitelný předmět

Charakteristika vyučovacího předmětu sportovní hry

Sportovní hry jsou volitelným předmětem, který je žákům nabízen v 8. – 9. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně.

Vzdělávací obor sportovní hry jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení - v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se stávají nedílnou součástí tělesné výchovy a jsou podle potřeby preventivně využívána při sportovních hrách pro žáky 8. – 9. tříd.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevnování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování zdraví a zdravých mezilidských vztahů se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

- Vzdělávací obsah volitelného předmětu Sportovní hry navazuje na konkretizované výstupy předmětu Tělesná výchova v jednotlivých tematických blocích
- konkretizovaného učiva, které rozšiřuje. Výběr rozšiřujícího učiva je ovlivněn prostorovými a materiálními podmínkami školy, možnostmi, potřebami a především zájmem
- žáků (v souvislosti s tím, které sportovní trendy se aktuálně rozvíjejí a o které jeví žáci největší zájem). Z tohoto důvodu byly zařazeny do konkretizovaného učiva převážně
- sportovní hry jako florbal, fotbal, volejbal, házená, basketbal a nohejbal, ale také atletika a gymnastika. Uvedené konkretizované výstupy a učivo nejsou „dogmaticky“ pevně
- stanoveny; je plně v pravomoci učitele, na které výstupy a učivo se více zaměří.. Volitelný vyučovací předmět Sportovní hry si mohou vybrat pouze žáci 2. stupně ZŠ , pokud si nezvolili jinou alternativu: Týdenní hodinová dotace předmětu Sportovní hry činí 2 hodiny. Spolu s povinným vyučovacím předmětem Tělesná výchova tak mohou mít žáci 2. stupně až 4 hodiny pohybové výuky týdně (celkem na 2. stupni 8 - 16 hodin).
- Výuka Sportovních her je organizována v tělocvičně v budově školy. Současně jsou využívána i jiná sportoviště: venkovní hřiště, které je součástí areálu školy a sportovní areály okresu Most, např. plavecký bazén apod.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu sportovní hry

Klíčové kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
KOMPETENCE K UČENÍ: umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky užívat obecné termíny, znaky, symboly - umožňujeme samostatně pozorovat a experimentovat , výsledky porovnávat, kriticky posuzovat - vytváříme pozitivní vztah k předmětu, posuzujeme vlastní pokrok - zvládneme vybírat a využívat pro učení vhodné způsoby metody
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ: podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k hledání vlastních postupů a vhodných řešení - nabízíme příklady ze života a vedeme k samostatnému uvažování -
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ: vést žáky k všestranné a účinné komunikaci	<ul style="list-style-type: none"> - umožňujeme žákům diskutovat, reagovat, obhajovat své názory, naslouchat druhým - využíváme běžně užívaných gest, zvuků a reagujeme na ně - vedeme žáky k formulování a vyjadřování svých myšlenek a zpracovávat v logickém sledu - využíváme komunikativních dovedností k vytváření mezilidských vztahů
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ: rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých	<ul style="list-style-type: none"> - využíváme a oceňujeme zkušenosti druhých - vedeme žáky spolupracovat ve skupinách - učíme žáky se respektovat, vzájemně si pomáhat - vedeme k ohleduplnosti - učíme pozitivně hodnotit sám sebe
KOMPETENCE OBČANSKÉ: připravit žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti uplatňující svá práva a plnící své povinnosti	<ul style="list-style-type: none"> - vhodně využíváme svá práva a plníme povinnosti - vytváříme přátelské vztahy, odmítáme útlak a hrubé chování.
KOMPETENCE PRACOVNÍ: pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci	<ul style="list-style-type: none"> - učíme používat různá náradí a náčiní - dodržujeme pravidla - vedeme ke snaze odvádět práci kvalitně.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu sportovní hry**Ročník: 8**

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
Žák <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech. Zaujímá správné cvičební polohy. Užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence. Dohodne se na spolupráci a taktice vedoucí k úspěchu družstva. 	Úvodem		
<ul style="list-style-type: none"> - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu. Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti. Odmítá drogy a jiné škodliviny. Uplatňuje vhodné a bezpečné chování v přírodě a na méně známém prostředí sportovišť. Předvídá možné nebezpečí úrazu. Uplatňuje pravidla hygieny .. 	Činnosti ovlivňující zdraví		Rodinná výchova-zdravý životní styl
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti. Uplatňuje osvojené pohybové dovednosti ve hře, soutěži ,a rekreační činnosti. Posoudí pohybový projev spolužáka. 	Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí význam přípravy organismu před cvičením. Připravuje a uklízí náradí a náčiní. Rozliší vhodné a nevhodné pohybové činnosti. Předchází možným poraněním a úrazům vhodným oblečením a obuví. Plní zodpovědně pokyny učitele. 	Bezpečnost v TV a sportu		
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže vysvětlit účinky nejčastěji používaných cvičení. Rozpozná své pohybové přednosti a nedostatky a s pomocí učitele je ovlivňuje. Dovede prožívat cvičení a soustředit se na správné a přesné provedení pohybu. Vytváří vlastní pohybové představy. 	Průpravná, koordinační, kompenzační , kondiční a tvořivá cvičení		Přírodověda-biologie člověka
<ul style="list-style-type: none"> - ví, že hra přináší radost a příjemné zážitky. Vytvoří si pro pohybovou hru nové náčiní (samostatně nebo s pomocí učitele). Vyjmenuje základní zásady bezpečnosti při pohybových hrách. Snaží se o fair play jednání při pohybových hrách. Vysvětlí význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských kontaktů. 	Pohybové hry a netradiční pohybové činnosti		
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje základní pravidla sportovních her. Vysvětlí základní pojmy osvojovaných činností, základní označení a vybavení hřišť, základní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her. Používá základní pojmy označující používané náčiní, části hřiště a neznámější sportovní hry. Zvolí taktiku hry a dodržuje ji (za pomoci spoluhráčů , učitele). Dovede zaznamenat výsledek utkání a pomáhat při rozhodování. <ul style="list-style-type: none"> o FOTBAL(H) - zvládá základní herní činnosti jednotlivce (výběr místa, vhažování míče, střelba z místa, střelba po vedení míče, uvolňování hráče, obcházení hráče, zpracování míče, přihrávka, odebírání míče). Předvede základní činnosti brankáře (chytání, vyrážení, výkop, přihrávka nohou). 	Sportovní hry		

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ BASKETBAL - zvládá základní herní činnosti jednotlivce (uvolňování hráče bez míče a s míčem, přihrávka jednoruč a obouruč, střelba, rozeskok, krytí útočníka s míčem a bez míče). Zná základy herních systémů (osobní obranný systém, útočný obranný systém). Zná základní herní kombinace. Používá při hře osobní obranu. ○ VOLEJBAL - zvládá utkání na zmenšeném hřišti - 2 proti 2, 3 proti 3 atd. Vysvětlí základy herních systémů (střední hráč u sítě je nahravačem). Zvládá základní herní činnosti jednotlivce s mezidopadem (odbití obouruč vrchem, spodem, , přihrávka, nahrávka, podání spodní). - Zvládá utkání s mezidopadem. ○ FLORBAL - zvládá základní herní činnosti jednotlivce (přihrávka, střelba). Zvládá utkání 4+0. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ Ringo - vysvětlí základní pravidla pro ringo. Hraje ringo. ○ Vybíjená - hraje vybíjenou. Zvládá základní pravidla pro vybíjenou(D). ○ Přehazovaná - hraje přehazovanou. Zvládá základní pravidla pro přehazovanou. Při utkání smečuje obouruč, blokuje samostatně a ve dvojici. ○ Hokejbal (H) - vyjmenuje základní pravidla hokejbalu. 	Doplňkové sporty		

Ročník: 9

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech. Zaujímá správné cvičební polohy. Užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, cvičitele v části rozcvičky, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu. Dohodne se na spolupráci a taktice vedoucí k úspěchu družstva. 	Úvodem		
<ul style="list-style-type: none"> - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu. Aktivně spolupracuje při organizaci tělovýchovné činnosti ve škole (při vyučování). Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti pravidelnou pohybovou aktivitou. Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem. Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí. 	Činnosti ovlivňující zdraví		Rodinná výchova-zdravý životní styl
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti. Posoudí provedení osvojené pohybové dovednosti a označí zjevné nedostatky. Aplikuje osvojené pohybové dovednosti ve hře, soutěži a rekreačních činnostech. 	Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
<ul style="list-style-type: none"> - chápe a zdůvodní význam přípravy organismu před cvičením. Přípravuje, uklízí a používá náradí a náčiní tak, aby neohrozil zdraví své i spolužáků. Rozliší vhodné a nevhodné pohybové činnosti. Předchází možným poraněním a úrazům vhodným oblečením a obuví, dodržováním organizace cvičební činnosti. Používá náradí a náčiní určeným způsobem. Plní zodpovědně pokyny učitele. Ve funkci velitele družstva vede své spolužáky k bezpečné organizaci cvičební jednotky. 	Bezpečnost v TV a sportu		Přírodověda-biologie člověka
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže vysvětlit různé účinky jednotlivých cvičení. Rozpozná své pohybové přednosti a nedostatky a s pomocí učitele a spolužáka je ovlivňuje. Dovede prožívat cvičení a soustředit se na správné a přesné provedení pohybu. Ve spolupráci se spolužákem připraví a předvede kondiční cvičení. Pomůže spolužákovi při kompenzačních cvičeních. - Předvede a společně se spolužáky zacvičí krátkou kondiční sestavu (32dob). Zacvičí se spolužákem dle svých představ kondiční cvičení s obměnou. 	Průpravná, koordinační, kompenzační, kondiční a tvořivá cvičení		
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí význam pohybových her pro ovlivňování pohybových předpokladů. Ví, že hra přináší radost a příjemné zážitky. Vytvoří si pro pohybovou hru nové náčiní (samostatně nebo s pomocí učitele). Vymenuje základní zásady bezpečnosti při pohybových hrách. Snaží se o fair play jednání při pohybových hrách. Využívá pro pohybové hry přírodního prostředí. Uvědomuje si, že ne každá hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů. Vysvětlí význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských kontaktů. Připraví a zorganizuje pro spolužáky jednu hru. 	Pohybové hry a netradiční pohybové činnosti		

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vazby, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností, herního myšlení a improvizace. Vyjmenuje základní pravidla sportovních her. Vysvětlí základní pojmy osvojovaných činností, základní označení a vybavení hřišť, základní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her. Používá základní pojmy označující používané náčiní, části hřiště a nejnámější sportovní hry. Zvolí taktiku hry a dodržuje ji (za pomoci spoluhráčů, učitele). Dovede zaznamenat výsledek utkání a pomáhat při rozhodování. <ul style="list-style-type: none"> o FOTBAL(H) - zvládá základní herní činnosti jednotlivce (výběr místa, vhazení míče, střelba z místa, střelba po vedení míče, uvolňování hráče, obcházení hráče, zpracování míče, přihrávka, odebrání míče). Vysvětlí základy herních systémů (postupný útok, rychlý protiútok). Vyjmenuje základní herní kombinace. <ul style="list-style-type: none"> o BASKETBAL - zvládá základní herní činnosti jednotlivce (uvolňování hráče bez míče a s míčem, přihrávka jednoruč a obouruč, střelba, rozskok, krytí útočníka s míčem a bez míče). Zná základy herních systémů (osobní obranný systém, útočný obranný systém). Zná základní herní kombinace. Používá při hře osobní obranu. Předvede střelbu po dvojtaktu z místa. <ul style="list-style-type: none"> o VOLEJBAL - zvládá utkání na zmenšeném hřišti - 2 proti 2, 3 proti 3 atd. Vysvětlí základy herních systémů (střední hráč u sítě je nahravačem). Zvládá základní herní činnosti jednotlivce (odbití obouruč vrchem, spodem, jednoruč (v pádu), přihrávka, nahrávka, podání spodní). - Zvládá utkání s jedním mezidopadem. <ul style="list-style-type: none"> o FLORBAL - zvládá základní herní činnosti jednotlivce (přihrávka, střelba). Zvládá utkání 4+0.4+1. <ul style="list-style-type: none"> o Ringo 	Sportovní hry		
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí základní pravidla pro ringo. Hraje ringo. <ul style="list-style-type: none"> o Přehazovaná - hraje přehazovanou(blok,smeč). Zvládá základní pravidla pro přehazovanou. <ul style="list-style-type: none"> o Hokejbal (H) - vyjmenuje základní pravidla hokejbalu. Hraje hokejbal. 	Doplňkové sporty		

Přípravná třída

Organizace vzdělávání

Školní vzdělávací program pro přípravnou třídu vychází z RVP PV. Podmínky vzdělávání přípravné třídy se slučují s podmínkami základního vzdělávání a ŠVP základní školy a promyšleně směřují k naplnění klíčových kompetencí dětí. Předškolním vzděláváním vytváříme dobré předpoklady pro pokračování ve vzdělávání a maximálně podporujeme individuální rozvoje možnosti dětí, dosažení „optimální“ úrovně rozvoje a připravenosti ke vstupu do školního vzdělávání. Naším cílem je děti systematicky připravovat a předcházet tím případným neúspěšným začátkům ve školní docházce, které by mohly ohrozit průběh jejich dalšího vzdělávání, a tím i jejich perspektivy v dalším životě. Proto je také velmi důležité vytvoření příjemné atmosféry ve třídě, aby děti odcházely domů s pocitem uspokojení ze dne prožitého ve škole a těšily se na každý další den.

Do přípravné třídy jsou děti přijímány před zahájením školní docházky na základě platné legislativy. Třída se otevírá s minimálním počtem 7 a maximálním počtem 15 žáků. Vzdělávání probíhá v dopoledních hodinách v rozsahu 4 vyučujících hodin s celkovým počtem 20 hodin týdně. Stanovených cílů dosahujeme uplatněním nejrůznějších výchovně vzdělávacích prostředků, které svým obsahem i formou odpovídají stupni vývoje dětí. Základem je organizovaná činnost dětí – různé druhy her (didaktické, konstruktivní, soutěživé), rozhovor, učení, vycházky, pracovní, pohybové, hudební a výtvarné činnosti. Těžiště spočívá v rozumové výchově – jazykové a komunikativní výchovy, rozvoje matematických představ a rozvoje poznání, dále v rozvíjení zručnosti a praktických dovedností dětí. Velký důraz je kladen také na výtvarnou, hudební a tělesnou výchovu.

Přípravná třída se nezapočítává do povinné školní docházky, děti se neklasifikují. K dokumentaci se používá třídní výkaz a osobní složka dítěte, ve které jsou uloženy veškeré zprávy z vyšetření PPP, lékaře, logopeda, individuální plán, hodnocení apod. Na konci školního roku dítě stručně zhodnotíme, s jakým výsledkem přípravnou třídu absolvovalo. Děti nedostávají vysvědčení, ale obdrží „Pochvalný list“. Výchovný a vzdělávací program pro přípravnou třídu je zpracován do okruhů učiva. Učivo v těchto okruzích je rozpracováno v souladu RVP pro předškolní vzdělávání (s možností korekce). Rozhodující jsou vždy individuální možnosti a schopnosti dětí a jejich tempo zvládání požadavků. Organizace i program přípravné třídy je maximálně přizpůsoben vývojovým a jazykovým možnostem dětí a jejich potřebám.

Přípravná třída je umístěna v budově školní jídelny a školní družiny.

Režim dne

7:40 – 8:00	Scházení se dětí v přípravné třídě. Sebeobsluha, hygiena, hry dle zájmu dětí.
8:00 - 8:30	Komunitní kruh. Rozhovory s dětmi, motivace dne.
8:30 - 9:00	Skupinová či individuální práce s dětmi.
9:00 - 9:30	Zdravotní cvičení, pohybové či taneční hry.
9:30 - 10:00	Hygiena, svačina.
10:00 - 10:30	Skupinová či individuální práce s dětmi.
10:30 - 11:15	Pobyt venku (v případě příznivého počasí a stavu ovzduší). Hry dle zájmu dětí.
11:15 - 11:40	Společná četba, relaxace.

Rozvoj činností a znalostí, které by měly děti zvládnout na konci přípravné třídy

Sebeobsluha

- zvládnutí osobní hygieny, samostatné oblékání a obouvání, zavazování smyček,
- samostatně jíst – používat příbor, udržovat pořádek a čistotu

Sociální dovednosti

- naučit se jednat s ostatními, znát a používat jména spolužáků a dospělých,
- navazovat a udržovat přátelství, dokázat požádat o pomoc dospělé a kamarády,
- přijímat zodpovědnost za své činy, dokázat se orientovat na známých místech i bez dozoru,
- uznávat autoritu dospělého, projevovat k němu pozitivní vztah,
- zachovávat běžná pravidla společenského chování, naučit se pracovat se skupinou, dokázat se soustředit a nevyrušovat

Hrubá motorika

- dobře chodit po schodech, při chůzi nevrážet do ostatních, běhat, skákat přes švihadlo, umět zaujmout různé pozice, udržovat rovnováhu, kontrolovat své tělo,
- zúčastňovat se různých pohybových her, pohybovat se v prostoru podle daných pokynů,
- udržovat rytmus

Jemná motorika

- umět si hrát s drobnými předměty, stavět ze stavebnice, navlékat korále,
- napodobovat psaní, napsat své jméno (tiskací), správný úchop tužky, zvládnutí základních linií (kruhy, čáry, vlnovky,...)

Oblast jazyka a komunikace

- dokázat poslouchat a klást jednoduché otázky, naslouchat celému příběhu během vyprávění,
- vypravovat o svých zkušenostech a událostech v logické návaznosti, reagovat na pokyny,
- aktivně se zapojovat do společenské konverzace, komunikovat v různém prostředí a být pochopeno, umět zacházet s knihou, aktivně používat slovní zásobu, chápat obsah čteného,
- umět interpretovat text, pojmenovat předměty denního použití, umět vyprávět pohádku,
- dramatizovat

Oblast matematických, časových a prostorových představ

- vnímat, poznávat časové vztahy (začátek, prostředek, konec, první, poslední, včera, dnes, zítra, dny v týdnu, roční období,...), kvalitativní vztahy (hodně, málo, stejně, plný, prázdný,...),
- prostorové vztahy (nahore, dole, vlevo, vpravo, řazení předmětů dle daných kritérií,...), znát geometrické tvary, umět počítat předměty v daném souboru,
- tvořit konkrétní soubory s daným počtem prvků, používat číselné řady 1-5 pro počítání předmětů

Hudební projev

- zazpívat píseň s důrazem na správnou melodii a rytmus,
- vytleskávat daný rytmus a umět ho vyjádřit různými pohyby,
- doprovodit zpívanou píseň jednoduchým hudebním nástrojem,
- umět naslouchat úryvku hudební skladby,
- vyjádřit pocity a dojmy,
- umět zatančit jednoduché tanečky

Rozvíjené kompetence

Kompetence k učení

- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje
- při zadané práci dokončí co započalo, dovede postupovat dle instrukcí a pokynů a je schopno se dobrat výsledků
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- pokud nedostává ocenění, učí se s chutí
- klade otázky a hledá na ně odpovědi
- chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí
- raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody a techniky, který ho obklopuje

- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- soustředně pozoruje, zkoumá, všímá si souvislostí

Kompetence k řešení problémů

- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje a snaží se sám dosáhnout výsledku, hledá různé možnosti a varianty (má vlastní nápady, využívá fantazie)
- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických postupu
- zpřesňuje si početní představy
- rozlišuje řešení, která jsou funkční a vedou k cíli, která nejsou funkční – dokáže se rozhodnout mezi nimi
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale i snahu
- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí

Kompetence komunikativní

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, otázky, odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje na smysluplný dialog
- dokáže slovně vyjadřovat své pocity, prožitky, nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými, ..)
- umí používat komunikaci verbální i neverbální
- komunikuje bez zábran i ostychu s dětmi i dospělými
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu

Kompetence sociální a personální

- samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si tvořit svůj názor a vyjádřit jej
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnosti k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování a agresivitu, lhostejnost
- ve skupině se dokáže prosadit, i podržít, v běžných situacích uplatňuje základní návyky a pravidla společenského styku
- je schopné druhé respektovat, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá pravidla
- při setkávání s neznámými lidmi se chová obezřetně
- je schopné chápat různorodost a odlišnost lidí a být k nim tolerantní
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí, vzniklé konflikty lze řešit dohodou, dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte

Kompetence činnostní a občanské

- své činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat své silné stránky a poznávat své slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, dokáže se přizpůsobovat daným okolnostem
- chápe, že to, co dělá a zajímá se, může se rozhodovat svobodně, a také za svá rozhodnutí přebírá zodpovědnost
- má smysl pro povinnost ve hře, práci, učení, úkolům a povinnostem, váží si práce a úsilí druhých

Evaluace

- rozhovory s rodiči
- třídní schůzky
- setkání TRIO – rodič, dítě, pedagog
- pozorování při činnostech
- dotazník na závěr školního roku
- průběžné ankety dle aktuální potřeby
- hospitace vedení školy

Oblasti předškolního vzdělávání

Vzdělávací oblast	Vzdělávací cíle	Kompetence
Dítě a jeho tělo	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Osvojování poznatků o vlastním těle, péči o zdraví, osobní hygiena. ✓ Vytváření zdravých životních návyků a postojů. ✓ Rozvíjení grafomotoriky a jemné motoriky. ✓ Rozvoj senzomotorického vnímání. ✓ Rozvíjení pohybové obratnosti, osvojování základních poznatků o tělovýchově a sportu. ✓ Osvojování návyků zdravého životního stylu. ✓ Rozvíjení psychické i fyzické zdatnosti. ✓ Osvojování návyků zdravého životního stylu. ✓ Rozvoj ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí. ✓ Rozvoj hudebních a hudebně pohybových her a činností. ✓ Rozvoj pohybové a manipulační schopnosti. ✓ Osvojování si věku přiměřených praktických dovedností. ✓ Rozvoj pohybových schopností a dovedností. ✓ Další rozvoj grafomotoriky, jemné i hrubé motoriky. ✓ Upevňování dovedností zaměřených na podporu zdraví a bezpečnosti. 	<p>Dítě poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo.</p> <p>Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo.</p> <p>Odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých.</p> <p>Domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci.</p> <p>Problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost.</p> <p>Dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské).</p> <p>Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje, získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích.</p> <p>Při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům.</p> <p>Má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat.</p> <p>Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje, získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích.</p> <p>Spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim.</p> <p>Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí,</p>

		<p>experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů. Získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení. Problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost.</p>
<p>Dítě a jeho psychika</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pomocí vhodného režimu, organizace a laskavého přístupu usnadňovat dětem vstup do školy. ✓ Rozvoj komunikačních dovedností a kultivovaného projevu. ✓ Rozvíjení receptivní i produktivní stránky jazyka pomocí vyprávění, četby, převyprávění pohádek, příběhů i skutečných zážitků dětí. ✓ Rozvíjení smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně logickému. ✓ Rozvoj verbálních i nonverbálních komunikačních schopností a kultivovaného projevu. ✓ Rozvíjení schopností a dovedností vyjadřovat pocity, dojmy a prožitky. ✓ Podpora přirozené dětské zvědavosti, radosti a zájmu. ✓ Rozvíjení schopnosti vytváření a upevňování citové vazby k rodině i svému okolí. ✓ Vytváření kladného vztahu k učení, motivace k učení, rozvoj zájmu o učení (prostřednictvím básniček, říkadla apod.). ✓ Podpora rozvoje paměti, pozornosti, představivosti a fantazie. ✓ Osvojování dovedností, jež předcházejí čtení a psaní, rozvíjení zájmu o psanou podobu jazyka. ✓ Rozvíjení pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem, učení. ✓ Rozvíjení sebedůvěry, upevňování zdravého sebevědomí, uvědomění si vlastní identity. ✓ Osvojování dovedností, jež předcházejí čtení a psaní, rozvíjení zájmu o psanou podobu jazyka. ✓ Upevňování výslovnosti a vyjadřovacích schopností. ✓ Vytváření základů pro práci s informacemi. ✓ Posilování radosti z objevování, podporovat zájem a dětskou zvědavost. 	<p>Všimá si dění i problémů v bezprostředním okolí. Při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických postupů. Zpřesňuje si početní představy. Nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu.</p> <p>Všimá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích. Ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní.</p> <p>Ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku.</p> <p>Zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací. Zpřesňuje si početní představy. Při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických postupů; pochopí jednoduché řešení různých úloh a situací. Nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu. Rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit.</p> <p>Ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog. Ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Osvojování volního chování. ✓ Upevňování kultivovaného projevu. ✓ Rozvoj mluveného projevu dítěte. ✓ Rozvoj funkcí paměti, pozornosti, představivosti a fantazie. ✓ Rozvoj výslovnosti - přednes, recitace. ✓ Rozvoj a kultivace paměti, hudebních a tanečních aktivit. ✓ Upevňování zájmu o mluvenou i psanou podobu jazyka. ✓ Vytváření základů pro práci s informacemi - obrázkové knihy a dětské časopisy. ✓ Upevňování relativní emoční samostatnosti. 	<p>Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.).</p> <p>Rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit.</p> <p>Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům.</p> <p>Průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu.</p> <p>Zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti.</p> <p>Při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích.</p>
Dítě a ten druhý	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Osvojování dovedností k podpoře osobní pohody. ✓ Osvojování návyků k podpoře vlastní pohody. ✓ Rozvíjet v dětech smysl pro spolupráci, pomáhat navozovat kontakty mezi jednotlivými dětmi. ✓ Posilování prosociálního chování ve vztahu k autoritě (ke škole), k rodině i k druhým dětem ve skupině. ✓ Pomoci dětem i rodičům orientovat se v novém prostředí. ✓ Podpora utváření pozitivních vztahů mezi dětmi, navozování přátelství. ✓ Posilování prosociálního chování. ✓ Podpora schopností a dovedností pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem. ✓ Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s dospělými. 	<p>Chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit.</p> <p>Má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně.</p> <p>Zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění.</p> <p>Spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat.</p> <p>Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.).</p> <p>Dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, atp.).</p> <p>Dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost.</p> <p>Klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností. ✓ Upevňování respektu k autoritám. ✓ Rozvoj tolerance a přizpůsobivosti. ✓ Upevňování emočních vztahů k blízkému okolí, živým bytostem. ✓ Rozvoj povědomí o ochraně svého bezpečí i bezpečí druhých. ✓ Upevňování emočních vztahů k rodině. ✓ Ochrana osobního soukromí a bezpečí. 	<p>Řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého.</p> <p>Odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých, pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí.</p> <p>Chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování.</p> <p>Samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej.</p>
Dítě a společnost	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Navození atmosféry důvěry a pohody. ✓ Rozvoj sounáležitosti ve společenství ostatních lidí, rozvoj spolupráce, tolerance a přizpůsobování se kolektivu třídy. ✓ Rozvíjení mravního a estetického vnímání, citění a prožívání. ✓ Vytváření povědomí o mezilidských a morálních hodnotách uznávaných v dané společnosti. ✓ Rozvíjení estetických a kreativních činností slovesných a literárních (prostřednictvím poslechu a dramatizace pohádek, básní atd.). ✓ Rozvoj primárních kulturně společenských postojů. ✓ Vytváření povědomí o mezilidských a morálních hodnotách. ✓ Rozvíjení schopnosti žít ve společenství ostatních lidí. ✓ Upevňování základních hodnot uznávaných v dané společnosti. ✓ Osvojování potřebných dovedností, postojů a návyků a přijímání základních všeobecně uznávaných společenských, morálních a estetických hodnot. ✓ Budování estetického vztahu k životu. ✓ Vytváření základních kulturních a společenských postojů. 	<p>Napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí.</p> <p>Spolupodílí se na společných rozhodnutích; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat.</p> <p>V běžných situacích komunikuje bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými. Průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivněji používá k dokonalejší komunikaci s okolím.</p> <p>Uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky. Je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem.</p> <p>Při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepřijemná, umí odmítnout.</p> <p>Odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem.</p> <p>V běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy.</p> <p>Ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí.</p> <p>Samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej.</p> <p>Uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky. Chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a</p>

		<p>podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky. Ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy.</p> <p>Uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat.</p> <p>Chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá.</p> <p>Má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých.</p>
Dítě a svět	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Budování vztahu k místu a prostředí, ve kterém dítě žije. ✓ Osvojování základních poznatků o světě, životě, přírodě a o jejich proměnách. ✓ Osvojování dovedností potřebných k vykonávání základních činností v péči o okolí. ✓ Osvojování dovedností potřebných k spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí. ✓ Vytváření schopnosti přizpůsobit se běžným změnám. ✓ Osvojování si povědomí o sounáležitosti s ostatním světem. ✓ Rozvoj pochopení pro fakt, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat je, ale i naopak poškozovat a ničit. ✓ Rozvoj pozitivního přístupu k životu ve všech jeho formách. ✓ Rozvoj schopnosti klást otázky a samostatné hledání odpovědí na problémy. ✓ Upevňování pocitu sounáležitosti s rodinou, s okolím a se společností. ✓ Rozvíjení pocitu sounáležitosti s přírodou - živou i neživou. 	<p>Zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje.</p> <p>Svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat.</p> <p>Všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem.</p> <p>Řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého.</p> <p>Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje a užívá při tom jednoduchých pojmů.</p> <p>Chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí.</p> <p>Dítě má elementární poznatky o světě lidí, kultury, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije.</p> <p>Dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika).</p> <p>Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije.</p> <p>Ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí.</p>

Tematický plán a hlavní cíle pro jednotlivá období

ZÁŘÍ**TÉMA: My se školy nebojíme**

Vzdělávací oblast	Podtémata Kamarádi Moje rodina Blízké okolí školy	Kompetence
Dítě a jeho tělo	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Přivítání dětí i jejich rodičů ve škole, navození atmosféry důvěry a pohody. ✓ Pomoci dětem i rodičům orientovat se v novém prostředí. ✓ Osvojování dovedností k podpoře osobní pohody. 	<p>Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje a užívá při tom jednoduchých pojmů.</p> <p>Má elementární poznatky o světě lidí, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v prostředí, ve kterém žije.</p>
Dítě a jeho psychika	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pomocí vhodného režimu, organizace a laskavého přístupu usnadňovat dětem vstup do školy. ✓ Rozvoj komunikačních dovedností a kultivovaného projevu. 	<p>Všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí.</p> <p>Při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických postupů.</p> <p>Zpřesňuje si početní představy.</p> <p>Nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu.</p>
Dítě a ten druhý	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozvíjet v dětech smysl pro spolupráci, pomáhat navozovat kontakty mezi jednotlivými dětmi. ✓ Posilování prosociálního chování ve vztahu k autoritě (ke škole), k rodině i k druhým dětem ve skupině. 	<p>Ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, vyjadřuje své myšlenky.</p> <p>Průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu.</p>
Dítě a společnost	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozvoj sounáležitosti ve společenství ostatních lidí, rozvoj spolupráce, tolerance a přizpůsobování se kolektivu třídy. 	<p>Napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí.</p> <p>Spolupodílí se na společných rozhodnutích; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat.</p>

Dítě a svět	✓ Budování vztahu k místu a prostředí, ve kterém dítě žije.	Zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje. Svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat.
--------------------	---	---

ŘÍJEN**TÉMA: Podzim přichází**

Vzdělávací oblast	Podtémata Podzimní práce V lese Na zahradě Na poli	Kompetence
Dítě a jeho tělo	✓ Osvojování návyků k podpoře vlastní pohody.	Všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích . Má elementární poznatky o přírodě, která dítě obklopuje. Chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí.
Dítě a jeho psychika	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozvíjení receptivní i produktivní stránky jazyka pomocí vyprávění, četby, převyprávění pohádek, příběhů i skutečných zážitků dětí. ✓ Rozvíjení smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně logickému. 	Zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací. Zpřesňuje si početní představy. Chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit.
Dítě a ten druhý	✓ Podpora utváření pozitivních vztahů mezi dětmi, navozování přátelství.	V běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými. Průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivněji používá k dokonalejší komunikaci s okolím.
Dítě a společnost	✓ Rozvíjení mravního a estetického vnímání, citění a prožívání.	Uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky. Je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným. Má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje

<p>Dítě a svět</p>	<p>✓ Osvojování základních poznatků o světě, životě, přírodě a o jejich proměnách.</p>	<p>odpovědně. Zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřené aktuálnímu dění. Spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu zachovávat.</p>
---------------------------	--	---

LISTOPAD**TÉMA: Barvy podzimu**

Vzdělávací oblast	Podtémata Příroda na podzim Dítě a jeho zdraví Osobní hygiena	Kompetence
Dítě a jeho tělo	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Osvojování poznatků o vlastním těle, péči o zdraví, osobní hygiena. ✓ Vytváření zdravých životních návyků a postojů. 	<p>Dítě poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo.</p> <p>Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo.</p> <p>Odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých.</p>
Dítě a jeho psychika	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozvoj verbálních i nonverbálních komunikačních schopností a kultivovaného projevu. ✓ Rozvíjení schopností a dovedností vyjadřovat pocity, dojmy a prožitky. ✓ Podpora přirozené dětské zvědavosti, radosti a zájmu. 	<p>Všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem.</p> <p>Řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého.</p> <p>Při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických postupů; pochopí jednoduché řešení různých úloh a situací.</p> <p>Zpřesňuje si početní představy.</p>
Dítě a ten druhý	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Posilování prosociálního chování. 	<p>Řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého.</p> <p>Při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických postupů; pochopí jednoduché řešení různých úloh a situací.</p> <p>Zpřesňuje si početní představy.</p>
Dítě a společnost	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vytváření povědomí o mezilidských a morálních hodnotách uznávaných v dané společnosti. 	<p>Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.</p> <p>Dovede využít informativní a komunikativní</p>

<p>Dítě a svět</p>	<p>✓ Osvojování dovedností potřebných k vykonávání základních činností v péči o okolí.</p>	<p>prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, atp.).</p> <p>Při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout.</p>
---------------------------	--	---

PROSINEC**TÉMA: Těšíme se na Vánoce**

Vzdělávací oblast	Podtémata Čas adventní Předvánoční radovánky Vánoce jsou tady	Kompetence
Dítě a jeho tělo	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozvíjení grafomotoriky a jemné motoriky. ✓ Rozvoj senzomotorického vnímání. 	Dítě má elementární poznatky o světě lidí, kultury, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije.
Dítě a jeho psychika	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozvíjení schopnosti vytváření a upevňování citové vazby k rodině i svému okolí. ✓ Vytváření kladného vztahu k učení, motivace k učení, rozvoj zájmu o učení (prostřednictvím básniček, říkadel apod.) ✓ Podpora rozvoje paměti, pozornosti, představivosti a fantazie. 	Všimá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem. Řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého.
Dítě a ten druhý	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Posilování prosociálního chování. ✓ Podpora schopností a dovedností pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem. 	Zpřesňuje si početní představy. Ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog.
Dítě a společnost	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozvíjení estetických a kreativních činností slovesných a literárních (prostřednictvím poslechu a dramatizace pohádek, básní atd.). 	Ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku. Dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost,

<p>Dítě a svět</p>	<p>✓ Osvojování dovedností potřebných k spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí.</p>	<p>ubližování, agresivitu a lhostejnost. Odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem. Má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých.</p>
---------------------------	---	--

LEDEN**TÉMA: Zimní příroda**

Vzdělávací oblast	Podtémata Proměny přírody v zimě Půjdu k zápisu Zimní sporty	Kompetence
Dítě a jeho tělo	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozvíjení pohybové obratnosti, osvojování základních poznatků o tělovýchově a sportu. ✓ Osvojování návyků zdravého životního stylu. 	<p>Dítě má elementární poznatky o světě přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v prostředí, ve kterém žije.</p> <p>Klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo.</p> <p>Problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost.</p> <p>Chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit.</p> <p>Zpřesňuje si početní představy.</p> <p>Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.).</p> <p>Domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé</p>
Dítě a jeho psychika	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Osvojování dovedností, jež předcházejí čtení a psaní, rozvíjení zájmu o psanou podobu jazyka. ✓ Rozvíjení pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem, učení. ✓ Rozvíjení sebedůvěry, upevňování zdravého sebevědomí, uvědomění si vlastní identity. 	
Dítě a ten druhý	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s dospělými. 	
Dítě a společnost	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozvoj primárních kulturně společenských postojů. 	

Dítě a svět	✓ Vytváření schopnosti přizpůsobit se běžným změnám.	symboly, rozumí jejich významu i funkci. V běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy. Ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí.
--------------------	--	--

ÚNOR**TÉMA: Svět kolem nás**

Vzdělávací oblast	Podtémata Hádej, čím jsem Co děláme celý den a celý rok Dopravní prostředky	Kompetence
Dítě a jeho tělo	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozvíjení psychické i fyzické zdatnosti. ✓ Osvojování návyků zdravého životního stylu. 	<p>Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje, získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích. Při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům.</p>
Dítě a jeho psychika	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Osvojování dovedností, jež předcházejí čtení a psaní, rozvíjení zájmu o psanou podobu jazyka. ✓ Upevňování výslovnosti a vyjadřovacích schopností. ✓ Vytváření základů pro práci s informacemi. 	<p>Řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého. Rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit</p>
Dítě a ten druhý	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností.. 	<p>Nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu.</p>
Dítě a společnost	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vytváření povědomí o mezilidských a morálních hodnotách. 	<p>Ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní. Dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika,...</p> <p>Samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej. Uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky.</p>

<p>Dítě a svět</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Osvojování si povědomí o sounáležitosti s ostatním světem. ✓ Rozvoj pochopení pro fakt, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat je, ale i naopak poškozovat a ničit. 	<p>Je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným.</p> <p>Dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské).</p>
---------------------------	---	--

BŘEZEN**TÉMA: Jaro přichází**

Vzdělávací oblast	Podtémata Proměny přírody na jaře Svátky jara	Kompetence
Dítě a jeho tělo	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozvoj ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí. ✓ Rozvoj hudebních a hudebně pohybových her a činností. 	<p>Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje, získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích.</p> <p>Odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých, pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí.</p>
Dítě a jeho psychika	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Posilování radosti z objevování, podporovat zájem a dětskou zvědavost. ✓ Osvojování volního chování. ✓ Upevňování kultivovaného projevu. 	<p>Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům.</p> <p>Rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit.</p>
Dítě a ten druhý	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Upevňování respektu k autoritám. ✓ Rozvoj tolerance a přizpůsobivosti. 	<p>Zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů.</p> <p>Ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy.</p>
Dítě a společnost	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozvíjení schopnosti žít ve společenství ostatních lidí. ✓ Upevňování základních hodnot uznávaných v dané společnosti. 	<p>Chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou</p>

<p>Dítě a svět</p>	<p>✓ Upevňování pocitu sounáležitosti s přírodou.</p>	<p>přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky. Má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat.</p>
---------------------------	---	--

DUBEN**TÉMA: Zvířata a jejich mláďata**

Vzdělávací oblast	Podtémata Domácí a volně žijící zvířata Základní skupiny živočichů Poznáváme zvířata a jejich mláďata	Kompetence
Dítě a jeho tělo	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozvoj pohybové a manipulační schopnosti. ✓ Osvojování si věku přiměřených praktických dovedností. 	<p>Klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo.</p> <p>Při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích.</p> <p>Nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu.</p> <p>Zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti.</p> <p>Ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní. Spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim.</p> <p>Chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se</p>
Dítě a jeho psychika	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozvoj mluveného projevu dítěte. ✓ Rozvoj funkcí paměti, pozornosti, představivosti a fantazie. 	
Dítě a ten druhý	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Upevňování emočních vztahů k blízkému okolí, živým bytostem. ✓ Rozvoj povědomí o ochraně svého bezpečí i bezpečí druhých. 	
Dítě a společnost	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Osvojování potřebných dovedností, postojů a návyků a přijímání základních všeobecně uznávaných společenských, morálních a estetických hodnot. 	

<p>Dítě a svět</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozvoj pozitivního přístupu k životu ve všech jeho formách. ✓ Rozvoj schopnosti klást otázky a samostatné hledání odpovědí na problémy. 	<p>bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování.</p> <p>Uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat.</p> <p>Chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá.</p>
---------------------------	--	---

KVĚTEN**TÉMA: Pohádkové jaro**

Vzdělávací oblast	Podtémata Kouzla květin Svátek maminek	Kompetence
Dítě a jeho tělo	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozvoj pohybových schopností a dovedností. ✓ Další rozvoj grafomotoriky, jemné i hrubé motoriky. 	<p>Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije. Získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení.</p>
Dítě a jeho psychika	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozvoj výslovnosti - přednes, recitace. ✓ Rozvoj a kultivace paměti, hudebních a tanečních aktivit. 	<p>Problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost.</p>
Dítě a ten druhý	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Upevňování emočních vztahů k rodině. 	<p>Zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti. Ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog.</p>
Dítě a společnost	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Budování estetického vztahu k životu. 	<p>Ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní. Dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost.</p>

Dítě a svět	✓ Upevňování pocitu sounáležitosti s rodinou, s okolím a se společností.	Dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky. Má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat.
--------------------	--	--

ČERVEN**TÉMA: Léto ťuká na dveře**

Vzdělávací oblast	Podtémata Proměny přírody v létě Lidé a čas Hurá na prázdniny	Kompetence
Dítě a jeho tělo	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Upevňování dovedností zaměřených na podporu zdraví a bezpečnosti. 	<p>Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů. Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům.</p> <p>Problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost</p> <p>Zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti.</p> <p>Ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní. Ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku.</p> <p>Samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky.</p>
Dítě a jeho psychika	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Upevňování zájmu o mluvenou i psanou podobu jazyka. ✓ Vytváření základů pro práci s informacemi - obrázkové knihy a dětské časopisy. ✓ Upevňování relativní emoční samostatnosti. 	
Dítě a ten druhý	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ochraňování osobního soukromí a bezpečí. 	
Dítě a společnost	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vytváření základních kulturních a společenských postojů. 	

<p>Dítě a svět</p>	<p>✓ Rozvíjení pocitu sounáležitosti s přírodou - živou i neživou.</p>	<p>Má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých. Ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí.</p>
---------------------------	--	--

Preferované akce školy

Škola bude během školního roku preferovat tyto akce:

- 3. ročník	povinný plavecký výcvik	20 hodin
- 4. ročník	povinný plavecký výcvik	20 hodin
- 1. – 9. ročník	škola v přírodě	5 – 14 dní
- 6. – 9. ročník	poznávací zájezd do zahraničí	3 – 7 dní
- 4. – 9. ročník	lyžařský výcvik	5 – 7 dní
- 7. – 9. ročník	vodácký kurz	5 – 7 dní
- 1. – 9. ročník	dopravní výchova	10 hodin
- 1. – 9. ročník	ochrana člověka za mimořádných situací	6 hodin

Součástí vzdělávacího programu jsou i všechny ostatní (výchovně vzdělávací, kulturní, sportovní aj.) akce, které jsou aktuálně zařazeny do ročních (měsíčních) plánů školy. Patří sem i účast ve státních a mezinárodních projektech, účast ve sportovních a předmětových soutěžích a také veškeré volnočasové aktivity organizované školou (školní družinou a školním klubem).

Škola v přírodě je žákům nabízena, ovšem účast není povinná, nýbrž dobrovolná. Pokud je škola v přírodě pořádána, jsou rozdány přihlášky a zákonní zástupci mohou své dítě přihlásit.

Poznávací zájezd do zahraničí je žákům nabízen, ovšem účast není povinná, nýbrž dobrovolná. Pokud je zájezd pořádán, jsou rozdány přihlášky a zákonní zástupci mohou své dítě přihlásit.

Lyžařský výcvik je žákům nabízen, ovšem účast není povinná, nýbrž dobrovolná. Pokud je lyžařský výcvik pořádán, jsou rozdány přihlášky a zákonní zástupci mohou své dítě přihlásit.

Vodácký kurz je žákům nabízen, ovšem účast není povinná, nýbrž dobrovolná. Pokud je vodácký kurz pořádán, jsou rozdány přihlášky a zákonní zástupci mohou své dítě přihlásit.

Hodnocení žáků a autoevaluace školy

Úvod do problematiky hodnocení žáků

Účelem vzdělávání žáků v základní škole je vybavit žáka „klíčovými kompetencemi“. Ty představují soubor znalostí, dovedností, návyků a postojů, které jsou využitelné v různých učebních i praktických činnostech a situacích, jsou využitelné v různých učebních i praktických činnostech a situacích a jsou klíčem k úspěšnosti v celoživotním učení, v práci, zájmové činnosti i osobním životě. (Výčet klíčových kompetencí je uveden v úvodní části ŠVP a je podrobně rozpracován v RVP.)

Základní otázkou pro hodnocení (úspěšnosti) žáka je otázka: „**Do jaké míry je žák po ukončení základního vzdělání těmito klíčovými kompetencemi vybaven?**“ Pravdivá odpověď na tuto „klíčovou evaluační otázku“ je zároveň tím nejsložitějším v hodnocení nejenom úspěšnosti žáka, ale i školy, celého ŠVP a práce učitelů, a zřejmě nelze najít jednoduchý mechanismus, jak na ni spolehlivě, v „reálném čase“ v době vzdělávání v základní škole, přímo odpovědět. (Teprve další život žáka ukáže, do jaké míry se podařilo vytčených vzdělávacích cílů dosáhnout.)

Podstatou praktického objektivního hodnocení úspěšnosti vzdělávání ve škole tedy nebude hodnocení úspěšnosti dosažení obecných vzdělávacích cílů a úspěšnost vybavení žáka souborem klíčových kompetencí, ale hodnocení úspěšnosti dosažení těch cílů a hodnocení úspěšnosti vybavení žáka těmi kompetencemi, které ve svém souhrnu ke klíčovým kompetencím vedou. Struktura ŠVP (RVP) umožňuje v této souvislosti zaměřit se při evaluaci na očekávané výstupy jednotlivých vzdělávacích oblastí, očekávané výstupy oborů vzdělávacích oblastí a na konkretizované výstupy („konkrétní dílčí aktivní dovednosti“), které tvoří vzdělávací výstup vztažený ke konkretizovanému učivu specifikovanému v jednotlivých ročnících v jednotlivých vzdělávacích předmětech. Záměrem autorského kolektivu ŠVP bylo, aby tyto konkretizované výstupy vztažené ke konkretizovanému učivu byly nastaveny tak, aby ve svém souhrnu naplňovaly očekávané výstupy (oborů) vzdělávacích oblastí a vedly tak k očekávanému efektu – vybavit žáka souborem znalostí, dovedností, návyků a postojů - tedy ke klíčovým kompetencím. Za předpokladu, že jsou tyto dílčí kompetence správně nastaveny (což zůstává prioritním úkolem i pro další ověřování a případnou korekci ŠVP) lze se při evaluaci zaměřit přímo na tyto dílčí kompetence, jako na hlavní předmět hodnocení úspěšnosti žáka v procesu vzdělávání.

I. Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou, zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

1. Pedagogičtí pracovníci zajišťují, aby žáci a zákonní zástupci dětí a nezletilých žáků, popřípadě osoby, které vůči zletilým žákům plní vyživovací povinnost, byly včas informovány o průběhu a výsledcích vzdělávání dítěte a žáka.
2. Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.
3. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen "klasifikace"), slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady.
4. Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Škola, která hodnotí slovně, převede pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace.
5. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
6. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

7. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

8. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.

9. Má-li zákonný zástupce žáka **pochybnosti o správnosti hodnocení** na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Pokud není stanoveno jinak, ředitel školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.

V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení žáka týká hodnocení **chování nebo předmětů výchovného zaměření**, posoudí ředitel školy, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka stanovených podle § 30 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., (školský zákon). V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitel školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní, nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.

10. Žák, který plní povinnou školní docházku, **opakuje** ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval. Ředitel školy může povolit žákovi na žádost jeho zákonného zástupce a na základě doporučujícího vyjádření odborného lékaře opakování ročníku **z vážných zdravotních důvodů**, a to bez ohledu na to, zda žák na daném stupni již opakoval ročník.

11. Ředitel školy může žákovi, který po splnění povinné školní docházky nezískal základní vzdělání, povolit po posouzení důvodů uvedených v žádosti jeho zákonného zástupce a na základě dosavadních výsledků vzdělávání žáka pokračování v základním vzdělávání, nejdéle však do konce školního roku, v němž žák dosáhne osmnáctého roku věku.

12. Výchovnými opatřeními jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření. Kázeňským opatřením je podmíněné vyloučení žáka ze školy, vyloučení žáka ze školy a další kázeňská opatření, která nemají právní důsledky pro žáka. Pochvaly, jiná ocenění a další kázeňská opatření může udělit či uložit ředitel školy nebo školského zařízení nebo třídní učitel. Ředitel školy může v případě závažného zaviněného porušení povinností stanovených tímto školním nebo vnitřním řádem rozhodnout o podmíněném vyloučení nebo o vyloučení žáka ze školy nebo školského zařízení. V rozhodnutí o podmíněném vyloučení stanoví ředitel školy nebo školského zařízení zkušební lhůtu, a to nejdéle na dobu jednoho roku. Dopustí-li se žák v průběhu zkušební lhůty dalšího zaviněného porušení povinností stanovených tímto školním nebo vnitřním řádem, může ředitel školy nebo školského zařízení rozhodnout o jeho vyloučení. Žáka lze podmíněně vyloučit nebo vyloučit ze školy pouze v případě, že splnil povinnou školní docházku.

13. Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči pracovníkům školy nebo školského zařízení se vždy považují za závažné zaviněné porušení povinností stanovených tímto školním řádem.

Základní vzdělávání

1. Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.

2. Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

3. Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

- a) napomenutí třídního učitele,
 - b) důtku třídního učitele,
 - c) důtku ředitele školy.
4. Pravidla pro udělování pochval a jiných ocenění a ukládání napomenutí a důtek jsou součástí školního řádu.
 5. Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.
 6. Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.
 7. Udělení pochvaly a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy. Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

Pravidla pro sebehodnocení žáků

1. Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků, posiluje sebeúctu a sebevědomí žáků.
2. Je zařazováno do procesu vzdělávání průběžně všemi vyučujícími, způsobem přiměřeným věku žáků.
3. Chyba je přirozená součástí procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat, hodnocení žákova výkonu nelze provést jen klasifikací, musí být doprovázeno rozбором chyb žáka. Chyba je důležitý prostředek učení.
4. Při sebehodnocení se žák snaží vyjádřit:
 - co se mu daří
 - co mu ještě nejde, jaké má rezervy
 - jak bude pokračovat dál
5. Pedagogové vedou žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.
6. Sebehodnocení žáků nemá nahradit klasické hodnocení (hodnocení žáka pedagogem), ale má pouze doplňovat a rozšiřovat evaluační procesy a více aktivizovat žáka.
7. Na konci pololetí žák písemnou nebo ústní formou provede sebehodnocení v oblasti:
 - zodpovědnost
 - motivace k učení
 - sebedůvěra
 - vztahy v třídním kolektivu.
8. Znamky nejsou jediným zdrojem motivace.

II. Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace, zásady pro používání slovního hodnocení

1. Stupně hodnocení chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií

Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- a) 1 - velmi dobré,
- b) 2 - uspokojivé,
- c) 3 - neuspokojivé.

Stupeň 1 (velmi dobré): žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojedinele. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé): chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školního řádu; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy, ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé): chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu školy nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

2. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

3. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- a) 1 - výborný,
- b) 2 - chvalitebný,
- c) 3 - dobrý,
- d) 4 - dostatečný,
- e) 5 - nedostatečný.

4. Při hodnocení touto stupnicí jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

5. Při hodnocení žáka podle odstavců 1 a 3 se na prvním stupni použije pro zápis stupně hodnocení číslice, na druhém stupni se použije slovní označení stupně hodnocení podle odstavců 1 a 3.

6. Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- a) prospěl (a) s vyznamenáním,
- b) prospěl (a),
- c) neprospěl (a)
- d) nehodnocen (a).

7. Žák je hodnocen stupněm

a) prospěl(a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré,

b) prospěl(a), není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,

c) neprospěl(a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí,

d) nehodnocen(a), není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

8. Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- a) pracoval(a) úspěšně,
- b) pracoval(a).

9. Při hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany České republiky a plní v České republice povinnou školní docházku, se dosažená úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka. Při hodnocení těchto žáků ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura určeného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání se na konci tří po sobě jdoucích pololetí po zahájení docházky do školy v České republice vždy považuje dosažená úroveň znalosti českého jazyka za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka.

10. Stupně hodnocení prospěchu v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií

Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin:

- předměty s převahou teoretického zaměření – český jazyk, cizí jazyky, matematika, dějepis, zeměpis, přírodověda, prvouka, vlastivěda, přírodopis, fyzika, chemie, výchova k občanství, výchova ke zdraví, svět práce, informatika, práce s multimédií, matematické praktikum, cvičení z matematiky, praktikum z českého jazyka, zeměpisné praktikum, konverzace v anglickém jazyce
- předměty s převahou praktických činností - praktické činnosti, technické činnosti, práce s technickými materiály, příprava pokrmů
- předměty s převahou výchovného a uměleckého odborného zaměření - výtvarná výchova, hudební výchova, tělesná výchova, výtvarné činnosti, sportovní hry.

Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

10.1. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost,
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,
- kvalita výsledků činností,
- osvojení účinných metod samostatného studia.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita

výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

10.2 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření.

Při klasifikaci v předmětech uvedených v s převahou praktického zaměření v souladu s požadavky učebních osnov se hodnotí:

- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem,
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce,
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech,
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech,
- kvalita výsledků činností,
- organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti,
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí,
- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci,

- obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, náradí a měřidel.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, náradí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, náradí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, náradí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, náradí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a náradí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

10.3 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Žák zařazený do zvláštní tělesné výchovy se při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.

Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,
- kvalita projevu,
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně,
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti,
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuální a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

11. Zásady pro používání slovního hodnocení včetně předem stanovených kritérií

11.1. O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy po projednání v pedagogické radě.

11.2. Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.

11.3. Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.

11.4. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

11.5. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a označení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

11.6. Zásady pro vzájemné převedení klasifikace a slovního hodnocení:

Prospěch	
Ovládnutí učiva	
1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 - nedostatečný	neovládá
Myšlení	
1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti, samostatný
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení, pouze s nápovědou
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky

Vyjadřování	
1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	nedokáže se samostatně vyjádřit, i na návodné otázky odpovídá nesprávně
Celková aplikace vědomostí	
1 – výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 - nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí
Aktivita, zájem o učení	
1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 - nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné
Chování	
1 – velmi dobré	Uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení řádu. Méně závažných přestupků proti školnímu řádu se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby

	napravit.
2 - uspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo řádu; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
3 - neuspokojivé	Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

11.7. Stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení a klasifikace

Při stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení se vychází z ustanovení bodu II. 6. a II. 7.

Pro určení stupně celkového hodnocení v případě slovního hodnocení v daném předmětu převede třídní učitel po projednání s příslušnými vyučujícími slovní hodnocení na klasifikaci.

Převedení se provede tak, že:

a) budou zastoupeny všechny výše uvedené kompetence

pro výsledné hodnocení prospěchu bude proveden aritmetický průměr známek ze všech uvedených kompetencí.

Při převodu hodnocení výsledků vzdělávání v jednotlivých předmětech na klasifikaci a určení stupně prospěchu v předmětu postupuje třídní učitel podle ustanovení bodu II.2. a II.3.

Při převodu hodnocení chování na klasifikaci a určení stupně chování postupuje třídní učitel podle ustanovení bodu I.1.

III. Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách.

1. Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.

2. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.

3. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.

4. V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.

Odlíšnosti pro individuální vzdělávání

1. Pokud má zákonný zástupce pochybnosti o správnosti hodnocení žáka, může do 8 dnů od konání zkoušek písemně požádat ředitele školy o přezkoušení žáka; byl-li zkoušejícím žáka ředitel školy, krajský úřad. Pokud ředitel školy nebo krajský úřad žádosti vyhoví, nařídí komisionální přezkoušení žáka.

Odlíšnosti pro zkoušky při plnění povinné školní docházky v zahraničí

1. Žák, který plní povinnou školní docházku ve škole mimo území České republiky, může na základě žádosti zákonného zástupce žáka konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků, zkoušku v kmenové škole nebo ve škole zřízené při diplomatické misi České republiky (dále jen „zkoušející škola“). Zkouška se koná:

- a) ve všech ročnících ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,
- b) v posledních dvou ročnících prvního stupně ze vzdělávacího obsahu vlastivědné povahy vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,
- c) na druhém stupni ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Dějepis a ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Zeměpis, stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

2. Před konáním zkoušky předloží zákonný zástupce žáka řediteli zkoušející školy vysvědčení žáka ze školy mimo území České republiky, včetně jeho překladu do českého jazyka, a to za období, za které se zkouška koná. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitel zkoušející školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu. Po vykonání zkoušky vydá ředitel zkoušející školy žákovi vysvědčení.

3. Pokud žák zkoušku podle odstavce 1 nekoná, doloží zákonný zástupce žáka řediteli kmenové školy plnění povinné školní docházky žáka předložením vysvědčení žáka ze školy mimo území České republiky za období nejvýše dvou školních roků, včetně jeho překladu do českého jazyka, v termínech stanovených ředitelem kmenové školy. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitel kmenové školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu. Kmenová škola žákovi vysvědčení nevydává.

4. Pokračuje-li žák, který konal zkoušky podle odstavce 1, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku podle výsledků zkoušek.

5. Pokračuje-li žák, který nekonal zkoušky podle odstavce 1, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku po zjištění úrovně jeho dosavadního vzdělání a znalosti vyučovacího jazyka.

6. Zkouška je komisionální. Komisi jmenuje ředitel zkoušející školy.

7. Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- a) předseda, kterým je ředitel zkoušející školy, popřípadě jím pověřený učitel zkoušející školy,
- b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
- c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

8. Termín konání zkoušky dohodne ředitel zkoušející školy se zákonným zástupcem žáka tak, aby se zkouška uskutečnila nejpozději do dvou měsíců po skončení období, za které se zkouška koná. Nedojde-li k dohodě mezi zákonným zástupcem žáka a ředitelem zkoušející školy, stanoví termín zkoušky ředitel zkoušející školy. Není-li možné žáka ze závažných důvodů v dohodnutém termínu přezkoušet, stanoví ředitel zkoušející školy náhradní termín zkoušky tak, aby se zkouška uskutečnila nejpozději do čtyř měsíců po skončení období, za které se zkouška koná.
9. Konkrétní obsah a rozsah zkoušky stanoví ředitel zkoušející školy v souladu se školním vzdělávacím programem. Se stanoveným obsahem a rozsahem zkoušky seznámí ředitel zkoušející školy s dostatečným časovým předstihem zákonného zástupce žáka, nejpozději však při stanovení termínu zkoušky.
10. Výsledek zkoušky stanoví komise hlasováním. Výsledek zkoušky se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu.
11. Na vysvědčení žák není hodnocen z chování. Na vysvědčení se uvede text: „Žák(yně) plní povinnou školní docházku podle § 38 školského zákona.“
12. Celkové hodnocení žáka se stanoví obdobně podle § 16 odst. 3 vyhlášky č 48/2005 v platném znění. Pro stanovení stupně celkového hodnocení žáka je rozhodný výsledek zkoušky nebo hodnocení na osvědčení vydaném podle § 18c odst. 3 vyhlášky č 48/2005 v platném znění.
13. Vykonal-li žák zkoušku ve škole zřízené při diplomatické misi České republiky, zašle ředitel této školy řediteli kmenové školy kopii vysvědčení a výpis z dokumentace školy s údaji o žákovi.
14. O zkoušce se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.
15. V případě, že zákonný zástupce žáka má pochybnosti o správnosti výsledku zkoušky, může požádat o přezkoušení.

Odlišnosti pro komisionální přezkoušení na základní škole a pro opravné zkoušky

1. Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.
2. Komise je tříčlenná a tvoří ji:
 - a) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
 - b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
 - c) přisedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
3. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.
4. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.
5. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
6. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

7. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

IV. Způsob získávání podkladů pro hodnocení.

1. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.

2. Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků pedagogickými pracovníky je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné, všestranné, pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

3. Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jeho výkonů a jeho připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové,...), kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.

4. Žák 2. až 9. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu alespoň čtyři známky za každé pololetí, u předmětů výchovného a uměleckého zaměření, povinně volitelných předmětů a nepovinných předmětů alespoň známky dvě. Znamky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období.

Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období.

Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřipustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.

5. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 10 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky, resp. elektronické žákovské knížky – a to nejpozději do 5 dnů od klasifikace.

6. Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.

7. O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.

8. Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné,...). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.

9. Vyučující zajistí zapsání známek také do třídního katalogu a dbá o jejich úplnost. Do katalogu jsou zapisovány známky z jednotlivých předmětů, udělená výchovná opatření a další údaje o chování žáka, jeho pracovní aktivitě a činnosti ve škole.

10. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech, apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn; žák se znovu nepřezkušuje.

11. Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období. Výsledná známka za klasifikační období musí odpovídat známám, které žák získal a které byly sděleny rodičům.

12. Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě, a to zpravidla k 15. listopadu a 15. dubnu.
13. Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitel školy, nejpozději však 24 hodin před jednáním pedagogické rady o klasifikaci, zapíše učitelé příslušných předmětů číselní výsledky celkové klasifikace do třídního výkazu a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu apod.
14. Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka: třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů v polovině prvního a druhého pololetí; třídní učitel nebo učitel, jestliže o to zákonní zástupci žáka požádají.
15. Informace jsou rodičům předávány převážně při osobním jednání na třídních schůzkách nebo hovorových hodinách, na které jsou rodiče písemně zváni. Rodičům, kteří se nemohli dostavit na školou určený termín, poskytnou vyučující možnost individuální konzultace. Údaje o klasifikaci a hodnocení chování žáka jsou sdělovány pouze zástupcům žáka, nikoli veřejně.
16. V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje rodiče vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.
17. Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30. 10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také rodičům.
18. Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména - neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden, - žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací, - účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí, - učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídy není přípustné, - před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva. - prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva.
19. Třídní učitelé (výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě.
20. Klasifikace chování
- a) Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ni ředitel po projednání v pedagogické radě. Pokud třídní učitel tento postup nedodrží, mají možnost podat návrh na pedagogické radě i další vyučující. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování (školní řád) během klasifikačního období.
- b) Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná.

V. Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

1. Dítětem, žákem se speciálními vzdělávacími potřebami se podle školského zákona rozumí osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrná opatření podle odstavce 2 se člení do pěti stupňů podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení.
2. Děti, žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vytvoření nezbytných podmínek při vzdělávání i klasifikaci a hodnocení.

3. Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze potřeb. Vyučující respektují doporučení vyšetření žáků školským vzdělávacím zařízením a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů. Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti podpůrných opatření a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se podpůrná opatření poskytují, a na obou stupních základní školy.
4. Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zdůrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod. Pro zjišťování úrovně žakových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Kontrolní práce a diktáty píše tito žáci po předchozí přípravě. Žák s podpůrnými opatřeními nebude vystavován úkolům, v nichž nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům.
5. Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.
6. Vyučující respektuje doporučené způsoby práce a hodnocení žáka, popsané v PLPP či IVP. Volí takové způsoby prověřování znalostí žáka, ve kterých se co nejméně projevuje zdravotní postižení (např. doplňování jevů místo diktátů, ústní zkoušení místo písemných prací či naopak, zkrácený rozsah písemných prací,...).
7. Využívá speciální metody, postupy, formy a prostředky vzdělávání a hodnocení, kompenzační, rehabilitační a učební pomůcky, speciální učebnice a didaktické materiály, které jsou stanovené v PLPP či IVP.
8. U žáka s podpůrnými opatřeními rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
9. Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.
10. Klasifikace byla provázena hodnocením, tj. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat,
11. Všechna navrhovaná pedagogická opatření se zásadně projednávají s rodiči a jejich souhlasný či nesouhlasný názor je respektován.
12. V hodnocení se přístup vyučujícího zaměřuje na pozitivní výkony žáka a tím na podporu jeho poznávací motivace k učení namísto jednostranného zdůrazňování chyb.
13. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných se řídí vyhláškou č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání, pokud není zvláštním právním předpisem stanoveno jinak.

Hodnocení nadaných žáků

1. Ředitel školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka přeřadit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Podmínkou přeřazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy.
2. Individuálně vzdělávaný žák koná za každé pololetí zkoušky z příslušného učiva, a to ve škole, do níž byl přijat k plnění povinné školní docházky. Nelze-li individuálně vzdělávaného žáka hodnotit na konci příslušného pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín a to tak, aby hodnocení bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení pololetí. Ředitel školy zruší povolení individuálního vzdělávání, pokud žák na konci druhého pololetí příslušného školního roku neprospěl nebo nelze-li žáka hodnotit na konci pololetí ani v náhradním termínu.

VII. Zaznamenávání a zohledňování váhy (důležitosti) známek

Žákům ve 4. – 9. ročníku se vedle známky zapisuje údaj, který informuje rodiče o váze (důležitosti) známky.

Cílem je zřehlednit systém hodnocení a zlepšit informovanost rodičů o vývoji celkového hodnocení během pololetí a celého školního roku.

Učitelé všech předmětů ve výše uvedených třídách budou vedle známky uvádět v žákovské knížce číslo, které vypovídá o váze známky v celkovém hodnocení za příslušné pololetí.

Učitelé jsou zároveň povinni váhu jednotlivých známek zaznamenávat ve svých klasifikačních záznamech a při celkovém hodnocení za čtvrtletí a pololetí zohlednit váhu známek tak, jak odpovídá zápisu v žákovské knížce.

Váha známky se bude zapisovat do elektronické žákovské knížky čísly 1, 3, 5, 7, 10, přičemž:

10 = velmi důležitá známka, do celkového hodnocení se započítává 100 % (zejména známky ze souborných prací a prací, na něž je kladen velký důraz)

7 = důležitá známka, do celkového hodnocení se započítává 70 % (zejména známky z prací shrnujících dílčí úsek učiva)

5 = průměrně důležitá známka, do celkového hodnocení se započítává 50 % (zejména známky z průběžných prací)

3 = důležitá známka, do celkového hodnocení se započítává 30 % (zejména známky z dílčích a menších prací)

1 = pomocná známka, do celkového hodnocení se započítává 10 % (zejména známky za aktivitu, motivační známky)

Způsob záznamu váhy známky v klasifikačních záznamech učitele není určena, záleží na vyučujícím, jak si váhu známky poznamená.

Autoevaluace školy

Autoevaluace školy a její další evaluační činnost slouží k poskytování nezbytné zpětné vazby vedení školy o tom, jak se škole daří naplňovat stanovené vzdělávací záměry a cíle. Jsou současně i hodnocením kvality školy a hodnocením kvality ŠVP. Vlastní hodnocení školy

Cílem autoevaluace je zhodnocení stavu – tj. zjištění přinášející informace o tom, jak funguje školní vzdělávací program, škola, jaké je prostředí školy, v němž se realizuje výuka. Tyto informace slouží jako zpětná vazba, prostřednictvím níž jsou vyvozovány kroky vedoucí k zefektivnění procesu výuky a zkvalitnění školního vzdělávacího programu. Tím škola získává podklady pro plánování a realizaci dalšího rozvoje školy.

Vlastní hodnocení školy je realizováno každoročně. Probíhá v průběhu školního roku a je vyhodnocováno na závěr školního roku. Jeho výsledky jsou zveřejněny ve výroční zprávě za daný školní rok. V rámci vlastního hodnocení jsou hodnoceny jednotlivé oblasti školního života a je z něj vždy patrné, jaké oblasti je potřeba věnovat pozornost v následujícím období. Vlastní hodnocení se opírá o poznatky žáků, zákonných zástupců a zaměstnanců školy.

Nástroje autoevaluace

Hlavní nástroje autoevaluace školy:

- testy a písemné práce
- čtení s porozuměním
- dotazníky pro pedagogické pracovníky
- dotazníky pro zákonné zástupce
- dotazníky pro žáky
- účast v soutěžích a olympiádách
- externí srovnávací testy dle nabídky
- plán DVPP, včetně rozboru kvalifikovanosti a aprobovanosti, a přehled DVPP
- hospitace a zápisy z hospitací
- zápisy z třídních schůzek
- zápisy z pedagogických rad
- výroční zprávy

Tyto nástroje mohou být doplňovány podle potřeb a možností školy, a to o nástroje jak interní, tak externí autoevaluace. Právě nástroje externí autoevaluace mohou být pro školu velmi cenné, protože přinášejí pohled „zvenčí“, pohled nezaujatý a nezinteresovaný. Mezi tyto nástroje patří:

- inspekční a kontrolní zprávy ČŠI
- kontrolní zprávy jiných orgánů